

Tilinpäätös 2023

Bokslut 2023

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 25.3.2024

Sisällysluettelo - Innehållsförteckning

Toimintakertomus / Verksamhetsberättelse.....	3
Kunnanjohtajan esipuhe / Kommundirektörens förord.....	3
1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa / Väsentliga händelser i ekonomin och verksamheten.	6
1.1 Sipoon kunnan hallinto / Sibbo kommuns förvaltning.....	6
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys / Allmän och den egna regionens ekonomiska utveckling.....	14
1.3 Sipoon kunnan toimintaympäristö ja talouden kehitys / Sibbo kommuns verksamhetsmiljö och ekonomins utveckling.....	17
1.3.1 Työllisyystilanne / Sysselsättningsläget.....	24
1.3.2 Maankäyttö ja asuminen / Markanvändning och boende.....	24
1.3.3 Elinkeinotoiminta / Näringslivsverksamhet.....	27
1.3.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Sipoossa / Främjandet av hälsa och välfärd i Sibbo.....	28
1.4 Ympäristö / Miljö.....	29
1.5 Kunnan henkilöstö / Kommunens personal.....	32
1.6 Arvio todennäköisestä kehityksestä / Bedömning av den sannolika utvecklingen.....	34
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista / Bedömning av de mest betydelsefulla riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som påverkar verksamhetens utveckling.....	35
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä / Redogörelse för organiseringen av kommunens interna kontroll och riskhantering.....	37
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus / Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten.....	42
3.1 Tilikauden tuloksen muodostaminen / Räkenskapsperiodens resultat.....	42
3.2 Toiminnan rahoitus / Finansiering av verksamheten.....	48
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset / Den finansiella ställningen och förändringar i den.....	51
3.4 Kokonaistulot ja -menot / Totala inkomster och utgifter.....	54
4 Kuntakonsernin toiminta ja talous / Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.....	55
4.1 Kuntakonsernin rakenne / Kommunkoncernens struktur.....	55
4.2 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä / Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet.....	55
4.3 Konsernin toiminnan ohjaus / Styrning av koncernens verksamhet.....	56
4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat / Väsentliga händelser inom koncernen.....	59
4.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä / Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling.....	59
4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä/Redogörelse för anordnande av koncernövervakning.....	60
4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut / Koncernbokslutet med nyckeltal.....	61
5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet / Behandling av räkenskapsperiodens resultat och balanseringsåtgärder för ekonomin.....	65

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely / Behandling av räkenskapsperiodens resultat.....	65
6 Talousarvion ja strategian toteutuminen / Budgetutfallet och förverkligandet av strategin.....	66
6.1 Valtuustokauden keskeiset toimenpiteet ja mittarit / Fullmäktigeperiodens centrala målsättningar och mätare.....	66
6.2 Tavoitteiden toteutuminen / Budgetutfallet.....	68
6.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen / Utfallet av anslag och beräknade inkomster.....	82
6.4 Käyttölouden toteutuminen / Utfallet av driftsekonomi.....	82
6.4.1 Keskusvaalilautakunta - Centralvalnämnden.....	83
6.4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden.....	84
6.4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen.....	84
Konsernipalvelut / Koncerntjänster.....	85
6.4.4 Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet.....	93
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik.....	95
Koulutus / Utbildning.....	98
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid.....	101
6.4.5 Tekninen valiokunta, Rakennus ja ympäristövaliokunta / Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet.....	119
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö.....	120
6.4.6 Peruskunta yhteensä - Primärkommunen totalt.....	145
6.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen - Resultaträkningsdelens utfall.....	146
6.6 Investointien toteutuminen - Investeringarnas utfall.....	148
6.7 Rahoitusosan toteutuminen - Finansieringsdelens utfall.....	156
6.8 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta / Sammandrag av utfallet av anslag och beräknade inkomster som fullmäktige godkänt.....	158
7 Tilinpäätöslaskelmat / Bokslutskalkyler.....	160
7.1 Tuloslaskelma / Resultaträkning.....	160
7.2 Rahoituslaskelma / Finansieringskalkyl.....	161
7.3 Tase / Balansräkning.....	162
7.4 Konsernilaskelmat / Koncernkalkyler.....	164
8 Tilinpäätöksen liitetiedot / Noter till bokslutet.....	168
9 Sipoon Vesi, liikelaitos/Sibbo Vatten, affärsverk.....	194
10 Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä / Unvertecknande av bokslutet och revisionsanteckningar.....	230
11 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat / Handlingar som bekräftar bokslutet.....	232

Toimintakertomus / Verksamhetsberättelse

Kunnanjohtajan esipuhe / Kommundirektörens förord

Sipoon valtuustossa on 43 jäsentä kokoonpanon ollessa seuraava. Suomen ruotsalainen kansanpuolue 14 jäsentä, Kansallinen Kokoomus 13 jäsentä, Perussuomalaiset 5 jäsentä, Vihreä liitto 4 jäsentä, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 3 jäsentä, Liike Nyt 3 jäsentä ja Suomen Keskusta 1 jäsen. Kunnanvaltuuston puheenjohtajana toimi Ari Oksanen (Kok.) ja kunnanhallituksen puheenjohtajana Kaj Lindqvist (RKP).

Sipoon positiivinen kehitys jatkui vuoden 2023 aikana. Asukasmäärä kasvoi hieman edellisvuotta enemmän ja kasvua oli 1,2 % (277 henkilöä) asukasmäärän ollessa vuoden lopussa 22 590 henkilöä. Asukasmäärältään Sipoo on Suomen 46. suurin kunta. Kasvun odotetaan jatkuvan myös lähivuosina.

Kasvu alkoi Söderkullasta, ja on laajentunut Nikkilään. Lähivuosina kasvu laajenee edelleen Talmaan. Sipoon kasvu vaikuttaa luonnollisesti myös palveluverkon muotoutumiseen, josta on 2023 aikana tehty selvitys ja työ jatkuu tästä eteenpäin vuotuisena palveluverkkosuunnittelun prosessin muodossa.

Sosiaali- ja terveystoimen siirryttyä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kuntaan jäävää henkilöstöorganisaatiota uudistettiin tarkastelun ja vaihtoehtoisten organisaatiomallien arvioinnin jälkeen. 1.5. uudistunut organisaatio muodostuu arjen ja vapaa-ajan, konsernipalvelujen, koulutuksen, varhaiskasvatuksen sekä yhdyskunnan ja ympäristön toimialoista. Alkuvuoden kehitys- ja kaavoituskeskusta johtanut kehitysjohtaja Pirjo Sirén erosi kunnan palveluksesta 10.5. ja kuluvan vuoden aikana uusina toimialajohtajina aloittivat koulutusjohtaja Tommi Eränpalo elokuussa ja yhdyskuntajohtaja Albert Andersson syyskuussa. Arjen ja vapaa-ajan toimialaa johtaa Jukka Pietinen, konsernipalveluja kunnanjohtaja Mikael

Grannas ja varhaiskasvatusta Mervi Keski-Oja.

Valtuusto hyväksyi lokakuussa sopimuksen yhteisestä toimielimestä julkisten työvoimapalveluiden järjestämiseksi Keravan kaupungin ja Sipoon kunnan välillä. Päätöksen myötä Keravan kaupunki ja Sipoon kunta aloittivat yhteisen työllisyysalueen käytännön valmistelun. Uusi työllisyysalue aloittaa toimintansa 1.1.2025.

Voimassa olevan kuntastrategian yksi perusedellytys strategian onnistumiselle on "Asukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus". Tähän kytkeytyy valtuustokauden keskeinen tavoite "Parannetaan nuorimme hyvinvointia". Jotta pystymme uudessa organisaatiossa vahvemmin priorisoimaan tätä tavoitetta, kunta solmi joulukuussa kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti viisivuotisen yhteistyösopimuksen Islantilaisen Planet Youth -järjestön kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen mallista, mikä toimii ns. sateenvarjona koko kunnan lasten ja nuorten hyvinvoinnin pitkäjänteiseksi kehittämiseksi.

Kunnan kasvaessa olemme pyrkineet strategian mukaisesti parantamaan tuottavuutta laskemalla ulkoisia toimintakuluja asukasta kohti. Vuonna 2022 luku oli 6 787 euroa per asukas sisältäen sote-toiminnot. Sote-toiminnot vähennettynä luku oli 4 009 euroa per asukas. Vuonna 2023 tätä vastaava luku oli 3 610 euroa per asukas, joten tämä tavoite täyttyi. Tilikauden tulokseksi ennen tontinmyyntituloja muodostui 0,0 M€ vuonna 2022. Vuonna 2023 se oli -0,86 M€. Tässä tavoitteessa emme valitettavasti ole onnistuneet, koska teimme 4,9 miljoonan euron edestä ylimääräisiä kertaluonteisia alaskirjauksia. Kunnan tulos sisältäen vesiliikelaitoksen oli 3,8 M€ (13,7 M€ vuonna 2022) ja ylijäämä 5,8 M€ (15,3 M€ vuonna 2022). Ero johtuu 9,7 M€ korkeammasta tontinmyynnin tasosta 2022. Kunnan lainamäärä alitti budjetoidun tason 107,5 M€ ollen 101,3 M€. Muutosta edellisvuodesta oli -5,9 M€, jolloin toteutunut lainamäärä oli 107,2 M€. Lainamäärä per asukas laski 322 euroa, ollen nyt 4 484 euroa / asukas.

Mikael Grannas

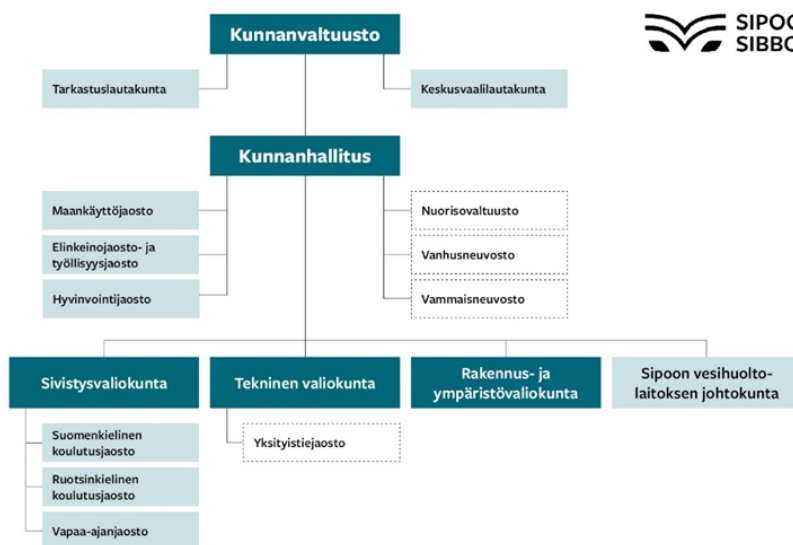
1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa / Väsentliga händelser i ekonomin och verksamheten

1.1 Sipoon kunnan hallinto / Sibbo kommuns förvaltning

Luottamushenkilöorganisaatio/Päätöksenteko - Förtroendevaldorganisation/ Beslutsfattande

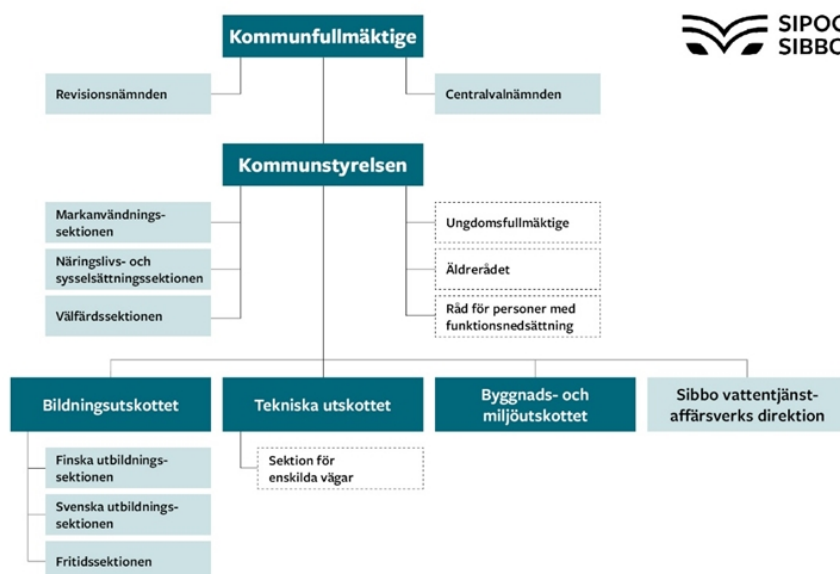
Sipoon kunnan
toimielinorganisaatio

8.2.2023

Förtroendeorganen
i Sibbo kommun

8.2.2023

Henkilöstöorganisaatio / Personalorganisationen

Sipoon kunnan
henkilöstöorganisaatio
1.5.2023

Personalorganisationen
i Sibbo kommun
1.5.2023

Luottamuselinten kokoonpano sekä osastojen johtavat viranhaltijat 31.12.2023 / Sammansättning av förtroendeorganen samt avdelningarnas ledande tjänstemän den 31.12.2023

Valtuusto/Fullmäktige, 43 jäsentä/ledamöter

Puheenjohtaja/Ordförande

1. varapuheenjohtaja/viceordförande

2. varapuheenjohtaja/viceordförande

3. varapuheenjohtaja/viceordförande

Ari Oksanen (Kok./Saml.)

Kicka Lindroos (RKP/SFP)

Ilkka Sillanpää (PS/Sannf.)

Tapio Virtanen (SDP) kv/kfge 5.6.2023 § 49

Valtuuston voimasuhteet/Styrkeförhållandena i fullmäktige

Suomen ruotsalainen kansanpuolue/Svenska folkpartiet

Kokoomus/Samlingspartiet

Perussuomalaiset/Sannfinländarna

Vihreät/De gröna

Sosialidemokraatit/Socialdemokraterna

Liike Nyt/Rörelse Nu

Keskusta/Centern

14 jäsentä/ledamöter

13 jäsentä/ledamöter

5 jäsentä/ledamöter

4 jäsentä/ledamöter

3 jäsentä/ledamöter

3 jäsentä/ledamöter

1 jäsen/ledamot

Kunnanhallitus/Kommunstyrelsen, 11 jäsentä/ledamöter

Kaj Lindqvist, puheenjohtaja/Ordförande (RKP/SFP)

Tuomas Alaterä, 1. varapuheenjohtaja/viceordförande

(Kok./Saml.) kv/kfge 4.9.2023 § 72

Jenni Lastuvuori, 2. varapuheenjohtaja/viceordförande

(PS/Sannf.)

Suvi Vuoksenranta (Kok./Saml.) kv/kfge 4.9.2023 § 72

Antti Skogster (Kok./Saml.)

Ritva Tarvainen (Kok./Saml.)

Varajäsenet/Ersättare

Karl-Erik Oljemark (RKP/SFP)

Juhani Rantala (Kok./Saml.)

Esa Kantee (PS/Sannf.) kv/kfge 5.6.2023 § 53

Satu Pärssinen (Kok./Saml.) kv/kfge 4.9.2023 § 72

Jani Asunmaa (Kok./Saml.)

Anders Söderling (Kok./Saml.) kv/kfge 6.2.2023 §

6

Kicka Lindroos (RKP/SFP)

Caroline Högel-Starck (RKP/SFP)

Tim Kankfelt (RKP/SFP)

Maria von Flittner (Liik./RN) kv/kfge 5.6.2023 § 51

Sini-Pilvi Saarnio (Vih./Gröna)

Micaela Röman (RKP/SFP)

Clara Lindqvist (RKP/SFP)

Tom Sundbäck (RKP/SFP)

Roy Harkimo (Liik./RN) kv/kfge 5.6.2023 § 50

Marketta Mattila (Vih./Gröna)

Esittelijä/Föredragare: Kunnanjohtaja/Kommundirektören

Kunnanjohtaja/Kommundirektör

Talousjohtaja/Ekonomidirektör

Henkilöstöpäällikkö/Personalchef

Chief Digital Officer

Hallintopäällikkö/ Förvaltningschef

Mikael Grannas

Pekka Kivilevo

Jan Rosenström

Ethel Eriksson

Jenni Björksten

Maankäyttöjaosto/Markanvändningssektionen, 7 jäsentä/ledamöter

Juhani Rantala, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml.)
 Kicka Lindroos, varapuheenjohtaja/viceordförande (RKP/SFP)
 Ritva Tarvainen (Kok./Saml.)
 Rasmus Lindroos (Liik./RN)
 Jarkko Sinda (PS/Sannf.)
 Tanja Åkerfelt (RKP/SFP)
 Karl-Erik Oljemark (RKP/SFP)
 Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant: Maria von Flittner (kh/kst 25.9.2023 § 298)
 Esittelijät/Föredraganden: yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör, kaavoituspäällikkö/planläggningschef, tonttipäällikkö/tomtchef, toimialan kehittämispäällikkö/utvecklingschef för sektorn

Varajäsenet/Ersättare
 Max von Hellens (Kok./Saml.)
 Micaela Röman (RKP/SFP)
 Peter Nortamo (Kok./Saml.)
 Claudia Lundberg (Liik./RN)
 Eero Hult (PS/Sannf.)
 Mia Wikström (RKP/SFP)
 Tom Sundbäck (RKP/SFP)

Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör
 Kaavoituspäällikkö/Planläggningschef
 Tonttipäällikkö/Tomtchef
 Toimialan kehittämispäällikkö/Utvecklingschef för sektorn

Albert Andersson

 Toni Sepperi
 Lari Sirén

Elinkeino- ja työllisyysjaosto/Näringslivs- och sysselsättningssektionen, 5 jäsentä/ledamöter

Antti Skogster, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml.) kv/kfge
 11.12.2023 § 118
 Carola Juselius, varapuheenjohtaja/ viceordförande (RKP/ SFP)

Varajäsenet/Ersättare
 Peter Nortamo (Kok./Saml.)

Jonas Lindström (RKP/SFP)
 Anneli Koivu (Kok./Saml.)
 Sari Rissanen (SDP)

Marianne Andersson-Lindqvist (RKP/SFP)
 Annika Sarén (RKP/SFP)
 Mika Myllynen (Kok./Saml.)
 Mari Nikkanen (SDP) kv/kfge
 6.2.2023 § 13

Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant: Marketta Mattila
 Esittelijät/Föredragande: toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/sektordirektör, vardag och fritid, elinkeinopäällikkö/näringslivschef, työllisyyspäällikkö/sysselsättningschef

Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/Sektordirektör, vardag och fritid
 Elinkeinopäällikkö/Näringslivschef
 Työllisyyspäällikkö/Sysselsättningschef

Jukka Pietinen
 Katri Roivainen
 Henna Piilo

Hyvinvointijaosto / Valfärdssektionen, 9 jäsentä/ledamöter

Lilli Kahri, puheenjohtaja/ordförande (Vihr./Gröna)
 Ilkka Sillanpää, varapuheenjohtaja/viceordförande (PS/Sannf.)
 Bodil Weckström (RKP/SFP)
 Juuso Tuulinen (Vihr./Gröna)
 Suvi Vuoksenranta (Kok./Saml.)
 Henrik Gustafsson (RKP/SFP)
 Kadir Turan (Kok./Saml.)
 Monika Hämäläinen (Kesk./Cent.)
 Pauliina Räike (SDP) kv/kfge 6.2.2023 § 12
 Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant: Micaela Röman

Varajäsenet/Ersättare
 Maarit Kivimäki (Vihr./Gröna)
 Markus Pietikäinen (PS)
 Maria Forss (RKP/SFP)
 Riitta-Kaisa Kosonen (Vihr./Gröna)
 Jaana Kiviluoma (Kok./Saml.)
 Simon Sällström (RKP/SFP)
 Pasi-Ilkka Väyrynen (Kok./Saml.)
 Hannu Maliniemi (Kesk./Cent.)
 Eva Kuntsi (SDP)

Esittelijät/Föredragande: toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/sektordirektör, vardag och fritid, ruokapalvelupäällikkö/kostservicechef, työllisyyspäällikkö/sysselsättningschef

Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/Sektordirektör, vardag och fritid Jukka Pietinen
 Ruokapalvelupäällikkö/Kostservicechef Tiina Soikkeli
 Työllisyyspäällikkö/Sysselsättningschef Henna Piilo

Tarkastuslautakunta/ Revisionsnämnden, 5 jäsentä/ledamöter Varajäsenet/Ersättare
 Thomas Sundström, puheenjohtaja (RKP/SFP) Ann-Christin Nokelainen (RKP/SFP)
 Markus Söderqvist, varapuheenjohtaja (Kok./Saml.) Anders Backström (Kok./Saml.)
 Laura Laakso (Vihr./Gröna) Harri Lehtonen (Vihr./Gröna)
 Danita Westphal (Liik./RN) kv/kfge 4.9.2023 § 73 Maria Thelén (Liik./RN)
 Timo Bonsdorff (PS/Sannf.) Jarkko Haverinen (PS/Sannf.)

Ammattitilintarkastuksesta vastasi/För den professionella revisionen svarade
 KPMG Oy Ab
 Tilintarkastaja/Revisor Martin Slotte, JHT/OFGR, HT/GR

Keskusvaalilautakunta/Centralvalnämnden, 5 jäsentä/ledamöter Varajäsenet/ Ersättare
 Sture Lindqvist, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP) 1. Janica Bergström (Liik./RN)
 Liisa Jankkari, varapuheenjohtaja/viceordförande (Kok./Saml.) 2. Kalle Vihtari (Kesk./Cent.)
 Mervi Hursti (PS/Sannf.) 3. Tiina Sinkkonen (KD)
 Maija-Liisa Sahlbom (Vihr./Gröna) 4. Timo Maaranen (Vas./VF)
 Sami Siltaloppi (SDP) 5. Hans-Eric Christiansson (RKP/SFP)

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet, 9 jäsentä/ledamöter Varajäsenet/Ersättare
 Charlotta Engblom, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP) Laura Günsberg-Sandström (RKP/SFP)
 Tuomas Alaterä, varapuheenjohtaja/viceordförande (Kok./Saml.) Anders Backström (Kok./Saml.)
 Satu Pärssinen (Kok./Saml.) Peter Nortamo (Kok./Saml.)
 Markku Metsola (Kok./Saml.) Juha Salo (Kok./Saml.)
 Jari Malm (PS/Sannf.) Brita Ekebom (PS/Sannf.) kv/kfge 6.2.2023 § 9
 Mari Berg (RKP/SFP) Caroline Högel-Starck (RKP/SFP)
 Hans-Peter Lindgren (RKP/SFP) Christoffer Hällfors (RKP/SFP)
 Mari Nikkanen (SDP) kv/kfge 6.2.2023 § 11 Jon Korhonen (SDP)
 Tiina-Maria Levamo (Vihr./Gröna) Anna-Karoliina Vilonen (Vihr. /Gröna)

Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant:
 Antti Skogster

Esittelijät/Föredragande: koulutusjohtaja/utbildningsdirektör,
 varhaiskasvatusjohtaja/direktör för småbarnspedagogik,
 toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/sektordirektör, vardag och fritid

Koulutusjohtaja/Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo
 Varhaiskasvatusjohtaja/Direktör för småbarnspedagogik Mervi Keski-Oja
 Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika/Sektordirektör, vardag och fritid Jukka Pietinen
 Opetuspäällikkö/Undervisningschef Riikka Strandström
 Nuorisopalvelupäällikkö/Ungdomsservicechef Mia Liljeberg
 Liikuntapalvelupäällikkö/Servicechef för idrottstjänster Katriina Sahala

Suomenkielinen koulutusjaosto / Finska

utbildningssektionen, 5 jäsentä/ledamöter

Juha Salo, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml) kv/kfge
2.10.2023 § 87

Hilla Honkanen, varapuheenjohtaja / viceordförande (Vihr./Gröna)

Arild Moen (RKP/SFP)

Kia Lindström (Kok./Saml.)

Jenni Savolainen (Kesk./Cent.)

Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant:

Jenni Lastuvuori

Esittelijät/Föredragande: koulutusjohtaja/utbildningsdirektör,
opetuspäällikkö/undervisningschef

Varajäsenet/Ersättare

Juuso Tuulinen (Vihr./Gröna)

Micaela Röman (RKP/SFP)

Pauliina Tapio (Kok./Saml.)

Sonja Hällfors (Kesk./Cent.)

Ruotsinkielinen koulutusjaosto / Svenska

utbildningssektionen, 5 jäsentä/ledamöter

Caroline Högel-Starck, puheenjohtaja/ordförande (RKP/SFP)

Jaana Korkeila-Långsjö, varapuheenjohtaja/viceordförande
(Kok./Saml.)

Anders Selén (Vihr./Gröna)

Christoffer Hällfors (RKP/SFP)

Mårten Ullberg (Liik./RN)

Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant:

Ritva Tarvainen

Esittelijä/Föredragande: koulutusjohtaja/utbildningsdirektör

Varajäsenet/Ersättare

Mari Berg (RKP/SFP)

Anders Söderling (Kok./Saml.)

Jens Hannuksela (Vihr./Gröna)

Hans-Peter Lindgren (RKP/SFP)

Michaela Suomi (Liik./RN)

Vapaa-ajanjaosto / Fritidssektionen, 5 jäsentä/ledamöter

Satu Pärssinen, puheenjohtaja/ordförande (Kok./Saml)

Joonas Vainio, varapuheenjohtaja/viceordförande (PS/Sannf.)

Juha Kopra (Kok./Saml.)

Claudia Lundberg (Liik./RN)

Rune Packalén (RKP/SFP)

Kunnanhallituksen edustaja/Kommunstyrelsens representant:

Tom Sundbäck

Esittelijä/Föredragande: toimialajohtaja, arki ja vapaa-
aika/sectordirektör, vardag och fritid

Varajäsenet/Ersättare

Pauliina Tapio (Kok./Saml.)

Suvi Kettunen (PS/Sannf) kv/kfge 5.6.2023 § 54

Joonas Kosonen (Kok./Saml.)

Peter Forsström (Liik./RN)

Kenneth Albrecht (RKP/SFP)

Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet, 9 jäsentä/ledamöter

Tim Kankfelt, puheenjohtaja / ordförande (RKP / SFP)
 Jokke Härmä, varapuheenjohtaja / viceordförande (Kok. / Saml)
 Simo Lehvonen (Kok. / Saml)
 Pirkko Buddas (Kok. / Saml)
 Risse Koponen (PS / Sannf)
 Laura Günsberg-Sandström (RKP / SFP)
 Jenni Sadeimies (Vihr. / Gröna)
 Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant: Suvi Vuoksenranta (kh/kst 11.9.2023 § 281)
 Esittelijät/Föredragande: yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör, tilapalvelupäällikkö/lokalservicechef, kuntatekniikan päällikkö/kommunteknisk chef, toimialan kehittämispäällikkö/utvecklingschef för sektorn

Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör
 Tilapalvelupäällikkö / Lokalservicechef
 Kuntatekniikan päällikkö / Kommunteknisk chef
 Toimialan kehittämispäällikkö / Utvecklingschef för sektorn
 Investointipäällikkö / Investeringschef

Varajäsenet / Ersättare
 Jonas Lindström (RKP / SFP)
 Jani Tiainen (Kok. / Saml)
 Sukhardarshan Gill (Kok. / Saml)
 Jaana Korkeila-Långsjö (Kok. / Saml)
 Jari Hursti (PS / Sannf)
 Charlotta Engblom (RKP / SFP)
 Anna-Karoliina Mattila (Vihr. / Gröna)

Albert Andersson
 Juha Pohjonen
 Marjo Bruun
 Lari Sirén
 Marika Kämppi

Rakennus- ja ympäristövaliokunta / Byggnads- och miljöutskottet, 7 jäsentä/ ledamöter

Esa Kantee, puheenjohtaja / ordförande (PS / Sannf)
 Martin Andersson, varapuheenjohtaja / viceordförande (SFP)
 Anders Söderling (Kok. / Saml)
 Pauliina Tapio (Kok. / Saml)
 Roy Harkimo (Liik. / RN)
 Mia Wikström (RKP / SFP)
 Sini-Pilvi Saarnio (Vihr. / Gröna)
 Kunnanhallituksen edustaja/ Kommunstyrelsens representant: Tuomas Alaterä (kh/kst 13.2.2023 § 49)
 Esittelijät/Föredragande: rakennusvalvontapäällikkö/byggnadstillsynschef, ympäristövalvontapäällikkö/miljötillsynschef, lupavalmistelupäällikkö/lovberedningschef, yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör

Rakennusvalvontapäällikkö/Byggnadstillsynschef
 Ympäristövalvontapäällikkö/Miljötillsynschef
 Lupavalmistelupäällikkö/Lovberedningschef
 Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör

Varajäsenet/ Ersättare
 Risse Koponen (PS / Sannf)
 Christer Lindqvist (RKP / SFP)
 Michael Saarikoski (Kok. / Saml)
 Jaana Laine (Kok.)
 Peter Forsström (Liik. / RN) kfge 21.3.2022 § 18
 Tanja Åkerfelt (RKP / SFP)
 Jenni Sademies (Vih.r. / Gröna)

Ulla-Maija Upola
 Christel Kyttälä
 Lotta Pelto-Timperi
 Albert Andersson

Sipoo Vesi, johtokunta / Sibbo Vatten, direktion, 5

jäsentä/ledamöter

Stefan Sandström, puheenjohtaja / ordförande (RKP / SFP)

Jani Rämäkkö, varapuheenjohtaja / viceordförande (Kok. / Saml)

Maria Forss (RKP / SFP)

Kjell Grönqvist (SDP)

Brita Ekebom (PS / Sannf)

Kunnanhallituksen edustaja: Clara Lindqvist

Esittelijät/Föredragande: liikelaitosjohtaja/affärsverksdirektör,
yhdyskuntajohtaja/samhällsdirektör

Liikelaitosjohtaja/Affärsverksdirektör

Yhdyskuntajohtaja/Samhällsdirektör

Varajäsenet/ Ersättare

Christer Lindqvist (RKP/ SFP)

Ari Tamminen (Kok./Saml.)

Marianne Andersson-Lindqvist (RKP/ SFP)

Sari Rissanen (SDP)

Ilkka Janhunen (PS/ Sannf.)

Matti Huttunen

Albert Andersson

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys / Allmän och den egna regionens ekonomiska utveckling

Julkinen talous

Julkinen talous on sitkeästi alijäämäinen ennustevuosina 2024-2026. Talouskasvu kääntyi hienoiseen laskuun vuonna 2023 ja on vaimeaa myös vuonna 2024. Inflaation aiheuttama menojen kasvu heikentää julkisen talouden rahoitusasemaa. Verotulojen kasvu on vaisua, ja alijäämä heikkenee vuonna 2024 reilusti yli 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Seuraavina vuosina alijäämä kohenee hiltajalleen hallituksen toimien ja talouskasvun ansiosta. Julkisia menoja rasittavat kuitenkin useat aiemmin päätetyt toimet, korkomenojen kasvu ja mittavat puolustushankinnat.

Julkinen velka nousee vuonna 2023 yli 75 prosenttiin ja vuoteen 2028 mennessä yli 85 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Sopeutustoimista huolimatta velkasuhde kasvaa edelleen. Valtionhallinto, kunnat ja hyvinvointialueet ovat kaikki alijäämäisiä ja kerryttävät velkaa vuosittain.

Valtionhallinnon rahoitusasema on alasektoreista heikoin. Alijäämä heikkenee vuonna 2023 yli 3 prosenttiin ja edelleen vuonna 2025 yli neljään prosenttiin suhteessa BKT:hen. Menoja kasvattavat aiemmin sovitut panostukset mm. varautumiseen, T&K-menoihin ja hävittäjähankintoihin. Hallituksen päättämiä sopeutustoimia kohdistuu myös valtion menoihin. Verotulojen kasvu on aneemista talouden hidastumisen myötä.

Paikallishallinnon alasektoreista kuntahallinto jää edelleen alijäämäiseksi, ja alijäämä syvenee hintojen nopean kasvun ja investointien seurauksena. Ikääntyvä rakennuskanta, muuttoliike ja infraraken-taminen pitävät kuntien investointimenot korkealla. Vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa koh-tuullisen hyvältä, vaikkakin kulutusmenojen kasvu on ollut nopeampaa kuin aiemmin arvioitiin. Toi-saalta investointimenoja on kertynyt selvästi viime vuotta vähemmän. Kuntahallinnon¹ rahoitusase-man arvioidaan olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024. Alijäämät syvenevät vuosina 2025–2028 n. 0,3–0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen mm. nopeasti kasvavien kustannusten sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja jaksotusten seurauksena. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, mutta velan

kasvu suhteessa BKT:hen pysyy hyvin maltillisena.

Hyvinvointialueiden arvioidaan olevan vuonna 2023 alijäämäisiä hintojen ja palkkojen nopean kasvun sekä suurten investointimenojen vuoksi. Hyvinvointialueiden palkkaratkaisut lisäävät henkilöstömenoja yleistä ansiokehitystä nopeammin, mikä tuo alueille sopeutustarpeita vuosittain. Alueiden tilannetta vaikeuttaa myös pula työvoimasta. Hallitusohjelman toimet vähentävät alueiden menopaineita. Lisäksi alueiden on tulevana vuosina sopeutettava toimintaansa, mikä hidastaa menojen kasvua.

Työeläkelaitosten rahoitusasema pysyy melko ennallaan vuosina 2023–2024. Sektorin omaisuustulot ja eläkemaksutulot kasvavat nopeasti, mutta myös eläkemenot kasvavat indeksikorotusten myötä nopeasti. Eläkemenojen kasvun hidastuessa vuonna 2025 rahoitusasema paranee n. 1,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasema on 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Sektorin rahoitusasema supistuu vuonna 2024, kun työttömyysvakuutusmaksua alennetaan reippaasti. Muut sosiaaliturvarahastot ovat lähellä tasapainoa ennustejaksolla.

Lähde: Lähde: VM, Taloudellinen katsaus, Talvi 2023

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys, KUUMA-kunnat

Työttömiä työnhakijoita oli Uudellamaalla 96 474, kasvua edellisvuoteen 13,5 prosenttia. Lomautettujen määrän kasvu jatkui: Vuosimuutos Uudellamaalla 63,2 ja koko Suomessa 67,8 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi hieman (2,8 %). Uusien avoimien työpaikkojen ilmoitusten määrä jatkoi laskuaan (38,2 %). Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Uudenmaan TE-toimistoon joulukuussa 13 861. Määrä nousi merkittävästi Porvoon seutukunnassa (247 %) ja laski Helsingin (39 %) ja Loviisan (5 %) seutukunnissa. Alle 25vuotiaiden työttömien määrä jatkaa kasvuaan Uudellamaalla.

Helsingin seutukunnassa työttömien työnhakijoiden määrä nousi 14 prosenttia edellisvuoteen

verrattuna. seutukunnassa (5 %). Loviisan seutukunnassa nousu oli kaikista suurinta (16 %).

Avoimien työpaikkojen määrä laski Uudellamaalla 32 prosenttia edellisvuodesta. Määrä nousi merkittävästi Porvoon seutukunnassa (247 %) ja laski Helsingin (39 %) ja Loviisan (5 %) seutukunnissa

KUUMA-kunnista Työttömyys nousi maltillisemmin Porvoossa. Eniten työttömiä oli joulukuussa 2023 Keravalla, 11,7 prosenttia ja vähiten Sipoossa, 7,1 prosenttia.

Lähde: Uudenmaan ELY-keskus

KUUMA-kuntien väestökehitystä tarkasteltaessa yli prosentin väestönkasvuun ylsivät Tuusula (2,4 %), Järvenpää (1,9 %), Kerava (1,5 %), Sipoo (1,2 %) ja Kirkkonummi (1,1 %). Väestö kasvoi myös Nurmijärvellä (0,7 %), Hyvinkäällä (0,2 %) sekä Mäntsälässä (0,2 %). Vihti (-0,3 %) ja Pornainen (-0,7 %) jäivät viime vuoden osalta kasvutta. Kuntien yhtä vuotta koskevien kasvulukujen arvioinnin sijaan tulee seurata pidempää aikajännettä. Esimerkiksi kuntien asuinrakentamisen kaavoitus-, tontti- ja rakentumistilanne vaikuttaa yksittäisen kunnan vuoden lukuihin merkittävästi ja nyt asuntomarkkinoiden poikkeustilanteella on silläkin oma vaikutuksensa.

Lähde: KUUMA-seutu liikelaitos, tiedote 31.1.2024

Keskeiset ennusteluvut, VM taloudellinen katsaus, Talvi 2023

Vuosi	2021	2022	2023**	2024**	2025**
Bruttokansantuote, mrd. euroa / Bruttonationalprodukt, miljarder euro	251	269	282	289	301
Työllisyysaste, % / Sysselsättningsgrad, %	76,6	78,1	77,9	77,9	78,7
Työttömyysaste, % / Arbetslöshetsgrad, %	7,7	6,8	7,2	7,5	7,1
Kuluttajahintaindeksin muutos, % / Förändring i konsumentprisindex, %	2,2	7,1	6,3	2	1,4
Ansiotasoindeksin muutos, % / Förändring i lönenivåindex, %	2,4	2,4	4,2	3,5	3,3
Lyhyet korot (euribor 3 kk), % / Korta räntor (euribor 3 månader), %	-0,5	0,3	3,4	3,4	2,4
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), % / Långa räntor (statsobligationer, 10 år), %	-0,1	1,7	3,1	3,2	3,1
Julkisyhteisöjen bruttovelka suhteessa BKT:een, % / Offentliga sektorns bruttoskuld i förhållande till BNP, %	72,5	73,3	75,5	79,1	81,4
Valtionvelka suhteessa BKT:een, % / Stats-skuld i förhållande till BNP, %	51,3	52,7	55,4	58,5	60,6

1.3 Sipoon kunnan toimintaympäristö ja talouden kehitys / Sibbo kommuns verksamhetsmiljö och ekonomins utveckling

Hyvinvointialueuudistus ja Sipoon organisaatiomuutos / Vårdreform och Sibbo kommunförändring

Vuosi 2023 oli ensimmäinen uuden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen jälkeisen kunnan toimintavuosi. Kunnan toiminnasta ja taloudesta siirtyivät pois sosiaali- ja terveystoimialan sekä pelastustoimen menot ja tulot. Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kärkällä-kuntayhtymät. Kunnan nettomenot vähenivät 52,6 milj. euroa eli 43,7 prosenttia verrattuna vuoteen 2022. Henkilöstö väheni 463 henkilöllä 1 195:stä henkilöstä.

Sipoon kunnassa toteutettiin organisaatiouudistus, joka tuli voimaan 1.5.2023. Uusi organisaatio muodostuu viidestä toimialasta, jotka ovat varhaiskasvatus, koulutus, yhdyskunta ja ympäristö, arki ja vapaa-aika sekä konsernipalvelut.

Koulutus ja varhaiskasvatus eriytettiin omiksi toimialoikseen. Uuteen Arki ja vapaa-aika-toimialaan

siirrettiin kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut, Sipoon opisto, nuorisopalvelut, olemassa olevien yritysten palvelut, työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut, hyvinvoinnin koordinointi, ruokapalvelut ja asiakaspalvelut. Kehitys- ja kaavoituskeskuksesta sekä tekniikka- ja ympäristöosastosta muodostettiin Yhdyskunta ja ympäristö-toimiala. Kunnan talous- ja hallintopalvelut jatkavat konsernipalveluina ja omana toimialanaan.

Organisaation uudistamisen tarkoituksena on rakentaa sote-uudistuksen jälkeiselle Sipoolle mahdollisimman toimiva organisaatorakenne, joka tukee ja mahdollistaa töiden tekemistä sujuvasti. Organisaation tarkastelun taustalla oli hyvinvointialueuudistus, jonka myötä sosiaali- ja terveyspalvelut sekä noin 350 työntekijää, eli kolmannes henkilöstöstä siirtyi 1.1.2023 alkaen kunnalta Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Samalla myös kunnan talousarvio pienentyi noin 70 miljoonalla eurolla.

Vaikka organisaatiouudistus tuli voimaan kesken vuotta, sujui siirtyminen uuteen organisaatioon hyvin.

Sipoon kunnan avainluvut / Sibbo kommuns nyckeltal

Kunnan talous vuonna 2023

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimen uudistuksen vuoksi kunnan talouden volyymi ja konsernin rakenne muuttuivat vuonna 2023. Järjestämistä vastuu siirtyi 1.1.2023 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä). HUS-, Eteva- ja Kärkälläkuntayhtymät siirtyivät pois kunnan konsernirakenteesta.

Kunnan toimintakate pieneni vuoden 2022 tilinpäätöksen 120,4 M€:sta 67,8 M€:aan vuonna 2023.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen käyttötalouden (kunta ilman Sipoon Vettä) toimintakate alitti muutetun talousarvion 2,8 M€:lla. Toimintakulut alittuivat 1,5 M€ ja toimintatuotot ylittyivät 1,3 M€.

Kunnanhallituksen toimintakate toteutui 0,5 M€,

Konsernipalveluiden 1,7 M€, Arki ja vapaa-aika-toimialan 0,5 M€, Varhaiskasvatuksen 0,1 M€, Koulutuksen 0,3 M€ ja Yhdyskunta ja ympäristö-toimialan 0,7 M€ budjetoitua parempana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen jälkeen koulutuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen nettomenot muodostivat 52,6 prosenttia kunnan kaikista nettomenoista. Sivistysvaliokunnan, jonka alaista toimintaa ovat edellisten lisäksi myös Arki ja vapaa-aika-toimiala, nettomenot olivat yhteensä 59,3 prosenttia kunnan kaikista nettomenoista.

Kunnan verorahoitus yhteensä toteutui 1,1 M€ budjetoitua parempana. Verotuloja kertyi 62,4 M€ ja valtionosuuksia 22,1 M€, joista sote-uudistukseen liittyvät tasaukerät olivat 8,6 M€.

Pysyvien vastaavien myyntivoitot (maanmyynti) olivat yhteensä 4 M€ vuonna 2023.

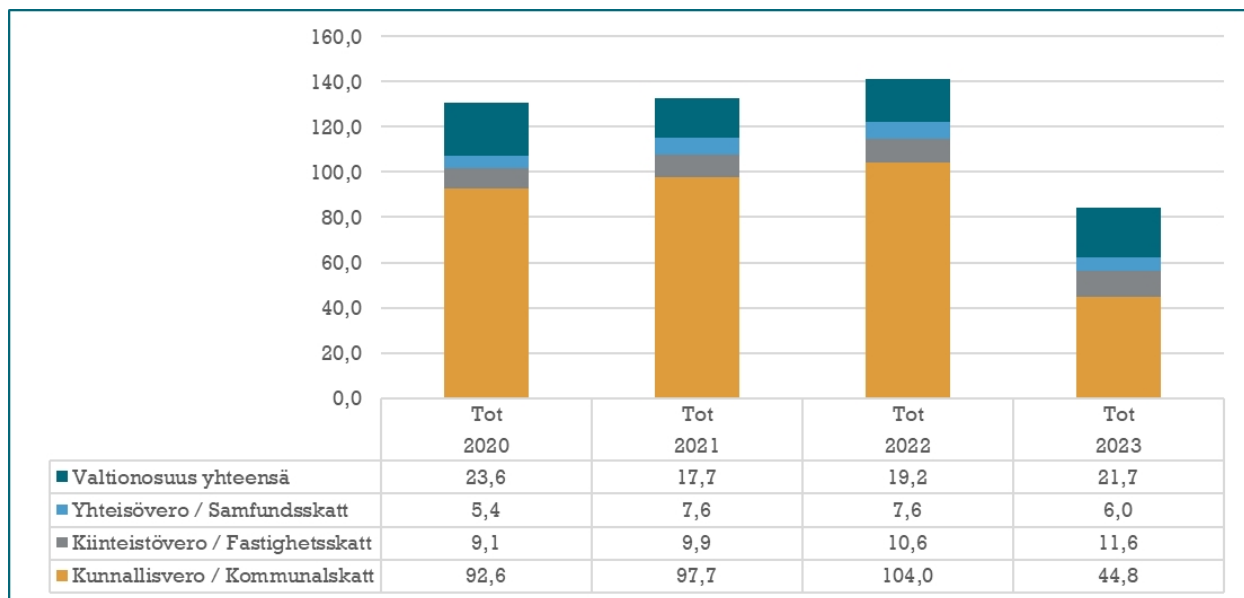
Tilikauden 2023 vuosikate (ml. Sipoon Vesi) oli 18,7 M€ ja tilikauden tulos poistojen ja arvonalentumisten jälkeen 3,8 M€. Poistoero- ja varausten muutoskirjausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 5,8 M€.

Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset, joten kunnan talous oli tasapainossa vuonna 2023. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 8,8 M€ ja alaskirjaukset 4,9 M€.

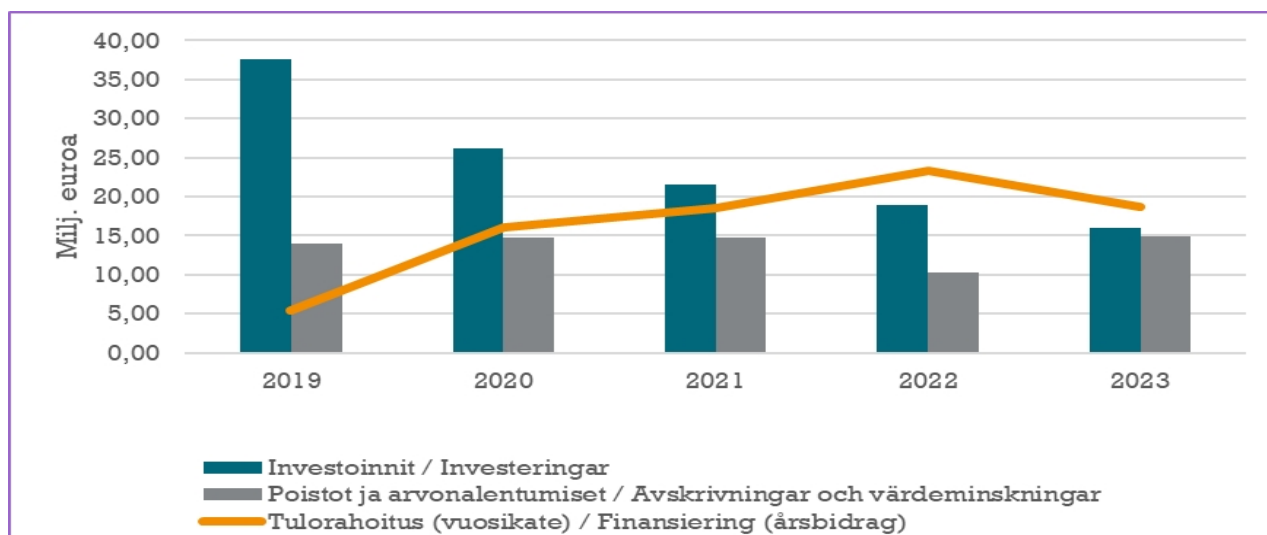
Kunnan velkamäärä väheni edelleen vuoden 2023 aikana ja lainamäärä vuoden lopussa oli 101,3 M€, mikä on 5,9 M€ vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Asukaskohtainen lainamäärä oli vuoden lopussa 4 484 euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot / Skatteinkomster M€	2020	2021	2022	2023	2023	2023 TA / BG
	Tot	Tot	Tot	Tot	TA / BG	2023 tot
Kunnallisvero / Kommunal skatt	92,6	97,7	104,0	44,8	46,8	-4,2 %
Kiinteistövero / Fastighetsskatt	9,1	9,9	10,6	11,6	10,3	12,6 %
Yhteisövero / Samfundsskatt	5,4	7,6	7,6	6,0	4,6	29,4 %
Yhteensä verotulot / Skatteinkomster sammanlagt	107,0	115,1	122,2	62,4	61,7	1,1 %
Valtionosuudet / Statsandelar M€						
Kunnan ja peruspalv. valtionosuus / Statsandel för kommunal basservice inkl. Utjämningar	24,5	19,5	19,6	22,1	22,3	-1,0 %
Harkvar. valtionosuuden korotus / Behovsprövad höjning av statsandelen	-5,9	-5,8	-6,3	-0,6	-0,6	-1,6 %
Opetus- ja kultt. muut valt.os / Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-1,8	-2,5	-2,2	-2,2	-2,1	1,4 %
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensationen för förlorade skatteinkomster	6,8	6,4	8,1	2,4	2,5	-4,0 %
Valtionosuus yhteensä	23,6	17,7	19,2	21,7	22,1	-1,6 %

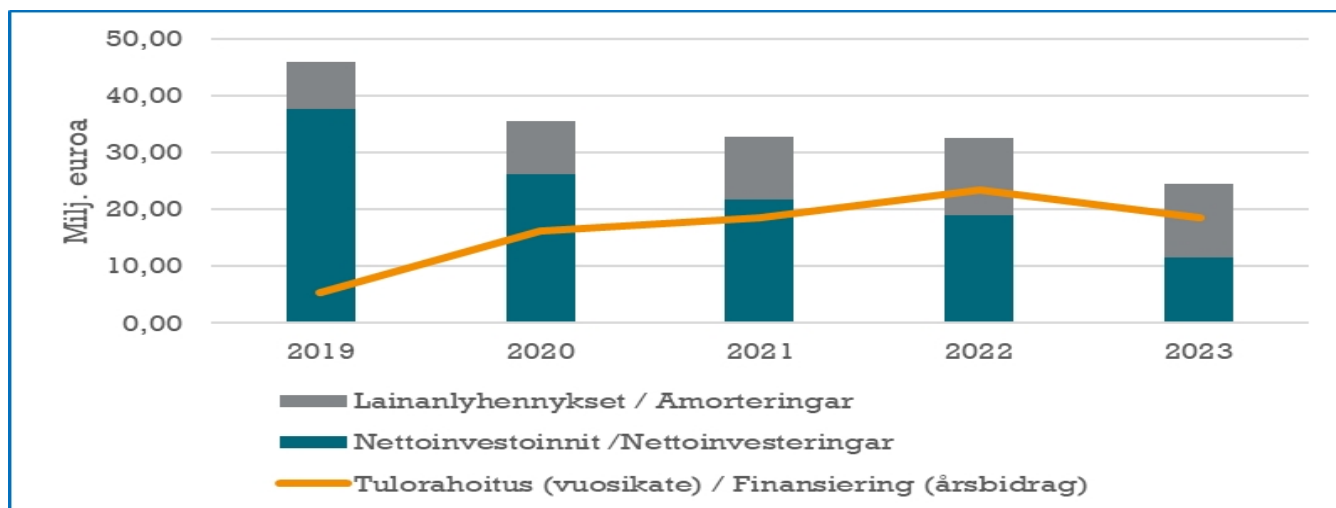

Vuosikatteen riittävyys investointeihin ja poistoihin sekä arvonalentumisiin

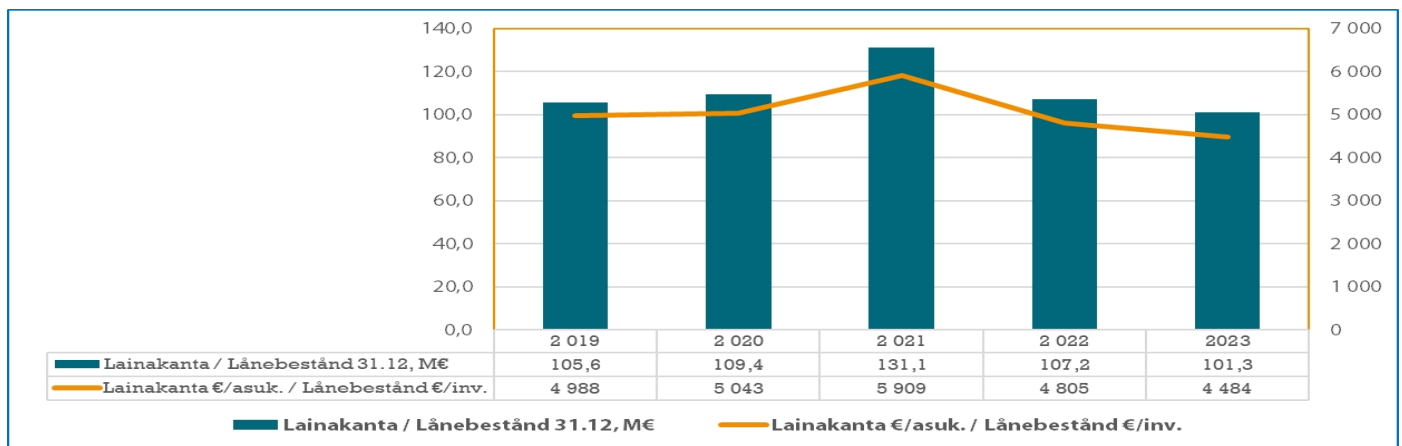
Vuosikate kuvaa kokonaistaloutta. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon-
tehtävistä aiheutuneet jaksotetut kulut eli poistot. Jos vuosikate on suurempi kuin poistot sekä käyttötalouden ar-
vonalentumiset, on tilikauden tulos ylijäämäinen ja kirjanpidollisesti tasapainossa.

Vuosikatteen riittävyys nettoinvestointeihin ja lainanlyhennyksiin

Vuosikatteen riittävyttä arvioidaan myös sen riittävytenä nettoinvestointeihin ja lainojen lyhennyksiin.
Kunta pääsääntöisesti velkaantuu, jos vuosikate ei riitä nettoinvestointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Yllä
olevassa kuvassa on esitetty vuosikatteen riittävyys viivalla. Kuvan viiva osoittaa sen, että vuosikate on riit-
tänyt vuosina 2022 ja 2023 nettoinvestointeihin, jonka lisäksi on jäänyt käytettäväksi tulorahoitusta lai-
nojen lyhennyksiin.

Lainakanta

SIPOON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDEN KEHITYS / SIBBO KOMMUNS VERKSAMHETSMILJÖ OCH EKONOMINS UTVECKLING

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2022-2023
Väestö / Befolkning	20 666	21 170	21 687	22 190	22 313	22 590	277
Väestön muutos / Befolkningens ökning	333	504	517	503	123	277	154
Kuntien välinen nettomuutto* / Nettoflytting mellan kommuner*	304	443	450	440	33	132	99
Nettomaahanmuutto* / Nettomigration*	10	78	58	43	31	151	120
Syntyneitä* / Födda*	170	163	180	211	197	173	- 24
Kuolleita* / Döda*	151	138	169	190	185	179	- 6
Työttömyysaste / Arbetslöshetsgrad. %	5,5	6,1	10,6	7,5	6,5	7,1	0,6
Työttömien määrä Sipoossa / Antal arbetslösa i Sibbo	565	641	1 139	821	741	831	90
Alle 25 v työttömien määrä / Antal arbetslösa under 25 år	98	93	135	101	71	78	7
Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömät / Personer som varit arbetslösa längre än ett år	192	214	329	408	286	274	- 12
Avoimet työpaikat / Lediga arbetsplatser	93	69	105	209	65	127	62
Työvoiman määrä, henkilöä / Arbetskraft, antal anställda	10 202	10 434	10 720	10 988	11 390	11 691	301
Myönnetyt rakennusluvut / Beviljade bygglov	189	179	204	227	167	141	- 26
Vastaavien asuntojen lukumäärä / Antal motsvarande bostäder	237	414	275	317	312	143	- 169
Toimenpideluvat / Åtgärdstillstånd	74	67	54	42	51	42	- 9
Valmistuneet asunnot / Färdigställda bostäder							-
Pientalo / Småhus	70	66	81	78	73	64	- 9
Rivi- tai ketjutalo / Rad- eller kedjehus	5	14	-	24	-	-	-
Kerrostalo / Våningshus	311	516	268	189	39	482	443

VUOSIKATE, INVESTOINNIT JA POISTOT / ÅRSBIDRAG, INVESTERINGAR OCH AVSKRIVNINGAR

	2019	2020	2021	2022	2023
Investoinnit / Investeringar	37,59	26,13	21,58	18,49	15,95
Tulorahoitus (vuosikate) / Finansiering (årsbidrag)	5,40	16,10	18,46	23,37	18,74
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och värdeminskningar	13,97	14,80	14,77	10,34	14,90

1.3.1 Työllisyystilanne / Sysselsättningsläget

Yleisen taloussuhdanteen vaikutukset ovat näkyneet vuoden 2023 aikana työllisyystilastoinnissa. Työttömyyden määrä on ollut kuluneen vuoden aikana koko maan laajuisesti noususuunnassa. Tammikuussa 2023 Sipoon työttömyysprosentti oli 6,5% (737 henkilöä), kun joulukuussa vastaava luku oli 7,1% (831 henkilöä). Taloustilanteen vaikutukset näkyvät myös lomautusten määrien kasvussa vuoden 2023 aikana. Sipoon työllisyystilanne on kuitenkin Uudenmaan tasolla tarkasteltuna kohtuullinen.

Alle 25 -vuotiaiden työttömien määrät vaihtelivat vuoden 2023 aikana 70-80 henkilössä kuukausikohtaisesti. Yli 50 -vuotiaiden työttömien määrät vaihtelivat vuoden 2023 aikana 300-340 henkilössä kuukausittain. Pitkäaikaisesti työttömänä olevien henkilöiden määrät vaihtelivat vuoden aikana 260-270 henkilössä kuukausitasolla.

Kunnan vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä on taloudellisesti merkittävä. Kunta osarahoittaa työttömälle maksettavaa työmarkkinatukea, kun tämän työmarkkinatukipäivät ylittävät 300 päivää. Kun työmarkkinatukipäiviä on yli 300, on kunnan maksuosuus 50%, ja kun päiviä on yli 1000, on kunnan maksuosuus 70%. Vuonna 2023 Sipoon kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus oli 1,31 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 työmarkkinatuen kuntaosuus oli vain aavistuksen enemmän, kuitenkin pyörityen samaan 1,31 miljoonaan euroon.

1.3.2 Maankäyttö ja asuminen / Markanvändning och boende

Vuosi 2023 oli maankäytön kehittämisen näkökul-

masta jälleen vilkas. Valtakunnallinen rakentamisen ja asuntokaupan heikko suhdanne ei käytännössä hidastanut maankäytön kehittämisen hankkeita ja vuoden aikana valmistui useita asuinrakentamista mahdollistavia asemakaavoja. Pientalorakentaminen jatkui vilkkaana, mutta kerrostalorakentaminen rauhoittui vauhdikkaimmista vuosista. Vuonna 2023 myönnettiin lupa yhteensä viidelle uudelle kerrostalolle, joiden lisäksi myönnettiin useampia muutoslupia. Asemakaavoituksessa korostui Sipoon kuntastrategian mukaisesti monipuolisen tonttutuotannon mahdollistaminen. Pientalotonttien suhteellinen osuus nousi vuoden 2023 aikana hyväksytyissä asemakaavoissa verrattuun aiempiin vuosiin. Asumisen kaavavarannolla luodaan edellytykset kunnan tavoitellun väestönkasvun toteutumiseen. Sipoon keskimääräinen väestökasvutavoite on valtuustokauden 2022–2025 strategian mukaisesti noin 500 henkilöä/ vuosi. Se edellyttää vähintään 25 000 k-m² uutta asuinkaavavarantoa vuosittain. Kaavavarantoa on kuitenkin strategian mukaisesti tavoitteena kasvattaa niin, että kaavoituksella varaudutaan noin 800 asukaan vuosikasvuun. Tämä tarkoittaa noin 40 000 k-m² uutta asuinkaavavarantoa per vuosi. Tavoitteena on monimuotoinen (pientalot ja kerrostalot), vähintään noin kahden vuoden tarpeita vastaava asumisen kaavavaranto sekä Nikkilässä että Söderkullassa, joka mahdollistaa, että puolet Sipoon asuntorakentamisesta toteutetaan pientaloissa

Kuntakehityksen kannalta avainasemassa oleva Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2023. Asemakaava mahdollistaa Nikkilän kasvun ja kehityksen tulevinä vuosina ja takaa erityisesti pientalotonttien tarjonnan riittävyyden 2020-luvun loppupuolella ja 2023-luvun alussa. Uuden alueen rakentamisen myötä myös Nikkilän palvelut paranevat ja ratkaisu tukee osaltaan henkilöjunaliikenteen käynnistymistä Kerava-Nikkilä-radalla. Vuoden 2023 aikana hyväksyttiin useita kaavoja, joissa on osoitettu tilaa yritys- ja elinkeinotoiminnoille, vaikka varsinaisia työpaikka-alueiden kaavoja ei vuodelle osunutkaan.

Sipoon yleiskaavan päivitys pääsi täyteen vauhtiin vuoden 2023 aikana. Vuoden mittaan järjestettiin useita yleiskaavaprosessiin liittyviä asukastilaisuuksia ja mm. kylää kiertänyt road show. Työ eteni rakennemallivaiheeseen ja jatkuu vuonna 2024. Si-

poon yleiskaava 2050 tavoitteena on vahvistaa Sipoon yhdyskuntarakenteen kehittymisen edellytyksiä siten, että kasvu tapahtuu hallitusti ja suunnitelmallisesti. Yleiskaavalla pyritään varmistamaan riittävä ja monipuolinen tonttutuotanto sekä houkuttelevuus niin uusien asukkaiden kuin sijoittumispaikkaa etsivien yritystenkin näkökulmasta.

Kuntakeskusten ja taajamien ohella kylien ja haja-asutusalueiden kehittäminen on kunnalle tärkeää. Kylien aktiivinen kehittäminen näkyi vuoden 2023 aikana mm. Pohjois-Paippisissa, jossa jatkettiin alueen osayleiskaavatyötä. Kunnan tavoitteena on, että kasvu näkyy myös kylissä niin, että kaikki kasvu ei kohdistu taajamiin. Selkeiden kyläkeskusten ohella rakentamista ohjautuu myös muualle haja-asutusalueelle. Haja-asutusalueen rakentamisen mahdollistavien suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemusten onkin ollut kovan paineen alla ja hakemusten käsittely on tehdyistä toimenpiteistä huolimatta jonoutunut. Kehittämistyötä jatkettiin vuoden 2023 aikana mm. eriyttämällä haja-asutusalueen lupahakemusten käsittely omaan yksikköönsä. Vuoden 2024 talousarviossa lupakäsittelyä on vahvistettu lupavalmisteluun osoitetulla uudella henkilöstöresurssilla.

Asumisen ohella maankäytön ratkaisut vaikuttavat merkittävästi myös yritysten sijoittumiseen. Sipoo on erinomaisessa asemassa yritysten etsiessä toimintoilleen parhaita sijoittumispaikkoja. Maankäytön suunnittelun, yhdyskuntakehityksen maapolitiikan kautta vaikutetaan siihen, miten moni yritys päätyy juuri Sipooseen. Vuoden 2023 aikana yritysten yhteydenottojen määrä - suhdanteesta huolimatta - jopa lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna ja uusia sijoittumisneuvotteluita käynnistyy kuukausittain. Yritysten sijoittumisen prosessi päivitetään vuoden 2024 aikana. Tässä päivitystyössä pyritään optimoimaan kunnan toimintaa yritysten sijoittumiseen liittyen ja vahvistamaan Sipoon kilpailukykyä tällä sektorilla entisestään.

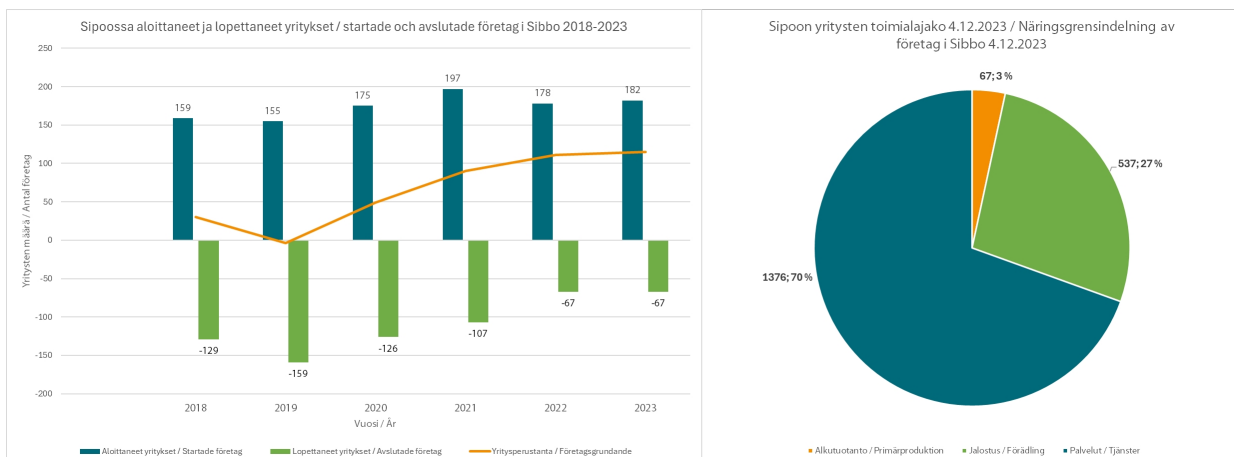
1.3.3 Elinkeinotoiminta / Näringslivsverksamhet

Vuosi 2023 jatkoi yritysten kannalta haasteellisten vuosien sarjaa. Koronavuosia seurannut Ukrainan sota toi uusia haasteita jo ennestään kriisiytyneelle yritys ympäristölle. Tilastokeskuksen mukaan viimeisen vuoden aikana yrityksiä on haettu konkurs-

siin enemmän, kuin 12 vuoteen. Konkurssien määrä on kivunnut suurempiin lukemiin, kuin vuoden 2009 finanssikriisin aikana. Myös aloitta-
neiden yritysten määrä väheni esimerkiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä 4,1 % edellisvuodesta. Lisääntyneet konkurssit kertovat yritysten kasva-
vista maksuvaikeuksista. Kysyntä on ollut heikkoa ja samaan aikaan kustannukset ovat kasvaneet voi-
makkaasti.

Konkurssiin on haettu erityisesti rakentamisen ja kaupan alan yrityksiä. Rakentaminen on syvim-
missä vaikeuksissa – uudisrakentamisen tuotanto on vajonnut 1940-luvun kysynnän tasolle. Korkojen äkillinen nousu on vaikuttanut niin uudisasuntojen kysyntään kuin laajemminkin eri yritysten mahdol-
lisuuksiin investoida.

Heikentynyt suhdanne ja toimintaympäristön haasteet näkyvät myös Sipoossa. Vuonna 2023 Si-
poossa aloitti 31 yritystä ja toimintansa päätti 18 yritystä. Yritysten lukumäärä kasvoi siis 13 yrityk-
sellä. Aikaisempina vuosina yritysten määrä on li- sääntynyt vajaalla 90 yrityksellä vuodessa. Kehitys Sipoossa on samansuuntaista kuin kehittämissyhtiö Keuken alueella keskimäärin. Yritysten määrän kasvu on tasaantunut viime vuosien kasvuvauh-
dista, mutta ei ole kääntynyt laskuun.

1.3.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Sipoossa / Främjandet av hälsa och välfärd i Sibbo

Kuntalain 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä 6 §:ssä kuva-

taan tarkemmin kunnan vastuita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation ja johtamisen vastuu sijoittuu arjen ja vapaa-ajan toimialalle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen perustuu poikkihallinnolliseen yhteistyöhön, ja se on kunnan kaikkien toimialojen yhteinen tehtävä.

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta. Valtionosuuden lisäosan suuruus määräytyy kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Vuonna 2023 Sipoon hyte-kertoimen skaalatut pisteet olivat 59 (asteikolla 0 - 100) ja HYTE-kertoimen perusteella myönnetty valtionosuuden lisäosa 372 700 euroa.

Alkuvuoden 2023 aikana Sipoon kunnassa toimi hyvinvointikoordinaattori, joka käynnisti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta. Hyvinvointikoordinaattorin siirryttyä uusiin tehtäviin hyvinvointikoordinaattorin toimi muutettiin hyvinvointipäällikön viraksi syksyllä 2023. Hyvinvointipäällikön rekrytointi toteutettiin loka-marraskuussa 2023. Syksyllä 2023 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä aloitti toimintansa. Työryhmässä ovat edustettuina kaikki toimialat.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2023 täydentää osaltaan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta. Vuosiraportti 2023 käsitellään kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa maaliskuussa 2024. Siinä kuvataan tarkemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet, väestön hyvinvoinnin ajantasainen tilanne sekä vuonna 2023 tehdyt toimenpiteet väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

1.4 Ympäristö / Miljö

Kunnan kestävä kehityksen työtä tehdään poikkihallinnollisesti. Päävastuu kestävä kehityksen kokonaisuuden koordinoinnista, ja sen kehittämistä on ollut entisen tekniikka- ja ympäristöosaston, nykyisen Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan, kehittäminen ja tuki -yksiköllä. Kestävä kehityksen

ympäristönäkökulmat olivat keskeisesti mukana useissa toimialan koordinoimissa energiatehokkuus- ja kehittämishankkeissa vuoden 2023 aikana. Kestävän kehityksen edistämistä jatketaan päämäärätietoisesti myös seuraavien vuosien aikana. Toimialan sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2024 on asetettu Sipoon kunnan ilmastosuunnitelman päivittäminen. Päivitystyön toteuttaminen pohjautuu valtuuskauden tavoitteeseen laatia kestävän kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota.

Kestävän kehityksen ja ympäristönäkökulmat on huomioitu osana koko yhdyskuntakehittämisen ja rakentamisen prosessia. Kaavoituksessa kestävä kehitys ja energiatehokkuus huomioidaan kokonaisvaltaisesti kaavoitustyössä mm. yleisten alueiden, asuinalueiden ja ihmisten kulkureittejä sekä julkisen liikenteen yhteyksiä suunnitellessa. Lisäksi liikenteen yleiseen sujuvuuteen ja liikenneverkon toimivuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Puistojen ja viheralueiden merkitys ympäristösuunnittelussa tiedostetaan, ja viheralueita pidetään tärkeänä osana sekä ihmisten hyvinvointia että kestävää ympäristönkäyttöä.

Kerava–Nikkilä-radon (KeNi-rata) henkilöjunaliikenteen aloituksella on keskeinen rooli ilmastoystävällisten ja vähäpäästöisten liikennemuotojen kehittämisessä. Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen MAL-sopimuksen mukaisesti kumpikin osapuoli on sitoutunut edistämään Kerava–Nikkilän radan avaamista henkilöjunaliikenteelle. Tehdyn mallinnuksen mukaan KeNi-radon käyttöönotto pienentää vuosittaisia hiilidioksidipäästöjä noin 500 tonnia, ja hanke on käytännössä Sipoon merkittävin ja ainoa mahdollisuus saavuttaa kunnalle asetetut MAL-tavoitteet. KeNi-rata-hanke on hyväksytty osaksi MAL 2023-suunnitelman investointi- ja hankelistaa.

Kunnan linjauksen mukaisesti energiatehokkuus ja uusiutuvan energian käyttö on huomioitu kaikissa kiinteistöjen uudishankkeissa ja peruskorjattavissa kiinteistöissä vuodesta 2015 alkaen. Kiinteistöjen energiatehokkuushankkeille oli vuonna 2023 varattu talousarviossa 300 000 euroa. Tällä on saatu tehostettua kiinteistöjen energiatehokkuutta ja energiaratkaisuja kestävämmiksi sekä energiaa säästävämmiksi. Teknisen valiokunnan hyväksymät energiatehokkuushankkeet vuonna 2023 olivat

lämmitystapamuutosten tekeminen Pohjois- ja Etelä-Paippisten kouluissa sekä valaisinmuutoksia eri kohteissa. Lisäksi Eriksnäsin alueella ulkovalaistusta päivitettiin noin 170 uudella led-valaisimella.

Teknisessä valiokunnassa 29.11.2022 §145 hyväksytyin Sipoon kunnan energiaohjelman 2023–2025 mukaisesti kunta tavoittelee viiden prosentin vähennystä energiankulutukseen tarkasteluajankohdaksi. Vähennystavoitteella kunta pyrkii osaltaan torjumaan energiapulan uhkaa ja reagoimaan epävarmaan energiapulan uhkaan kustannustehokkailla ja vaikuttavilla toimenpiteillä. Energiaohjelmassa asetetun tavoitteen täyttymistä seurataan ja raportoidaan vuosittain. Ensimmäisenä seurantavuonna 2023 kunnan kokonaisenergiankulutuksen säästö oli 6,8 prosenttia vuoden 2022 lähtötasoon nähden. Suurimmat energiansäästöt kunnan kokonaisenergiankulutuksen osalta saavutettiin vuoden 2023 aikana kunnan kiinteistökannan lämmitystapamuutosten ja kaukolämmön vähentyneen kulutuksen kautta.

Sipoon kunnan hulevesiohjelman valmistelu käynnistettiin vuoden 2023 aikana. Hulevesiohjelman tarkoituksena on esittää Sipoon kunnan strategiset tavoitteet ja toimenpiteet hulevesien hallinnalle. Se toimii jatkossa hulevesien hallinnan laajamittaisena työkaluna, jonka avulla tullaan jatkossa ohjaamaan hulevesien hallinnan suunnittelua maankäytön suunnittelusta rakennusvalvontaan ja kunnossapitoon. Muita hulevesiohjelmalle asetettuja tavoitteita ovat mm. selkeyttää kunnan sisäistä vastuunjakoja hulevesien hallinnassa ja edistää luonnonmukaisen sinivihreän infrastruktuurin toteuttamista. Kunnan hulevesiohjelman on tarkoitus valmistua syksyyn 2024 mennessä.

Sipoon kunta on tehnyt töitä vesiluonnon suojelun ja vesistöjen kuormituksen vähentämisen eteen. Vesiluonnon suojeluun on tähdätty viime vuosina useilla toimenpiteillä. Sipoonjoessa Brobölen padon kohdalla sijaitsevan koskialueen kunnostamisen rakennusurakka käynnistyi touko-kesäkuun vaihteessa 2023. Hankkeen peruslähtökohtana oli kalojen ja muun eliöstön liikkuvuuden turvaaminen sekä alueen luonnon monimuotoisuuden ja elinympäristöjen lisääminen tulvasuojelun edellyttämiä toimenpiteitä unohtamatta. Sipoon kunnan, Maa- ja metsätalousministeriön NOUSU-ohjelman

ja WWF:n yhteishanke saatiin päätökseen koskialueen kunnostustöiden valmistuttua elokuun loppupuolella 2023.

Kunnan katu- ja vihertyömaiden vähäpäästöisyyden ja kierrätysmateriaalien hyötykäytön edistämistä tavoiteltiin urakkahankintojen kautta soveltuvissa urakkakohteissa vuoden 2023 aikana. Kehitystyötä ohjaa vuonna 2022 valmistunut osin ympäristöministeriön rahoittama kehittämishanke, jolla tavoitellaan työmaiden päästövähennyksiä hankintaprosesseja kehittämällä. Kilpailutusmateriaaleihin asetettavilla hankintakriteereillä voidaan esimerkiksi kannustaa urakoitsijoita uudemman ja vähäpäästöisemmän työmaakone- ja kuljetuskaluston käyttöön tai asettaa vähimmäisvaatimuksia rakennusmateriaalien kierrätykselle. Pidemmän aikavälin tavoitteena on tunnistaa kustannustehokkuudeltaan ja päästövaikutuksiltaan vaikuttavimmat hankintakriteerit, ja päivittää ne soveltuvien osien osaksi investointi- ja ylläpitokohteiden hankinta-asiakirjoja.

Kevään 2023 aikana kunta käynnisti kiinteistöjensä sähköautojen latauspisteinfrastruktuurin kehittämisen rakennuttamalla sähköautojen latausasemia Kuntalan alueen Livalin kiinteistöjen yhteyteen Siniselle hallille ja Susikujan varikolle. Kunnan kiinteistöjen latauspisteinfrastruktuurin kehittämisen lähtökohtana toimii teknisessä valiokunnassa 7.6.2022 § 88 hyväksytty selvitystyöhön pohjautuva kehittämisvaihtoehto. Teknisen valiokunnan päätöksen mukaisesti latauspisteitä rakennutetaan kunnan kiinteistöjen yhteyteen seuraavien vuosien aikana ensisijaisesti kunnan työntekijöiden ja kunnan omassa toiminnassa käytettävän ajoneuvokaluston tarpeiden mukaan. Seuraavaksi latauspisteiden rakennuttamisesta jatketaan vuoden 2024 aikana Nikkilän Sydämen, Sipoon Enterin ja Sipoonlahden koulun kohteissa.

Kestävän kehityksen edistäminen vaatii osaprosessien sijaan kunnan kokonaisuuden huomioimista. Tällöin myös kunnan sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä yhteistyö naapurikuntien, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa nousevat erityiseen rooliin. Sipoon kunta on aktiivisesti mukana mm. KUUMA-kuntien ilmastyöryhmän ja Uudenmaan liiton ympäristö-, ilmasto- ja kiertotalousryhmän toiminnassa. Sipoon kunnan ilmastosuunnitelman päivittäminen vuoden 2024 aikana tulee osaltaan tuke-

maan kunnan kestävä kehityksen kokonaisuuden koordinoitua jatkossa tehden siitä entistä kokonaisvaltaisempaa ja tavoitteellisempaa.

1.5 Kunnan henkilöstö / Kommunens personal

Sipon kunnan palveluksessa oli 945 työntekijä 31.12.2023. Luku sisältää vakituisen henkilöstön lisäksi sijaiset, määräaikaiset sekä työllistetyt mutta ei sivutoimisia palvelussuhteita. Henkilöstöstä oli vakituisia 732 ja määräaikaisia 213. Vertailua edellisiin vuosiin ei voi suoraan tehdä koska 31.12.2022 kunnan palveluksessa oli vielä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtynyt henkilöstö. Hyvinvointialueelle siirtyi yhteensä 327 henkilöä. Verrattuna tilanteeseen 1.1.2023 henkilöstömäärä on kasvanut seitsemällä työntekijällä. Vakinaisen henkilöstön osuus oli 77 %.

1.5.2023 organisaatiomuutoksen jälkeen suurimmat toimialat ovat henkilöstömäärän mukaan koulutus (394 työntekijää) ja varhaiskasvatus (250 työntekijää). Kunnan muut toimialat ovat yhdyskunta ja ympäristö (148 työntekijää), arki- ja vapaa-aika (120 työntekijää) ja konsernipalvelut (33 työntekijää).

Kokonaisina henkilötyövuosina ilmaistuna kunnan henkilöstöresurssin käyttö vastasi yhteensä 881,5 henkilötyövuotta, mikä on 11,5 enemmän kuin mihin oli vuoden 2023 talousarviossa ennakoitu. Henkilöstöresurssin tarve on ollut arvioitua suurempi lähinnä varhaiskasvatuksessa, jossa palveluiden kysyntä on kasvanut ennakoitua enemmän.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä on henkilöstön sukupuolijakauma muuttunut hieman. Henkilöstöstä oli vuonna 2023 78 % naisia ja miehiä 22 %. Kunnan vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,1 vuotta. Sipoon kunnan työntekijät ovat keskimäärin hieman vanhempia kuin kunta-alalla keskimäärin (45,5 vuotta).

Sairauspoissaolot ovat kääntyneet selkeään laskuun vuoden 2023 aikana. Sairausten takia menetti kuitenkin yhteensä 15 107 kalenteripäivää. Jokaista kokonaista henkilötyövuotta kohden tämä tarkoittaa 17,1 päivää kun vastaava luku vuoden 2022 lopussa oli 21,1. Sairastavuudessa on erittäin suuria eroja kunnan eri toimialoilla. Varhaiskasva-

tuksessa sairastavuus on ollut keskimäärin 27,0 kp/htv.

Henkilöstölukuja / Personalsiffror	2023
Vakituiset työntekijät / Fast anställda 31.12	732
Määräaikaiset työntekijät / Visstidsanställda 31.12	213
HTV / Årsverk	881,5
Sukupuolijakauma naiset/miehet Könsfördelning kvinnor/män	78,6 % / 21,4 %
Vakituisen henkilöstön keski-ikä / Ordinarie personalens medelålder	47,1
Henkilöstömenot / Personalutgifter	45 953 milj.
Sairauspoissaolopäiviä/HTV / Sjukfrånvaro dgr/årsverk	17,1
Sairauspoissaolopäiviä (kalenteri- päivät)/ Sjukfrånvarodagar (kalenderdgr)	15 107
Vuosilomapäiviä / Semesterdagar	18 471
Perhevapaapäiviä / Familjeledighetsdagar	5 311
Muita poissaolopäiviä/ Andra frånvarodagar	11 474

1.6 Arvio todennäköisestä kehityksestä / Bedömning av den sannolika utvecklingen

Sipoon kunnanvaltuuston joulukuussa 2023 hyväksymä vuoden 2024 talousarvion tulos on 0,2 milj. euroa ja ylijäämä arvioidun 1,2 milj. euron poistoeron muutoksen kanssa 1,4 milj. euroa ylijäämäinen. Suunnitelmavuosien 2025 ja 2026 tulokset ovat kuitenkin negatiivisia, mutta vuodet ovat arviolta ylijäämäisiä arvioidusta poistoeron muutoksesta johtuen. Vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaa laadittaessa ei kuitenkaan ollut tiedossa valtionosuuksien jälkikäteinen tarkistus, joka vähentää valtionosuuksia pysyvästi 0,5 mrd. euroa koko maan tasolla (lisäsiirtotarve hyvinvointia-

lueiden rahoitukseen). Sipoon valtionosuuksia tarkistus vähentää n. 2 milj. euroa.

Sipoossa on valmisteilla tuottavuusohjelma, jolla kunnan nettomenoja pyritään vähentämään alkaen vuodesta 2026. Tilikauden tulos on kuitenkin alustavien laskelmien mukaan painumassa 2-3 milj. euroa negatiiviseksi vuosina 2025-2026 em. valtionosuuksien vähentymisestä, verotulojen vähentymisestä sekä hintojen ja ansiotasoindeksin noususta johtuen.

Vuoden 2024 talousarvion toteutumista tulee tarkastella vuoden 2023 tilinpäätöksen pohjalta, mikä mahdollistaa miinusmerkkisen talousarviomuutoksen tekemisen viimeistään kuluvan vuoden 2. osavuositarkastuksen yhteydessä.

Taseeseen kertyneiden ylijäämät muodostavat puskurin, joka mahdollistaa kunnan talouden hallitun sopeuttamisen. Vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen kunnan taseeseen kertyneet ylijäämät ovat 43 milj. euroa.

Vuonna 2023 alkanut valmistautuminen TE24-uudistukseen jatkuu vuoden 2024 aikana. Keravan kaupunki ja Sipoon kunta tulevat muodostamaan uuden työllisyysalueen, jonka toiminta käynnistyy 1.1.2025.

1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista / Bedömning av de mest betydelsefulla riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som påverkar verksamhetens utveckling

Merkittävät riskit liittyvät kunnan talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen. Julkisen talouden riskit ovat kasvaneet heikon talouskasvun, velkaantumisen sekä työikäisen väestöosan vähenemisen ja vanhusväestön kasvun vuoksi. Merkittävin taloudellinen riski liittyy kunnan rahoituspohjaan hyvinvointialueille siirtyneen rahoituksen jälkeen. Kunnan rahoituspohjaa heikensi erityisesti valtionosuuksien jälkikäteen tarkistus marraskuussa 2023, jossa Sipoon valtionosuudet vähenivät 2 milj. euroa.

Kunnan lainakantaan ja sen hallintaan liittyvät

riskit kasvavat lainakannan kasvaessa ja lainakannassa nyt olevien erittäin edullisten kiinteäkorkoisten lainojen vähentyessä. Kunnan investointitaso pysynee varsin korkeana ja vain osa investoinneista pystytään rahoittamaan tulorahoituksella. Kunnan talouden volyyymistä poistui noin puolet, mutta lainakanta ja investointitarve jäivät suurelta osin kunnalle. Toisaalta kunnan investoinnit on nähtävä varautumisena tulevaisuuteen ja kasvuun.

Merkittäviä toimintaan liittyviä riskejä ovat rekrytointiongelmien tietyissä tehtävissä ja lisääntyvässä määrin tietoturvariskit.

Merkittävänä riskinä on nähty myös Nikkilän Kartanon asemakaavaan liittyen Kerava-Nikkilän junayhteyden suunnitelmien viivästyminen tai toteutumattomuus.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä / Redogörelse för organiseringen av kommunens interna kontroll och riskhantering

Sisäinen valvonta on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää. Sisäisen valvonnan toimijat ja vastuut on kuvattu Sipoon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa. Päätösvalta on tarkemmin kuvattu hallintosäännössä, osastojen toimintasäännöissä sekä kunnanhallituksen ja valiokuntien päätöksissä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus rakentuu hallinnon järjestämisestä, selkeistä johtamisvastuista, valvontatoimenpiteistä, raportoinnista, seurannasta ja arvioinnista. Tavoitteena on jatkuva, vuosittain kehittyvä prosessi toimintatapojen edistämiseksi. Asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä tulisi arvioida säännöllisesti.

Sipoon kunnanvaltuusto 24.4.2017 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kunnanhallitus on 24.8.2020 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Myös kunnan hallintosäännössä on määräykset (luku 11) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosalueiden ja yksiköiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja valiokunnille.

Kunnanhallituksen selonteko perustuu osastoilla käsiteltyyn kyselylomakkeeseen,

jossa tilivelvolliset ovat antaneet arviot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta. Kyselylomakkeella pyydettiin arvioimaan seuraavia sisäisen valvonnan osa-alueita:

- Hallinto ja johtaminen
- Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta
- Valvontatoimenpiteet
- Tieto ja viestintä
- Seuranta.

Pisteytys: 1=heikosti, 2=kohtuullisesti, 3=melko hyvin ja 4=hyvin.

Toimialojen arvioiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuu melko hyvin (pistemäärä 3,4).

Hallinto ja johtaminen

Toimintaa ohjaavat säännöt, määräykset, ohjeet ja päätökset ovat pääosin ajan tasalla. Ohjeistuksia tulee kuitenkin säännöllisesti päivittää ja niitä on myös päivitetty. Kunnan hallintosääntö ja toimialojen toimintasäännöt päivitettiin vuoden 2023 aikana. Lisäksi tarvitaan henkilöstön lisäperehdytystä.

Tilikauden aikana ei ole ilmennyt tapahtumia, joissa toimielimet tai toimialat olisivat jättäneet noudattamatta merkittävällä tavalla tai tarkoituksellisesti kunnan sääntöjä ja ohjeita (mm. hallintosääntö, kunnanhallituksen ja lautakuntien toimintasäännöt, sisäisen valvonnan ohje sekä kunnanhallituksen antamat ohjeet).

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

BDO Oy:n toteuttamassa riskikartoitusraportissa (4.1.2021) todettujen keskeisten riskien seuranta tehtiin johtoryhmän jäsenten toimesta syyskuussa 2022. Riskikartoitusraportti päivitetään vuoden 2024 aikana.

Valvontatoimenpiteet

Tulosalueilla ei ole tunnistettu merkittäviä puutteita kontroллеissa, suojauksissa tai sopimusten hallinnassa. Sopimusten hallinnan osalta voidaan kuitenkin todeta, että sopimushallinnan tiedot eivät vielä kaikilta osin ole Dynasty-järjestelmässä.

Tieto ja viestintä

Valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisen valvonta kuuluu toimielinten tilivelvollisten viranhaltijoiden vastuulle. Valiokuntia on ohjeistettu talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa reagoimaan ennakoivasti mahdollisiin poikkeamiin ensisijaisesti osaston sisällä. Kunnanhallitus ja valiokunnat seuraavat talousarvion toteutumista. Valtuusto saa 30.4. ja 31.8. osavuositarkastuksissa tiedon talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennusteen.

Seuranta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arviointi tulisi toteuttaa useammin kuin kerran vuodessa toimintakertomuksen yhteydessä. Asian tulisi olla kunnan johtoryhmän käsittelyssä myös vuoden aikana. Sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen raportit käsitellään ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin, mutta raporteissa esitettyjen suositusten toteuttamisaikataulu venyy usein liian pitkäksi.

Kunnanhallituksen näkemyksen mukaan sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan tila on hyväksyttävällä tasolla ja niihin kohdistuvat kehittämistarpeet tiedossa. Merkittäviä riskejä ei ole realisoitunut vuonna 2022. Kokonaisvaltainen koko kuntaa koskeva riskikartoitus toteutettiin vuoden 2020 aikana BDO Oy:n toimesta ja tämän riskikartoituksen seuranta syyskuussa 2022.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii kunnanjohtajan alaisuudessa ja raportoi kunnanjohtajalle sekä kunnanhallitukselle. Sipoon kunnalla ei ole palveluksessaan omaa sisäistä tarkastajaa, vaan tarkastukset on tilattu ulkopuoliselta asiantuntijataholta.

Sisäisen valvonnan hoitamisessa ja kehittämisessä hyödynnetään myös ulkoisen tilintarkastuksen raportteja ja havaintoja. Vuosien 2023-2024 aikana toteutetaan neljä sisäistä tarkastusta, joista luotto- ja yritysmaksukorttien käyttö ja käytön seuranta valmistui marraskuussa 2023. Tarkastuksessa havaittiin merkittäviä puutteita, joihin on kohdistettu toimenpiteitä alkuvuodesta 2024. Loput kolme sisäistä tarkastusta toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Rahoitus- ja korkoriskit

Kunnan rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata kuntaa rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin ja riskeihin vaikutetaan pääasiassa hallitsemalla velan korkoriskiasemaa sekä toteuttamalla kunnan lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti. Korkoriskiä hallinnoidaan pääasiallisesti tasapainottamalla kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia luottoja.

Kunnan lainasalkkua arvioidaan säännöllisesti Apollo-lainaohjelmiston analyysien avulla

Vahinkoriskit

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Kunta on käyttänyt vakuutusmeklari Novumin palveluita vuoden 2016 alusta. Kunnan pääasiallisesti

käyttämä vakuutusyhtiö on If.
Työtapaturma- ja ammattivakuutukset
siirtyivät Protector Vakuutukseen 1.1.2021
alkaen. Niiltä osin kun kunnan vakuutukset
eivät korvaa omaisuutta kohdanneita
vahinkoja, ne katetaan kyseisen
tulosalueen määrärahasta. Hallinnon
vastuuvakuuden kattavuutta laajennettiin
1.1.2018 alkaen.

Vakuutukset kilpailutettiin 2020 Novum
Oy:n toimesta ja ne kilpailutetaan jälleen
vuonna 2024.

Oikeudenkäynnit ja hallinto-oikeusprosessit

Sipoon kunta on osallinen muutama
oikeudellisiin toimiin ja neuvotteluihin,
esim. Hotela Oy:n korvausvaatimus, joiden
tulosta ei voi ennustaa. Ottaen huomioon
tällä hetkellä saatavissa olevat tiedot
arvioidaan kuitenkin, että näiden tuloksilla
ei ole merkittävää vaikutusta kunnan
talouteen.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tuleva kehitys

Koko kuntaa koskeva riskikartoitus
toteutetaan ainakin kerran
valtuustokaudessa. Kunnan ohjeistus
kaipaa joiltakin osin tehokkaampaa
käytäntöön viemistä ja ohjeistuksen
noudattamisen seuranta.
Sisäiset tarkastukset tulee toteuttaa
vuosittain ulkopuolisen asiantuntijatahon
toimesta.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus / Räkenskapsperiodens resultat och finansiering av verksamheten

3.1 Tilikauden tuloksen muodostaminen / Räkenskapsperiodens resultat

Tuloslaskelma, peruskunta & Sipoon Vesi / Resultaträkning, primärkommun & Sibbo vatten

Ulkoinen tuloslaskelma / Externa resultaträkning (1 000 e)

1 000 €	2023	2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	19 075	35 965
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 83 813	- 153 801
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 64 731	- 117 834
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	122 204
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	19 177
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 1 015	- 180
Vuosikate / Årsbidrag	18 739	23 367
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 14 910	- 10 338
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter		185
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader		
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	3 830	13 214
Tilinpäätössiirrot / Bokslutsdispositioner	1 933	1 698
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763	14 912

Tunnusluvut / Nyckeltal	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut / Verksamh.intäkter/Verksamh.kostn., % /	22,8	23,4
Vuosikate prosenttia poistoista / Årsbidrag/avskrivningar, %	126	224,6
Vuosikate, €/asukas / Årsbidrag, €/invånare	829,5	1 040,37
Asukasluku / Invånarantal	22 590	22 313

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Toimintakate pieneni vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna 52,7 M€ (-44,7 %), mikä aiheutui sote- ja pelastustoimen uudistuksesta. Toimintatuotot kattoivat 22,3 % toimintakuluista vuonna 2023 (2022/ 23,4 %).

Vuosikate oli 18,7M€ (2022/23,4 M€), asukasta kohden laskettuna 830 euroa (2022/1 047 euroa). Vuosikate kattoi poistoista ja arvonalentumisista 126 prosenttia, joten kunnan talous oli kirjanpidollisesti tasapainossa vuonna 2023.

Suunnitelmanmukaiset poistot olivat 10 M€ ja alaskirjaukset käyttöomaisuudesta 4,9 M€.

Tilikauden tulos oli 3,8 M€ ylijäämäinen ennen poistoero- ja varauskirjauksia. Poistoeron muutos oli -1,1 M€ ja varausten muutos 3 M€.

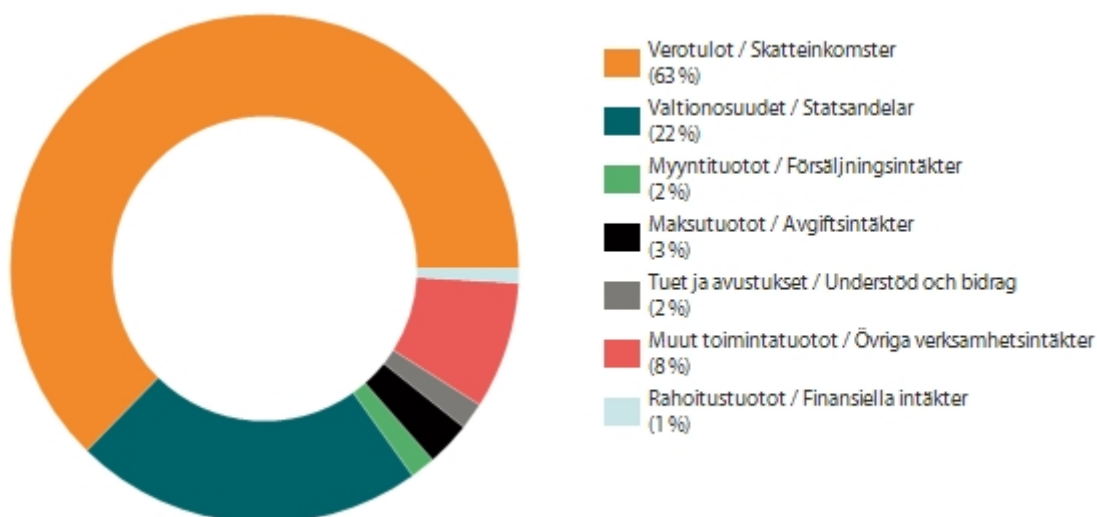
Tilikauden ylijäämäksi vuonna 2023 muodostui 5,76 M€ (2022: 14,9 M€).

Tuotot / Intäkter

Ulkoiset tuotot yhteensä / Externa intäkter sammanlagt 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Ulkoiset tuotot yhteensä / Externa intäkter sammanlagt	99 530	173 445
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 592	2 989
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 817	6 168
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	1 704	4 522
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	8 047	17 348
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	122 204
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	19 177
Rahoitustuotot / Finansiella intäkter	884	1 037

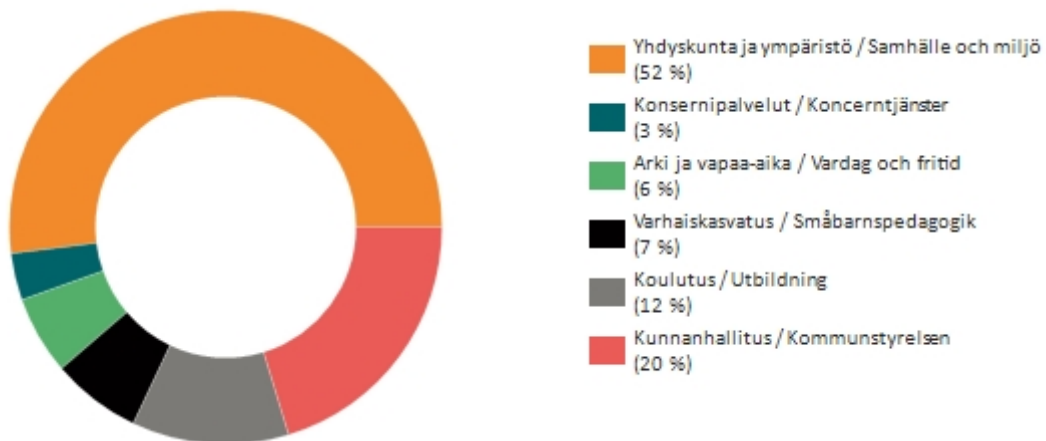
2023

Ulkoiset tuotot yhteensä osastoittain / Externa intäkter per sektor 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	3 872	13 045
Konsernipalvelut / Koncerntjänster		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	752	477
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 271	1 346
Koulutus / Utbildning		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	2 234	2 664
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 115	1 100
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	4 875	4 150

Ulk. tuotot / Externa intäkter, 2023

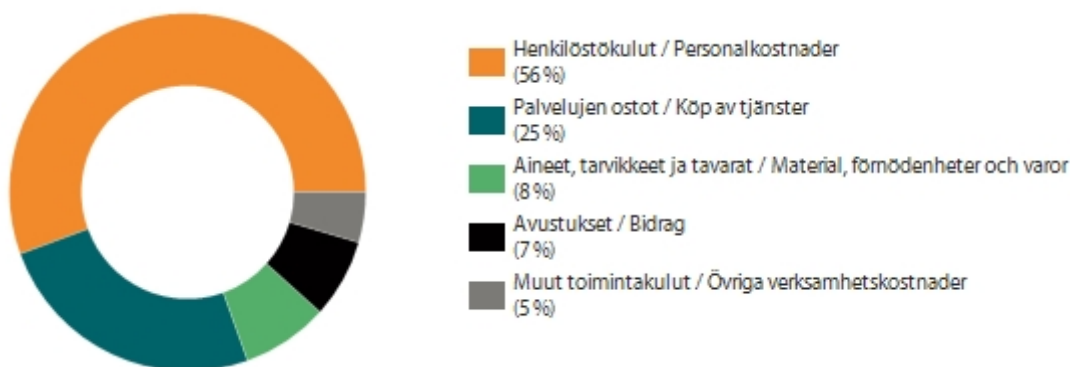

Kulut / Kostnader

Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 81 540	- 151 435
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 45 348	- 60 388
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 20 266	- 68 978
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 6 432	- 8 004
Avustukset / Bidrag	- 5 814	- 8 862
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 3 681	- 5 203

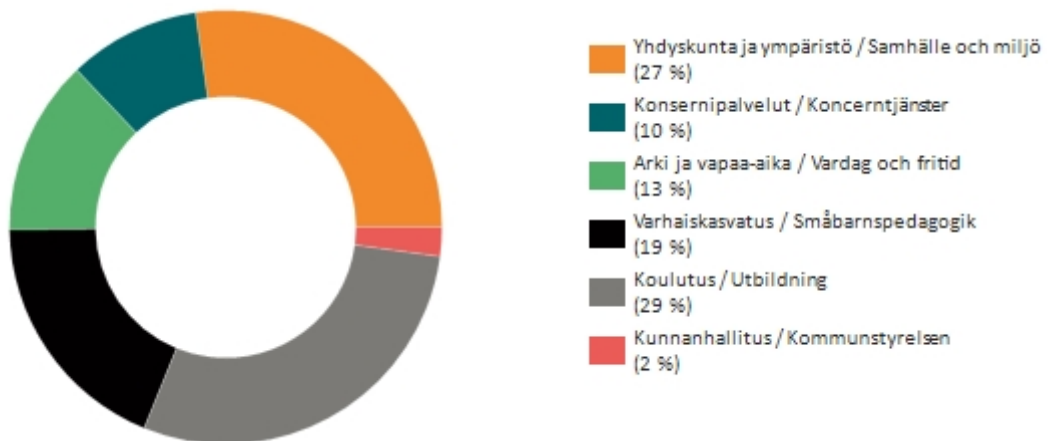
2023

Ulkoiset kulut yhteensä osastoittain / Externa kostnader per sektor 1 000 €

1 000 €	2023	2022
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 1 742	- 1 666
Konsernipalvelut / Koncerttjänster		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 8 017	- 9 020
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 15 143	- 13 583
Koulutus / Utbildning		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 23 587	- 22 419
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 10 664	- 10 163
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö		
Ulkoiset kulut yhteensä / Externa kostnader sammanlagt	- 22 146	- 24 467

Ulk. kulut / Externa kostn. 2023

3.2 Toiminnan rahoitus / Finansiering av verksamheten

1 000 €	2023	2022
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten	14 762	9 579
Vuosikate / Årsbidrag	18 739	23 367
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	185
Tulorahoituksen korjausevät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 977	-13 973
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investeringarnas del		
Investointimenot / Investeringausgifter	-15 952	-18 491
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringausgifter	0	827
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 347	14 088
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 157	6 002
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten vähennys / Minskning av utlåningen	1	1
Lainakannan muutokset / Förändringar i lånebeståndet	-5 897	-23 969
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000	13 550
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897	-13 519
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-3 000	-24 000
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital		0
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten	-5 382	7 101
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-11 279	-16 868
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-8 122	-10 865
Rahavarat / Likvida medel 31.12.	3 634	11 755
Rahavarat / Likvida medel 1.1.	11 755	22 620
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, t.euroa / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, t.euro	-23 727	-52 688
Investointien tulorahoitus, % / Intern finansiering av investeringar, %	117,5	132,3
Laskennallinen lainanhoitokate / Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,4	1,7
Lainanhoitokate / Låneskötselbidrag	1,4	1,7
Kassan riittävyys, pv / Likviditet, kassadagar	12	23

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Investointien tulo-rahoitus

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintamenot}$

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitussuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, pv

= $365 \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Vuonna 2023 toiminnan ja investointien rahavirta oli 3,1 M€, mikä tarkoittaa sitä, että menoja ei jouduttu kattamaan ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeksi kulu-neilta viideltä vuodelta oli 23,7 M€ negatiivinen. Tämä kuvaa kunnan toimintaan sitoutunutta rahoitusvajetta, joka on pääasiassa tullut katetuksi vieraalla pääomalla.

Investointien tulo-rahoitusprosentti laski 117,5 %:iin vuoden 2022 132,3 %:sta. Investointien tulo-rahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kunnan kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Si-poon laskennallinen lainanhoitokate oli 1,4 vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Lainanhoitokate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä pelkästään lainojen hoitokuluihin, korkoihin ja lyhennyksiin. Kunnan lainanhoitokykyä pidetään heikkona tunnusluvun jäädessä alle yhden. Lainanhoitokyky on

hyvä, jos tunnusluku on yli 2, mikäli se on 1 - 2, lainanhoitokyky on tyydyttävä ja heikko, jos se jää alle 1. Sipoon lainanhoitokyky oli tyydyttävällä tasolla vuonna 2023.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavaroja, jotka kohdentuvat käyttötalouden ja investointien sekä antolainauksen, lainakannan ja muiden maksuvalmiuden muutoksien rahoittamiseen. Vuoden 2023 rahoituksen rahavirta oli 11,3 M€ negatiivinen. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin yhteensä 10 M€ ja niitä lyhennettiin 12,9 M€. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli -3 M€ ja muut maksuvalmiuden muutokset -5,4 M€.

Rahavarojen vähennys oli 8,1 M€. Kunnalla oli kassavaroja vuoden alussa 11,8 M€ ja lopussa 3,6 M€. Kassan riittävyys oli 12 päivää. Käyttämättömiä, valmiiksi neuvoteltuja luottolimiittejä ei ollut vuoden lopussa.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset / Den finansiella ställningen och förändringar i den

Tase ja sen tunnusluvut, peruskunta ja Sipoon Vesi / Balansräkning och nyckeltal, primärkommunen och Sibbo Vatten

Vastaavaa / Aktiva 1 000 €	2023	2022
VASTAAVAA / AKTIVA	278 974	293 446
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÄENDE AKTIVA	269 561	274 664
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	35	22
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	229 486	228 907
Sijoitukset / Placeringar	40 039	45 735
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	214	256
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	9 199	18 526
Saamiset / Fordringar	5 566	6 771
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper		
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	3 634	11 755
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA SAMMANLAGT	278 974	293 446

Vastattavaa / Passiva 1 000 €	2023	2022
VASTATTAVAA / PASSIVA	278 974	293 446
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	107 799	105 355
Peruspääoma / Grundkapital	64 795	68 113
Edell tilikaus yli-/alijäämä / Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	37 241	22 330
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763	14 912
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET / AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	37 817	39 751
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	70	70
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	214	256
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	133 073	148 015
Pitkäaikainen / Långfristigt	102 708	105 224
Lyhytaikainen / Kortfristigt	30 365	42 791
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA SAMMANLAGT	278 974	293 446

TASEEN TUNNUSLUVUT / BALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	2023	2022
Kertynyt ylijäämä/alijäämä / Accumulerat över-/underskott 1000 €	43 004	37 241
Kertynyt ylijäämä/alijäämä, €/asukas / Accumulerat över-/underskott,€/invånare	1 904	1 669
Omavaraisuusaste, % / Soliditetsgrad, %	52,4	50
Suhteellinen velkaantuneisuus,-% / Relativ skuldsättningsgrad, %	127,4	82
Lainakanta 31.12., milj. € / Lånebestånd 31.12, milj €	101,3	107
Lainakanta 31.12., €/asukas / Lånestocken 31.12, €/invånare	4 484	4 806
Lainasaamiset / Lånefordringar 31.12, 1000 €	0	1
Lainat ja vuokravastuut / Lån och hyresgarantier 31.12., milj. €	120	122
Lainat ja vuokravastuut/Lån och hyresgarantier 31.12., €/ asukas/invånare	5 321	5 478
Asukasmäärä / Invånarantal	22 590	22 313

Kertynyt yli-/alijäämä

= Yli-/alijäämä aikaisemmilta tilikausilta ja tilikauden Yli-/alijäämä

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Rahoitusvarallisuus euroa/asukas

= $(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Asukasmäärä}$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Liittymismaksut ja muut velat})$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt Joukkovelkakirjalainasaamiset ja Muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Hyvänä tavoitetasona pidetään kunnissa 70%:n omavaraisuutta. Sipoon omavaraisuusaste oli 52,4% ja se parani edellisvuoden 49,8 %:sta. 50 %:n tai sitä pienempi omavaraisuus merkitsee kuntataloudessa jo merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon vuoden käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuusprosentti on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Sipoon suhteellinen velkaantuminen oli 127,4 % vuonna 2023 (82,2%/2022).

Tunnusluku Lainat ja vuokravastuut 31.12 ottaa lainakannan lisäksi huomioon liitetiedoissa ilmoitetut vuokravastuut. Sipoon lainat ja vuokravastuut olivat 120 M€.

Sipoon lainakanta pieneni 101,3 M€:oon, mikä oli 4 484 euroa per asukas. Lainakanta pieneni 5,9 M€. Lainakannasta 3 M€ oli kuntatodistuksilla nostettuja lyhytaikaisia luottoja. Sipoon kunnan lainakannan keskiporko 31.12.2023 oli 1,12%.

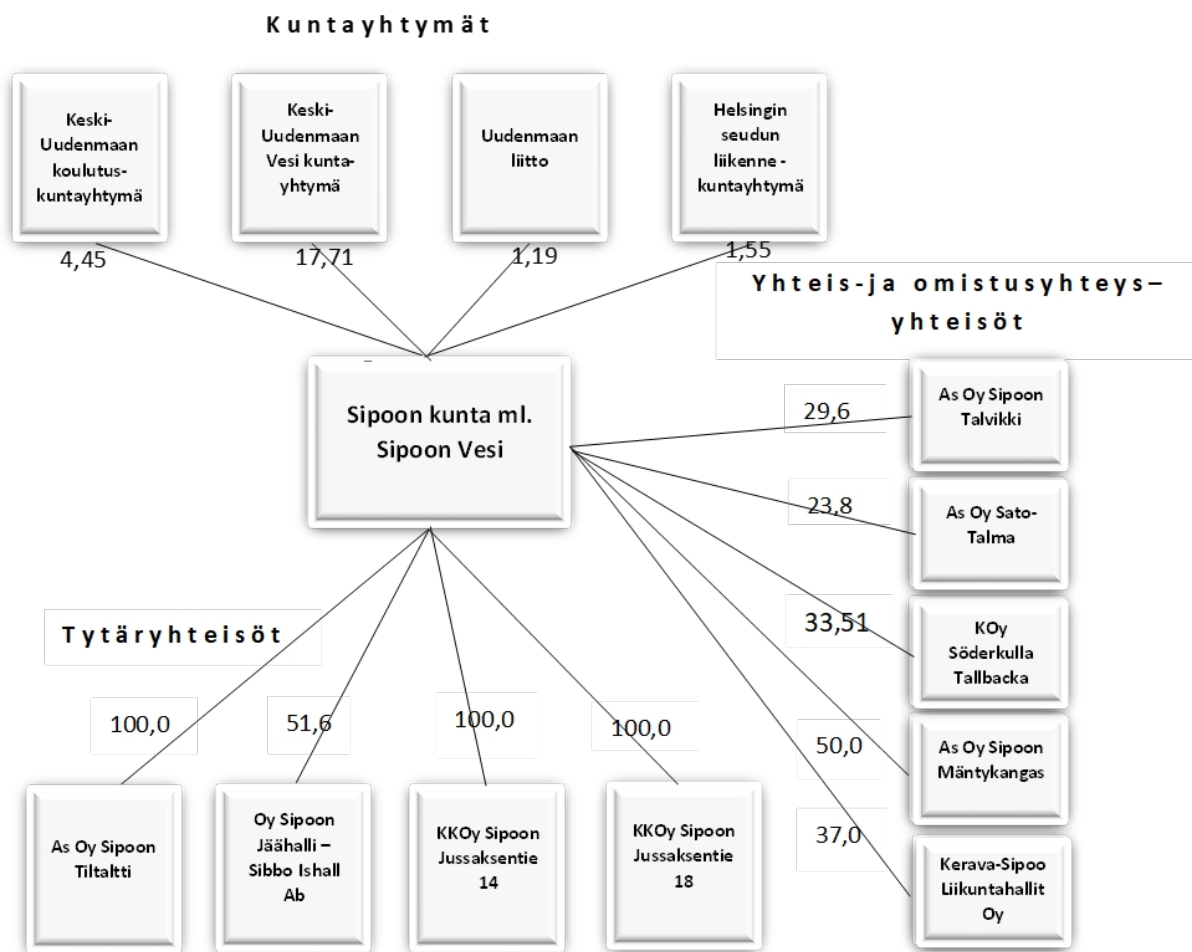
3.4 Kokonaistulot ja -menot / Totala inkomster och utgifter

TULOT / INKOMSTER	1 000 €	MENOT / UTGIFTER	1 000 €
Toiminta / Verksamhet		Toiminta / Verksamhet	
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	19 075	Toimintakulut / Verksamhetskostnader	-83 813
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7		
Verotulot / Skatteinkomster	62 393		
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	Korkokulut / Räntekostnader	-1 157
Korkotuotot / Ränteintäkter	1	Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-11
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	152	Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader	0
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter			
Tulorahoituksen korjauserät:/ Korrektivposter till in- ternt tillförda medel:			
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot / - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	-3 977	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot / Försäljningsförlust av tillgångar bland bestående aktiva	
Investoinnit / Investeringar		Investoinnit / Investeringar	
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansiering- sandelar för investeringsutgifter	0	Investointimenot / Investeringsutgifter	-15 952
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 347		0
Rahoitustoiminta / Kassaflödet för finansieringens del		Rahoitustoiminta / Finansieringsverksamhet	
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlä- ningen	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000		0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys / Förändring av kortfris- tiga lån	-3 000		0
Oman pääoman lisäykset / Förändringar i eget kapital	0		
Kokonaistulot yhteensä / Totala inkomster sam- manlagt	111 090	Kokonaismenot yhteensä / Totala utgifter, sam- manlagt	-113 831
Täsmäytys			
Kokonaistulot - Kokonaismenot	-2 741		
Rahavarojen muutos -	-8 122		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 382		

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous / Kommun- koncernens verksamhet och ekonomi

4.1 Kuntakonsernin rakenne / Kommunkoncernens struktur

SIPOON KUNTAKONSERNIN RAKENNE 2023

4.2 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä / Sammanställning av samfund som ingår i koncernbokslutet

Kunnan konsernitilinpäätös laaditaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä niiden kuntayhtymien, joissa kunta on jäsenenä, tilinpäätösten yhdistelmänä. Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdistellään lisäksi konserniyhteisöjen omistusosuutta vas-

taava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Sipoon kunnan konserniin kuului vuoden 2023 lopussa neljä yli 50 % omistettua tytäryhtiötä, jotka yhdisteltiin konsernitilinpäätökseen. Yksi osakkuusyhteisö (As Oy Sipoon Mäntykangas) jätettiin epäolennaisena tekijänä ulkopuolelle. Voimassa olevien määräysten mukaisesti kunta laati täydellisen konsernitilinpäätöksen.

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen		
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Osakeyhtiöt	1	
Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöt	3	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	4	1
Yhteensä	12	1

4.3 Konsernin toiminnan ohjaus / Styrning av koncernens verksamhet

Kunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan konserni-johtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, talousjohtaja ja tekninen johtaja. Konsernijohdon tehtävät ja toimivallanjako on määritelty hallintosäännön 21 §:ssä.

BDO Oy:n joulukuussa 2020 laatimassa raportissa omistajaohjauksen tuloksellisuuden arvioinnissa todettiin mm. että:

Sipoon kunnan omistajaohjaus on koettu toimivaksi ja kuntakonsernin kokoa vastaavaksi, eikä omistajaohjauksesta haluta tehdä kovin raskasta prosessia. Kunnan virkamiehiä toimii tytäryhtiöiden hallituksissa. Tytäryhtiöt (erityisesti keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt) koetaan kiinteäksi osaksi kunnan toimintaa ja virkamiesten toimiminen hallituksissa on koettu hyvänä omistajaohjauksen ja tiedonkulun kannalta. Periaatteellisesti saattaa muodostua kuitenkin ristiriitaisia rooleja, kun sama henkilö toimii sekä kunnan virassa että tytäryhteisön hallituksessa, jolloin henkilön tulee

periaatteessa kummassakin roolissa edistää kyseisen organisaation etua. Konsernijohdon edustajana tulee erityisesti ottaa päätöksenteossa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnanhallitus hyväksyi päivitetyn konserniohjeen 7.11.2022, § 341. Samassa kokouksessa kunnanhallitus merkitsi vielä tiedoksi BDO Oy:n raportissaan esittämät suositukset.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman sekä tavoitteiden seuranta, analysointi ja raportointi

Keskinäisten kiinteistöosakeyhtiöiden, Kkoy Sipoon Jussaksentie 14 ja Kkoy Sipoon Jussaksentie 18, hallitsemat tilat on 1.1.2023 alkaen vuokrattu Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Kkoy Sipoon Jussaksentie 14:lle laadittiin vuonna 2020 5-vuotissuunnitelma, jolla taseeseen aikaisempina vuosina kertyneet voitot pyrittiin saamaan kohtuutasolle. Vuosien 2020 – 2023 tilinpäätökset on tästä johtuen laadittu tappiollisiksi. Yhtiön tilikauden tappio oli 439 692,44 euroa, minkä jälkeen yhtiön oman pääoman määrä on 21 376 366,83 euroa. Yhtiön rahat ja pankkisaamiset olivat 2 398 727,61 euroa vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Vuonna 2023 valmistui vanhan siiven peruskorjaus, ja hyvinvointialue otti peruskorjatun siiven käyttönsä. Vastaavasti, väistötilojen sopimus Mäntsälässä irtisanottiin. Vuoden 2023 tavoitteet olivat peruskorjauksen valmistuminen ja siitä johtuva vuokrasopimuksen hintojen päivitys, ja molemmat toteutuivat.

Kkoy Sipoon Jussaksentie 18:n tilinpäätöksen voitto oli 100 143,31 euroa, minkä jälkeen yhtiön oman pääoman määrä on 5 869 656,27 euroa. Yhtiölle laadittiin vuonna 2020 5-vuotissuunnitelma, jolla taseeseen aikaisempina vuosina kertyneet ylijäämät pyrittiin saamaan kohtuutasolle. Vuosien 2020 – 2022 tilinpäätökset on tästä johtuen pyritty laatimaan alijäämäisiksi. Vuoden 2023 tulos muodostui kuitenkin ylijäämäiseksi edellisvuotta huomattavasti suurempien vuokratuottojen vuoksi. Yhtiön rahat ja pankkisaamiset olivat 1 588 911,97 euroa vuoden 2023 tilinpäätöksessä. Tavoite oli uuden vuokrasopimuksen noudattaminen.

Asunto Oy Sipoon Tiltaltin tilikauden voitto oli 2,46

euroa. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 20.11.2023 päätettiin tavoitteen mukaisesti pääoma vastikkeiden rahastoinnista, korjauksia varten.

Sipoon Jäähalli Oy:n tappio oli 23 800,88 euroa. Jäähalli vahvisti erityisesti nuorison liikunta- ja urheilutoiminnan edellytyksiä. Jäähallin käyttöaste oli koko kauden ajan hyvä eli 98% jäähallin aukio-oloista. Jäämaksut olivat kilpailukykyisiä suhteessa lähialueen jäämaksuihin. Jäähallia on pidetty hyvässä toimintakunnossa ja tarvittavat huollot sekä PTS:n mukaiset korjaukset suoritettiin ajallaan. Taloudellisena tavoitteena oli nollatulot, mutta korjauksien nousu heikensi tulosta. Tulos jäi miinukselle. Rahoituksessa sovitut luottojen lyhennykset ja korot hoidettiin sovitun ohjelman mukaisesti ja kassavirta oli vähintään +/- 0.

Tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta seurattiin tilikauden aikana ja yhteisöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kunnan ao. toimialoille ja talouspalvelut-yksikköön.

Vuoden 2023 osavuosisikatsauksissa oli lyhyt talousanalyysi jokaisen tytäryhtiön tilanteesta.

Omistajapoliittisia linjauksia on kunnanhallituksen käsityksen mukaan noudatettu tilikauden aikana.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Tytäryhteisön hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Konserniyhteisöllä tulee olla hallituksen hyväksymät riskienhallintaohjeet. Rahoitusriskien hallinnan osalta tulee olla erillisiä rahoitusriskien hallintaa koskevia ohjeita.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta on hyvällä tasolla Sipoon Jäähalli Oy:ssä (pistemäärä 3,9) ja myös hyvällä tasolla Asunto Oy Tiltaltissa (pistemäärä 4).

Erillistä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kyselyä ei toteutettu keskinäisten kiinteistöyhtiöiden osalta.

Kunnanhallituksen käsityksen mukaan tytäryhteisöjen riskienhallinta on toteutettu asianmukaisesti. Merkittäviä riskejä ei toteutunut tilikauden aikana.

4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat / Väsentliga händelser inom koncernen

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimen uudistuksen vuoksi järjestämisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollosta siirtyi 1.1.2023 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä), ja HUS-, Eteva- ja Kärkälläkuntayhtymät siirtyivät pois kunnan konsernirakenteesta.

Kunnan sote-kiinteistöt (Jussaksentie 14 ja 18) vuokrattiin 1.1.2023 alkaen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kolmeksi vuodeksi, minkä lisäksi on vielä yksi optiovuosi. Hyvinvointialueelta laskutettavat vuokrat määriteltiin ao. asetuksen mukaisesti.

4.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä / Uppskattning av koncernens sannolika kommande utveckling

Keskinäisten kiinteistöyhtiöiden omistamat kiinteistöt on vuokrattu 1.1.2023 alkaen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle kolmeksi vuodeksi, minkä lisäksi on vielä yksi optiovuosi. Hyvinvointialue tulee jollakin aikataululla määrittelemään oman palveluverkkonsa Itä-Uudellamaalla ja jonkinlainen riski on, että kiinteistöt tai ainakin toinen niistä jää hyvinvointialueen palveluverkon ulkopuolelle. Kiinteistöjen myymistä ulkopuoliselle taholle on yksi vaihtoehto, koska kiinteistöjen vuokraaminen, ylläpito ja kehittäminen eivät ole kunnan varsinaista ydintoimintaa. Tämä edellyttää kuitenkin pitkäaikaisista vuokrasopimusta.

Jäähalliyhtiöllä on 5-vuoden kiinteä kohtuuhintainen sähkösopimus joka on voimassa vuoden 2024 loppuun asti. Tulevina vuosina uhkakuvana sähkön hinnan nousu ja elinkustannusten nousu joka mahdollisesti vähentää harrastaja/ käyttäjämääriä. Myös uusien jäähallien tuomat mahdollisuudet lisäävät kilpailua. Edessä olevana isona yksittäiskustannuksena on tulossa kylmäkontin uusi-

minen jonka arvio on 210 000 euroa. Kylmäkontti on edelleen hyvässä kunnossa vaikka sen keskimääräinen käyttöikä on jo ylitetty parilla vuodella.

HSL:n taloutta ja joukkoliikenteen kehitystä haastaa taloudellisen epävarmuuden jatkuminen. Ei voida olla varmoja siitä, onko seudun kunnilla heikentyneessä taloustilanteessa varaa joukkoliikennepalveluiden lisätukeen. Tämä luo uhan joko matkustajilta perittävien hintojen merkittäviin korotuksiin tai palvelutason heikennyksiin tai mahdollisesti molempiin.

4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä/Redogörelse för anordnande av koncernövervakning

Sipoon kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, talousjohtaja ja tekninen johtaja. Konsernin ohjauksessa sovelletaan valtuuston hyväksymää konserniohjetta ja hallintosääntöä. Päivitetty konserniohje hyväksyttiin kunnanhallituksessa 7.11.2022.

Tytäryhteisöjen ja kiinteistöosakeyhtiöiden osalta toiminnan ja talouden seuranta on toteutettu toisessa osavuosikatsauksessa ja toimintakertomuksessa, joissa yhteisöt raportoivat niille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Yhteisöjen edustaja kutsutaan myös säännöllisesti kunnanhallitukseen selostamaan yhteisön toimintaa ja tilannetta. Talousjohtaja seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta.

Kuntayhtymien toimintaa ja taloutta seurataan ao. vastuutoimialoilla, joille toimitetaan kuntayhtymien tilinpäätös- ja talousarviolaskelmat. Raportointi ja muu tiedonvälitys kunnanhallitukselle tapahtuu myös näiden yhtymävaltuustoon/hallitukseen valittujen Sipoon kunnan edustajien kautta.

Sipoon Jäähalli Oy:n ja Asunto-osakeyhtiö Sipoon Tiltaltin osalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuus on arvioitu niille lähetetyllä arviointilomakkeella. Keskinäisten kiinteistöyhtiöiden hallitukset koostuvat kunnanjohtajasta, hallintopäälliköstä ja laskeutapäälliköstä, joten niiden valvonta ja riskienhallinta toteutuu sitä kautta. Hallitusten sihteerinä toimii talousjohtaja.

Konserniyhtiöt eivät ole raportoineet eikä konserni-
valvonnassa ole tullut esiin merkittäviä puutteita si-
säisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta.

Hallintosäännön 21 §:n 5 kohdan mukaan kunnan-
hallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tulok-
sellisuutta a) kuntakonsernin kokonaisedun toteu-
tumisen, b) riskienhallinnan ja c) menettelytapojen
kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran
valtuustokaudessa. BDO Oy teki ko. ulkopuolisen
arvioinnin ja arvioinnista saatiin raportti
15.12.2020. Omistajaohjauksen kehittämiseksi esi-
tettiin muutamia suosituksia, jotka merkittiin vielä
tiedoksi kunnanhallituksen kokouksessa 7.11.2022.

4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut / Koncernbokslutet med nyckeltal

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut / Koncernresultaträkning och nyckeltal

ULKOINEN TULOSLASKELMA / EXTERN RESULTATRÄKNING

1 000 €	2 023	2022
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	38 726	94 122
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	-101 194	-208 795
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) / Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	4	-66
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	-62 463	-114 738
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	122 204
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	19 177
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-958	-449
Korkotuotot / Ränteintäkter	42	29
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	282	297
Korkokulut / Räntekostnader	-1 225	-515
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-58	-260
Vuosikate / Årsbidrag	21 064	26 194
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar		
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-11 818	-13 138
Omistuksen eliminointierot /	-30	0
Arvonalentumiset / Nedskrivningar	-4 918	-578
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	185
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	4 299	12 663
Tilinpäätössiirrot / Bokslutsdispositioner	3	
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	0	-6
Tilikauden verot	0	-4
Laskennalliset verot	0	-3
Vähemmistöosuudet / Minoritetsandelar	3	-16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperioden överskott (underskott)	4 305	12 641

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL

Toimintatuotot/Toimintakulut / Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader, %	38	45
Vuosikate/Poistot / Årsbidrag/Avskrivningar, %	126	191
Vuosikate, euroa/asukas / Årsbidrag, euro/invånare	932	1 174
Asukasmäärä / Invånarantal	22 590	22 313

Konsernin toiminnan rahoitus / Finansiering av koncernens verksamhet
Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut / Koncernens finansieringsanalys och dess nyckeltal

1 000 €	2023	2022
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde		
Vuosikate / Årsbidrag	21 064	26 194
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	185
Tilikauden verot	0	-4
Tulorahoituksen korjausevät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 979	-13 667
Investointien rahavirta / Investeringarnas kassaflöde		
Investointimenot / Investeringsutgifter	-17 739	-24 090
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2	857
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Inkomster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva	4 351	14 278
Investoinnit netto / Investeringar netto	-13 386	-8 954
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 699	3 754
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde		
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäykset / Ökning av utlåningen	0	0
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	1	1
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen	1	1
Lainakannan muutokset / Förändringar i länestocken		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 064	15 482
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897	-13 967
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-3 000	-23 908
Lainakannan muutokset / Förändringar i länestocken	-5 834	-22 393
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital	15	
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av likviditeten	-4 567	5 504
Rahoituksen rahavirta / Finansieringen kassaflöde	-10 385	-16 781
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-6 686	-13 027
Rahavarat / Likvida medel 31.12., 1 000 €	11 559	20 053
./ Sotekuntayhtymät / Sotesamkommuner 1.1.	-1 809	
Rahavarat / Likvida medel 1.1., 1 000 €	20 053	33 080

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, 1000 €	-30 409	-58 794
Investointien tulorahoitus / Intern finansiering av investeringar, %	119	113
Laskennallinen lainanhoitokate / Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,6	1,7
Kassan riittävyys, pv / Likviditet, kassadagar	32	30

Konsernin rahoitusasema ja sen muutokset / Koncernens finansiella ställning och förändringar i den Konsernitase ja sen tunnusluvut / Koncernbalansräkning och nyckeltal

VASTAAVAA / AKTIVA, 1 000 €	2 023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÅENDE AKTIVA	265 851	288 190
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	1 451	2 329
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	257 699	277 247
Sijoitukset / Placeringar	6 701	8 615
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	446	452
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	18 347	33 377
Vaihto-omaisuus / Omsättningstillgångar	55	616
Saamiset / Fordringar	6 734	12 708
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	64	50
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	6 670	12 658
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	1 995	1 914
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	9 564	18 139
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA SAMMANLAGT	284 644	322 019

VASTATTAVAA / PASSIVA		
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	145 326	145 125
Peruspääoma / Grundkapital	64 795	68 113
Arvonkorotusrahassto / Uppskrivningsfond		
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder	107	77
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) / Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	76 119	64 293
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	4 305	12 641
VÄHEMMISTÖOSUUDET / MINORITETSANDELAR	326	340
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	129	692
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	446	454
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	138 417	175 410
Pitkäaikainen / Långfristigt	104 971	120 270
Lyhytaikainen / Kortfristigt	33 446	55 140
YHTEENSÄ / TOTALT	284 644	322 019

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2 023	2022
Omavaraisuusaste / Soliditetsgrad, %	51	45
Suhteellinen velkaantuneisuus / Relativ skuldsättningsgrad, %	111,1	73,5
Kertynyt ylijäämä/alijäämä / Accumulerat överskott (underskott), 1000 €	80 424	76 934
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas / Accumulerat överskott (underskott) €/invånare	3 560	3 448
Konsernin lainat, €/asukas / Koncernens lån, €/invånare	4 607	5 520
Konsernin lainakanta / Koncernens länestock 31.12., 1000 €	103 975	123 172
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	129 705	145 772
Kunnan asukasmäärä / Komunens invånarantal	22 590	22 313

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainotamistoimenpiteet / Behandling av räkenskapsperiodens resultat och balanseringsåtgärder för ekonomin

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely / Behandling av räkenskapsperiodens resultat

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittaessa esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen vapaaehtoisia varauksia ja rahastosiirtoja. Kunnan tilikauden tulos on 3 829 674,17 euroa.

Kunnanhallitus ehdottaa tilikauden 2023 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- kirjataan poistoeron lisäykseksi -2 793 721,13 euroa,
- kirjataan poistoeron vähennykseksi 1 677 080,77 euroa,
- kirjataan varausten vähennykseksi 3 050 000,00 euroa ja
- kirjataan tilikauden ylijäämä 5 763 033,81 euroa kunnan taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätillille.

6 Talousarvion ja strategian toteutuminen / Budgetutfallet och förverkligandet av strategin

6.1 Valtuustokauden keskeiset toimenpiteet ja mittarit / Fullmäktigeperiodens centrala målsättningar och mätare

Kuntastrategiassa on kuvailtu strategian painopisteiden nykytilaa ja tavoitetilaa, josta osa on: Painotetaan asukkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantamista, erityisesti nuorten henkisen hyvinvoinnin osalta, samalla edistetään kestävästä kehitystä, tavoitellen hiilineutraaliutta ja uusiutuvan energian käyttöä. Talouden tasapaino on keskeistä, pyrkimyksenä välttää tuloveron korotukset ja varmistaa kestävä kasvun edellytykset. Lisäksi strategiassa korostetaan asumisen, elinvoiman, liikkumisen ja sivistyspalveluiden kehittämistä vastaamaan kasvavaa väestöä ja kulttuurin tarpeita. Sipoon kuntastrategia 2021 - 2025 määriteltiin valtuustokauden visio ja arvot:

VISIO / VISION

Sipoo - Suomen halutuin. Sipoo on pääkaupunkiseudun kupeen viherkeidas, jossa on mahdollisuus yhteisölliseen asumiseen ja vapaa-aikaan sekä menestykselliseen yrittämiseen. Sipoossa asuu ja yrittää aktiivisia ja oma-aloitteisia ihmisiä, jotka voivat hyvin ja saavat asioita aikaan yhdessä tekemällä.

ARVOT / VÄRDEN

- a) Palvelualttius - Vaalimme asiakaslähtöisyyttä kaikessa toiminnassamme. Olemme nopeita ja joustavia. Palvelumme on laadukasta ja ystävällistä kaikille.
- b) Avoimuus - Viestimme ajantasaisesti kahdella kielellä. Toimimme läpinäkyvästi. Olemme hyvä, luotettava ja vuorovaikutteinen yhteistyökumppani.
- c) Kekseliäisyys - Uudistamme toimintaamme jatkuvan kehittämisen periaatteella. Meidät tunnetaan luovista ja rohkeista ratkaisuistamme.

Sipoon kunnan strategiassa vuosille 2022–2025 on asetettu

1. Strategian perusedellytyksiksi
 - a) Asukkaiden hyvinvointi ja turvallisuus
 - b) Kunta kehittyy kestävästi
 - c) Talous on tasapainossa

2. Painopisteiksi
 - a) Asuminen
 - b) Elinvoima
 - c) Liikkuminen
 - d) Sivistys

3. Keinoiksi
 - a) Henkilöstö
 - b) Hyvä hallinto
 - c) Kumppanuudet

Kuntastrategiassa määriteltiin myös valtuustokauden sitovat tavoitteet ja mittarit, muita tunnistettuja tavoitteita (toteutuminen raportoidaan kaksi kertaa valtuustokaudella), sekä toimenpiteiden seuranta ja toimeenpano.

Valtuustokauden strateginen toimenpide 2022-2025 / Fullmäktigeperiodens strategiska åtgärder 2022 – 2025	Mittari / Mätare
1. Parannetaan lastemme ja nuoremme hyvinvointia / Vi främjar de ungas välbefinnande.	Kunnan oma hyvinvointikysely / Kommunens egna välfärdsenkät TEAvisari
2. Kumppanuuksien avulla vähennetään rikollisuutta ja parannetaan asukkaiden turvallisuutta / Vi minskar brottsligheten och förbättrar invånarnas säkerhet med hjälp av partnerskap	Rikostilastot / Brottsstatistik Itä-Uudenmaan turvallisuusryhmän kysely / Östra Nylands säkerhetsgruppens enkät Kouluterveyskysely / Enkäten hälsa i skolan
3. Laaditaan kestävä kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota / Vi utvecklar en bredare helhetssyn på hållbar utveckling och en färdplan för ett hållbarare Sibbo	Kokonaiskuva luotu, tiekartan ensimmäiset tavoitteet toteutettu / Helhetssyn skapad och första målen i färdplanen uppnått
4. Rakennetaan huomisen Sipoolle tasapainoinen käyttötalous ilman tulonveronkorotuksia / Vi bygger upp en balanserad driftsbudget för morgondagens Sibbo utan att höja inkomstskatten	Kunnallisvero säilyy 2023 tasolla ja velkaantuminen pysähtyy / Kommunalskatten bibehålls på samma nivå som år 2023 och skuldsättningen stannar upp. (Mittarit: Kunnallisvero / Kommunalskatt & Velkaantuminen / Skuldsättning)
5. Vuotuinen keskimääräinen	Väestökasvu / vuosi / Befolkningstillväxt / år

väestökasvutavoite noin 500 henkilöä. Asunrakentamisesta puolel toteutetaan pientaloita / Målet för den genomsnittliga årliga befolkningstillväxten är cirka 500 invånare. Hälften av bostadsbyggandet består av småhus.	Asuntojen kappalemäärä pientalojen suhde kerrostaloihin / Antalet småbostäders andel till höghus
6. Sipoon yritysten ja erityisesti palveluyritysten määrää on kasvatettu ja monipuolistettu maanomistuksen, kaavoituksen ja markkinoinnin avulla / Företagen och framför allt serviceföretagen i Sibbo ökar och blir mångsidigare tack vare markägande, planläggning och marknadsföring.	Yritysten ja palveluyritysten nettolukumäärä kunnassa kasvaa / Nettoantalet företag och serviceföretag i kommunen ökar
7. Päätös Kerava-Nikkilä henkilöjunaliikenteen käynnistymisestä / Beslut om att inleda persontågtrafik mellan Kervo och Nickby.	Väylävirasto tehnyt päätöksen käynnistämisestä / Trafikledsverket har gjort beslut för inledning
8. Päätös kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseksi Nikkilän ja Söderkullan välille / Beslut om att bygga en gång- och cykelväg mellan Nickby och Söderkulla.	Asia viety MAL-sopimuksen investointeihin / Ärendet har förts till MAL-avtalens investeringar
9. Lasten ja nuorten oppimistulokset valtakunnan ensimmäisessä neljänneksessä / Barn och ungas inlärningsresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet.	PISA-tulokset / PISA-resultaten Ylioppilaskirjoitukset / Studentexamen Lisäksi käytetään muita oppimistuloksia osoittavia mittareita kuten Lukuseula / Även andra mätare för att bedöma inlärningsresultaten används, t.ex. Lukuseula
10. Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti / Kunnandet och ledarskapet utvecklas systematiskt	Henkilöstön kehittämissuunnitelma laadittu / Utvecklingsplan för personalen har skapats
11. Rakennamme mahdollisuuden asioida kaikissa palveluissa digitaalisesti / Vi erbjuder invånarna en möjlighet att sköta sina ärenden digitalt inom alla tjänster	Digitaalisten palveluiden saatavuus / Tillgängligheten av digitala tjänster
12. Toimitaan ja kehitetään toimintaa omistajapolitiittisten linjausten mukaisesti / Vi bedriver och utvecklar verksamheten i enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna.	Laaditaan strategiaan perustuva edunvalvontasuunnitelma ja toteutetaan sitä menestyksekkäästi / Vi utarbetar en plan för intressebevakning som baserar sig på strategin och genomför den på ett framgångsrikt sätt

6.2 Tavoitteiden toteutuminen / Budgetutfallet

Toimintakate

Tulostavoite toteutui, toimintakatteen ollessa 6,2 M€ muutettua talousarviota parempi.

Vuosikate

Vuosikate toteutui 8 M€ talousarviota parempana, mikä johtui toimintatuottojen ylittymisestä ja toimintakulujen alittumisesta. Valtionosuudet toteutuivat noin 0,7 M€ yli budjetoidun tason, ja ne olivat 19,2 M€.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos toteutui 7,3 M€ talousarviota parempana, mikä johtui vuosikatteen parempana toteutumisena.

Kuntaa koskevat sitovat tavoitteet vuodelle 2023 / Kommunens bindande mål år 2023

Sitovien tavoitteiden toteutuminen on raportoitu vastuualueiden ja tulosityksiköiden toimintakertomuksissa (luku 2.3). Tavoitteita oli yhteensä 39, joista 34 toteutui (vihreä), 4 toteutui osittain (keltainen) ja 1 ei toteutunut (punainen).

1. Parannetaan lastemme ja nuortemme hyvinvointia			
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.1 Kaikissa Sipoon peruskouluissa opetetaan tunne-, kaveri- ja turvallisuustaitoja oppilaiden ikään sopivilla painotuksilla ja menetelmillä.		Koulutus	Toteutunut osin
Mittari	Kunnan oma hyvinvointikysely (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Mittari	TEA-viisarin osuus "Häiriöiden ja ongelmatilanteiden seuranta" 2023	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		68	85
Eteneminen	Toiminta tavoitteen osalta käynnissä. Kouluviihtyvyysskyselyn mukaan mm. valtaosa oppilaista viihtyy koulussa ja heillä on kavereita. TEA viisarin tulokset tulevat myöhemmin keväällä.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.2 Oppilaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia lisätään.		Koulutus	Toteutunut
Mittari	Vuoden 2023 aikana jokainen koulu ottaa käyttöön yhden uuden osallisuutta lisäävän menetelmän sekä raportoi käyttökokemuksensa. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Kaikissa kouluissa oppilaat ovat osallistuneet mm. järjestyssääntöjen päivittämiseen. Koulukohtaiset raportit kirjataan lukuvuosisuunnitelmien toteutumisen arviointiin.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.3 Lapsiryhmän vertaissuhteiden ja osallisuuden vahvistaminen		Varhaiskasvatus	Toteutunut
Mittari	"Ei fokuoituneiden lasten" määrän vähentäminen (nyt Sipoossa 8,1 % ja valtakunnallinen arvo 7,8 %) sekä "kestävän sitoutuneisuuden" lisääminen (nyt Sipoossa 8,3 % ja valtakunnallinen arvo 10 %)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	

Toimenpide	Seurataan lapsen huomion kiinnittymistä vertaisryhmään sekä sitoutumista toimintaan Kehittävän palautteen laadunhallinnan avulla.		
Eteneminen	<p>Kehittävän palautteen raportista 09/2023: -"Lapsia vailla fokusta" on hitaasti laskussa; 7,6 %" -"Lasten korkea sitoutuneisuus" painottuu etenkin tuetussa ja vapaassa leikissä, edelliseen vuoteen verrattuna lasten sitoutuminen on harvemmin keskeytynyt</p> <p>Suunta on oikea ja tavoitteet ovat toteutuneet, mutta asiaan tulee edelleen kiinnittää huomioita ja lapsia auttaa sitoutumaan pitkäkestoisesti vertaisryhmään ja toimintaan.</p>		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.4 Ruokahävikin seuranta sekä mielipidekysely miten nuoret arvostavat kouluruokaa. Yhteistyö nuorisovaltuuston kanssa mielipidekyselyssä.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut osin
Mittari	Suunnitelma ruokahävikin seuraamisesta laadittu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Mittari	Mielipidekysely laadittu ja vastausprosentti vähintään 25%. Enemmän kuin puolet (50%) vastaajista kokee tulevansa kylläiseksi kouluruoasta. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Eteneminen	<p>Hävikin seurantaan käytetään Chefstein-omavalvontajärjestelmää, johon kirjataan päivittäin hävikki hävikkilajeittain. Hävikin määrään vaikuttaa: Onko oppilaiden poissaolot tiedotettu keittiöön, muutokset ruokailuajoissa, valvonta ruokailutilanteessa, ruuan lämmittämisen jaksotus, ruokalajit, hävikistä tiedottaminen. Toimenpidesuunnitelmana on hävikin mittausviikkojen järjestäminen kouluissa, hävikistä tiedottaminen, ruuan lämmityksen parempi jaksotus isoissa kohteissa ja valvonnan tehostaminen.</p> <p>Kouluruokailun asiakaskysely järjestettiin sähköisesti ajalla 2.-10.10.2023. Vastauksia saatiin 799kpl, vastausprosentti oli 26,6%. Kehittämiskohteiksi valikoitui tulosten perusteella ruuan ulkonäkö (tyytymättömiä 48%) ja ruuan täyttyvyys (tyytyväisiä 42%). Positiiviset huomiot: 82% vastaajista syö kouluruokaa 3-5 krt/viikossa, lautaset syödään pääosin tyhjiä (66%) ja keittiöhenkilöstö on ystävällistä (75%). Toimenpiteet ruuan täyttyvyyden osalta: Kevään 2024 ruokalistaan on suunniteltu asiakkaiden toiveruokia, kasvisruokien täyttyvyyteen on kiinnitetty huomiota (esim. raejuusto sekeittojen kanssa) ja kerran viikossa olevaan kasvisruokapäivään on lisätty tarjolle pehmeä leipä kevätlukukaudesta 2024 alkaen.</p>		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
1.5 Tehostetaan tiedottamista ja markkinointia lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista. Jalkautuvaa erityisnuorisotyötä lisätään nuorten suosimilla paikoilla ja nopeasti reagoiden. Lapsia ja nuoria osallistetaan esim. kyselyiden avulla.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut
Mittari	TeaViisari	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Mittari	Kunnan oma hyvinvointikysely "Löydätkö helposti tieto harrastuksista" kyllä vastaukset, %	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	70

Eteneminen	<p>TeaViisaria ei voi käyttää kyseisen tavoitteen toteutumisen mittaamiseksi. Kunnan oma hyvinvointikyselystä ei ole ver-ratavaa tietoa vuodesta 2022, jonka takia lähtöarvo puuttuu.</p> <p>Nuorisopalvelut suorittaa vuosittain asiakastytyväisyyskyselyn nuorisotila- ja kesätoiminnasta. Keväällä 2023 tehtiin lisäksi osallistavampi haastattelukysely kirjastossa asioiville nuorille. Aseman lapset ry:n Walkersbussivierailun aikana kerättiin nuorilta ajatuksia nuorten elämästä Sipoossa. Etsivä nuorisotyö pyytää säännöllisesti nuoriltaan palautetta Sovari ohjelman avulla.</p> <p>Keväällä 2023 avasimme kirjaston kahvilaan ja Topeliussalin aulaan Pop Up luontoisesti nuorille tilan jossa viettää aikaa koulun jälkeen. Toiminta oli erittäin suosittua. Syksyllä Kirjasto aloitti Kohtaa nuori kirjastossa- hankkeen, jossa kirjaston nuorisohuoneeseen palkattiin nuorisotyöntekijöitä. Nuorisopalvelut on pystynyt olemaan näkyvästi läsnä nuorten suosimissa paikoissa lainaksi Aseman lapset ry:ltä saaman Pantteri-nimisen matkailuauton avulla. Nuorisopalvelut osallistuu valtakunnalliseen Netaritoimintaan ja jalkautuu täten myös verkon kautta. Saapastoiminta yhdessä seurakuntien kanssa jatkui vaikkakin toiminta kaipaa jatkuvasti lisää vapaaehtoisia.</p> <p>Liikuntapalvelut rakensivat vuoden 2023 aikana lasten ja nuorten liikuntaneuvontaan palveluketjun yhdessä hyte-alueen toimijoiden ja koulutuspalveluiden kanssa. Lasten ja nuorten liikuntaneuvonta käynnistettiin.</p> <p>Liikuntapalvelusuunnitelman laatimisessa toteutettiin kysely kaikille kuntalaisille sekä räätälöitiin erillinen kysely kou-luluokille sekä haastatteluihin ja työpajoihin kutsuttiin eri toimijoita, mm. nuorison edustajia, lisäksi lukiolaisten to-teuttama kysely otettiin huomioon lähdemateriaalina.</p> <p>Hobari-toiminnasta on tehty kaksi palautekyselyä jonka perusteella suunnitellaan tulevan toimintakauden toimintaa.</p>
------------	---

1. Vi framjar de ungas välbefinnande.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
1.1 Emotionella och sociala färdigheter samt kompisfärdigheter lärs ut i alla grundskolor i Sibbo med de betoningar och metoder som lämpar sig för eleverns ålder.		Utbildning	Genomförd delvis
Mittari	Indikator "Uppföljning av störande situationer och problem" i TEAvisari 2023.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		68	85
Mittari	Kommunens enkät om välbefinnande (ja=100, nej=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Åtgärder gällande målet pågår. Enligt skolornas välfärdsenkäten bl.a. de allra flesta elever trivs i skolan och har kompisar. Resultaten av TEAvisari kommer senare under våren.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
1.2 Elevernas delaktighet och påverkningsmöjligheter förbättras.		Utbildning	Genomförd
Mittari	Under år 2023 kommer varje skola att ta i bruk en metod som ökar delaktighet samt att rapportera deras erfarenheter om metoden. (ja=100, nej=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	I alla skolor har eleverna deltagit i t.ex. för uppdatering av ordningsreglerna. Skolspecifika rapporter registreras i bedömningen av genomförandet av läsårsplaner.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
1.3 Barngruppens kamratrelationer och delaktighet stärks.		Småbarnspedagogik	Genomförd
Mittari	Att minska antalet "ofokuserade barn" (8,1 % i Sibbo och 7,8 % i hela landet) samt att öka "barnets hållbara engagemang" (8,6 % i Sibbo och 10 % i hela landet).	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		8,2	9
Toimenpide	Att barnet fäster uppmärksamhet på barngruppen och förbinder sig till verksamheten iaktas med hjälp av kvalitetssäkringen i Utvecklande respons.		

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
1.4 Uppföljande av matsvinn. Enkät om hur ungdomarna uppskattar skolmaten. Samarbete med ungdomsfullmäktige kring enkäten.		Vardag och fritid	Utan bedömning
Mittari	Plan för uppföljande av matsvinn uppgjord samt enkätens svarsprocent minst 25 %. Minst hälften (50 %) av de som svarar på enkäten säger att de upplever att maten är mättande nog för skoldagen.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
1.5 Hobbymöjligheter för barn och ungdomar informeras och marknadsförs effektivare. Det mobila specialungdomsarbetet utökas på de platser som är populära bland ungdomar och ungdomsarbetarna reagerar snabbare än tidigare. Barn och ungdomar engageras med t.ex. enkäter.		Vardag och fritid	Utan bedömning
Mittari	Kommunens egen enkät om välbefinnande TEAviisari.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	

2. Kumppanuuksien avulla vähennetään rikollisuutta ja parannetaan asukkaiden turvallisuutta

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
Ei toimenpiteitä		Sipoon kunta	Arvioimatta
Eteneminen	.		

2. Vi minskar brottsligheten och förbättrar invånarnas säkerhet med hjälp av partnerskap.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
Ingen action		Sibbo kommun	Utan bedömning

3. Laaditaan kestäväen kehityksen laajempi kokonaiskuva ja tiekartta kohti kestävämpää Sipoota

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
3.1 Koko Sipoon yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten ja hiilinielujen arviointi nykytilasta on laadittu		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Vuoden 2023 mittari: koko Sipoon yhdyskuntarakenteen ilmastovaikutusten ja hiilinielujen arviointi nykytilasta on osana yleiskaavan laadintaa valmistunut. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		

3. Vi utvecklar en bredare helhetssyn på hållbar utveckling och en färdplan för ett hållbarare Sibbo.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
3.1 En bedömning av hela samhällsstrukturens nuvarande klimatpåverkan och kolsänkor i Sibbo har utarbetats.		Samhälle och miljö	Genomförd
Mittari	En bedömning av hela samhällsstrukturens nuvarande klimatpåverkan och kolsänkor i Sibbo har utarbetats.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	

Eteneminen	Målet har uppnåtts.
------------	---------------------

4. Rakennetaan huomisen Sipoolle tasapainoinen käyttötalous ilman tulonveronkorotuksia

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
4.1. Tuottavuusohjelma laadittu.		Konsernipalvelut	Toteutunut
Mittari	Kunnallisvero säilyy 2022 tasolla ja velkaantuminen pysähtyy. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Kunnallisveroprosentista vähennettiin kaikilta kunnilta hyvinvointialueuudistuksesta johtuen 12,64 prosenttia, mutta muuten veroprosentit olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna. Lainamäärä väheni 5,9 milj. euroa vuodesta 2022.		

4. Vi bygger upp en balanserad driftsbudget för morgondagens Sibbo utan att höja inkomstskatten

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
4.1. Ett lönsamhetsprogram har utarbetats		Koncerttjänster	Genomförd
Mittari	Kommunalskatten bibehålls på samma nivå som år 2022 och skuldsättningen avstannar.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Kunnallisveroprosentista vähennettiin kaikilta kunnilta hyvinvointialueuudistuksesta johtuen 12,64 prosenttia, mutta muuten veroprosentit olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna. Lainamäärä väheni 5,9 milj. euroa vuodesta 2022.		

5. Vuotuinen keskimääräinen väestökasvutavoite noin 500 henkilöä. Asun rakentamisesta puolet toteutetaan pientaloina

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
5.1. Kasvatetaan monipuolista kaavavarantoa (pientalovarantoa painottaen) mahdollista- maan osaltaan kunnan väestökasvutavoite ja pientaloasuntotuotannon lisääminen.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Väestökasvu/vuosi ja asuntojen kappalemäärä pientaloissa suhteessa kerrostaloihin. Yhteensä vähintään 40 000 k-m2 uutta asumisen kaavavarantoa hyväksytty, josta vähintään 25 000 km2 on uutta pientalokaavavarantoa. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
5.2. Käsittelykelpoisen rakennuslupahakemuksen käsittelyaika on alle 2 kk paitsi lupamenetelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Käsittelyaika on alle 2kk. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo

5.3 Käsittelykelpoisen suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on alle 4 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävissä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan		Yhdyskunta ja ympäristö	Ei toteutunut
Mittari	Keskimääräinen käsittelyaika on alle 4kk. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Eteneminen	Tavoite ei toteutunut. Käsittelyaika oli keskimäärin 8,2 kk.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
5.4 Infran yleis- ja esisuunnittelu on kaikilla asemakaava-alueilla käynnistetty asemakaavoituksen ehdotusvaiheessa.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Väestökasvu/vuosi ja asuntojen kappalemäärä pientaloissa suhteessa kerrostaloihin Mittari 2023: Infran yleis- ja esisuunnittelu on 79 käynnistetty sitovan tavoitteen 2023 mukaisesti. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		

5. Målet för den genomsnittliga årliga befolkningstillväxten är cirka 500 invånare. Hälften av bostadsbyggandet består av småhus.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
5.1. Vi utökar den mångsidiga planreserven (med tonvikt på småhus) för att bidra till kommunens mål och öka produktionen av småhusbostäder		Samhälle och miljö	Genomförd
Mittari	Befolkningstillväxt/år och antalet småhusbostäder i förhållande till flervåningshus. En planreserv för nya bostäder på sammanlagt minst 40 000 m ² vy har godkänts, varav minst 25 000 m ² vy är ny planreserv	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Målet har uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
5.2 Handläggningstiden för en korrekt uppgjord bygglovsansökan är under 2 månader, förutom när tillståndsförfarandet kräver samordning av flera tillståndsförfaranden. Handläggningstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages.		Samhälle och miljö	Genomförd
Mittari	Handläggningstiden är under 2 månader.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Målet har uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
5.3 Den genomsnittliga handläggningstiden för korrekt uppgjorda ansökningar för planeringsbehov eller undantagsbeslut är under 4 månader, förutom när tillståndsförfarandet kräver samordning av flera tillståndsförfaranden. Handläggningstiden räknas från det att ansökan bestäms vara korrekt uppgjord till den tidpunkt när beslutet tillkännages		Samhälle och miljö	Har inte genomförts
Mittari	Den genomsnittliga handläggningstiden är under 4 månader.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Målet uppnåddes inte. Handläggningstiden var 8,2 mån.		

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
5.4 Översikts- och förplaneringen av infrastrukturen har påbörjats på alla detaljplanelområden i förslagsskedet av detaljplaneringen.		Samhälle och miljö	Genomförd
Mittari	Befolkningstillväxt/år och antalet småhusbostäder i förhållande till flervåningshus. Mätare 2023: Översikts- och förplaneringen av infrastrukturen har påbörjats	Lähtötita 0	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
Eteneminen	Målet har uppnåtts.		

6. Sipoon yritysten ja erityisesti palveluyritysten määrää on kasvatettu ja monipuolistettu maanomistuksen, kaavoituksen ja markkinoinnin avulla

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
6.1. Työpaikkakaavavarantoa kasvatetaan. Yritysten määrää kasvatetaan		Yhdyskunta ja ympäristö	Ei toteutunut
Mittari	Mittari 2023: yritysten ja palveluyritysten nettolukumäärä 58 kunnassa kasvaa verrattuna edeltävään vuoteen, kpl-määrä/v	Lähtötita 111	Toteutuma 1.1.-31.12.2023 115
Mittari	Mittari 2023: elinkeino-ohjelman päivitys on käynnissä (kyllä=100, ei=0)	Lähtötita 0	Toteutuma 1.1.-31.12.2023 100
Mittari	Mittari 2023: E5 kaava on ehdotuksena nähtävillä (kyllä=100, ei=0)	Lähtötita 0	Toteutuma 1.1.-31.12.2023 0
Eteneminen	<p>Ei toteutunut.</p> <p>Yritysten ja palveluyritysten nettolukumäärä kasvoi verrattuna vuoden 2022 nettolukumäärään verrattuna.</p> <p>Elinkeino-ohjelman päivitys käynnistyi syksyllä 2023. Konsulttiyhtiö FCG valittiin laatimaan elinkeino-ohjelman päivittämistyötä. Syksyllä 2023 sovittiin 2024 järjestettävistä työpajoista ja yritysfoorumeista.</p>		

6. Företagen och framför allt serviceföretagen i Sibbo ökar och blir mångsidigare tack vare markgande, planläggning och marknadsföring.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
6.1. Planreserven för arbetsplatser utökas. Antalet företag utökas.		Samhälle och miljö	Utan bedömning
Mittari	Nettoantalet företag och serviceföretag i kommunen ökar. Mätare 2023: nettoantalet företag och serviceföretag i kommunen ökar jämfört med föregående år, antal/år	Lähtötita 0	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
Mittari	Mätare 2023: uppdateringen av näringslivsprogrammet pågår	Lähtötita 0	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
Mittari	Mätare 2023: förslaget till E5-planen är framlagt.	Lähtötita 0	Toteutuma 1.1.-31.12.2023

7. Päätös Kerava-Nikkilä henkilöjunaliikenteen käynnistymisestä

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
7.1 Väylävirasto tehnyt päätöksen käynnistämisestä: KeNi-hanke on osana seudullisia ja valtakunnallisia suunnitelmia.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut osin
Mittari	Mittari 2023: KeNi-hanke on osana MAL 2023 suunnitelman investointija hankelistaa. Edunvalvonta MAL maankäyttö ja HLJ-yhteisryhmä sekä Väylävirasto tehty (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Tavoite on osittain toteutunut.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
7.2 N 47 asemansillan korttelit – asemakaava-alueen yleis- ja esisuunnittelu on aloitettu. Nikkilän kartanon keskuksen radan alikulkuyhteyden katu- ja rakennussuunnittelu on aloitettu.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut osin
Mittari	Mittari 2023: N 47 asemansillan korttelit - asemakaava-alueen yleis- ja esisuunnittelu on aloitettu. Nikkilän kartanon keskuksen radan alikulkuyhteyden katu- ja rakennussuunnittelu on aloitettu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	50
Eteneminen	Tavoite on osin toteutunut. Nikkilän kartanon keskuksen radan alikulkuyhteyden katu- ja rakennussuunnittelu on aloitettu.		

7. Beslut om att inleda persontågtrafik mellan Kervo och Nickby.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
7.1 Trafikledsverket har fattat beslut om inledandet: KeNi-projektet är en del av de regionala och nationella planerna.		Samhälle och miljö	Genomförd delvis
Mittari	Mätare 2023: KeNi-projektet ingår i MBT 2023-planens lista över investeringar och projekt Intressebevakning angående markanvändning (MBT), Helsingforsregionens trafiksystemplan (HJL) och Trafikledsverket har utförts.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Målet har delvis uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
7.2 Översikts- och förplaneringen av detaljplanen för stationsbrokvarteren (N47) har inletts. Gatu- och byggplaneringen för järnvägsunderfarten vid Nickby gårds centrum har inletts.		Samhälle och miljö	Genomförd delvis
Mittari	Mätare 2023: Översikts- och förplaneringen av detaljplanen för stationsbrokvarteren (N47) har inletts. Gatu- och byggplaneringen för järnvägsunderfarten vid Nickby gårds centrum har inletts.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Målet har delvis uppnåtts. Gatu- och byggplaneringen för järnvägsunderfarten vid Nickby gårds centrum har inletts.		

8. Päätös kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseksi Nikkilän ja Söderkullan välille

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
8.1 Tie- ja katusuunnittelu on aloitettu yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Päivitetty yleissuunnitelma väylästä on valmistunut.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Asia on viety MALsopimuksen investointeihin Mittari 2023: Tie- ja katusuunnittelu on aloitettu yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Päivitetty yleissuunnitelma väylästä on valmistunut. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		

8. Beslut om att bygga en gång- och cykelväg mellan Nickby och Söderkulla.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
8.1 Väg- och gatuplaneringen har inletts i samarbete med NTM-centralen. Den uppdaterade översiktsplanen har färdigställts.		Samhälle och miljö	Genomförd
Mittari	Ärendet har inkluderats i MBT-avtalets investeringar. Mätare 2023: Väg- och gatuplaneringen har inletts i samarbete med NTM centralen. Den uppdaterade översiktsplanen har färdigställts	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Målet har uppnåtts.		

9. Lasten ja nuorten oppimistulokset valtakunnan ensimmäisessä neljänneksessä

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
9.1 Lukioiden vuoden 2023 TEAviisarin tulosten perusteella laaditaan toiminnan kehittämissuunnitelma.		Koulutus	Toteutunut
Mittari	TEA-viisarin tulokset analysoitu, kehittämissuunnitelma laadittu ja sen käytännön toteutus aloitettu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Lukioiden toimenpiteet TEA-viisarin tulosten pohjalta: 1. Laaditaan toimintamalli yksinäisyyden vähentämiseksi 2. Laaditaan seksuaalisen ja muun häirinnän tunnistamisen ja siihen puuttumisen toimintamalli. 3. Laaditaan järjestelmä lukion keskeyttämisen syiden seuraamiseen. 4. Laaditaan suunnitelma istumisen vähentämiseksi ja fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi.		

9. Barn och ungas inlärningsresultat är bland den högsta fjärdedelen i landet.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
9.1 En utvecklingsplan för verksamheten utarbetas utgående från gymnasiernas resultat i TEAvisari 2023		Utbildning	Genomförd
Mittari	TEAvisaris resultat har analyserats, utvecklingsplanen har utarbetats och dess praktiska genomförande har inletts. (ja=100, nej=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Åtgärder som ska vidtas i gymnasieskolor utifrån resultaten från TEA-viisari: 1. En handlingsmodell ska tas fram för att minska ensamheten 2. En handlingsmodell för att identifiera och hantera sexuella och andra trakasserier ska tas fram. 3. Låt oss skapa ett system för att spåra orsakerna till att hoppa av gymnasiet. 4. Låt oss göra upp en plan för att minska sittande och öka fysisk aktivitet		

10. Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.1 Uudistamme vuodelle 2024 laadittavan henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelman. Täydennyskoulutusta koskeva sisäinen ohje uudistetaan. Esimiehille toteutetaan osaamiskartoitus.		Konsernipalvelut	Toteutunut osin
Mittari	Henkilöstön osaamisen kehittämissuunnitelma, jonka osana johtamisen kehittämissuunnitelma on tehty ja toimenpiteet toteutettu suunnitelmallisesti (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	

Eteneminen	Esihenkilöiden osaamiskartoitus on suoritettu ja täydennyskoulutusta koskevat periaatteet on päivitetty. Koulutus- ja kehittämissuunnitelma vahvistetaan 2024 alkupuolella.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.2 Osaamista ja johtamista kehitetään suunnitelmallisesti päivittämällä koulutussuunnitelma. Lisäresurssi, tontinluovutuksen maankäyttöinsinööri, on ohjelmoitu tuleville vuosille, menot katetaan kehystä suuremmalla tontinmyynnillä		Yhdyskunta ja ympäristö	Arvioimatta
Mittari	Päivitetty koulutussuunnitelma on laadittu (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.3 Ruokapalveluiden tavoitteet: Ruokapalveluiden sijoittuminen huomisen kuntaan. Vakiinnutetaan toiminta vuoden aikana. Henkilöstön työhyvinvointiin ja johtamisen muutokseen panostaminen. Toteutetaan työhyvinvointihanke, jossa hyödynnetään työpaikka kyselyn tuloksia.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut osin
Mittari	Sairauspoissaolojen väheneminen	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Mittari	Työhyvinvointikyselyn tulokset parantuneet. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	0
Mittari	Uusi organisaatiomalli on valmis. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	<p>Ruokapalvelut on sijoittunut Arki ja vapaa-aika toimialaan 1.5.2023 alkaen.</p> <p>Sairauspoissaolot ovat vähentyneet vuodesta 2022.</p> <p>Ruokapalvelujen henkilöstökysely toteutettiin sähköisesti 19.-28.9.2023. Vastausprosentti oli 82,1%. Vastausten keskiarvo oli 3,99, vuonna 2022 ka 4,28. Toimenpiteet tulosten pohjalta: Henkilöstövuokrauksen hankinta käynnistyi 2023, tarkoitus saada tätä kautta helpotusta sijaistamiseen alkuvuodesta 2024 alkaen. Oikea henkilö oikeassa paikassa. Tarkoitus on, että paras osaaminen ja ammattitaito kohtaa jokaisessa toimipaikassa. Työnkuvia on tarkistettu ja muokataan jatkuvasti toiminnan mukaisiksi. Henkilöstöä kuullaan sekä mielipiteitä ja ehdotuksia otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa. Pidetään säännöllisesti henkilöstöpalavereja, esihenkilöiden kanssa säännölliset palaverit kuukausittain ja tarvittaessa. Tiedotusta on parannettu: Esihenkilöille ja ruokapalvelujen henkilöstölle on perustettu omat Teams-ryhmät, jotka ovat aktiivisessa käytössä. Lisäksi kuukausikirjeet on otettu käyttöön. On toteutettu Sipoon Sykkeen kanssa pienryhmävalmennus (8 hlöä), jossa on ollut 8 tapaamista huhti-toukokuussa ja 8 tapaamista syys-lokakuussa, omatoiminen harjoittelu ohjelman mukaisesti kesä-elokuussa. Personal Trainer on antanut liikuntaan ja ravintoon liittyvää ohjausta ryhmästä nousseiden tarpeiden mukaisesti tavoitteena ylläpitää ja lisätä työkykyisyyttä fyysisesti kuormittavissa töissä.</p>		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.4 Koulukuljetusten päätösten tekemisestä tehdään viestintä- ja työsuunnitelma. Edunsaajien Oma Asioinnin kautta lähettämiin yhteydenottoihin ensimmäisen vastaamisen tavoiteaika on enintään 5 työpäivää. Koulujen aloituksen jälkeen järjestetään kolme kyselyä - yksi kuljetuspalveluiden järjestäjille ja yhteistyötahoille, yksi hakemuksen jättäneille ja yksi koulujen henkilökunnalle. Arvioidaan toiminta saadun palautteen perusteella.		Koulutus	Toteutunut osin
Mittari	Vastausprosentti kyselyille on vähintään 25 % ja neutraalia tai positiivista palautetta tulee vähintään puolelta vastanneilta. Asioinnin tavoiteaika on saa-	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023

	vutettu 75 % kyselyistä. (kyllä=100, ei=0)	0	90
Eteneminen	Vastausprosentti tavoitteena oli vähintään 25%. Kyselyyn vastasi: Huoltajat 12,6% Kuljettajat 27% Koulun henkilöstö 59% Koulukuljetuspalveluihin oli vastanneista n. 80% tyytyväisiä palveluun. Asioinnin tavoiteaika on saavutettu.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
10.5 Henkilöstön osaamisen kartoittaminen valtakunnallisen Vasun sisällöstä Reunamo Educationin työkalua käyttäen.		Varhaiskasvatus	Toteutunut
Mittari	Järjestetään kaksi koulutusta koko henkilökunnalle eniten vahvistusta tarvitseville osa-alueilla. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Toimenpide	Osaamisen kartoituksen tulosten perusteella varhaiskasvatuspalveluiden koulutussuunnitelma kohdistetaan kahteen keskeisimpään kehittämiskohteeseen.		
Eteneminen	Kaksi kehittämiskohdetta nousi keskeisimpänä esiin osaamisen kartoituksen perusteella: "Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman kirjaaminen" ja "Pedagoginen dokumentointi".		
	Varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamiskoulutus järjestettiin 09/2023 ja pedagoginen dokumentointi -koulutus järjestettiin 11/2023.		

10. Kunnandet och ledarskapet utvecklas systematiskt			
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
10.1 Vi förnyar utbildnings- och utvecklingsplanen för personalen för året 2024. Den interna anvisningen om fortbildningen revideras. Chefernas kunnsande kartläggs		Koncerttjänster	Genomförd delvis
Mittari	Utbildnings- och utvecklingsplanen för personalen har utarbetats, och som en del av den utarbetas en utvecklingsplan för ledarskapet.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Chefernas kompetenskartläggning är gjord och principerna för fortbildningen har förnyats. Utbildnings- och utvecklingsplanen fastställs i början av 2024.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
10.2 Kunnandet och ledarskapet utvecklas planmässigt genom att uppdatera utbildningsplanen. En tilläggsresurs, en markanvändningsingenjör för tomtöverlåtelse, har planerats för de kommande åren. Utgifterna täcks genom att tomtförsäljningen överskrider ramen.		Samhälle och miljö	Utan bedömning
Mittari	Mätare 2023: Utbildningsplanen har uppdaterats.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
10.3 Kostservicens placering i morgondagens kommun. Verksamheten etableras under året. Satsningar görs för personalens välbefinnande och förändringarna i ledarskapet. Vi genomför ett arbetshälsoprojekt där resultaten av arbetshälsoenkäten utnyttjas.		Vardag och fritid	Utan bedömning
Mittari	Sjukfrånvaron minskar.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Mittari	Arbetshälsoenkätens resultat har förbättrats.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023

		0	
Mittari	Den nya organisationsmodellen är färdig. Verksamheten etableras under året.	Lähtötöila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
10.4 En kommunikations- och arbetsplan utarbetas om besluten om skolskjutsar. Målsatt tid för det första svaret på förmånstagares kontakter som kommit via Mina tjänster är högst 5 arbetsdagar. Det genomförs tre enkäter efter läsåret inleds – en till skolskjutsarnas ordnare och samarbetspartner, en till alla sökande och en till skolornas personal. Verksamheten utvärderas och utvecklas enligt responserna.		Utbildning	Genomförd delvis
Mittari	Svarsprocenten för enkäter är minst 25 % och neutral eller positiv feedback ska komma från minst hälften av de som svarat. Målet för ärendehantering har uppnåtts i 75 % av förfrågningarna. (ja=100, nej=0)	Lähtötöila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	90
Eteneminen	Målsvarsfrekvensen var minst 25 %. Enkäten besvarades av: Vårdnadshavare 12,6 % Förare 27 % Skolpersonal 59 % Av de som svarade var cirka 80 % nöjda med skoltransporttjänsterna. Målet för ärendehantering har uppnåtts.		
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
10.5 Personalens kunskande om innehållet i planen för småbarnspedagogik kartläggs med hjälp av Reunamo Educations verktyg.		Småbarnspedagogik	Genomförd
Mittari	Två utbildningar i de områden som mest behöver förstärkning ordnas för hela personalen. (ja=100, nej=0)	Lähtötöila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Toimenpide	Småbarnspedagogikens utbildningsplan riktas till de två mest centrala utvecklingsobjekten utgående från resultaten av kartläggning av personalens kunskande.		

11. Rakennamme mahdollisuuden asioida kaikissa palveluissa digitaalisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
11.1 Otamme käyttöön suomi.fi valtuudet, jotta puolesta asiointi mahdollistuu.		Konsernipalvelut	Toteutunut
Mittari	Suomi.fi-valtuudet on otettu käyttöön Oma asiointi- verkkopalvelussa. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötöila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Suomi.fi-valtuudet on otettu käyttöön Oma asiointi- verkkopalvelussa.		

11. Vi erbjuder invånarna en möjlighet att sköta sina ärenden digitalt inom alla tjänster

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
11.1 Vi tar i bruk Suomi.fi-fullmakter för att göra det möjligt att uträtta ärenden på någon annans vägnar.		Koncerttjänster	Utan bedömning
Mittari	Suomi.fi-fullmakterna har tagits i bruk i webbtjänsten Mina tjänster.	Lähtötöila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100

12. Toimitaan ja kehitetään toimintaa omistajapoliittisten linjausten mukaisesti

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
12.1 Edunvalvontasuunnitelma laadittu.		Konsernipalvelut	Toteutunut
Mittari	Laaditaan strategiaan perustuva edunvalvontasuunnitelma ja toteutetaan sitä menestyksekkäästi (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Edunvalvontasuunnitelma on laadittu.		
Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
12.2 Toiminnan kehittäminen omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kiteytetään edunvalvontasuunnitelmaan.		Yhdyskunta ja ympäristö	Toteutunut
Mittari	Mittari 2023: Suunnitelma on laadittu. On pidetty edunvalvontasuunnitelman MAL- ja HLJ-neuvottelut, saavutettu Sipoon tulokset MAL-suunnitelmaan (asuminen, KeNi, mm), edunvalvontaneuvottelut Väylävirastossa pidetty ja lausunto Liikenne 12- ohjelmaan	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Tavoite on toteutunut.		

12. Vi bedriver och utvecklar verksamheten i enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna.

Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
12.1 En plan för intressebevakning har utarbetats.		Koncerttjänster	Utan bedömning
Mittari	En plan för intressebevakning har utarbetats.	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
12.2 Utvecklingen av verksamheten enligt de ägarpolitiska riktlinjerna sammanfattas i planen för intressebevakning.		Samhälle och miljö	Genomförd
Mittari	Planen har utarbetats. Förhandlingar om planen för intressebevakning har hållits (MBT och HLJ), Sibbos resultat för MBTplanen har uppnåtts (boende, KeNi mm.), förhandlingar om intressebevakning har hållits med Trafikledsverket och ett utlåtande om	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	
Eteneminen	Målet har uppnåtts.		

13. Muut tunnistetut tavoitteet

Strateginen toimenpide vuosille 2022-2025		Vastuutoimiala	Toteutuma Liikennevalo
13.1 Kulttuuri ja vapaa-aikapalveluiden aikuisten ja ikäihmisten hyvinvointipalveluiden yhdyspinnat määritellään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja niille laadintaa kehittämissuunnitelma.		Arki ja vapaa-aika	Toteutunut
Mittari	Yhdyspinnat määritelty ja kehittämissuunnitelma laadittu. (kyllä=100, ei=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Kulttuuri- ja nuorisopalvelujen palveluyksiköt ovat tehneet koosteen olemassa olevista ja mahdollisista tulevista yhdyspinnista. Keskustelu kunnan hyvinvointialueen yhdyspinnista aloitettiin hyvinvointialueen edustajien kanssa. Vapaa-ajanjaostolle esitettiin yhdyspintamäärittelydokumentin 13.12.2023 § 68. Vapaa-ajanjaosto merkitsi asian tiedoksi.		

13. Andra identifierade mål			
Strategisk åtgärd för åren 2022-2025		Ansvarsområde	Realisationens trafikljus
13.1 Vi definierar samarbetet mellan bildningsväsendet och välfärdsområdet och gör det smidigare		Vardag och fritid	Genomförd
Mittari	Kontaktytorna har definierats och utvecklingsplanen har utarbetats. (ja=100, nej=0)	Lähtötila	Toteutuma 1.1.-31.12.2023
		0	100
Eteneminen	Förverkligats		

6.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen / Utfallet av anslag och beräknade inkomster

Sipoo kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen oli hyvä. Määrärahoista käytettiin 97 % ja tuloarvioista saavutettiin 103,7 % toteutuma. Peruskunnan ulkoisten toimintatuottojen määrä oli 19 M€ vastaavan talousarvion ollessa 18,4 M€. Ulkoisten toimintakulujen määrä oli 83,8 M€ ja talousarvion 86,7 M€. Kunnan talous oli vakaalla pohjalla ja budjetoituun verrattuna toteutuma oli hyvin lähellä tavoitetta.

6.4 Käyttötalouden toteutuminen / Utfallet av driftsekonomin

6.4.1 Keskusvaalilautakunta - Centralvalnämnden

Vastuualue / Ansvarsområde: Vaalit

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Hallintopäällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter				40	40	0,00 %	47
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 40		- 40	- 40		0,61 %	- 38
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 40		- 40		40	-99,79 %	9

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuonna 2023 toimitettiin eduskuntavaalit.

6.4.2 Tarkastuslautakunta / Revisionsnämnden

Vastuualue / Ansvarsområde: Tilintarkastus

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Lautakunnan puheenjohtaja

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 44		- 44	- 43	2	-3,66 %	- 45
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 44		- 44	- 43	2	-3,66 %	- 45

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Tähän tulee käännös samasta tekstistä.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

tähän käännetään sama teksti ruotsiksi.

6.4.3 Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen

Vastuualue / Ansvarsområde: Yleishallinto ja kunnan johto

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kunnanjohtaja

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	13 912	- 1 860	12 052	12 321	269	2,23 %	21 380
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 379		- 1 379	- 1 745	- 367	26,60 %	- 1 553
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	12 534	- 1 860	10 674	10 576	- 98	-0,92 %	19 826
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 78	- 78	0,00 %	- 89
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	12 534	- 1 860	10 674	10 498	- 176	-1,65 %	19 922

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Nettomenot toteutuivat lähes talousarvion mukai-

sesti.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Ks. Kunnanjohtajan esipuhe

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kunnan strategisten tavoitteiden toteuttaminen yhdessä kunnan johtoryhmän ja toimialojen kanssa.

Konsernipalvelut / Koncerntjänster

Vastuualue / Ansvarsområde: Hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut sekä digihallinto.

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Mikael Grannas

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	307		307	754	447	145,46 %	480
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 9 567		- 9 567	- 8 315	1 253	-13,09 %	- 9 373
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 9 260		- 9 260	- 7 561	1 699	-18,35 %	- 8 894
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 5		- 5	- 55	- 50	997,84 %	- 211
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 9 265		- 9 265	- 7 619	1 647	-17,77 %	- 9 112

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Konsernipalveluiden toimiala alitti nettomenonsa 1,7 milj. eurolla. Suurin selittävä tekijä oli, että Digihallinto alitti talousarvionsa reilusti. Alitus johtui siitä, että tuottoja saatiin suunniteltua enemmän, menoja karsittiin suunnitellusti ja hankkeiden viivästyminen siirsi kuluja seuraavalle vuodelle.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare			
ICT-palvelupyynnöt/ ICT-servicebegäran	4 653	6 719	6 456

Hallintopalvelut / Förvaltningstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Hallintopäällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter				6	6	0,00 %	10
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 637		- 637	- 833	- 196	30,72 %	- 743
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 637		- 637	- 827	- 189	29,73 %	- 732

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Hallintopalvelut-yksikkö tuottaa tukipalveluita koko kuntaorganisaatiolle. Hallintopalveluiden keskeiset vastuualueet ovat luottamuselinten keskitetty kokoushallinta, kunnan kirjaamo, asianhallinta ja arkistotoimi, kunnan viestintä sekä käännöspalvelut. Lisäksi yksikkö vastaa kunnan hallinnon ja siihen liittyvien prosessien ohjaamisesta, kehittämisestä ja koordinoinnista sekä yleisiä vaa-leja ja kansanäänestyksiä koskevista tehtävistä.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Hallintopalveluiden talousarvion suurin menoerä muodostuu henkilöstökuluista. Kevään 2023 organisaatiomuutoksen yhteydessä kaksi vakanssia siirrettiin sivistysosastolta hallintopalvelut-yksikköön. Nämä eivät sisällyneet hallintopalveluiden talousarvioon, mistä johtuen talousarvio on ylittynyt merkittävästi. Lisäksi loppuvuodesta 2023 toimitotarvikkeiden ja postin palveluiden keskitetyt tilaukset siirtyivät hallintopalveluille. Näitä kustannuksia ei myöskään oltu talousarviossa huomioitu.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Hallintopalvelut-yksikön henkilöstöresursseissa on tapahtunut useita muutoksia vuoden 2023 aikana, ja yksikössä on kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että palvelut saadaan tuotettua laadukkaasti ja prosessit sujuviksi muuttuvista tilanteista huolimatta. Vuoden alussa voimaan tulleen sote-uudistuksen myötä kaksi henkilöä siirtyi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Sote-uudistus työllisti etenkin alkuvuodesta muun muassa viestintää, kirjaamoa ja arkistotoimea. Kevään 2023 organisaatiouudistuksessa entisen sivistysosaston hallinnosta siirtyi kaksi henkilöä hallintopalveluihin. Näiden henkilöstösiirtojen myötä vahvistettiin edelleen keskitettyä hallintoa, yhdyspintoja toimialoille sekä osallistumista kunnan yhteisiin hankkeisiin. Lisäksi hallintopalvelut-yksikössä on tapahtunut muitakin henkilöstövaihdoksia.

Hallintopalvelut-yksikkö on valmistellut sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin hanketta yhteistyössä digihallintoyksikön kanssa. Tavoitteena on sähköisen arkiston laajamittainen käyttöönotto vuonna 2024. Hallintopalvelut-yksikkö vastasi eduskuntavaalien järjestämisestä Sipoossa huhtikuussa 2023.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Hallintopalvelut-yksikkö jatkaa sähköisen arkistoinnin ja digitoinnin hanketta yhteistyössä digihallintoyksikön kanssa saavuttaakseen tavoitteen sähköisen arkiston laajamittaisesta käyttöönotosta vuonna 2024. Lisäksi tavoitteena on vanhan Kuntalan päätearkiston tyhjentäminen vuoden 2024 loppuun mennessä. Hallintopalvelut-yksikkö koordinoi Sipoon hallintosäännön päivitystä, jota työstetään vuoden 2024 aikana. Hallintopalvelut-yksikkö valmistautuu kevään 2025 kunta- ja aluevaaleihin sekä valtuustokauden vaihdokseen kesällä 2025. Hallintopalvelut-yksikkö osallistuu edelleen aktiivisesti kunnan yhteisiin hankkeisiin ja prosessien kehittämiseen.

Talouspalvelut / Ekonomitjänster

Vastuhenkilö / Ansvarsperson: Talousjohtaja

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter				80	80	0,00 %	82
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 000		- 1 000	- 965	35	-3,46 %	- 1 348
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 1 000		- 1 000	- 886	114	-11,42 %	- 1 265

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Mahdollisimman edullisten ja tehokkaiden talouspalveluiden tuottaminen kunnalle.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Talouspalvelut-yksikkö alitti nettomenonsa, joiden toteutuma jäi 88,6 prosenttiin budjetoidusta.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Osa kirjanpitotehtävistä, erityisesti konsernitilinpäätökseen liittyvät tehtävät, hoidettiin määräaikaisella työvoimalla. Hankinta-asiantuntija irtisautui joulukuussa ja myös hankinta-asiantuntimesta on siitä lähtien jouduttu ostamaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Yksikköön on vuoden 2024 alussa ollut haussa uusi hankinta-asiantuntija, joka aloittanee viimeistään huhtikuun alussa. Yksikköön on myös uutena resurssina haussa kirjanpitäjä. Yksi työntekijä jää eläkkeelle ja yksi saavuttaa eläkeiän syksyllä 2024.

Digihallinto / Digital förvaltning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: CDO

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	90		90	361	271	301,61 %	60
Toimintakulut/ Verksam-	- 4 968		- 4 968	- 3 840	1 128	-22,70 %	- 4 019

hetskostnader							
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 4 878		- 4 878	- 3 479	1 399	-28,69 %	- 3 959

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Digihallinto vastaa kunnan digikehittämisestä ja ICT-ratkaisuista. Digihallinto kehittää, ohjaa, vastaa ja hankkii asiantuntijapalvelut ja palvelut sekä laitteet kehittämiseen, kokonaisarkkitehtuuriin, tietoturvaan, tietosuojaan, perustietotekniikkaan ja ICT-infrapalveluihin. Digihallinnon tavoitteena on mahdollistaa kaikkien toimialojen onnistuminen tuottamalla tarpeita vastaavat palvelut kustannustehokkaasti ja turvallisesti.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Digihallinto alitti talousarvion reilusti. Alitus johtui siitä, että tuottoja saatiin suunniteltua enemmän, menoja karsittiin suunnitellusti ja hankkeiden viivästyminen siirsi kuluja seuraavalle vuodelle. Tuottoja saatiin hyvinvointialueelle tehdystä työstä ja Valtiovarainministeriön digituesta. Hankkeet, joiden kuluja siirtyy seuraavalle vuodelle ovat; Sähköinen arkisto ja paperiarkiston digitointi, Tiera ulkoistus, Kuituoperoijan hankinta, Tietoliikenneoperaattorin vaihto, Turvatulostuspalvelun vaihto ja ICT-Infran päivitys.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Digihallinto keskittyi alkuvuonna tukemaan uutta hyvinvointialuetta tarjoamalla ICT-palveluita, joita hyvinvointialue ei saanut valmiiksi ajoissa. Tällaisia palveluita oli kassapalvelut, sähköisen asioinnin palvelut sekä erilaiset tietoliikennepalvelut. Kuntalaisten palveluihin ei aiheutunut ICT-palveluihin liittyviä häiriöitä koko siirtymän aikana vaan se saatiin tehtyä erittäin hyvin.

Keväällä tehty organisaatiomuutos saatiin toteutettua onnistuneesti, mutta se vaati yksiköltä merkittävää panosta erityisesti identiteetinhallinnan ja käyttöoikeushallinnan muutosten ja varmistusten vuoksi.

Perustietotekniikan ulkoistaminen Kuntien Tiera Oy:lle on työllistänyt yksikköä erittäin paljon koko vuoden ja sillä on ollut vaikutusta muiden hankkeiden edistymiseen.

Maailman turvallisuustilanteen muutos on heijastunut kyberturvallisuuteen lisäten uhkia ja hyökkäyksiä myös Sipoossa. Merkittävä osa Digihallinnon työpanoksesta joudutaan käyttämään tietoturvallisuutta parantaviin tehtäviin ja hyökkäysten torjuntaan. Tietosuojavastaavan tehtävät ovat myös lisääntyneet merkittävästi.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Digihallinto pyrkii saattamaan perustietotekniikan ulkoistuksen hankkeen päätökseen mahdollisimman pian. Uuden, koko kunnan kehittämisen vuosikellon käyttöönottoa pyritään aktivoimaan kaikin keinoin, jotta kehittämistä saataisiin ketterämmäksi ja vähemmän asiantuntijoita kuormittavaksi.

Seuraavien vuosien painopiste tulee olemaan ICT-infran kehittämisessä ja sopimushallinnassa, johon tulee uusia vaatimuksia koko ajan. Tiedonhallintalain vaatimukseen pyritään vastamaan aikataulussa. Isot hankkeet kuten sähköinen arkisto pyritään saamaan valmiiksi seuraavan vuoden aikana. Digihallinto tukee jatkossakin toimialojen hankkeita oman vastuualueensa mukaisesti.

Henkilöstöpalvelut / Personaltjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Henkilöstöpäällikkö Jan Rosenström

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	217		217	306	89	41,10 %	327
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 2 962		- 2 962	- 2 676	286	-9,66 %	- 3 264
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 745		- 2 745	- 2 370	375	-13,68 %	- 2 937

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Henkilöstöpalvelut vastaa palvelussuhdeasioiden hoitamisesta ja kunnalle kuuluvien työnantajavoittojen täyttämistä. Yksikön tehtäviin kuuluvat ulkoistetun palkanmaksupalvelun sopimusten mukaisen toiminnan varmistaminen, työntekijöiden työterveyshuoltopalveluiden hankinta, työ-

suojelun ja yhteistoiminnan järjestäminen sekä rekrytointien koordinointi.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Henkilöstöpalveluiden menot koostuvat palkkame-
nojen ohella pääosin työterveyshuollon kustan-
nuksista, ulkoistetun palkkapalvelun palvelumak-
suista, lakisääteisistä maksuista sekä kunnan työn-
tekijöiden kulttuuri- ja liikuntaedun kustannuksista.

Työterveyshuollon kustannukset ovat olleet ar-
vioitua suuremmat, mutta vastaavasti on Kelalta
saatu korvaus ollut ennakoitu suurempi, mikä pit-
kälti on kompensoinut kasvaneita menoja. Ulkois-
tetun palkkahallinnon kustannukset ovat myös ol-
leet hieman arvioitua suuremmat, mutta muut pal-
veluhankinnat ovat vastaavasti olleet budjetoitua
pienemmät. Yksikön henkilöstökulut ovat kokonai-
suudessaan olleet talousarvion mukaisia.

Henkilöstöpalveluiden tilikauden ylijäämä muo-
dostuu pääosin eräistä henkilöstöpalveluille budje-
toiduista vakuutusmaksuista, jotka kuitenkin on
kirjattu muille menomomenteille. Henkilöstöpalve-
luiden toiminta on muilta osin toteutunut talousar-
vion mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Henkilöstöpalveluiden toimintaan on vaikuttanut
kunnan henkilöstömäärän ja -rakenteen muuttu-
minen 1.1.2023 lukien, kun sosiaali- ja terveyden-
huollon henkilöstö tukipalveluineen siirtyivät Itä-
Uudenmaan hyvinvointialueelle. Samalla pieneni
yksikön henkilöstöresurssi yhdellä henkilöllä.
Vuoden 2023 alkua leimasi valmistautuminen ja
siirtyminen uuteen organisaatorakenteeseen
1.5.2023 lukien. Myös kuntasektorin sopimuksen-
mukaiset palkankorotukset ja paikallisesti jaettavat
järjestelyvarerät työllistivät henkilöstöpalveluja ke-
vään aikana. Kunnan työntekijöiden työterveys-
huoltopalvelut siirtyivät Keski-Uudenmaan Työter-
veys Oy:lle 1.10.2023. Koko henkilöstölle suun-
nattu työhyvinvointikysely toteutettiin marras-jou-
lukuussa ja kyselyn tulokset ovat kautta linjan vah-
vistuneet edellisestä kyselystä. Sairauspoissaolot
ovat vähentyneet merkittävästi vuoden 2023 ai-
kana.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Henkilöstöpalvelut -yksikössä siirretään strategian mukaisesti toiminnan painopistettä vahvemmin henkilöstövoimavarojen laadullisen kehittämiseen suuntaan. Jatkamme rekrytointiprosessien kehittämistä ja työnantajakuvan rakentamista. Kehitämme työterveyshuollon sisältöä ja vaikuttavuutta yhdessä Keski-Uudenmaan Työterveys Oy:n kanssa. Tavoittelemme sairauspoissaolojen vähenemistä siten, että sairauspäivien määrä on alle kuntasektorin keskiarvon. Vuosille 2022–2025 solmitut kunnalliset virka- ja työehtosopimukset sisältävät paikallisiin järjestelyvaraeriin perustuvan erillisen palkkaohjelman, jonka avulla pyrimme ylläpitämään palkkakilpailukyymme vaikeasti rekrytoitavissa ammattiryhmissä.

6.4.4 Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet

Vastuualue / Ansvarsområde: Sivistysvaliokunnan tehtävänä on vastata perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta, varhaiskasvatuksesta, lasten kotihoidon tuesta ja lasten yksityisen hoidon tuesta sekä kirjasto-, kansalaisopisto-, kulttuuri-, museo-, liikunta- ja nuorisotoimesta sekä koordinoida toimintaa. (Hallintosääntö 28 §)

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Koulutuspalvelut: koulutusjohtaja
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut: toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika
Varhaiskasvatuspalvelut: varhaiskasvatusjohtaja

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	7 587	- 40	7 547	7 778	232	3,07 %	8 432
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 66 653	- 1 555	- 68 208	- 67 384	825	-1,21 %	- 63 740
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 59 066	- 1 595	- 60 661	- 59 605	1 056	-1,74 %	- 55 308
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 290	- 290	0,00 %	- 226
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 59 066	- 1 595	- 60 661	- 59 899	763	-1,26 %	- 55 536

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Sivistysvaliokunta alittaa vuoden 2023 talousarvion. Talouden toteutuminen esitetään kunkin sivistyspalveluita tuottavan toimialan kohdalla tarkemmin.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Sivistysosasto lakkautettiin Sipoon kunnan organisaatiouudistuksen myötä. Sivistysvaliokunnan alaiset palvelut jaettiin kolmelle toimialalle: Koulutuspalvelut, Varhaiskasvatuspalvelut ja Arjen ja vapaa-ajan palvelut. Jälkimmäisin vastaa kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toiminnasta.

Sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelma valmistui loppuvuonna 2023. Sen toimielinkäsittely siirtyi vuoden 2024 puolelle.

Muut keskeiset toiminnalliset muutokset esitellään kunkin toimialan kohdalla tarkemmin.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Sivistryspalveluita tuottavat toimialat esittelevät arviot tulevasta kehityksestä omissa katsauksissaan.

Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik

Vastuualue / Ansvarsområde:

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson:

Varhaiskasvatusjohtaja, Mervi Keski-Oja

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 200	- 40	1 160	1 271	111	9,58 %	1 347
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 18 443	- 1 555	- 19 998	- 19 887	111	-0,56 %	- 17 626
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 17 243	- 1 595	- 18 838	- 18 616	222	-1,18 %	- 16 279
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 11	- 11	0,00 %	- 11
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 17 243	- 1 595	- 18 838	- 18 626	212	-1,12 %	- 16 290

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Varhaiskasvatuspalvelujen toimiala tarjoaa lakisääteistä laadukasta ja monipuolista varhaiskasvatusta, esiopetusta sekä avoimen varhaiskasvatuksen järjestämää kerhotoimintaa suomen- ja ruotsinkielellä. Huoltajat voivat myös valita kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelillä järjestettävän varhaiskasvatuksen kunnallisen varhaiskasvatuksen sijaan.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Varhaiskasvatuksen toimialan talous pysyi talousarviossa toimintakatteen jäädessä positiiviseksi 220 000 euroa, 1,18 %. Kunnanhallitus myönsi marraskuussa varhaiskasvatuksen toimialalle lisämäärärahan, jolloin talousarviota nostettiin taseen osalta 1 595 000e.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare	690	728	824
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, kunnallinen, lapset	745	793	866
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, Sipoo, lapset	178	211	135
Varhaiskasvatus ja esiopetuksen täydentävä varhaiskasvatus, palveluseteli, muut kunnat, lapset		25	21
Avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, kunnallinen, lapset		43	40
Yksityisen hoidon tuki ja kuntalisä, lapset	125	71	72
Kotihoidontuki ja kuntalisä, lapset		230	226
Kustannukset euroa/lapsi, kunnallinen	11 151	12 029	14 101
Kustannukset/paikka/euroa, palveluseteli, Sipoossa ja muissa kunnissa	7 812	7 330	13 293
Väestön 1–6-vuotiaat 31.12. sisältäen esiopetusikäiset (Facta, kuntarekisteri)	1 358	1 376	1 379
Väestön esiopetusikäiset 31.12. (Facta, kuntarekisteri)	213	264	238

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yleinen kustannusten nousu yhteiskunnassa ohjasi huoltajia aiempaa aikasemmin töihin ja lapsia yhä nuorempina varhaiskasvatuksen piiriin. Alle kolmevuotiaiden lasten varhaiskasvatukseen tarvitaan enemmän henkilösöresursseja ja ryhmätiloja kuin sitä vanhemmille, ja siten toiminnan järjestäminen tulee kalliimmaksi.

Päiväkotipaikkojen riittävyys oli hastaavaa molemmille kieliryhmille koko Sipoon alueella. Kaksi yksityistä päiväkotia lopetti toimintansa ja ne siirtyivät kunnallisiksi 1.8.2023. Maaliskuussa käynnistettiin Temporen keikkasijaispalvelun käyttö mahdollistamaan lakisääteisten sijaisten saaminen päiväko-teihin.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Varhaiskasvatuksen toimialan tulevaa kehitystä tulee ohjaamaan riittävien henkilöstöressurssien hankinta. Puutteita on sekä vakituisista kelpoisista työntekijäistä että riittävästä määrästä sijaisia lakisääteisiin tarpeisiin.

Palveluverkon riittävyyttä tulee tehostaa, jotta voi-

daan järjestää kaikille hakijoille lakisääteiset varhaiskasvatuspaikat.

Koulutus / Utbildning

Vastuualue / Ansvarsområde: Koulutuksen toimiala

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Koulutusjohtaja Tommi Eränpalo

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	2 010		2 010	2 234	224	11,14 %	2 664
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 34 408		- 34 408	- 34 300	108	-0,31 %	- 33 324
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 32 398		- 32 398	- 32 066	332	-1,02 %	- 30 660
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 176	- 176	0,00 %	- 112
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 32 398		- 32 398	- 32 242	156	-0,48 %	- 30 772

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Meillä oppijan osallisuus ja oppimisen ilo ovat kaiken toiminnan keskiössä. Keskitymme hyvään ja arvostamme moninaisuutta. Tarjoamme ja mahdollistamme jokaisena koulupäivänä turvallisen oppimisen kokemuksia. Koulutuksen toimialan toiminta on tavoitteellista ja kytkeytyy kuntastrategiaan. Tavoitteiden saavuttamista mitataan ja arvioidaan vuosittain. Toimialan palvelut jakautuvat perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen palvelukokonaisuuksiin, jotka yhdessä muodostavat ehyen koulupolun Sipoon lapsille ja nuorille. Koulutuksen toimialan perusopetuksen tulosityksikkö vastaa Perusopetuksen palvelukokonaisuudesta, joka huolehtii suomenkielisestä ja ruotsinkielisestä perusopetuksesta ja osaltaan muusta perusopetuslain mukaisesta toiminnasta. Jokainen koulu muodostaa itsenäisen taloudellisen yksikön, jonka toiminnasta ja taloudesta vastaa rehtori. Koulutuksen toimialan toisen asteen tulosityksikkö vastaa toisen asteen koulutuksen palvelukokonaisuudesta, joka huolehtii kunnan järjestämästä lukiokoulutuksesta, sekä yhteistyöstä alueen ammattillisten oppilaitosten kanssa. Jokainen lukio muodostaa itsenäisen taloudellisen yksikön, jonka toiminnasta ja taloudesta vastaa rehtori.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Vuoden 2023 taloudellinen tulos oli talousarvion mukainen. Henkilöstökulujen osalta tulos oli 0.7% ylijäämäinen, tämän selittyessä täyttämättömillä vakansseilla lukuvuodeksi 2023-2024.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare		1 496,4	1 518,4
Peruskoulun alaisten oppilaiden määrä 20.9/ Andelen elever under grundskolan 20.9	2 643	2 625	2 610
Lukio-opiskelijoiden määrä, 20.9/ Andelen gymnasieelever 20.9.	362	388	379
Kustannus, lukio-opiskelija/ Kostnader per gymnasieelev	9 352	10 392	
Kustannus, peruskoulun alainen oppilas/ Kostnader per elev under grundskolan	11 597	11 487	
Peruskouluun valmistavan opetuksen oppilasmäärä/ Andelen elever i till grundskolan förberedande utbildning	9	29	22

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

HVA-uudistuksen myötä oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden tuottamisvastuu siirtyi vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle, jolloin kunnan ja hyvinvointialueen välille rakentui selkeä yhdyspinta. Sen ja muiden vastaavien yhdyspintojen välisen yhteistyön käynnistäminen ja toimintojen kehittäminen edellyttää edelleen koulutuksen toimialan henkilöstöltä aktiivisuutta ja aloitteellisuutta. Yhdyspintoja ylläpidetään, tarkastellaan ja kehitetään yhteistyössä Itä-Uudenmaan muiden kuntien ja hyvinvointialueen kesken. Yhdyspintayhteistyön keskeisenä tavoitteena on taata kuntalaisille mahdollisimman joustavat hyvinvointipalvelut. Sillä myös varmistetaan osapuolten sekä toiminnalliset että taloudelliset velvollisuudet ja vastuut.

Koulutuksen toimialan tuloslaskelman 2023 mukainen toimintakate on -32 397 587 € vuonna 2023. Toimintakate ei sisällä sisäisiä IT-kustannuksia. Toimintakate on tässä vaiheessa talousarvion mukainen.

Yleinen kustannustason nousu on mahdollisuuksien mukaan huomioitu talousarviossa. Kuntaalalle on laadittu kolmivuotinen sopimus ajalle 1.5.2022–30.4.2025. Sen aikana työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin

8,79 prosenttia. Ulkoiset kustannukset nousevat indeksitasolla n. 5,0% vuonna 2023.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Henkilöstökustannukset nousevat vuonna 2024 keskimäärin vähintään 2,80 prosenttia. Tämä tulee näkymään vuoden 2024 budjetin tiukkuutena. Yleinen kustannusten nousu näkyy myös koulukuljetuskustannusten nousuna. Kaikki taksikuljetukset on kilpailutettu kokonaisuudessaan keväällä 2023 ja uusien sopimusten kustannukset näkyvät täysimääräisinä vuonna 2024. Käyttöön otettu logistiikkapalvelu tuo kunnalle säästöjä kuljetusten kokonaiskuluissa.

Laajennetun oppivelvollisuuden myötä lukiokoulutuksen oppimateriaalikustannukset nousevat selvästi, koska uudistus koskee syksystä 2023 alkaen kaikkia kolmea ikäluokkaa. Nämä vaikutukset näkyvät täysimääräisinä vuodesta 2024 alkaen. Kunnanhallitus päätti 12.6.2023, että sivistysvaliokunnan palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman valmisteluaikaa jatketaan vuoden 2023 loppuun ja että ohjausryhmä jatkaa toimintaansa siihen saakka, kunnes valtuusto on tehnyt päätöksen palveluverkkoselvityksen ja -suunnitelman kokonaisuudesta. Palveluverkkosuunnittelu jatkuu koulutuksen toimialalla kouluverkkosuunnitteluna. Oppilaaksiottoalueiden tarkastaminen ruotsinkielisten koulujen osalta toteutetaan kevään 2024 aikana. Talouden sopeuttamistarpeiden vuoksi on tärkeää pystyä ylläpitämään nykyinen palvelutaso ja sen laatu, siksi ei ole perusteltua käynnistää uusia toimintoja tai hankkia uusia lisäpalveluita.

Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid

Vastuualue / Ansvarsområde: Arjen ja vapaa-ajan toimiala muodostuu seuraavista tulosityksiköistä ja palvelualueista:

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

- Kirjastopalvelut
- Kulttuuripalvelut
- Liikuntapalvelut
- Nuorisopalvelut
- Vapaan sivistystyön palvelut

Hyvinvointipalvelut

- Hyvinvoinnin edistäminen
- Ruokapalvelut
- Yhteiset asiakaspalvelut

Työllisyys- ja elinkeinopalvelut

- Elinkeinopalvelut (matkailupalvelut)
- Työllisyyspalvelut (kotouttamispalvelut)

Toimiala huolehtii Sipoon kunnan hallintosäännön 12 §:ssä mainittujen vaikuttamistoimielinten käytännön toiminnasta ja hallinnosta.

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Toimialajohtaja, Arki- ja vapaa-aika

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	4 377		4 377	4 273	- 104	-2,37 %	4 421
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 13 803		- 13 803	- 13 197	605	-4,39 %	- 12 790
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 9 426		- 9 426	- 8 924	502	-5,33 %	- 8 369
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 104	- 104	0,00 %	- 103
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 9 426		- 9 426	- 9 030	395	-4,19 %	- 8 474

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Arjen ja vapaa-ajan toimialan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa sekä tuottaa toimialan palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Arjen ja vapaa-ajan toimiala alittaa vuoden 2023

talousarvion.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kustannus euroa/ asukas / Kostnader euro/ invånare			395
Sipoon opiston opetustunnit	8 600	10 958	10 017
Sipoon opiston toimintakate, euroa/ asukas / Sibbo institutets verksamhetsbidrag euro/ invånare	34	34	36,5
Kirjaston kävijämäärät / bibliotekets besökarantal	106 965	160 343	203 938
Kirjaston lainausten määrä / asukas (asukasmäärä mukaan 1.1.2023) / Antalet lån/ invånare (enligt invånarantal 1.1.2023)	10,9	12	13,15
Kulttuuripalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Kulturtjänsternas verksamhetsbidrag, euro/ invånare	35	37	34,5
Taiteen perusopetuksen piirissä olevat lapset / Antalet barn i grundläggande konstundervisning	735	807	863
Liikuntapalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Idrottstjänsternas verksamhetsbidrag euro/ invånare	89	85	87
Liikunta-avustukset, euroa/ asukas / Idrottsbidrag, euro/ invånare	12	13	13
Nuorisopalvelujen toimintakate, euroa/ asukas / Ungdomstjänsternas verksamhetsbidrag, euro/ invånare	36	34	34,5
Kohtaamiskertojen määrä nuorisotyössä / Antalet bemötanden i ungdomstjänsterna		56 460	58 600
Kouluruokailuun osallistujat	614 572	606 300	618 708
Kouluruokailuun osallistujat keskimäärin/ päivä / Antalet deltagare i skollunchen i medeltal/ dag	3 269	3 225	3 291
Koululounaan kustannus, euroa / Skollunchens kostnader, euro	2,7	2,7	2,89
Päiväkotilounaan kustannus, euroa / Daghemlunchens kostnader, euro	3,25	2,85	2,89
Keittiöt, valmistus / Antalet kök tillverkning	3	3	2
Keittiöt, jakelu / Antalet kök, utkörning	25	23	24

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Arjen ja vapaa-ajan toimiala aloitti toimintansa 1.5.2023. Toimialalle on luotu johtamisjärjestely, jolla turvataan palvelualueiden osallisuus ja tuetaan niiden keskinäistä yhteistyötä. Palvelualueet muodostavat kolme tulosityksikköä: Hyvinvointipalvelut, Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut sekä Työllisyys- ja elinkeinopalvelut. Kullekin palvelualueelle on nimetty palvelupäällikkö, joka vastaa käytännön operatiivisen toiminnan johtamisesta. Toimiala tuottaa sekä kunnan sisäisiä että kuntalaisille tarkoitettuja palveluita. Palveluiden sujuvuutta ja tuottavuutta on kehitetty vuoden 2023. Toimenpiteet esitetään kunkin palvelualueen

osalta tarkemmin niiden omissa osuuksissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden osalta palveluverkko tarkasteltiin osana sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelmaa. Sen osana liikuntapalveluita tarkasteltiin tarkemmin Liikuntapaikkaselvityksessä.

Maahanmuuttopalveluiden asiakasmäärä ja sen myötä palveluiden kysyntä on selvästi kasvanut Ukrainan sodan seurauksena.

Valtio hyväksyi Sipoon kunnan ja Keravan kaupungin ehdotuksen muodostaa yhteinen työllisyysalue.

Arjen ja vapaa-ajan tehtävänä on koordinoida kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää toimintaa. Tätä varten kunnanhallitus perusti hyvinvointipäällikön viran, joka saatiin täytettyä vuoden lopussa.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Arviot tulevasta kehityksestä esitetään kunkin tulosyksilön osalta niiden omissa osuuksissa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut / Kultur- och fritidstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Toimialajohtaja, Arki- ja vapaa-aika

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	722		722	813	91	12,57 %	843
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 6 433		- 6 433	- 6 692	- 259	4,03 %	- 6 639
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 5 711		- 5 711	- 5 879	- 168	2,94 %	- 5 795

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut tavoittavat kaiken ikäiset kuntalaiset. Ne edistävät ja tukevat yksilön ja yhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia ja elinikäistä oppimista. Ne ehkäisevät syrjäytymistä ja edistävät kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja tukevat kunnan identtiteettiä. Toiminnalla on merkittävä vaikutus yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tulosityksikkö muodostuu seuraavista palvelualueista: kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut ja vapaa sivistys.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden koonastoimintakatteen ylitys on yhteensä noin 168 000 €. Ylitys johtuu kirjastopalveluiden siivous- ja kunnossapidon menojen (19 000 €) liikuntapalveluiden käyttömenojen (palveluiden ostot 104 000 €) ja Sipoon opiston sisäisten vuokrien (45 000 €) noususta.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Kulttuuripalvelut / Kulturtjänster

Vuonna 2023 Kulttuuripalvelujen painopisteenä on ollut erityisesti Topelius-salin peruskorjaus- ja muutostöiden suunnittelu. Sali otettiin käyttöön lokakuussa. Salin esitystekniikka uudistettiin täysin sekä ääni- että valotekniikan osalta. Salin peruskorjauksen valmistumisen ja käyttöönoton myötä tapahtumatuotantoa on uudistettu ja tapahtumien markkinointia on tehostettu. Salissa on tuotettu myös erittäin suosittuja ja säännöllisiä elokuvaelämyksiä yhteistyökumppanin kanssa. Tämän seurauksena salin käyttöaste on nousussa.

Artborgin kiinteistön IV-remontin takia talon toiminnolle etsittiin ja osoitettiin niille soveltuvat väistötilat.

Kulttuuripolku-toimintaa toteutettiin suunnitellusti peruskoulujen kanssa. Kulttuuripalvelut osallistuivat myös lapsille ja nuorille suunnattuun SKAPA-hankkeen ylikunnalliseen yhteistyöhön yhdessä Porvoon kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa. Taiteen perusopetusta monipuolistettiin tekemällä yhteistyösopimus sanataiteen opetuksen järjestämisestä.

Suosittuja opastettuja kulttuurikävelyjä toteutettiin ulkoilmakohteissa. Kulttuuripalvelut olivat mukana toteuttamassa kansainvälistä Sipoon äänet -festi-

vaalia, joka järjestetään vuosittain syksyllä.

Kulttuuripalvelut osallistuivat sekä Miiliin toteutettavan kulttuurisalin että Nikkilän kirjaston ja Enterin välisen puiston suunnitteluun.

Sipoon opisto / Sibbo institut

Sipoon opistossa toteutettiin vuoden 2023 aikana 10 017 kansalaisopiston opetustuntia, joista 644 tuntia oli maahanmuuttajille suunnattuja luku- ja kirjoitustaidon tunteja. Opetukseen osallistui yhteensä 6047 opiskelijaa. Tunnista 9624 oli lähiope- tusta ja 393 etäopetusta.

Tunnit jakaantuivat seuraavasti pääryhmittäin: tanssi ja liikunta 28,6%, musiikki 28%, kädentaidot 14,4%, kuvataiteet ja muotoilu 13,6%, kielet 11,0%, tietotekniikka 1,4%, kotitalous 1%, historia, yhteis- kunta ja talou 0,7%, muu koulutus 1,2%.

Syksystä 2023 lähtien Sipoon opisto vastaa Sipoon osalta Suomen harrastamisen mallin kerhotoimin- nasta (Hobari). Kerhoja pyritään järjestämään jokai- ssa koulussa välittömästi koulupäivän yhteyteen.

Kirjasto / Biblioteket

Kirjastojen kävijä- ja lainamäärät ovat nousseet ja ylittäneet koronavuosia edeltäneen tason. Kotita- lousten tiukentunut taloustilanne näkyy kirjasto- palveluiden käytön kasvuna.

Kirjaston aktiivinen lukutaitotyö näkyy nousseissa lainausluvuissa erityisesti lasten- ja nuortenai- neiston kohdalla, jonka lainaus on prosentuaali- sesti noussut eniten. Kirjaston lukutaitotyö tavoitti yhteensä 1104 peruskouluikäistä lasta.

Aktiivisen kouluyhteistyön lisäksi erityisesti varhais- kasvatusyhteistyö tavoitti hyvin lapsia. 1508 alle kouluikäistä lasta vieraili kirjastojen satutunneilla. Vuonna 2023 laadittiin myös varhaiskasvatuksen ja kirjaston yhteistyösopimus, johon kirjattiin yhteis- työn eri muodot.

Nuorten hengailu kirjastossa lisää myös kirjastojen

kävijämääriä. Nuorten läsnäoloon ja siitä aiheutuviin lieveilmiöihin on pyritty vastaamaan yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa keväällä Topelius-salin aulan POP UP -toiminnalla. Henkilökunnan työhyvinvointia ja työssäjaksamista on tuettu työterveyshuollon kanssa tehdyllä tiiviillä yhteistyöllä.

Syksyllä 2023 alkoi uusi AVI-rahoitteinen Kohtaa nuori kirjastossa -hanke. Sen avulla kirjasto on palannut nuorisotyöntekijöitä kirjastoon kevään 2024 loppuun saakka. Hankkeen rahoitus näkyy talousarviossa kirjastopalveluissa nousseina tuloina ja menoina, koska sitä ei osattu arvioida vuoden 2023 budjettia laadittaessa.

Kirjasto kokeili yhteisöllisen lukemisen menetelmiä. Kirjastopalvelut jatkoivat ja kehittivät yhteistyötä palvelutalojen kanssa Kirjasto maalla ja merellä -kehittämishankkeessa, joka päättyi keväällä 2023. Hankkeen eri vaiheissa tavoitettiin noin 150 ikäihmistä.

Nuorisopalvelut / Ungdomstjänster

Nikkilässä ja Söderkullassa sijaitsevat nuorisotilat olivat auki viitenä päivänä viikossa lukuun ottamatta muutamaa viikkoa elokuussa.

Etsivään nuorisotyöhön ohjautui vuoden 2023 aikana 84 tuen tarpeessa olevaa nuorta.

Erityisnuorisotyö järjesti ryhmätoimintaa sekä aluetta yläkouluikäisille oppilaille mm. Friends-ohjelman avulla. Sen tavoitteena on sekä kohottaa lasten ja nuorten minäkuvaa ja itsetuntoa että vahvistaa uskoa siihen, että pärjää erilaisissa elämässä. Erityisnuorisotyö on yhdessä ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin kanssa pitäneet ns. Respect-oppitunteja 8.-luokkalaisille. Tavoitteena oli kasvattaa nuorten empatiakykyä, johon liittyy kyky kunnioittaa toisia.

Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori osallistui koulujen vanhempainiltoihin. Tilaisuuksissa keskusteltiin mm. nuorten päihteidenkäytöstä, erilaisista päihteistä ja siitä miten, vanhemmat voivat tukea päihhteettömyyttä.

Nuorisopalvelut järjesti koulujen loma-aikoina lei-

reja, päiväleirejä, retkiä ja eriaiheisia kursseja.

Keväällä 2023 kirjaston kahvilaan ja Topelius-salin aulaan avattiin Pop Up-luontoisesti nuorille tarkoitettua tilaa, jossa viettää aikaa koulun jälkeen. Toiminta oli erittäin suosittua. Se saavutti yhteensä 16 100 käyntikertaa. Pop Up-toiminta kiinnosti myös nuorisopalveluiden yhteistyökumppaneita (poliisia ja Walkers-toimintaa). Nuorisopalvelut sai syksyllä 2023 viideksi kuukaudeksi käyttöönsä Aseman lapset ry:n Pantteri nimisen matkailuauton. Sen avulla nuorisopalvelut pystyivät olemaan näytävästi läsnä nuorten suosimissa paikoissa sekä kyläkeskuksissa että kylissä.

Nuorisopalvelut osallistuu valtakunnalliseen Neta-ritointaan.

Saapastoiminta yhdessä seurakuntien kanssa jatkui tuttuun tapaan. Toiminta kaipaa jatkuvasti lisää vapaaehtoisia.

Nuorisovaltuusto kokoontui vuonna 2023 yhteensä 11 kertaa. Nuorisovaltuustolla on edustaja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa.

Liikuntapalvelut / Idrottstjänster

Vuoden 2023 aikana toteutettiin Nikkilän keskusurheilukentän perusparannus. Lisäksi remontoitiin Monitoimihallin pientyhmätilasta kamppailuliikuntasali, hankittiin kannellinen vaihtolava kumirouheen keräämistä, säilyttämistä ja levittämistä varten, viimeisteltiin Talman frisbeegolf-radan laajennus 18-väyläiseksi, hankittiin ulkokuntoilulaitteita täydentämään Nikkilän keskusurheilukentän ulkokuntoilulaitesarjaa. Nikkilän Sydämen kentän ja kaukalon valaistus muutettiin LED-valoiksi ja liitettiin C2-järjestelmään.

Norrkullalandetin virkistysalueelle toteutettiin esteettömyyskartoitus, uusittiin grillejä, lisättiin poijuja ja kiinnikkeitä veineille, korjattiin Norrkullalandetin laiturin ja rakennettiin esteetön käymälä.

Pilvijärven keinut uusittiin ja rakennettiin roskakatos. Sekä Pilvijärvellä että Taasjärvellä lisättiin penkkejä ja pöytiä. Taasjärvellä rakennettiin talviuimareiden käyttöön sosiaali- ja pukeutumistilat, joista wc:t ja ulkosuihku ovat kesäisin uimarannan

käyttäjien käytettävissä.

Liikuntapalvelut osallistuivat Söderkullan tekojää-hankkeen, eri ulkoilureittien sekä Kerava-Sipoo liikuntahallihankkeen sekä Miilin liikuntahallihankkeen valmisteluun ja suunnitteluun.

Käyttöön otetun ArcGis-järjestelmän kautta latu- ja jääkenttien ylläpitotilanteet näkyvät lähes reaaliaikaisesti. Ensimmäisen talven aikana ArcGisissa oli yli 6000 klikkausta. Söderkullan lähdelämpötyön käyttökokeet toteutettiin vuonna 2023.

Liikuntapalvelusuunnitelma valmistui vuoden loppus. Sen yhteydessä toteutettiin kuntalaisille suunnattu kysely ja haastateltiin useita sidosryhmiä. Koululaisryhmille laadittiin oma kysely.

Lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan polkua rakennettiin yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Sipoon kunnan eri toimijoiden kanssa. Hankkeeseen saatiin valtion hankerahoitusta 15 000 €.

Aikuisten liikuntaneuvontaan osallistuvien asiakkaiden määrä oli 40 henkilöä (yhteensä 108 käyntikertaa). Liikuntapalvelut osallistuivat keskisuurten kuntien liikunnan KuntaLiike-verkoston toimintaan.

Sipoon ja Lapinjärven kuntien sekä Porvoon ja Loviisan kaupunkien liikuntatoimet tekevät aktiivista yhteistyöstä. Tärkeimpinä aiheina vuoden 2023 aikana olivat liikuntaneuvonnan lisäksi ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvä toiminta. Lisäksi aiheina olivat mm. liikuntamatkailu, ulkoilureitit, viestintä, liikuntakoulutus ja liikunnan kehittäminen yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kuntien kanssa.

Liikuntapalvelut järjesti vuoden 2023 aikana useita tapahtumia ja liikuntakursseja. Unelmien liikuntapäivä järjestettiin Pilvijärvellä 10.5.2023. Hyvät muuvit –erityisliikuntapahtuma järjestettiin vuoden aikana kahteen kertaan. Lisäksi lapsiperheille järjestettiin Liikuntamaa-tapahtumat. Kuntalaisille järjestettiin myös kesällä avoimet puistojumput.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kunnan keskeisenä tehtävänä on asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämäinen. Asukasmäärän kasvaessa kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa tulisi laajentaa ja monipuolistaa. Erityisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja harrastamismahdollisuuksien tukeminen ovat keskiössä. Tämän lisäksi ikääntyvien paluita tulee kehittää.

Syrjäytymisen ja liikkumattomuuden ehkäisy ovat lähivuosien suurimpia haasteita, joihin kaikki tulosyksikön palvelut pyrkivät toiminnallaan vaikuttamaan. Yhteisöllisyyden, kansalaistaitojen ja demokraattisen toiminnan tukeminen nousevat entistä tärkeämmiksi tavoitteiksi kaikessa toiminnassa.

Kulttuuripalveluiden rooli hyvinvoinnin edistäjänä ja ylläpitäjänä korostuu entisestään, kun kulttuurihyvinvoinnin merkitys tunnistetaan. On tärkeää, että kaikkien kunnan peruskouluikäisten mahdollisuus osallistua monipuolisiin kulttuuri- ja taidekonaisuuksiin mm. Kulttuuripolun kautta taataan.

Kunnan nuorille suunnatut palvelut tulisi olla monipuolisemmat. Nuorisotilojen sijainti tulee olla helposti saavutettavissa. Siksi Nikkilän nuorisotalon toiminnan siirtäminen Wessman-talon lasten ja nuorten toimintakeskukseen on keskeinen ja tärkeä muutos toimintaan. Etsivän nuorisotyön valtionavun leikkaaminen voi vaikuttaa nuorisopalveluiden talouteen heikentävästi.

Väestön ikääntymisen myötä Sipoon opiston opiskelijat toivovat aikaisempaa enemmän opetuksen järjestämistä päiväopetuksena, jota voidaan järjestää ainoastaan opiston omissa tiloissa. Vuoden 2024 vapaan sivistystyön valtionosuuksien leikkaus (14,8 %) pienentää Sipoon kunnan saamia valtionosuuksia noin 69 000 €:lla. Leikkaus voidaan osittain kompensoida korottamalla kurssimaksuja.

Kirjastopalveluiden käyttöaste nousee, koska maksuttomien palveluiden kysyntä on kasvussa talustilanteen kiristyessä. Uusi kansallinen e-kirjasto lisää e-aineistojen saavutettavuutta. Kirjastopalveluiden rooli lukutaidon edistäjänä korostuu entisestään. Valtakunnallinen e-kirjasto avautuu huhti-

kuussa 2024. Samalla e-aineistokustannukset tu-
levat nousemaan.

Hyvinvointipalvelut / Vålfärdstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson:

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verk- samhetsintäkter	3 066		3 066	3 210	144	4,71 %	3 470
Toimintakulut/ Verksam- hetskostnader	- 4 177		- 4 177	- 4 186	- 9	0,22 %	- 3 768
Toimintakate/ Verksam- hetsbidrag	- 1 112		- 1 112	- 976	135	-12,17 %	- 298

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Hyvinvointipalvelut kokordinoivat kunnan hyvin-
voinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää toi-
mintaa ja tuottaa kuntalaisille tarkoitettua ruokapal-
velut ja yhteiset asiakaspalvelut.

Hyvinvointipalvelut vastaavat vanhusneuvoston,
vammaisneuvoston ja veteraanikomitean toimin-
nasta.

Tulosityksikkö vastaa kunnan ja Porvoon kaupungin
ympäristöterveydenhuollon yhteistyöstä.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Hyvinvointipalvelut alittavat vuoden 2023 talousar-
vion noin 135 000 €:lla. Alitus johtuu erityisesti
henkilöstömenojen alittumisesta. Ruokapalvelu-
päällikön virka täytettiin vasta loppukeväästä. Hy-
vinvointipäällikön tehtävä oli täyttämättä loppu-
vuoden 2023. Myös yhteisissä asiakaspalveluissa
henkilöstökulut pienenevät tilapäisesti henkilöstö-
vajeen takia.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yhteiset asiakaspalvelut / Gemensamma kundtjänster

Yhteiset asiakaspalvelut siirtyivät kunnan organi-

saatiomuutoksen myötä osaksi Arjen ja vapaa-ajan toimialaa. Asiakaspalvelun toimintapisteet pysyivät ennalleen ja palvelut jatkuvat kuten aikaisemmin.

Ruokapalvelut / Kosttjänster

Maailmanpoliittinen tilanne vaikutti korottavasti mm. raaka-aineiden hintaan. Kustannusten nousua hillittiin tuotannonsuunnittelun tehostamisella. Syksyllä avatu kolme uutta päiväkotikohdetta. Lisäsivät henkilöstötarvetta. Yleinen työvoimapula on vaikeuttanut henkilöstön rekrytointia.

Hyvinvoinnin edistäminen / Främjandet av välfärd

Alkuvuoden 2023 aikana Sipoon kunnassa toimi hyvinvointikoordinaattori, joka käynnisti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta. Hyvinvointikoordinaattorin siirryttyä uusiin tehtäviin hyvinvointikoordinaattorin toimi muutettiin hyvinvointipäällikön viraksi syksyllä 2023. Hyvinvointipäällikön rekrytointi toteutettiin loka-marraskuussa 2023.

Kuntaan muodostettiin hyvinvointiryhmä, jossa on jokaisen toimialan edustaja. Ryhmän tehtävänä on koordinoida kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvää toiminta. Lisäksi se koordinoi jatkossa Planet Youth-toimintamallin mukasta lasten- ja nuorten hyvinvointia edistävää toimintaa.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Hyvinvoinnin edistäminen: Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa tehtävä yhteistyö kehittynee vuoden 2024 aikana. HYTE-työ edellyttää tiedolla johtamisen menetelmien käyttöönottoa koko kuntaorganisaatiossa.

Yhteiset asiakaspalvelut: Vuonna 2024 aikana HSL:n taholta tulee useampi matkalippuihin liittyvä uudistus. Asiakaspalvelun henkilöstön koulutukset ja suunnittelu on jo alkanut vuoden 2023 puolella.

Ruokapalvelut: Maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa mm. raaka-aineiden, energian ja polttoai-

neiden hintoihin. Tästä syystä ruokapalveluiden kustannukset tulevat nousemaan. Lisäksi ruokapalveluiden tilojen ylläpitokustannukset tulevat nousemaan. Ravintola-alan työvoimapula vaikeuttaa henkilöstön rekrytointia.

Työ- ja elinkeinopalvelut / Sysseleättnings- och näringslivstjänster

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika / Sektordirektör, vardag och fritid

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	589		589	250	- 339	-57,50 %	108
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 3 192		- 3 192	- 2 319	873	-27,36 %	- 2 384
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 603		- 2 603	- 2 068	535	-20,54 %	- 2 276

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Kunnan elinkeinopalveluiden tehtävänä on edistää paikallista elinkeinoelämää ja yritystoimintaa. Elinkeinopalvelut vastaa yrityksille tarkoitettuista elinkeinopalveluista ja Sipooseen kohdentuvien matkailupalveluiden markkinoinnista ja kehittämisestä yhteistyössä matkailuyritysten kanssa.

Työllisyyspalveluiden toiminta perustuu lakisäästeisten tehtävien toteuttamiseen sekä vapaaehtoisten työllisyyden hoidon tehtävien järjestämiseen. Kunnalla on velvollisuus huolehtia työllistämismisveloitteen mukaisesta toiminnasta sekä työtömyysturvalain mukaisen kuntien rahoitusosuuden maksamisesta Kelalle takautuvasti.

Kunnalla on yleis-, yhteensovittamis- ja koordinointivastuu maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Elinkeinopalvelut alitti talousarvion budjetin noin 40 000 eurolla. Palveluiden ostot alittuivat suunnitellusta, koska yritysfoorumi siirtyi syksystä 2023 keväälle 2024. Palveluiden ostot alittuivat myös muiden vuodelle 2023 kaavailtujen ostojen takia,

kuten vuodelle 2023 kaavailun ylikunnallisen saaristohankkeen kielteisen rahoituspäätöksen vuoksi ja eri palveluiden ennakoitua edullisemmän hinnan vuoksi.

Työllisyys- ja maahanmuuttajapalveluissa on vuoden 2023 taloudellinen tulos alle budjetoidun. Budjetointi vuodelle 2023 on sisältänyt useita epävarmuustekijöitä hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisestä ja palvelumuutoksista johtuen, kuten kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen pois työllisyyspalveluista.

Budjetin alittumisen osalta suurin tekijä on työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuksien ennakoitua pienempi toteutuminen. Alitus johtuu talouden ennakoitua paremmasta tilanteesta ja sen myötä paremmasta työllisyystilanteesta. Työllistämismukaisen työllistämisen toteutuminen oli myös budjetoitua pienempää. Työmarkkinatukimaksujen ja veloitetyöllistämisen osalta budjetti alittui yhteensä 300 000€:lla.

Alitusta on aiheuttanut myös henkilöstön rekrytointiongelmat, jonka vuoksi henkilöstömenot ovat budjetoitua pienemmät. Lisäksi henkilöstön saatavuudesta johtuen tiettyjä toimintoja, kuten nuorten työpajatoimintaa on jouduttu supistamaan. Työllisyyspalvelut ovat luopuneet vuoden 2023 aikana niin kutsutusta Vesilaitos-projektista, johon oli budjetoitu 80 000 €.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Elinkeinopalvelut / Näringslivstjänster

Elinkeinopalvelut:

Sipoon kunta sai tunnustuksen elinkeinoelämään ja yritystyöhön kohdistuvasta pitkäjänteisestä työstä, kun kunnalle myönnettiin kultainen Yrittäjlippu Uudenmaan Yrittäjien toimesta vuonna 2023. Tämä tunnustus osoittaa kunnan sitoutumista yritysmuotoisyyteen neljällä keskeisellä alueella: elinkeinopolitiikassa, yhteydenpidossa, hankinnoissa ja yrittäjäystävällisessä toiminnassa.

Syksyllä 2023 kunta tarjosi yrittäjänpäivän aamupaamisessa 5.9.2023 yrittäjille kakkukahvit ja he

pääsivät keskustelemaan kunnanjohtajan, kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja kunnanhallituksen puheenjohtajan kanssa. Sipoon elinkeinopalvelut järjestivät samalla viikolla yhdessä Sipoon yrittäjien kanssa kaksipäiväisen yrittäjätapahtuman. Kunta huolehti osaltaan tapahtuman markkinoinnista ja tarjosi yrityskoordinaattorin työpanoksen yritysviikon suunnitteluun ja järjestelyihin. Kunnan vastuulla oli tapahtuman toinen päivä, jolloin kunta järjesti markkinat ja rohkeasti uutta kokeilevan lasten yritystapahtuman, jossa pidettiin lasten oma Pitchaus-kilpailu.

Vuoden aikana panostettiin yritysyhteistyöhön järjestämällä kaksi yritysturneeta, joilla kunnan elinkeinopäällikkö, yrityskoordinaattori ja Keuken edustajat vierailivat paikallisissa yrityksissä vieden palveluita suoraan yrityksiin. Sipoon elinkeino-ohjelman valmistelut aloitettiin vuonna 2023. Tarkoitus on yhdessä yrittäjien, kuntapäätäjien ja viranhaltijoiden kanssa tunnistaa kunnan menestystekijät ja luoda menestymisen mahdollisuudet Sipoon tuleville vuosille. Elinkeino-ohjelmaa työstetään vuosi 2024.

Matkailupalvelut:

Matkailun saralla Sipoonkorven kansallispuiston kävijämäärät kasvoivat 35%:lla tammi-heinäkuussa 2023. Samaan aikaan Nuuksion kävijämäärät laskevat 18%:lla. Hop-On Hop-Off -bussipalvelun kehittäminen yhdessä Vantaan ja Helsingin kaupunkien kanssa tuotti tulosta, kun palvelu ylitti tuhannen matkustajan rajan. Suosituimmat pysäkit olivat Helsingin Mellunmäki, Vantaan Tikkurila ja Sipoon Korvenportti.

Sipoon kunta osallistui yhdessä Kotka-Haminan ja Porvoon kanssa Tampereella järjestettyihin Kotimaan matkamessuihin 6-7.5.2023. Tämä antoi mahdollisuuden markkinoida Kaakkois-Suomen matkailun helmiä kotimaisille matkailijoille, samalla kun uusi Sipoon matkailuesite tavoitti laajan yleisön. Esite tehtiin yhdessä kunnan matkailuyrittäjien kanssa keväällä 2023 ja heillä oli mahdollisuus maksutta markkinoida omaa yritystään esitteessä.

Kunta osallistui Kaakkois-Suomen matkailuyhteistyön mukana jälleen saksalaisille matkanjärjestäjille suunnattuun markkinointikierroksen 14-15.5.2023.

Matkanjärjestäjä pääsivät tutustumaan Sipoon monipuolisiin matkailukohteisiin, sekä mantereella että saaristossa, edistäen alueen tunnettavuutta ulkomailta. Korkeakouluharjoittelija kiersi yhdessä yrityskoordinaattorin kanssa kesän 2023 sipoolaisia matkailuyrityksiä ja markkinoi heitä sosiaalisessa mediassa. Lisäksi kunta osti näkyvyyttä matkailulle Loviisan asuntomessuilla jaetusjulkaisussa.

Työllisyyspalvelut / Sysseisättningstjänster

Hyvinvointialueen käynnistyminen 1.1.2023 on vaikuttanut työllisyyspalveluiden toimintaan vuoden 2023 aikana. Hyvinvointialueelle siirtyi uudistuksen myötä Sipoon kunnan työllisyyspalveluista kuntouttava työtoiminta ja sen myötä kaksi työntekijää. Muutoksesta johtuen vuoden 2023 aikana on rakennettu kokonaan uudenlaista työllisyyspalvelua, joka keskittyy työvalmennukselliseen toimintaan sekä Ohjaamo- ja nuorten työpajatoimintaan. Lisäksi vuoden 2023 aikana pyrittiin muodostamaan ja kehittämään hyvinvointialueen kanssa toimivia yhdyspintoja.

Työllisyyspalveluiden toimintaan vuoden 2023 aikana on merkittävästi vaikuttanut valmistautuminen tulevaan työllisyys- ja elinkeinouudistukseen (TE-uudistus), joka astuu voimaan 1.1.2025. TE-uudistus siirtää työvoimaviranomaiset kuntiin ja viranomaispalvelut siirtyvät muodostettavien työllisyysalueiden rahoitettaviksi. Siirtyviä palveluita rahoitetaan uusilla valtionosuustehtävillä. Vuonna 2023 Sipoon kunnan ja Keravan kaupungin valtuustot hyväksyivät yhteistoimintasopimuksen ja järjestämissuunnitelman yhteisen työllisyysalueen muodostamisesta. Keravan kaupunki toimii ilmoituksen mukaisesti vastuukuntana.

Kuntien lakisääteisiin työllisyystoimiin kuuluu työmarkkinatukimaksujen kuntaosuuksien maksaminen Kelalle sekä työllistämisveloitteen mukaiset työllistämistehtävät kuntaan (yli 57-vuotias työtön työnhakija, jonka työttömyyspäivärahan enimmäisaika on täyttymässä tulee työllistää kuntaa työssäoloehdon täyttymiseksi).

Sipoon kunnan työllisyyspalvelut myöntävät yritysille kesätyöseteleitä nuorten 15–19-vuotiaiden kesätyöllistämiseen. Yhden setelin arvo vuonna 2023 oli 300€ kahden viikon työjaksosta. Seteleitä yrityk-

sille ja yhdistyksille myönnettiin yhteensä 96 kappaletta.

Maahanmuuttopalvelut / Invandrantjänster

Sipoon kunnan maahanmuuttajapalvelut on toiminut vuonna 2023 nykyisessä muodossaan ensimmäistä vuottaan kunnalla. 1.1.2023 hyvinvointialueen käynnistyessä siirtyivät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaminen maahanmuuttajapalveluiden asiakkaille. Vuonna 2023 Sipoon kunnan maahanmuuttajapalveluista on vastannut maahanmuuttokoordinaattori sekä syksystä alkaen kaksi koto-ohjaajaa.

Vuoden 2023 aikana Sipoon maahanmuuttajapalvelut vastaanottivat vuoden 2022 kiintiöpakolaisearään kuuluvia henkilöitä yhteensä 15. Vuoden 2023 kiintiöpakolaisera saapuu vuoden 2024 puolella.

Maahanmuuttajapalveluiden asiakasryhmään kuuluvat kiintiöpakolaisten ohella myös tilapäistä suojelua saavat, joilla on kuntapaikka Sipoossa (ukrainalaiset pakolaiset) sekä turvapaikan saaneet. Sipoon kunnan maahanmuuttajapalveluiden asiakasmäärät ovat kasvaneet merkittävästi vuoden 2023 aikana. Tammikuussa 2023 asiakkaita UMA-järjestelmässä (ulkomaalaisten asiainhallintajärjestelmä) oli 26 henkilöä, kun joulukuussa vastaava asiakasmäärä 106 henkilöä. Asiakasmäärien merkittävä kasvu johtuu Migrin toimintaan kuuluvan vastaanottokeskuksen lopettamisesta Sipoossa vuoden 2023 aikana ja näiden asiakkaiden siirtymisestä kunnan palveluiden piiriin.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Työllisyyspalveluiden osalta toimintakenttä muuttuu merkittävästi 1.1.2025 kun työvoimaviranomaiset siirtyvät valtion TE-toimistoista ja kuntien muodostamille työllisyysalueille. Sipoon kunnan työllisyyspalveluiden näkökulmasta tärkeää on tiiviin yhteyden rakentaminen syntyvän työllisyysalueen kanssa. Uudistuksen valmistelu sekä voimaantuminen vuonna 2025 vaikuttaa Sipoon kunnan kuluihin kasvattavasti.

TE-uudistuksen yhteydessä uudistuu työmarkkinatukimaksujen malli. Työmarkkinatukien maksu siirtyy aiempaa aikaisemmassa vaiheessa sekä aiempaa isommalla prosenttiosuudella kuntien rahoitettavaksi. Ko. kannustavan rahoitusmallin vaikutuksia kuntien työmarkkinatukimaksujen las-
kujen suuruuteen on vielä vaikea arvioida. Malli luo kannustavuutensa kunnille siinä, kun pitkäaikaiset työttömät työllistyvät. Työmarkkinatukiuudistus tulee korostamaan jatkossa kuntien omien työllisyyspalveluiden ja aktiivisen kohtaantotyön merkitystä työllistymisen edistämisen työssä. Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden tiivis yhteistyö osaltaan edistää työttömien siirtymistä työmarkkinoille.

Taloussuhdanteen heikkeneminen ja siten työllisyystilanteen heikentyminen kasvattaa kuntien Kansaneläkelaitokselle maksamia työmarkkinatukimaksuja. Kunnat maksavat Kelalle osansa pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatukimaksuista kuukausittain. Vuoden 2024 osalta on varauduttava työllisyystilanteen heikentymiseen ja siten turvattava maksukyky, mikäli työmarkkinatukimaksut lähtevät kasvuun. Hienoista nousua työmarkkinatukimaksuissa on havaittavissa jo loppuvuoden 2023 aikana.

Maahanmuuttajapalveluiden näkökulmasta suurimmat epävarmuudet tulevasta kehityksestä liittyvät ukrainalaisten oleskeluun Suomessa. On oletettavaa, että ukrainalaisten tilapäistä suojelua saavien pakolaisten tilanne vaikuttaa merkittävästi maahanmuuttajapalveluiden toimintaan vielä vuosina 2024-2025. Ukrainalaisten määrän odotetaan kasvavan Sipoon kunnan maahanmuuttajapalveluissa vielä vuoden 2024 aikana, kun maassa oleskelun osalta ukrainalaisilla tulee vuosi täyteen.

Lisäksi valmisteltava työ- ja elinkeinouudistus (TE-uudistus) sekä koto-uudistus vaikuttavat myös Sipoon maahanmuuttajapalveluiden toimintaan tulevina vuosina. Syntyviä kuluja korvataan uusilla kunnille maksettavilla valtionosuustehtävillä, joissa on huomioitu kuntien vieraskielisten osuudet. Vuoden 2025 alusta voimaan astuva koto-uudistus kasvattaa ja osin muuttaa kuntien vastuita kotoutumisen edistämässä.

Elinkeinopalveluiden näkökulmasta

6.4.5 Tekninen valiokunta, Rakennus ja ympäristövaliokunta / Tekniska utskottet, Byggnads- och miljöutskottet

Vastuualue / Ansvarsområde:

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson:

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	11 657		11 657	12 378	721	6,18 %	13 017
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 22 869		- 22 869	- 22 889	- 20	0,09 %	- 25 189
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 11 213		- 11 213	- 10 504	708	-6,32 %	- 12 171
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 13 286	- 13 286	4 428 603,16 %	- 8 632
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 11 214		- 11 214	- 23 802	- 12 588	112,26 %	- 20 804

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö

Vastuualue / Ansvarsområde: Yhdyskunnan ja ympäristön toimiala

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Yhdyskuntajohtaja

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	11 657		11 657	12 378	721	6,18 %	13 017
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 22 869		- 22 869	- 22 889	- 20	0,09 %	- 25 189
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 11 213		- 11 213	- 10 504	708	-6,32 %	- 12 171
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar				- 13 286	- 13 286	4 428 603,16 %	- 8 632
Tehtävän kokonaiskustannukset / Uppgiftens helhetskostnader	- 11 214		- 11 214	- 23 802	- 12 588	112,26 %	- 20 804

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Johdanto

Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan tehtävänä on tarjota kuntalaisille viihtyisää, turvallista ja toimivaa elinympäristöä suunnittelemalla, toteuttamalla, ylläpitämällä ja vaalimalla sipoolaista yhdyskuntaa ja ympäristöä. Toimiala vastaa kunnan strategisesta suunnittelusta ja investoinneista, kaavoituksesta, infrasta, toimitiloista, kiinteistöistä sekä rakentamisen & ympäristön viranomaistoiminnasta. Kuntakonserniin kuuluva Sipoon Vesi on osa toimialan henkilöstöorganisaatiota.

Taustaa ja rajaukset

Yhdyskunnan ja ympäristön toimiala muodostettiin toukokuussa 2023 kun tekniikka- ja ympäristöosaston sekä kehitys- ja kaavoituskeskuksen toiminnot koottiin yhteisen toimialan alle. Samalla työllisyyden ja olevien yritysten palvelut siirrettiin osaksi uutta arjen ja vapaa-ajan toimialaa, joten ne käsitellään osana ko. toimialan osiota.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Yhteenveto

Taloudellinen tulos toteutui odotetusti. Vuosikate

toteutui talousarviota parempana toimintamenojen toteuman ollessa 100,3% suhteessa talousarvioon ja toimintatuottojen ylittäessä talousarvion tason 6%:lla. Vuoden aikana kunnan vastuulle siirtyi yksityisiä päiväkotirakennuksia toimintoihin jotka aiheuttavat lisämenoja. Vastaavasti suhdanteeseen ja budjettiin verrattuna maa-alueita pystyttiin vuokraamaan laajemmin ja viranomaisten rakentamisen lupamäärät ylittivät budjettiin nähden odotukset. Yleisen kustannustason nousun ja rakentamisen hinnannousun vaikutukset kyetiin huomioimaan talouden pidossa siten, että kustannusriskit eivät näy ylityksinä tilinpäätöksessä.

Toiminnan tunnusluvut / Verksamhetens nyckeltal

Tunnusluvut / Nyckeltal	2021	2022	2023
Kulut € per asukas/ Kostnader € per invånare			465
Vuokrattavat asuinhuoneistot, kpl	60	40	49
Rakennusluvut, kpl/ Bygglov	227	167	141
Toimenpideluvat, kpl / Lov för åtgärder	42	51	42
Poikkeamiset ja suunnittelutarveratkaisut, kpl	39	76	60
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelppoisuudesta, kk	4	7,5	8,2
Poikkeamisen ja suunnittelutarveratkaisun keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä laskien, kk	7	10,6	13
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika käsittelykelppoisuudesta, kk	0,4	0,4	0,4
Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika hakemuksen jättöpäivästä, kk	26	37	3,4
Käyttöön otetut tai valmistuneet asunnot (uudisrakennukset), kpl	219	121	546
Asuinrakentamiseen myönnettyt luvat (uudisrakennukset), kpl	101	62	62
Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä (uudisrakennukset), kpl	317	312	139
Osastojen käytössä olevat toimitilat, htm ² / Utrymmen som sektorerna använder, htm ²	90 000	88 000	75 000
Ei käytössä olevat toimitilat, htm ² / Utrymmen som inte är i bruk, htm ²	12 500	15 000	17 000
Ympäristövalvonta, luvat ja päätökset, kpl	29	36	30
Ympäristövalvonta, haittailmoitukset, kpl	161	89	90
Ympäristövalvonta, lausunnot, kpl	25	35	47
Kunnan kunnossapitämät kadut, km	84	86	88
Kunnan kunnossapitämät erilliset jalankulun ja pyöräilyn väylät, km*			64
Kunnossapidettävät linja-autopysäkit*			46
Katuvalaistuspisteet, kpl	4 300	4 500	4 700
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha	65	77	79
Vuokratut muut kiinteistöt, kpl	18	17	21

*Uusi tunnusluku talousarvio 2023 / Ny nyckeltal för budget 2023

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuotta 2023 väärittä useiden Sipoon kasvuun ja kehitykseen liittyvien hankkeiden läpiviennin ohella organisaatiomuutokseen läpivienti. Uusi organisaatio muodostui 1.5.2023, kun kunnan organisaation yhdyskunnasta ja fyysisestä ympäristöstä vastaavat yksiköt ja toiminnot koottiin uuden yhdyskunnan ja ympäristön toimialan alle. Organisaation muut-

tuminen tukee osaltaan yksiköiden tavoitteellista toimintaa, sillä uudessa organisaatiossa mm. maanhankinta, kaavoitus ja kaava-alueiden rakentaminen ovat saman johdon alla, mikä vahvistaa yhteistyötä entisestään. Muutoksen myötä organisaatio vastaa paremmin toimialan toimintaa ja sen prosessia: mm. yhdyskuntakehityksen kokonaisprosessi on ollut uuden toimialan toiminnoille yhteinen jo ennen uudistusta. Uuden toimialan johtajana toimii entisten teknisen johtajan ja kehitysjohdajan sijaan yhdyskuntajohtaja, joka valittiin heinäkuussa 2023.

Yksiköiden toimintaa on kuvattu tarkemmin yksikökohtaisissa osioissa alempana. Investointien toteuma on esitetty tilinpäätöksen investointiosassa. Sipoon Veden tilinpäätöstiedot käyvät ilmi Sipoon Veden tilinpäätöksestä.

Uusia kaava-alueita ja lisää tonttitarjontaa

Vuonna 2023 Sipoossa hyväksyttiin paljon uusia asemakaavoja. Asumisen kaavoissa korostui erityisesti Sipoon kuntastrategian mukainen painotus kaavavarron monipuolisuudesta. Uudet asemakaava-alueet mm. Söderkullan kartanon alueella, Puu-Talmassa sekä Nikkilän kartanon keskuksessa mahdollistavat merkittävän pientalotonttien määrän lisäämisen lähivuosina. Asumisen kaavoja hyväksyttiin vuonna 2023 yhteensä 162 543 k-m². Erillisiä työpaikka-alueiden kaavoja ei hyväksytty, mutta asuinaluekaavojen yhteydessä muodostui tontteja myös yrityskäyttöön. Kaavoituksesta ja laajemmin yhdyskuntarakenteen kehityksestä käytiin vuoden aikana vilkasta keskustelua. Erityisesti Nikkilän kartanon keskuksen (NG8) asemakaava herätti voimakkaita tunteita niin puolesta kuin vastaanakin. Kaava hyväksyttiin lopulta valtuustossa selkeällä enemmistöllä kesäkuussa ja alueen tarkempi suunnittelu käynnistettiin välittömästi. Alueen kunnallistekniikan toteutus voi käynnistyä jo 2024 mikäli hallinto-oikeus on käsitellyt kaavasta jätetyt valitukset ja se on saanut lainvoiman.

Nikkilän kartanon keskuksen alueen eteneminen ja Kerava-Nikkilän -radan (KeNi-rata) henkilöjunaliikenteen käynnistyminen ovat kunnan strategian toteutumiseksi ja Nikkilän vetovoiman ylläpitämiseksi erityisen tärkeitä. Nikkilän kartanon alueelle on kaavailtu koteja yli 2500 asukaalle joka vastavasti on arvioitu houkuttelevan Nikkilään uusia palveluja. KeNi-radan eteneminen vahvistaa Nikkilän

ja Talman alueiden saavutettavuutta ja luo uusia toimintaedellytyksiä koko kunnan kehittymiselle.

Yhdyskuntakehitys talouden kulmakivenä

Sipoon viime vuosien kasvu on rakentunut taloudellisesti kestäväälle pohjalle. Avainasemassa on ollut kestävä kaavatalous ja laadukas suunnittelu. Kaavatalouden laskenta, seuranta ja näihin liittyvä kehitystyö ovatkin olleet viime vuosien strategisia painopistealueita yhdyskuntakehityksessä. Panostamalla uusien alueiden suunnitteluun ja toteutukseen voidaan luotettavammin varmistaa, että alueilta saatavat tontinmyyntitulot kattavat alueiden toteutuksesta syntyneet kustannukset. Tällöin myös uusien asukkaiden palveluiden tuottaminen voidaan toteuttaa taloudellisesti kestävämmällä tavalla. Kaavatalouden hallinnan menetelmien jatkokehittäminen ja kaavatalouteen pohjautuvaa strategista yhdyskuntasuunnittelua on tarkoitus kehittää edelleen. Yhdyskuntakehitykseen nojaava tulonmuodostus nousee lähivuosina entistä merkittävämpään rooliin kuntatalouden epävarmuuksien kasvaessa.

Tehokkaat ja laadukkaat palvelut

Kestävän kasvun ja investointitalouden ohella on tärkeää huolehtia siitä, että sipoolaisten palvelut tuotetaan mahdollisimman laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Toimialan tehokkuutta onkin pystytty viime vuosina kasvattamaan merkittävästi, kun kunnan kiinteistö- ja infraomaisuuden hallintaan ja ylläpitoon käytettävät kustannukset eivät ole hoidettavan kiinteistömässän ja katujen ja puistojen määrän kasvusta huolimatta nousseet. Samoilla resursseilla hoidetaan siis aiempaa suuremman kiinteistö- ja infrakokonaisuuden kuntoa. Tähän on päästy toimintaa kehittämällä ja uudistamalla, tehtäviä priorisoimalla sekä kokonaisuuslähtöisellä, yhteen hiileen puhaltavalla toimintatavalla. Vuonna 2023 inflaatio ja mm. rakentamisen kustannusnousu muodostivat toimialan kannalta merkittävän kustannusriskin. Riski saatiin kuitenkin torjuttua niin, että kustannusten nousu ei johtanut budjettiylityksiin. Tässä auttoi muun muassa kunnan energiaohjelma, jonka avulla kunnan kiinteistöjen energiankäyttöä saatiin vähennettyä vuonna 2023 noin 6,8 prosenttia.

Saanko luvan?

Sipoon viime vuosien kasvu on näkynyt rakennuslupia, poikkeamispäätöksiä ja suunnittelutarveratkaisuja käsitteleviin viranhaltijoihin kohdistuvana paineena. Vuoden 2023 aikana rakentamisen matalasuhdanne näkyi etenkin loppuvuonna rakennuslupien määrässä.

Suunnittelutarveratkaisujen ja asemakaava-alueiden ulkopuolisten alueiden poikkeamispäätöksiä varten perustettiin vuoden 2023 alussa oma yksikkönsä; haja-asutusalueiden rakentamisen luvat. Vuoden 2023 aikana yksikössä työskenteli yksi työntekijä, jolla oli hakemusten käsittelyssä apunaan ostopalvelukonsultteja. Hakemusmäärät olivat merkittävät ja vaikka hakemuksia saatiin käsiteltä suuri määrä, ei hakemusjonoja saatu purettua tavoitellussa laajuudessa. Yksikölle on osoitettu vuoden 2024 talousarviossa määräraha uuden työntekijän palkkaamiseen. Tavoitteena on sujuvoittaa ja tehostaa lupakäsittelyä niin, että käsittelyaikojen pituus saadaan kestäväälle tasolle ja jonoa purettua.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Toimialan onnistumisen lähiaikojen kulmakiviä ovat kasvun hallinta ja kestävä talous. Kumpikin näistä tarjoaa haasteita, mutta myös mahdollisuuksia. Uusien asemakaavojen eteneminen toteutusvaiheeseen lisää katu- ja viheralueet -yksikköön ja Sipoon Veteen kohdistuvia paineita. Vastaavasti tasapainoisen kuntatalouden mahdollistamiseksi tullaan panostamaan enemmässä määrin työpaikka-alueiden kaavojen toteutukseen.

Kuntastrategian toteutumisen kannalta näiden kaava-alueiden toteutuminen suunnitellussa aikataulussa on äärimmäisen tärkeää. Kaavojen onnistunut toteutuminen edellyttää määrätietoista ja suunnitelmallista johtamista sekä työn entistä parempaa organisointia. Oman henkilöstön johtamisen ohella myös ostopalveluna hankittavan henkilöstön ohjaaminen korostuu entisestään. Organisaation hankintaosaamisen kasvattaminen ja hankintaprosessien kehittäminen ovat edellytyksiä tuloksekkaalle toiminnalle, sillä valtaosa toimialalla tehtävästä työstä on hankintojen kautta toteutuvaa ostopalvelua.

Kestävä taloudenpito edellyttää sisäisten proses-

sien tehostamista ja kuntatalouden ymmärryksen laajentamista organisaatiossa. Etenkin muuttuvat suhdanteet muodostavat samalla riskin mutta myös mahdollisuuksia kunnan osalta. Investointien menot kasvavat mutta osaajapula oletettavasti vähenee. Kun kasvun hallinnan ja kestävä taloudenpidon ohella myös ekologisten näkökohtien huomioiminen ja toisaalta sosiaalinen kestävyys korostuvat, voisikin kuvata tulevaisuuden menestyksen rakentuvan kestävyuden ja laaja-alaisen kestävä kehityksen toteutumisen varaan.

Lähivuodet tarjoavat Sipoolle monia hyviä mahdollisuuksia. Uusi yleiskaava etenee, joka mahdollistaa omalta osaltaan Sipoon tulevaa kasvua ja hyvinvoinnin kehittämistä. Matalasuhdanteesta huolimatta korkeana pysynyt kiinnostus yritystontteja kohtaan antaa osviittaa siitä, että Sipoo voi nousta entistä merkittävämmäksi yritysten sijoittumiskunnaksi. Kysyntään on tärkeää vastata ja yritysten sijoittumisen prosessia uudistetaankin vuoden 2024 aikana.

Rakentamislaki on uudistumassa ja sen myötä myös kuntien rakennusjärjestykset on päivitettävä. Sipoossa tämä työ on jo aloitettu. Vastaavasti heikentynyt suhdanne saattaa aiheuttaa lisätarpeita ympäristövalvonnan tehtäville. Näihin uudistuksiin liittyy haasteita, mutta myös mahdollisuuksia. Sipoo tarjoaa jatkossakin hyvän asuinpaikan nykyisille asukkaille, tontteja ja asuinpaikkoja luonnon lähelle, mutta pääkaupunkiseudun kupeeseen kaipaaville sekä erinomaisen paikan yritysten sijoittumiselle.

Kaavoitus / Planläggning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kaavoituspäällikkö / planläggningschef

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	9		9	23	13	144,83 %	10
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 5 275		- 5 275	- 5 193	82	-1,55 %	- 4 637
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 5 265		- 5 265	- 5 170	95	-1,81 %	- 4 627

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tulosityksikkö vastaa kunnan kaavoituksen kokonaisuudesta. Tämä käsittää niin yleis- osayleis- kuin asemakaavoituksenkin. Oikeusvaikutteisten kaavojen lisäksi tulosityksikön vastuulla on muu kaavatasoinen suunnittelu, mm. kaavarungot ja viite-suunnitelmat. Lisäksi yksikkö vastaa rakentamisen ohjauksesta, liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioista. HSL-kuntaosuus on osa tulosityksikön budjettia.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Toimintayksikön tulot koostuivat pääosin kaavoitustumaksuista. Tulot ylittivät talousarvion, koska kunta on saanut valtionvarainministeriön kuntien digikannustinrahoituksesta tukea kaavatietojen digitalisointiin, jota ei ollut huomioitu talousarviossa.

Toimintakulut olivat talousarvion mukaisella tasolla.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuonna 2023 hyväksyttiin yhteensä 174 483 k-m² asemakaavoitettua kerrosalaa, josta asuinkerrosalaa 162 543 k-m² (NG8 Nikkilän kartanon keskus, S20 Söderkullan kartanon asuinalue ja TM1 Puu-Talma). Valtaosa, noin 131 000 k-m², on omakoti- ja pientalokaavavarantoa (AO ja AP). Mittari, joka saavutettiin, oli, että vähintään 40 000 k-m² uutta asuminen kaavavarantoa hyväksytty, josta vähintään 25 000 k-m² on uutta pientalokaavavarantoa. Erillisiä työpaikkakaavoja ei hyväksytty vuonna 2023, mutta yllä mainittuihin asuinaluekaavoihin sisältyy myös asuinrakennusten yhteyteen rakennettavaa liiketilaa 2 500 k-m² sekä erillisiä palvelurakennuksia noin 4 000 k-m² ja julkisia rakennuksia 8 000 k-m². Vuoden aikana hyväksyttiin myös Öljytien ja Bröbölentien risteyksen liikennealuekaava ja yksi ranta-asemakaava.

Yleiskaava 2050 rakennemallit olivat nähtävillä ja viimeisteltiin vuoden 2023 aikana. Pohjois-Paipisten osayleiskaavaa viimeisteltiin, jotta se voidaan viedä hyväksymiskäsittelyyn alkuvuodesta 2024.

Kaavoitusohjelman tavoiteaikataulusta viivästyneitä kaavan aloituksia olivat sitovissa tavoitteissa mainitut E5 Hangelbyn työpaikka-alue ja N47 Nikkilän asemansillan korttelit 11012 ja 11032. Viivästys johtui henkilöstövaihdoksista. Yksityisen maan asemakaavat BA5, N63 ja S17D ei ole kuultu vireille aikataulun mukaisesti, mutta niistä on käyty sopimisneuvotteluja ja tehty valmistelua.

Liikenteen osalta on tehty edunvalvontaa muun muassa seudullisissa yhteistyöryhmissä, sekä MAL- ja Liikenne 12 -suunnitelmien osalta. Talousarviosta 2023 päättämisen yhteydessä valtuusto on päättänyt, että vuonna 2023 laaditaan selvitys siitä, miten KeNi-rata voitaisiin avata liikenteelle kevenetysti jo vuonna 2025. Tämä selvitys on valmistunut.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kaavoituksessa laaditaan kaavoitusohjelman mukaiset asemakaavat panostaen edelleen monipuoliseen tonttitarjontaan. Vuonna 2023 hyväksytyin harvinaisen suuren asuinkaavavarannon jälkeen keskitytään voimakkaammin yritysalueiden kaavoittamiseen tulevassa kaavoitusohjelmassa. Uuden yleiskaavan luonnos valmistuu, Söderkullan kaavarungon suunnittelu alkaa, Gumbostrand-Västerskog-Hitån osayleiskaavan luonnos valmistuu ja Pohjois-Paippisten osayleiskaava saadaan valmiiksi. Liikenteessä ajankohtaista ovat muun muassa KeNi-radan asemanseutujen jatkosuunnittelu ja Bastukärren liikenteen toimivuuden varmistaminen.

Mittaus- ja kiinteistöt / Mätning och fastighet

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Tonttipäällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	746		746	1 062	316	42,31 %	511
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 752		- 752	- 877	- 125	16,56 %	- 808
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 6		- 6	185	191	-3 179,45 %	- 297

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Mittaus ja kiinteistöt -yksikön tehtäviin kuuluu maaomaisuuden hallintaan sekä maan hankintaan ja luovuttamiseen liittyvät tehtävät. Yksikkö huolehtii maanhankinnasta kunnan maapoliittisia tarpeita ajatellen ja luovuttaa pääosin valmiita asemakaavatontteja liike-, teollisuus- ja asumistarkoitukseen.

Mittaus ja kiinteistöt -yksikössä ylläpidetään kunnan paikkatietojärjestelmän tietovarantoa, kehitetään paikkatietojen hyödyntämistä organisaation sisäisiä ja ulkoisia tarpeita ajatellen, sekä tehdään erilaisia paikkatietoanalyyssejä. Yksikkö toteuttaa lisäksi maastossa tehtävät mittaukset mm. viranomaispalveluille, sekä muille organisaation sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Mittaus ja kiinteistöt -yksikön kulut koostuvat pääosin henkilöstökuluista ja maanmittauslaitoksen kuluista. Toimintatuotot koostuvat tonttien ja maa-alueiden vuokratuloista. Pello-, metsä- ja vesialueiden vuokrat ylittivät odotukset ja vastaavasti henkilöstökulut ylittyivät hieman. Toimintatuotot ylittivät budjetin noin 300 000 eurolla ja toimintakulut ylittivät myös budjetin noin 125 tuhannella eurolla. Yksikön talous ylitti kokonaisuudessaan odotukset budjettiin nähden.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Asuintontteja luovutettiin vuonna 2023 yhteensä 14 kappaletta, näistä pientalotontteja oli yhteensä 11 kappaletta. Eniten tontteja luovutettiin Taasjärven alueelta sekä Pohjanniitystä.

Maanhankintaa on vuoden 2023 aikana tehostettu ja kunta hankki vuoden aikana yhteensä 61,5 hehtaaria maata. Maanhankintaan osoitetun 2 500 000 euron budjetin lisäksi valtuusto myönsi syyskuussa maanhankintaan 250 000 euron lisäbudjetin.

Strateginen maanhankinta muodostaa pohjan tulevalle kaavoitukselle ja yhdyskuntarakenteen kehitykselle. Yritystonttien kysyntä pysyi korkeana ja

jopa lisääntyi edellisvuodesta rakentamisen matalasuhdanteesta huolimatta. Yritystontteja luovutettiin vuoden aikana 3 kappaletta ja lisäksi useita hankkeita ja neuvotteluita on käynnissä.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Vuoden 2023 aikana hyväksytyt uudet asema-kaavat takaavat runsaan asuntotonttitarjonnan tuleville vuosille. Keskeistä on hallita tontintuotantoprosessia niin, että Sipoossa on jatkossa jatkuvasti tarjolla erilaisia tontteja eri puolilla kuntaa. Tulevaisuudessa on syytä harkita tontinluovusperiaatteisiin liittyviä päivityksiä, jotta tonttien luovutusprosessi olisi mahdollisimman sujuva ja kunnan näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

Vuonna 2024 pientalotontteja on suunniteltu asetettavaksi myyntiin Taasjärven alueella. Liiketonttien ja yritystonttien myyntiä jatketaan Sipoonlahden työpaikka-alueella. Yksittäiset vapaat teollisuustontit Boxin ja Bastukärrin työpaikka-alueilla pyritään luovuttamaan vuoden 2024 aikana.

Yritysten sijoittumisprosessin uudistustyötä edistetään ja se on tärkeässä roolissa, jotta kuntaan saadaan sijoittumaan entistä useampia yrityksiä eri toimialoilta. Sipoolla on hyvät mahdollisuudet olla Suomen houkuttelevin yritysten sijoittumispaikka tulevaisuudessa. Tulevaisuudessa on tärkeää varmistaa riittävä maanomistus yrityskäyttöön soveltuvilla sijainneilla, yritysalueiden laajuus uudessa yleiskaavassa sekä riittävä uusien yritysalueiden asemakaavoittaminen ja toteuttaminen.

Kaavoituksen ja suunnittelun muuttuessa tietomallipohjaisiksi lainsäädäntömuutosten myötä, on paikkatiedon hallinnan ja paikkatietoon liittyvien järjestelmien rooli keskeinen. Yksikkö kehittää jatkuvasti uusia menetelmiä paikkatiedon ja muun yhdyskuntakehityksen kannalta keskeisen tiedon käsittelyyn ja soveltamiseen.

Kehittäminen ja tuki / Utveckling och stöd

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kasvun ja kehityksen päällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	1 158		1 158	961	- 197	-17,02 %	906
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 1 737		- 1 737	- 1 574	163	-9,36 %	- 3 832
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 579		- 579	- 613	- 35	5,98 %	- 2 926

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tulosyksikkö huolehtii yhdyskunnan ja ympäristön toimialan kehittamisestä, tukipalveluista ja kunnan strategisesta suunnittelusta. Yksikkö vastaa investointien esi- ja yleissuunnitelmista sekä väestöennusteiden laatimisesta ja kaavatalouslaskelmista kaavoituksen yhteydessä. Lisäksi hanke- ja kehittämistyö sekä aktiivinen vuoropuhelu ja tiedottaminen asukasrajapinnassa ovat keskeisiä yksikön tehtäviä.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Yksikön talous toteutui pitkälti odotetun kaltaisesti. Toimintatuotot toteutuivat hieman budjettia alhaisempina mm. asunkokaupan suhdanteesta johtuen, sillä yksikön vastuulla olevien vuokra-asuntojen myynti on markkinatilanteen vuoksi hidastunut. Myös toimintakulut toteutuivat talousarvion tasoa alempana.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yksikön rakenne muuttui organisaatiouudistuksen yhteydessä, kun sen tukipalvelurooli laajeni kattamaan koko uuden toimialan toiminnan. Samalla kunnan strateginen suunnittelu, väestösuunnitely sekä mm. rakennushankkeiden yhteydessä tehtävä muutoksenhallinta osoitettiin yksikön vastuulle. Yksikköön siirtyi organisaatiomuutoksen yhteydessä kaksi uutta henkilöä ja yksikön henkilöstöstä muodostettiin kaksi tiimiä: hankehallinnan ja tukipalvelujen tiimit.

Kunnan kaavatalouden seurannan kehittämistä jatkettiin vuoden 2023 aikana mm. kehittämällä kaavatalouslaskuria ja varhaisempien suunnitteluvaiheiden kaavatalouden arvioinnin työkaluja. Hankehallintaa vahvistettiin ja kaavoitus- ja investointioh-

jelmien välistä sidosta tiivistettiin. Työn tavoitteena on ollut hankkeiden parempi ohjaus ja entistä sujuvampi yhdyskuntakehityksen prosessi. Samalla yksittäisten investointihankkeiden seuranta parannettiin ja muodostettiin selkeä ja läpinäkyvä toimintatapa hankkeiden talouden seurantaan.

Vuoden 2023 aikana järjestettiin useita asukastahtumia osana kaavoituksen ja suunnittelun prosesseja. Näiden lisäksi G28 Sipoon yleiskaavan 2050 suunnittelutyö eteni rakennemallivaiheeseen. Sipoon rakennemallivaihetta esiteltiin asukkailla tehostetusti vuoden 2023 aikana. Yleiskaavasta järjestettiin useita asukastilaisuuksia sekä niin sanottu pop up-kiertue. Pop up-kiertue kiersi Sipoon kyliä niin Etelä- kuin Pohjois-Sipoossa. Näissä asukastahtumien järjestämisessä sekä niistä viestimisessä kehittäminen ja tuki -yksikkö teki tiivistä yhteistyötä kaavoitusyksikön kanssa.

Vuoden aikana yksikkö organisoi yhteistyötä Sipoon lukion sekä Sipoonjoen koulun kanssa. Oppilaille ja opiskelijoille järjestettiin syksyllä 2023 työpajoja sekä opiskelijaryhmiä kutsuttiin vierailulle Yhdyskuntatalolle. Vierailut sisältöineen toteutettiin yhteistyönä yhdyskunnan ja ympäristön toimialan eri yksiköiden kesken. Vuoden 2023 aikana toteutettiin #MunSipoo – saaristo osallistuvan budjetoinnin hanke. Hanke keskittyi Sipoon saariston kehittämiseen. Sipoolaiset pääsivät ideoimaan ja äänestämään ehdotuksia saariston viihtyisyyden, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittämiseksi. #MunSipoo -saaristo.hankkeen aikana kunnostettiin saariston grillipaikkoja ja laitureita sekä kartoitettiin saariston esteettömyyttä.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Lähi vuosien runsas hankkeiden määrä edellyttää hankejohtamisen ja -hallinnan jatkokehittämistä. Merkittävien infrahankkeiden, erityisesti Nikkilän kartanon keskuksen hankkeen, ohjaaminen edellyttää uusien toimintamallien käyttöönottoa, jotta hankkeiden tavoitteet voidaan saavuttaa. Asukasvuorovaikutus on keskeinen osa hankkeiden läpiviennin onnistumisessa. Kuntatalouden epävarmuudet korostavat jatkossa yhdyskuntakehityksen roolia talouden veturina. Tuottava yhdyskuntakehitys edellyttää hyvää strategista suunnittelua ja toimivaa kaavatalouden hallintaa.

Myös paineet kunnan kestävän kehityksen työn en-
tistä laadukkaampaan organisointiin kasvavat. Ta-
voitteena on rakentaa kunnan toimintaa tukeva ja
ohjaava kestävän kehityksen kehikko, joka huomioi
ekologisen kestävän kehityksen ohella myös muut
kestävän kehityksen näkökohdat. Kehitystyötä
edellytetään myös hankintojen hallinnassa. Toi-
mialan työstä suuri osa tuotetaan erilaisten hankin-
tojen kautta. Hankintaosaamisen kasvattaminen ja
hankintaprosessin kehittäminen ovat asioita, joihin
kannattaa investoida.

Rakennusvalvonta / Byggnadstillsynen

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Rakennusvalvontapäällikkö / Byggnadstillsynschefen

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verk- samhetsintäkter	555		555	784	229	41,26 %	751
Toimintakulut/ Verksam- hetskostnader	- 910		- 910	- 962	- 52	5,76 %	- 932
Toimintakate/ Verksam- hetsbidrag	- 355		- 355	- 178	177	-49,76 %	- 181

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Rakennusvalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus-
ja ympäristövaliokunnan alaisena rakennusvalvon-
taviranomaisena.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on osaltaan var-
mistaa terveellistä ja turvallista rakentamista ja
hyvää kuntakuvaa sekä viihtyisää elinympäristöä.
Rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluvat rakennetun
ympäristön valvonta, rakentamista koskeva ohjaus,
neuvonta ja lupakäsittely sekä rakentamisaikainen
valvonta.

Rakennusvalvonnan toimintaa ohjaavat mm. Maan-
käyttö- ja rakennuslaki sekä -asetus, Sipoon kunnan
rakennusjärjestys, Suomen rakentamismääräysko-
koelma, Ympäristöministeriön asetukset toimialaan
liittyen sekä yleis- ja asemakaavat.

Rakennusvalvonnan toiminta on asiakaslähtöistä ja
myönteistä.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Rakennusvalvonnan ennustamat toimintatulot ylityivät selkeästi. Lupahakemusten määrää ja niihin sisältyvien hankkeiden laatua on vaikea ennustaa: hakemukset syntyvät asiakkaan tarpeesta. Tulokseen pääseminen on tarkoittanut tehokasta lupakäsittelyä ja ketterää yhdessä tekemistä koko yksikön voimalla. Osin myös useamman laajan logistiikka- tai muun yritysrakennuksen osalta tehty yksittäinen lupapäätös kasvattaa tuloja neliöperusteeseen taksaan pohjautuen; kerrostalohankkeiden osalta lupahakemusten vähäisyys oli leimallista vuodelle 2023.

Toimintamenojen ylitykseen päätyminen johtuu konsulttien käytöstä suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten valmistelussa. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikkö muodostaa oman talousyksikkönsä 1.1.2024 alkaen.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Sähköinen asiointi- ja arkistointijärjestelmä Lupapiste.fi on ollut koko rakennusvalvonnan henkilöstön aktiivisessa käytössä 1.1.2017 alkaen. Lupapiste.fi on tehnyt prosesseistamme ketterämmät, avoimemmat ja yhteistyötä palvelevat sekä viranomaisten että asiakkaiden näkökulmasta.

Rakennus- ja ympäristövaliokunnan toiveesta on jatkettu lupahakemusmäärien säännöllistä tilastointia, seuranta ja tiedoksi saattamista, minkä tavoitteena on viestittää valiokunnallesiään jätettyjen hakemusten määrää ja määrän muutoksia sekä vireillä olevien hakemusten määrää lupalajeittain. Tällä tavalla valiokunta tulee tietoisiksi rakennusvalvonnan työmäärästä ja resurssien riittävästä suhteessa asetettuihin sitoviin tavoitteisiin lupakäsittelyn keston osalta. Kaikista Sipoossa käsitellyistä rakentamisen luvista (rakennusvalvonta ja haja-asutusalueen rakentamisen luvat) 97,37 % päätettiin myönteisinä vuonna 2023.

Tunnuslukuissa on nähtävissä vähäistä laskua rakennuslupahakemusten ja -päätösten osalta myös

Sipoossa - rakentajat ovat varovaisempia ja rakentamisen aloittamista harkitaan pidempään. Käsitteilykelpoisen rakennusluvan käsittelyaika on pysynyt lyhyenä ja selkeästi alle sitovan tavoitteen mukaisen lupauksen. Lyhyet käsittelyajat kertovat henkilöstön pysyvyydestä ja kokeneisuudesta, tehokkuudesta sekä prosessien kehittamisestä. Asuinrakentamiseen myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä on selkeästi vähentynyt; tässä luvussa näkyy selkeästi kerrostalohankkeiden vähentyminen. Käyttöön otettujen asuntojen osalta lukumäärä sen sijaan on poikkeuksellisen korkea: 475 asuntoa ja mikäli lukuun sisällytetään myös käyttötarkoituksen muutokset (Jokipuiston uuden hallintorakennuksen muutos asunnoiksi), niin asuntojen määrä nousee lukuun 546.

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikkö on irrotettu erilliseksi yksiköksi Rakennusvalvonta-yksiköstä 1.1.2023 alkaen.

Keskimääräiset käsittelyajat on kirjattu tunnuslukuihin sekä hakemusten käsittelykelpoisuudesta että hakemusten jättöpäivästä laskien: käsittelykelpoisten rakennuslupahakemusten osalta käsittelyaika on ollut keskimäärin 0,4 kuukautta ja hakemusten jättöpäivästä laskien 3,4 kuukautta.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Sipoon on ollut viime vuosina väkilukuun suhteutettuna yksi voimakkaimmin kasvavista kunnista. Voidaan odottaa, että rakentamisen lähdeyttä Suomessa jälleen nousuun, näkyy se Sipoossa ensimmäisten kuntien joukossa. Erityisesti pientalorakentaminen tulee saamaan vauhtia uusien asemakaavojen ja vahvistuvan kaavavarannon myötä. Koulu- ja päiväkotijärjestelmän ja hoivarakentamisella on saatu aikaan reserviä. Rakennusvalvonta on vahvasti mukana kunnan Yritystiimissä tarjoamassa nykyisille ja tuleville sipoolaisille yrityksille ketterää ja matalan kynnyksen palvelua.

Rakentamislain voimaantuloon valmistautuminen edellyttää kouluttautumisen lisäksi mm. kunnan rakennusjärjestyksen sekä rakennusvalvonnan toimintasäännön ja taksan uudistamista. Rakennusvalvonnan tulee valmistautua myös tietomallinukseen sekä valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYHTI) (kokoaa yhteen ra-

kentamiseen ja kaavoitukseen liittyvät tiedot).

Yhteistyökuvioilla haetaan joustavaa suunnittelu- ja lupaprosessia; prosessilla lisätään kokonaisajattelua rakentuvasta ympäristöstä ja tehtäväkokonaisuuksien sujuvuutta yhteistyötahojen välillä. Tavoitteenamme on laajentaa yhteistyötä edelleen sekä myös haastaa meidät kokonaan uusiin työtapoihin ja -tuloksiin.

Rakennustarkastajien käytössä oleva ns. väliarkisto (keskeneräiset rakennushankkeet) on tavoitteena saattaa paperisesta sähköiseen muotoon vuoden 2024 aikana; näin mahdollistuisi kokonaan ilman papereita myös rakentamisaikainen viranomaisosio.

Rakennus- ja huoneistorekisterin laadunparannusprosessi jatkuu; laadunparannustyöllä on pysyvä ja kasvattava vaikutus kunnan kiinteistöverokertymään. Rekisterin oikeellisuus on myös asiakkaiden etu ja se helpottaa rakennusvalvonnan henkilöstön työtä monella eri taholla.

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat / Lov för byggande i glesbygden

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Lupavalmistelupäällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader				- 81	- 81	0,00 %	
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag				- 81	- 81	0,00 %	

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat yksikkö vastaa asemakaava-alueiden ulkopuolella käsiteltävistä poikkeamispäätöksistä ja suunnittelutarveratkaisista. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat yksikön työtehtäviin kuuluu suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätöksien lupakäsittely sekä niihin liittyvä asiakkaiden ohjaus ja neuvonta. Lupapäätösten valmistelua säätelee maankäyttö- ja

rakennuslaki. Lisäksi toimintaa ohjaavat voimassa oleva yleiskaava ja osayleiskaavat sekä Sipoon kunnan rakennusjärjestys.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Haja-asutusalueen rakentamisen luvat –yksikkö irtotettiin rakennusvalvonnasta omaksi yksikökseen keväällä 2023. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön toiminnasta syntyvät tuotot muodostuvat lupakäsittelymaksuista saatavista tuloista. Haja-asutusalueen rakentamisen luvat -yksikön menot koostuvat pääosin henkilöstömenoista ja konsulttikuluista. Yksikkö on muodostettu vuoden 2023 talousarvion laatimisen jälkeen ja talousarviossa yksikön tulot ja menot on esitetty osana rakennusvalvonta-yksikön talousarviota.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Yksikön toiminta on käynnistetty vuonna 2023, aiemmin yksikön vastuulla olevat asiakokonaisuudet kuuluivat rakennusvalvontayksikölle. Yksikön käsittelemien lupien määrä on runsas ja kuten muisakin viranomaisyksiköissä, on asiakaspalvelu tärkeä tehtävä.

Saapuneiden lupahakemusten määrää ja niiden käsittelyaikaa tilastoidaan rakennus- ja ympäristövaliokunnalle. Näin rakennus- ja ympäristövaliokunta tiedostaa haja-asutusalueen rakentamisen luvat – yksikön työmäärän suhteessa käytössä oleviin resursseihin. Kaikista Sipoossa käsitellyistä rakentamisen luvista (rakennusvalvonta ja haja-asutusalueen rakentamisen luvat) 97,37 % päätettiin myönteisinä vuonna 2023.

Ostopalveluja on edelleen käytetty hakemusjonojen purkamiseksi mutta odotukset merkittävästi ylittäneet lupahakemusmäärä on johtanut tilanteeseen jossa käsittelyajat ovat edelleen pitkät ja ostopalveluiden tarve jopa lisääntyi syksyn mittaan.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Rakentamisen suhdanne ei ole näkynyt suunnitelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten määrän vähenemisenä. Asemakaavoja valmistuu Sipoossa

vuosittain melko vähän, joka puolestaan näkyy asemakaavojen lievealueiden ja haja-asutusalueen rakennuspaineena. Sipoo ei myöskään ole ottanut tavaksi laatia MRL 44 §:n mukaisia kyläosayleiskaavoja, joiden nojalla voidaan myöntää suoraan rakennuslupia.

Yksikölle on osoitettu vuoden 2024 talousarviossa lisäresurssi lupavalmisteluun. Lisäresurssi on sekä taloudellisesti että toiminnallisesti tärkeä tekijä yksikön toiminnassa. Uusi rakentamislaki on astumassa voimaan 1.1.2025 joka ennakkotietojen perusteella vaikuttaa yksikön toimintaan merkittävästi. Lakimuutoksesta on uutisoitu laajasti kansallisessa mediassa ja muutoksiin kohdistuu mielenkiintoa. Odotettavissa on, että hakemusten määrä lisääntyy joko loppuvuonna 2024 tai alkuvuonna 2025 kun lain yksityiskohtia käsitellään julkisuudessa.

Ympäristövalvonta / Miljöövervakning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Ympäristövalvontapäällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	50		50	49	- 1	-1,90 %	17
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 616		- 616	- 516	100	-16,26 %	- 448
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 566		- 566	- 467	99	-17,52 %	- 431

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Ympäristövalvonta toimii Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan alaisena ympäristönsuojeluviranomaisena. Ympäristövalvonnan tulee ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan kautta huolehtia siitä, että ympäristönsuojelusta annettua lainsäädäntöä ja määräyksiä noudatetaan. Lisäksi yksikölle on annettu hoidettavaksi leirintäalueviranomaisen tehtävät.

Yksikön määrärahaan sisältyy alueellisesti hoidetun maaseutuhallinnon tehtäviä varten varattu määräraha.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Ympäristövalvonnan toimintakate säilyi edellisvuoden tasolla, alittaen selkeästi talousarvion. Olennaisimmat asiaan vaikuttavat seikat, olivat edelleen maaseutuhallinnon ennakoitua maltillisempi maksu sekä henkilötyövuosivajeesta johtuva alhaisempi toimintameno.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Ympäristövalvonnassa on vuonna 2023 ollut pitkää aikaa kaikki vakanssit täytettynä, joten tilanne on huomattavasti parempi verrattuna edelliseen kolmeen vuoteen. Henkilöstöressurssit koheivivat yhdellä henkilötyövuodella verrattuna vuoteen 2022. Osa-aikaisuudesta sekä poissa-oloista johtuen tuotetussa henkilötyövuosimäärässä on kuitenkin vielä yhden henkilötyövuosimäärän vaje. Huomionarvoista on kuitenkin, että aikasemmin pitkään jatkuneen vajeen vaikutukset näkyvät toiminnassa vuosia ja toiminta on vuonna 2023 vasta alkanut normalisoitumaan, joskin koko henkilöstö on edelleen on joutunut venymään ja joitakin tehtäviä on ouduttu uudelleenpriorisoimaan.

Hajajätevesilainsäädännön toimeenpanon suunnitelmalliseen valvontaan kuuluvat tarkastukset oli suunniteltu aloitettaviksi alun perin vuonna 2020 ja aloitusta on siirretty jo kahden aikaisemman vuoden aikana. Kyseisiä tarkastuksia ei valitettavasti kyetty tekemään myöskään vuonna 2023, joten aloitusta joudutaan edelleen siirtämään vuodelle 2024 tai mahdollisesti jopa sitä myöhemmäksi.

Jälkivalvonnan hättaperusteisten ilmoitusasioiden määrä näyttää normalisoituneen pandemian edeltänelle tasolle. Vuonna 2023 tarkastusten määrä on lisääntynyt huomattavasti, tämä koske sekä suunnitelmallista valvontaa että erityisesti hättailmoituskisien johdosta tehtyjä tarkastuksia.

On huomioitava, että viranomaistoiminnassa on erittäin haasteellista ennakkoon arvioida tunnusluvuina seurattavia suoritteita. Tämä johtuu pitkälti siitä, että määreet eivät ole viranomaisen toimista, vaan asiakkaan toiminnasta johtuvia. Näin ollen,

yksikön mahdollisuus vaikuttaa toteumaan on erittäin rajoitettu, jos ei lähes mahdoton.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Ympäristövalvonnassa käynnissä oleva digitalisaatioon liittyvä projekti jatkuu. Lupapiste.fi-palvelua käytetään edelleen ensisijaisen kanavana lupakäsittelyssä sekä ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyissä.

Kunnan tiedonhallintajärjestelmän edellyttämän tiedonohjaussuunnitelman laadinta ja päivittäminen jatkuu. Yksikkö jatkaa myös muun sähköisen asioinnin kehittämistä resurssiensa puitteissa. Yksikkö pyrkii resurssiensa puitteessa omalta osaltaan edistämään mahdollisuutta siirtyä sähköiseen arkistointiin.

Ympäristövalvonnan tavoitteena on lähivuosina aloitta hajajätevesilainsäädännön toimeenpanon suunnitelmalliset tarkastukset sekä jatkaa jo aloitettua hevostallien tarkastusprojektia . Myös lakimuutoksen johdosta rekisteröintivelvollisuuden laajentumisen piiriin kuuluvat huvivenesatamat pyritään saamaan rekisteröityä muutamana seuraavana tulevana vuonna.

Ympäristövalvonnalle on myönnetty valtionhallinnon 50 % rahoitus pohjavesialueiden suojeleusuunnitelman päivittämiseksi vuosille 2023-2024. Projekti ei ole edennyt aivan suunnitellun mukaisesti ja saattaa jakua vielä vuonna 2025.

Katu- ja viheralueet / Gator och grönområde

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: Kuntatekniikan päällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	263		263	279	17	6,31 %	307
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk						0,00 %	
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 2 296		- 2 296	- 2 273	24	-1,03 %	- 2 582
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 034		- 2 034	- 1 994	40	-1,98 %	- 2 275

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tuloyksikön toiminta koostuu katujen ja yleisten alueiden kunnossapitotöistä, asiakaspalvelusta, viiranomaispäätöksistä ja -yhteistyöstä, asiakaspalvelusta sekä investointihankkeiden katu- ja toteutus-suunnittelusta, rakennuttamisesta sekä yleisten alueiden perusparantamisesta.

Tuloyksikkö vastaa kunnan metsien hoidosta sekä jätelain romuajoneuvolain ja yksityisistä teistä annetun lain mukaisten kunnan tehtävien hoidosta.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Toimintayksikön tulot perustuvat pääosin metsänmyyntituottoihin. Vuonna 2023 metsänmyyntituotot ylittyivät hieman suunnitellusta.

Toimintayksikkö saa toimintatuottoja myös yleisten alueiden vuokrasta, lähinnä kaivuluvista ja katualueiden vuokraamisesta.

Toimintakulut olivat talousarvion mukaisella tasolla.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Uusien hyväksytyjen asemakaavojen myötä tuloyksikön toiminta uuden infran osalta painottui katujen ja yleisten alueiden suunnitteluun. Suurin osa hankkeiden suunnitteluttamisesta suoritettiin ostopalveluna.

Infranhankkeiden rakentamisen osalta jäätiin hieman alle vuoden 2022 tasoon nähden.

Uusien kaava-alueiden myötä toimintayksikön ylläpidettävä katu- ja viheralueiden määrä on kasvanut. Osa ylläpidon töistä on hankittu ostopalveluna ylläpidon laadun säilyttämiseksi. Ostopalveluiden määrä tulee kasvamaan alueiden lisäntyessä.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Kunnan kasvu tulee näkymään toimintayksikössä

infrainvestointien määrän kasvuna. Infrainvestointien määrän kasvu ja ylläpidettävien alueiden lisääntyminen toimintayksikössä tulee kasvattamaan yksikön työmäärää tulevina vuosina. Ylläpitoon ja infran suunnitteluttamiseen kohdistuu kovaa resurssipainetta.

Kunnossapidon laatutason ylläpitämisen säilyttämiseksi on tarpeen uusia kunnan omaa kunnossapitokalustoa.

Toimitilat / Lokalitetsförvaltning

Vastuuhenkilö / Ansvarsperson: tilapalvelupäällikkö

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	8 876		8 876	9 220	344	3,88 %	10 514
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 11 284		- 11 284	- 11 414	- 130	1,15 %	- 11 950
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 2 408		- 2 408	- 2 187	221	-9,19 %	- 1 435

Toiminta-ajatus / Verksamhetsidé

Tulosyksikkö suunnittelee, rakennuttaa, kunnossapitää ja vuokraa toimitiloja kunnan omien yksiköiden tarpeisiin sekä turvaa rakennuskannan arvon säilymistä ennakoivalla ja kestäväällä kiinteistöpidolla.

Taloudellinen tulos / Ekonomiskt resultat

Vuoden 2023 talousarvioon verrattuna tulot ja menot ylittyivät, mutta toimintakate alitti talousarvion.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa / Väsentliga händelser i verksamheten

Vuoden 2023 alusta käynnistyi Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, jonne siirtyivät SOTE-toimintojen mukana rakennuksia ja tiloja, heidän vuokrakohteina on yli kaksikymmentä tilaa kunnan kiinteistöistä, joista merkittävimmät ovat Nikkilän SOTE-

asema ja seniorikeskus. Lisäksi vuoden aikana valmistui Nikkilän uusi pelastusasema, joka otettiin hyvinvointialueen käyttöön, jolloin samalla vapautui kunnalle takaisin Nikkilän vanha paloasema rakennuksineen. Tunnusluvuisia näkyvät osastojen käytössä olevien neliöiden pienentyminen suurelta osin johtuu SOTE-kiinteistöjen siirtymisestä ulkoisen vuokrauksen piiriin.

Investoinneissa merkittävimmät hankkeet olivat uuden Sipoon pelastuslaitoksen ja Nikkilän SOTE-aseman peruskorjauksen valmistuminen ikääntyvien- sekä akuutti- ja kuntoustusosastoissa, jolloin myös Mäntsälän väistötiloista päästiin luopumaan. Topeliussalin peruskorjaus saatiin valmiiksi, kun taas Sibbo Gymnasiumin peruskorjaus jatkui.

Purkukohteina olivat Landsängenin päiväkoti, vanha linja-autoasema sekä Nikkilän vanhan koulukeskuksen C-rakennus.

Leasing-kohteena aloitti Västerskogin päiväkoti ja lisäksi vuokrattiin varhaiskasvatuksen tarpeisiin Talman -sekä Taasjärven päiväkodit.

Vuoden aikana myytiin kunnan omistama entinen Huvikummun päiväkoti sekä Gesterbyn entinen koulu.

Kustannusten nousu niin rakentamisessa, kiinteistönhoidossa kuin energiassa ei ennättänyt vielä 2023 aikana huomattavasti näkyä aikaisemmin tehtyjen sopimusten sekä energiasäästöohjelman ansiosta. Rakentamisen puolella koettiin muutaman urakoitsijan konkurssi.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyi vuoden vaihteessa neljä henkilöä.

Arvio tulevasta kehityksestä / Bedömning av den framtida utvecklingen

Tilamuutoksista tärkeimpiä tulevat olemaan Sibbo Gymnasiumin siirtyminen takaisin omiin tiloihinsa keväällä 2024 peruskorjauksen valmistuttua. Lisäksi Landsängenin paviljonkipäiväkoti valmistuu ja otetaan käyttöön kesällä 2024.

Keskeisimmät investoinnit kohdistuvat Miilin alueelle, jossa Miilin liikuntahallin ja Söderkulla skolan

suunnittelu jatkuu. Lisäksi Miilin kiinteistön puolella tullaan tekemään joukko toiminnallisia tilamuutoksia.

Keskeisin purkukohde on entisen Etelä- Sipoon koulukeskuksen A- ja B-osan purkaminen.

Vuoden 2024 aikana odotetaan henkilöstömäärän kasvavan yhdellä henkilötyövuodella.

Paine kustannusten nousuun niin rakentamisessa kuin kiinteistöhuollossa on edelleen olemassa.

6.4.6 Peruskunta yhteensä - Primärkommunen totalt

Sipoon kunta / Sibbo kommun 1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama/ Avvikelse	Poikk.%/ Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	33 463	- 1 900	31 563	33 271	1 708	5,41 %	45 682
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 100 588	- 1 555	- 102 143	- 100 651	1 492	-1,46 %	- 110 314
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 67 125	- 3 455	- 70 580	- 67 373	3 207	-4,54 %	- 64 630
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 9 240		- 9 240	- 13 712	- 4 473	48,41 %	- 9 159

6.5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen - Resultaträkningsdelens utfall

Sipoon kunta ilman Sipoon vesi / Sibbo kommun utan Sibbo Vatten 1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ändring	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama/Avvikelse	Poikk.%/Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	33 463	- 1 900	31 563	33 271	1 708	5,41 %	45 682
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 762		1 762	1 592	- 170	-9,63 %	1 921
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 692	- 40	2 652	2 817	165	6,22 %	4 546
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	1 027		1 027	1 704	676	65,84 %	1 753
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	27 982	- 1 860	26 122	27 158	1 036	3,97 %	37 462
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk				7	7	0,00 %	1
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	- 100 588	- 1 555	- 102 143	- 100 651	1 492	-1,46 %	- 110 314
Henkilöstökulut / Personalkostnader	- 43 050	- 2 001	- 45 050	- 45 348	- 298	0,66 %	- 47 106
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 23 519	- 420	- 23 939	- 23 359	579	-2,42 %	- 29 571
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	- 6 347	- 30	- 6 377	- 6 432	- 55	0,86 %	- 6 586
Avustukset / Bidrag	- 6 042	- 130	- 6 172	- 5 814	358	-5,80 %	- 5 761
Avustukset liikelaitoksille						0,00 %	
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	- 21 631	1 026	- 20 606	- 19 698	907	-4,40 %	- 21 289
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	- 67 125	- 3 455	- 70 580	- 67 373	3 207	-4,54 %	- 64 630
Verotulot / Skatteinkomster	59 692	2 008	61 700	62 393	693	1,12 %	122 204
Valtionsuudet / Statsandelar	21 835	- 90	21 745	22 093	348	1,60 %	19 177
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 98		- 98	- 284	- 186	190,52 %	552
Korkotuotot / Ränteintäkter	80		80	1	- 79	-98,89 %	25
Korkotuotot antolain.ulkopuoli / Ränteinkomster från övriga						0,00 %	
Korkotuotot liikelaitoksilta / Ränteinkomster från affärsverk						0,00 %	
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	735		735	883	148	20,12 %	1 012
Peruspääoman korv.vesi-,viem./ Erättning för grundkapitalet från affärsverk	735		735	735		0,00 %	735
Korkokulut / Räntekostnader	- 900		- 900	- 1 157	- 257	28,52 %	- 469
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	- 13		- 13	- 11	2	-14,08 %	- 16
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 9 240		- 9 240	- 13 712	- 4 473	48,41 %	- 9 159
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	- 9 240		- 9 240	- 8 794	445	-4,82 %	- 8 583
Arvonalentumiset / Nedskrivningar				- 4 918	- 4 918	0,00 %	- 576
Satunnaiset erät / Extraordinära poster						0,00 %	185
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter						0,00 %	185
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader						0,00 %	
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	5 065	- 1 537	3 528	3 117	- 411	-11,65 %	68 329
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivningsdifferens	1 200		1 200	- 1 117	- 2 317	-193,05 %	1 698
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver				3 050	3 050	0,00 %	
Rahastojen lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av fonder						0,00 %	
Tilikauden yli-/alijäämä /Räkenskapsperiodens över-/underskott	6 265	- 1 537	4 728	5 051	323	6,82 %	70 027

Verotulojen erittely / Specifikation av skatteinkomster

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU+muutos /ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama/ Avvikelse
Verotulot / Skatteinkomster	59 692	2 008	61 700	62 393	693
Kunnan tulovero / Kommunens inkomstskatt	44 757	2 008	46 765	44 788	- 1 977
Kiinteistövero / Fastighetsskatt	10 318		10 318	11 624	1 306
Osuus yhteisöveron tuotosta / Andel av intäkten av samfundsskatt	4 617		4 617	5 981	1 364

Tuloveroprosentti ja verotettava tulo / Inkomstskattesats och beskattningsbar inkomst

Vuosi / År	Tulovero-% / Inkomstskatte-%	Verotettava tulo / Beskattningsbar inkomst M €	Muutos-% / Förändring-%
2020	19,25	514,4	3,68%
2021	19,25	545,9	6,12%
2022	19,25	573,8	5,11%
2023	6,6	603,9	5%

Kiinteistöveroprosentit / fastighetsskattesats

Vuosi / År	2020	2021	2022	2023
Yleinen kiinteistövero / Allmän fastighetsskatt	1,00	1,00	1,00	1,00
Vakituiset asuinrakennukset / Stadigvarande bosättningar	0,50	0,50	0,50	0,50
Muut asuinrakennukset / Andra bosättningar	1,10	1,10	1,10	1,10
Rakentamaton rakennuspaikka / Icke bebyggd byggplats	6,00	6,00	6,00	6,00

Valtionosuuksien erittely / Specifikation av statsandelar

Valtionosuudet / Statsandelar 1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos /BU ändring 2023	TA/BU+muutos /ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama/ Avvikelse
Valtionosuudet / Statsandelar	21 835	- 90	21 745	22 093	348
Kunnan ja peruspälv.valtionosu /Statsandel för kommunal basservice inkl. Utjämnings	22 188	- 90	22 098	22 318	221
Opetus- ja kultt. muut valt.os / Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	- 2 153		- 2 153	- 2 115	37
Hark.var. valtionosuud.korotus / Behovsprövd höjning av statsandelen					
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensationen för förlorade skatteinkomster	2 434		2 434	2 530	96

6.6 Investointien toteutuminen - Investeringarnas utfall

Investoinnit yhteenveto, Sipoon Vesi mukaan lukien / Investeringar, sammandrag, inklusive Sibbo Vatten

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Bruttoinvestoinnit yhteensä / Bruttoinvesteringar sammanlag	- 24 482	2 175	- 22 307	- 15 713	70,44 %	- 18 110
Myynnit / försäljning	5 460	- 1 860	3 600	3 977	110,47 %	13 698
Rahoitusosuus investointeihin / Finansieringsandelar för investeringar					0,00 %	827
Investoinnit yhteensä / Investeringar sammanlagt, netto	- 19 022	315	- 18 707	- 11 736	62,74 %	- 3 586

Bruttoinvestoinnit yhteensä / Bruttoinvesteringar sammanlagt

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Bruttoinvestoinnit Infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar till infra och byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 15 475	2 425	- 13 050	- 10 462	80,17 %	- 8 877
Bruttoinvestoinnit Sipoon Vesi / Bruttoinvesteringar Sibbo Vatten						
Yhteensä / Sammanlagt	- 5 075		- 5 075	- 2 537	49,99 %	- 5 157
Maanosto / Markköp						
Yhteensä / Sammanlagt	- 2 500	- 250	- 2 750	- 2 337	85,00 %	- 3 396
Irtain omaisuus / Lösegendom, sammanlagt						
Yhteensä / Sammanlagt	- 1 235		- 1 235	- 462	37,38 %	- 622
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar, netto						
Yhteensä / Sammanlagt	- 197		- 197	86	-43,84 %	147

Bruttoinvestoinnit infraan ja rakennuksiin / Bruttoinvesteringar till infra och byggnader

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Laajennus investoinnit, kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, planområden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 5 360	2 480	- 2 880	- 2 169	75,33 %	- 4 170
Laajennus investoinnit, rakennukset / Utvidgningsinvesteringar, byggnader						
Yhteensä / Sammanlagt	- 595		- 595	- 342	57,55 %	- 289
Uudelleen investoinnit / Återinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 635	200	- 435	- 149	34,17 %	- 353
Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 7 630	50	- 7 580	- 7 067	93,23 %	- 3 783
Muut investoinnit / Övriga investeringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 1 255	- 305	- 1 560	- 735	47,12 %	- 282

Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan bruttoinvestointeihin oli budjetoitu talouskauden alussa - 15,475 milj.€. Määrärahoja on tarkennettu talouskauden aikana kolmesti.

Toimitilojen kohdennetuissa peruskorjaushankkeissa joidenkin projektien määrärahat osoittautuivat riittämättömiksi, siksi näiden projektien osalta päätettiin määrärahojen korotuksesta teknisessä valiokunnassa 24.5.2023. Myös joidenkin infran projektien määrärahoja oli perusteltua tarkastella uudestaan ja samalla lisätä yleisiin investointeihin uutena hankkeena Gumbostrand-Västerskög-Hitån ja Eriksnäsin kaavataloustarkastelu ja infran laajennusinvestointeihin N 51 kaavamuutos, Lukkarintie. Määrärahamuutokset hyväksyttiin valtuustossa 4.9.2023. Lisäksi Tekninen valiokunta muutti elokuun kokouksessaan 29.8.2023 kaava-alueiden laajennusinvestointien hankkeiden välisiä määrärahoja. Näillä muutoksilla ei ollut vaikutusta infran laajennusinvestointien kokonaizerän suuruuteen, vaan se säilyi entisellään. Merkittävimmät muutokset kohdistuvat T6 Taasjärven itäpuolen, N60 Oikopolun ja Etelä-Pähkinälehdon alueen pysäköinnin ratkaisujen määrärahoihin.

Osavuosisikatsaus II:ssa ennuste talouskauden loppuun mennessä oli, että budjetti alittuu 2,425 miljoonaa euroa. Keskeisimpiä syitä alittumiseen oli se, että infran laajennusinvestoinnit eivät ole edenneet suunnitellun mukaisesti muun muassa NG8 Nikkilän kartanon ja N65 Metsärinteiden alueilla. Alitusta syntyi myös infran peruskorjauksissa, joissa muun muassa henkilöresurssivajeen takia ei käynnistynyt Urheilutien saneeraus sekä Nikkilän keskuspuiston hankkeen aloitus viivästy.

Bruttoinvestointien ennuste talouskauden loppuun oli -13,050 milj.€. Määrärahojen muutosprosessi käynnistettiin 24.10.2023 teknisessä valiokunnassa ja kunnanvaltuusto hyväksyi korjatun bruttoinvestointien talousarvion 13.11.2023.

Talouskauden lopussa bruttoinvestointien toteuma oli -10,497 milj.€ Rakennukset ja liikuntapaikkarakentamisen toteuma oli noin 90 %. Infran investointien alhaisempi toteuma (70 %) selittää enimmäkseen tulosta.

Laajennusinvestoinnit, infra / Utvidgningsinvesteringar, infra

Laajennusinvestoinnit, kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, planeområden

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	290
Investointimenot / Kostnader	- 5 350	2 480	- 2 870	- 2 161	75,30 %	- 3 493
Netto	- 5 350	2 480	- 2 870	- 2 161	75,30 %	- 3 203

Väylähankkeet / Trafikledsprojekt

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	15
Investointimenot / Kostnader	- 10		- 10	- 8	83,27 %	- 677
Netto	- 10		- 10	- 8	83,27 %	- 663

Infran laajennusinvestoinneissa talouskauden aikana valmistui Uuden Porvoontien liikerakennusten kortteli, K8B Etelä-Pähkinälehdon kerrostaloalueella tehdyt pysäköintiratkaisut, N49 korttelin 1015 asemakaavamuutos (linja-autoaseman purku), N60 Oikopolku ja B13 Örnvinkintien länsiosa.

Uusien asemakaavojen osalta talousarviossa oli varauduttu suunnittelun käynnistämiseen NG8 Nikkilän kartanon keskuksessa ja toteutuksen käynnistämiseen N65 Metsärinteessä, S20 Söderkullan kartanossa, T6 Taasjärven itäpuolella ja TM1 Puu-Talmassa. Näiden asemakaavahankkeiden kaavoitus on viivästynyt osittain kaavoituksen resurssivajeen ja osittain hallinnollisten seikkojen, muistutusten ja valitusten johdosta.

T6 Taasjärven asemakaava tuli lainvoimaiseksi 23.11.2023. T6 Taasjärven itäpuolen katu- ja rakennussuunnittelu pääsi vauhtiin vuoden 2023 alkusyksystä ja suunnitelmat valmistuvat keväällä 2024. Alueen suunnittelussa on havaittu haasteelliseksi uusien katujen yhteensovittaminen nykyiseen, katutilaltaan kapeaan ympäristöön. Tavoitteena on kuitenkin alueen huvilamaiset ominaispiirteet ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa nykyisille asukkaille. Tämän jälkeen päästään käynnistämään ensimmäistä urakkaa Graniittitien jatkamiseksi.

S20 Söderkullan kartanon ja TM1 Puu-Talman ase-

makaavat tulivat lainvoimaisiksi 17.8.2023. Kummassakin hankkeessa on käynnissä katu- ja rakennussuunnittelu. S20 Söderkullan kartanon katusuunnitelmat tulivat nähtäville 26.9.2023 ja katusuunnitelmat valmistuivat vuoden 2023 lopussa. TM1 Puu-Talman katusuunnitelmat valmistuivat vuoden 2023/2024 vuoden vaihteessa ja ne asetettiin nähtäville 27.2.2024.

N65 Metsärinteen asemakaavan hyväksymisprosessi alkoi loka-marraskuussa 2023 ja asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 12.2.2024. Hankkeessa käynnistyi katu- ja rakennussuunnittelu ja katusuunnitelmat valmistuivat vuoden 2023/2024 vuoden vaihteessa. Katusuunnitelmat asetettiin nähtäville 27.2.2024.

NG8 Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 5.6.2023. Asemakaavasta on tullut valituksia, joiden käsittely etenee ulkoilureittien, frisbeegolf-radan sekä asemakaava-alueen ja radan alituksen katu- ja rakennussuunnittelun ohella. Ulkoilureittien ja frisbeegolf-radan suunnittelu käynnistyi 2023 aikana ja suunnitelmat valmistuivat tammikuussa 2024. Asemakaava-alueen katu- ja rakennussuunnittelusta päätettiin kunnanhallituksessa 22.1.2024 ja suunnittelu kestää koko vuoden 2024.

Laajennusinvestoinnit, rakennukset / Utvidgningsinvesteringar, byggnader

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	
Investointimenot / Kostnader	- 595		- 595	- 342	57,55 %	- 289
Netto	- 595		- 595	- 342	57,55 %	- 289

Nikkilän Sydämen opetustilojen laajentamisen (vaihe 2.) hankkeessa on tehty vielä tilaajalle kuluja takuuaikaisia tehtäviä.

Pikku-Sydämen pihan laajentamisen suunnitelmat on saatu valmiiksi, lisäksi työstettiin Nikkilän Sydämen pihan suunnitelmia (puretun C-rakennuksen kohdalta).

Etelä-Sipoon varhaiskasvatusratkaisuja on edistetty vuoden 2023 aikana suunnitellusti ja ko. hankkeiden päätösten mukaisesti. Västerskogin pavil-

jonkipäiväkoti avasi ovensa elokuussa. Landsängen daghem ja Vita paviljong purettiin Opintieltä ja uuden korvaavan paviljonkipäiväkodin suunnittelu ja valmistelu eteni aikataulussaan.

Uudelleen investoinnit / Återinvesteringar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	150
Investointimenot / Kostnader	- 635	200	- 435	- 149	34,17 %	- 353
Netto	- 635	200	- 435	- 149	34,17 %	- 203

Nikkilän Sydämen 2. vaiheen uudelleeninvestoinnin, eli liikuntahallin osalta on toteutettu tilaajalle kuuluvia takuuaikaisia tehtäviä.

Miilin alueen sivistyksen tilaratkaisujen (sis. Söderkulla skola) suunnitelmien tarkistamiseen varauduttiin vuoden 2023 aikana. Söderkulla skolan hankesuunnitelman päivitystyö käynnistyi alkutalvesta. Koulun oppilasmitoituksesta päätettiin kunnanhallituksessa joulukuussa 2023, jolloin suunnittelu pääsi täyteen vauhtiin.

Miilin sivistyskeskuksen muutostöiden suunnittelu käynnistyi syyskaudella ja suunnitelmat valmistuivat vuoden 2023/2024 vaihteessa.

Miilin liikuntahallin suunnitteluun varattiin 250 000 €. Kohteen rakennuttajakonsultti aloitti työnsä keväällä 2023 ja hankkeen suunnittelu käynnistyi syksyllä 2023.

Peruskorjausinvestoinnit / Saneringsinvesteringar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	
Investointimenot / Kostnader	- 7 630	50	- 7 580	- 7 067	93,23 %	- 3 783
Netto	- 7 630	50	- 7 580	- 7 067	93,23 %	- 3 783

Neiti Miilin tien sivistyskeskusalueen liikunnan ja huollon tilat valmistuivat lokakuussa 2023. Taasjärven uimarannan saniteettitilat valmistuvat puolestaan marraskuussa 2023. Söderkullan urheilukentän peruskorjaushankkeen osalta on toteutettu vielä takuuaikaisia tehtäviä. Söderkullan ulkoteko-

jään suunnittelu jatkui syksyllä 2023.

Nikkilän yleisurheilukentän saneeraus on toteutunut suunnitellusti. Hankkeelle oli varattu vuodelle 2023 yhteensä 1,2 milj. euroa ja sen toteuma noin 1,1 milj.euroa.

Sibbo Gymnasiumin peruskorjaus on otettu vastaa loppuvuodesta 2023, koulun kalustaminen ja käyttöönotto tapahtuu keväällä 2024. Kohdennetuissa rakennusten peruskorjaushankkeissa Topeliussali ja Cook and chill-hankkeen lämpökeskus valmistuivat. Jokipuiston koulun hankkeen osalta tehtiin vielä takuuajan töitä.

Söderkullan koirapuiston toteuttaminen eteni suunnitellusti ja kohde valmistui joulukuussa. Urheilutien saneeraus viivästyy ja sen menot (520 000 euroa) ovat kokonaisuudessaan siirretty.

Yleiset investoinnit / Allmänna investeringar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	90
Investointimenot / Kostnader	- 1 255	- 305	- 1 560	- 735	47,12 %	- 282
Netto	- 1 255	- 305	- 1 560	- 735	47,12 %	- 192

Yleiset investoinnit sisältävät ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä tehtävät väylähankkeet sekä muut investoinnit, joista suurin yksittäinen ryhmä ovat ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä tehtävät investoinnit.

ELY-keskuksen kanssa toteutettavia investointeja ovat Brobörentien ja Öljytien risteys, Nikkilä-Söderkulla jalankulku- ja pyöräilyväylä, sekä jalankulku- ja pyöräilyväylän parannushankkeet Mt 170 (Box-Kulloo) ja Mt 140 (Kyytitie-Mt 152) osalta. Mt 140 hanke on edennyt urakkavaiheeseen, muut hankkeet ovat suunnitteluvaiheessa. Brobörentien ja Öljytien risteyksen rakennusurakka alkoi vuoden 2024 alussa.

Brobölen patohanke valmistui kuluneen talouskauden aikana, samoin sähköautojen latausverkon rakentaminen kunnan kiinteistöihin vuoden 2023 osalta.

Maanmyynti ja -osto / Markförsäljning och markköp

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Kiinteäomaisuus myynti / Fast egendom, försäljning	5 460	- 1 860	3 600	3 977	110,47 %	13 698
Kiinteäomaisuus osto / Fast egendom, inköp	- 2 500	- 250	- 2 750	- 2 337	85,00 %	- 3 396
Netto	2 960	- 2 110	850	1 639	192,88 %	10 301

Sipoon kunnan maanmyyntitulot olivat vuonna 2023 noin 3,3 miljoonaa euroa. Omakotitontteja myytiin noin 0,9 miljoonalla eurolla Taasjärven ja Pohjanniityn alueilta, kerros- rivitalotontteja myytiin noin 0,5 miljoonalla eurolla Kalliomäen alueelta. Yritystontteja myytiin noin 1,9 miljoonalla eurolla Bastukärren ja Vaahteramäen työpaikka-alueilta.

Kunta hankki yleiskaavan mukaista asemakaavoitettavaksi tarkoitettua aluetta yhteensä noin 2,5 miljoonalla eurolla (noin 61,5 ha). Lisäksi kunta hankki omistukseensa asemakaavan mukaisia ka-tualueita lunastamalla.

Irtaimen omaisuuden investoinnit / Investeringar i lös egendom

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen						
Yhteensä / Sammanlagt	- 635		- 635		0,00 %	
Sosiaali- ja teveysvaliokunta / Social- och hälsovårdsutskottet						
Yhteensä / Sammanlagt					0,00 %	- 167
Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet						
Yhteensä / Sammanlagt	- 500		- 500	- 389	77,78 %	- 404
Tekninen valiokunta / Tekniska utskottet						
Yhteensä / Sammanlagt	- 100		- 100	- 73	72,70 %	- 51

Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Netto	- 197		- 197	86	-43,84 %	147

6.7 Rahoitusosan toteutuminen - Finansieringsdelens utfall

VASTUUHENKILÖ (rahoitus ja rahavarat): Talousjohtaja

Pitkäaikaisia ja lyhytaikaisia luottoja lyhennettiin 12,9 M€, pitkäaikaisia luottoja otettiin 10 M€.

Rahoitukseen liittyvät riskit

Kunnan pitkäaikaisten lainojen keskiporko (sisältäen rahoituslaitoksen marginaalin) oli tilivuonna 1,12 %. Edellisenä vuonna vastaava keskiporko oli 0,35%.

Sipoon kunta ilman Sipoon vesi / Sibbo kommun utan Sibbo vatten 1000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA+Muutos/ BU+Ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk. / Avvik. %	Toteuma /Utfall 2022
Toiminta ja investoinnit / Verksamhet och investeringar							
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde	8 844	323	9 167	12 852	3 685	40,2%	7 739
Vuosikate / Årsbidrag	14 304	-1 537	12 767	16 829	4 062	31,8%	21 527
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	0	0	0	0		185
Tulorahoituksen korjaukset / Korrektivposter till in-ternt tillförda medel	-5 460	1 860	-3 600	-3 977	-377	10,5%	-13 973
Investointien rahavirta/Kassaflödet för investerin-garnas del	-13 947	315	-13 632	-9 068	4 564	-33,5%	1 581
Investointimenot / Investeringarutgifter	-19 407	2 175	-17 232	-13 415	3 817	-22,1%	-13 334
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansiering-sandelar för investeringarutgifter	0	0	0	0	0		827
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot/ Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	5 460	-1 860	3 600	4 347	747	20,7%	14 088
Toiminta ja investoinnit / Verksamhet och investe-ringar, netto	-5 103	638	-4 465	3 784	8 249	-185%	9 320
Rahoitustoiminta / Finansieringsverksamhet							
Antolainauksen muutokset/Förändringar i utlåningen				1	1		1
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlå-ningen				1	1		1
Lainakannan muutokset /Förändringar i låne-beståndet	280		280	-5 897	-6 177		-23 969
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/Ökning av långfristiga lån	15 000		15 000	10 000	-5 000	-33,3%	13 550
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-14 720		-14 720	-12 897	1 823	-12,4%	-13 519
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortf-ristiga lån	0		0	-3 000	-3 000		-24 000
Oman pääoman muutokset/Förändringar i eget ka-pital					0		
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga föränd-ringar i likviditeten				-6 009	-6 636		3 785
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset / Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital							
Vaihto-omaisuuden muutos / Förändring av omsätt-ningstillgångar							
Saamisten muutos / Förändring av fordringar				-5 703	-2 222		168
Korottomien velkojen muutos / Förändring av rän-tefria skulder				-306	-4 414		3 617
Vaikutus maksuvalmiuteen /Inverkan på likvidi-teten	560	0	560	-11 906	-12 813	-2226%	-20 184

6.8 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta / Sammandrag av utfallet av anslag och beräknade inkomster som fullmäktige godkänt

	Määrärahat 1 000 €						Tuloarviot 1 000 €				
	Sitovuus	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Alkup. Tulo-arvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta	N	-40	0	-40	-40	0	0		0	40	40
Tarkastuslautakunta	N	-44	0	-44	-43	2					
Kunnanhallitus	N	-1 414	0	-1 414	-1 795	-382	13 912	-1 860	12 052	12 321	269
Sivistysvaliokunta	N	-66 653	-1 555	-68 208	-67 384	824	7 587	-40	7 547	7 778	231
Tekniikka- ja ympäristövaliokunta	N	-22 869	0	-22 869	-22 889	-20	11 657	0	11 657	12 378	721
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						59 692	2 008	61 700	62 393	693
Valtionosuudet	B						21 835	-90	21 745	22 024	279
Korkotulot	B						80	0	80	1	-79
Muut rahoitustulot	B						736	0	736	883	148
Korkomenot	B	-900	0	-900	-1 157	-257					
Korvaus peruspääomasta	B										
Muut rahoitusmenot	B	-13	0	-13	-11	2					
Rahoitustuotot ja -kulut:	N	-913	0	-913	-1 168	-255					
Satunnaiset erät	N										
INVESTOINTIOSA											
Laajennusinvestoinnit kaava-alueet	N	-5 360	2 480	-2 880	-2 169						
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	N	-595	0	-595	-342						
Uudelleen investoinnit	N	-635	200	-435	-149						
Peruskorjausinvestoinnit	N	-7 630	50	-7 580	-7 067						
Yleiset investoinnit	N	-1 255	-305	-1 560	-735						
Kiinteä omaisuus	N	-2 500	-250	-2 750	-2 337						
Irtain käyttöomaisuus	N	-1 235	0	-1 235	-462						
Osakkeet ja osuudet	N	-197	0	-197	86						
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset	B				-1						
Lainakannan muutokset	B										
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	B	-14 720	0	-14 720	-12 897		15 000	0	15 000	10 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	B				-3 000						
Oman pääoman muutokset	B				0						
Muut maksuvalmiuden muutokset	N				-5 382						
YHTEENSÄ											

1) N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B=bruttomääräraha/-tuloarvio

	Anslag 1 000 €					Beräknade inkomster 1 000 €					
	Bindning	Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Av-vikelse	Urspr. budget	Budget-ändring	Budget efter ändring	Utfall	Av-vikelse
DRIFTSEKONOMIDEL											
Centralvalnämnden	N	-40	0	-40	-40	0	0	0	0	40	40
Revisionsnämnden	N	-44	0	-44	-43						
Kommunstyrelsen	N	-1 414	0	-1 414	-1 795	-382	13 912	-1 860	12 052	12 321	269
Bildningsutskottet	N	-66 653	-1 555	-68 208	-67 384						
Utskottet för teknik och miljö	N	-22 869	0	-22 869	-22 889	-20	11 657	0	11 657	12 378	721
RESULTATRÄKNINGSDEL				0							
Skatteinkomster	B			0		0	59 692	2 008	61 700	62 393	693
Statsandelar	B			0							
Ränteinkomster	B			0		0	80	0	80	1	-79
Övriga finansiella inkomster	B			0							
Ränteutgifter	B	-900	0	-900	-1 157	-257					
Ersättning för grundkapital	B	0	0	0	0						
Övriga finansiella utgifter	B	-13	0	-13	-11	2					
Finansiella intäkter och kostnader	N	-913	0	-913	-1 168						
Extraordinära poster	N									0	
INVESTERINGSDEL											
Laajennusinvestoinnit kaava-alueet	N	-5 360	2 480	-2 880	-2 169						
Laajennusinvestoinnit, rakennukset	N	-595	0	-595	-342						
Uudelleen investoinnit	N	-635	200	-435	-149						
Peruskorjausinvestoinnit	N	-7 630	50	-7 580	-7 067						
Yleiset investoinnit	N	-1 255	-305	-1 560	-735						
Fast egendom	N	-2 500	-250	-2 750	-2 337						
Lös egendom	N	-1 235	0	-1 235	-462						
Aktier och andelar	N	-197	0	-197	86						
FINANSIERINGSDEL											
Förändringar av utlåningen	B				-1						
Förändringar av lånebeståndet	B										
Förändring av långfristiga lån	B	-14 720	0	-14 720	-12 897		15 000	0	15 000	10 000	
Förändring av kortfristiga lån	B				-3 000						
Förändringar av eget kapital	B				0						
Övriga förändringar i likviditeten	N				-5 382						
TOTALT											

1) N=bindande nettoanslag/nettoinkomst, B=bindande bruttoanslag/bruttoinkomst

7 Tilinpäätöslaskelmat / Bokslutskalkyler

7.1 Tuloslaskelma / Resultaträkning

Peruskunta & Sipoon Vesi, eliminoinnit huomioitu / Primärkommunen & Sibbo Vatten, eliminerin-garna beaktade

Euro	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot/ Verksamhetsintäkter	19 074 986,23	35 964 788,42
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	6 537 826,98	7 894 752,52
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 816 691,58	6 168 352,15
Tuet ja avustukset/Understöd och bidrag	1 703 642,17	4 522 050,05
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	8 016 825,50	17 379 633,70
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7 213,09	1 453,16
Toimintakulut/ Verksamhetskostnader	-83 813 377,53	-153 800 541,12
Henkilöstökulut / Personalkostnader	-45 952 525,89	-60 971 704,52
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	-37 051 600,21	-49 259 307,05
Henkilösivukulut / Lönebikostnader	-8 900 925,68	-11 712 397,47
Eläkekulut / Pensionskostnader	-7 447 062,21	-10 022 350,32
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	-1 453 863,47	-1 690 047,15
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-20 940 265,45	-69 754 292,91
Asiakaspalvelujen ostot / Köp av kundtjänster	-4 711 140,29	-42 237 285,07
Muiden palvelujen ostot / Köp av övriga tjänster	-16 229 125,16	-27 517 007,84
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-7 374 315,84	-8 987 826,59
Avustukset / Bidrag	-5 813 936,05	-8 861 732,59
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	-3 732 334,30	-5 224 984,51
Toimintakate/ Verksamhetsbidrag	-64 731 178,21	-117 834 299,54
Verotulot / Skatteinkomster	62 392 731,53	122 204 221,44
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093 094,00	19 176 567,00
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-1 015 437,92	-179 693,74
Korkotuotot / Ränteintäkter	884,80	24 724,76
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	151 580,23	280 282,15
Korkokulut / Räntekostnader	-1 156 703,01	-468 739,39
Vuosikate / Årsbidrag	18 739 209,40	23 366 795,16
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	-14 909 535,23	-10 338 450,15
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-9 991 552,64	-9 762 508,63
Arvonalentumiset / Nedskrivningar	-4 917 982,59	-575 941,52
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0,00	185 175,97
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter	0,00	185 175,97
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader	0,00	0,00
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	3 829 674,17	13 213 520,98
Poistoeron lis(-) tai väh(+)/Ökning(-) eller minskning(+) av avskrivningsdifferens	-1 116 640,36	1 698 050,01
Varausten lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av reserver	3 050 000,00	0,00
Rahastojen lis(-) tai väh(+)/ Ökning(-) eller minskning(+) av fonder	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä /Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763 033,81	14 911 570,99

7.2 Rahoituslaskelma / Finansieringskalkyl

Peruskunta & Sipoon Vesi, keskinäiset eliminoinnit huomioitu / Primärkommunen & Sibbo Vatten, interna elimineringar beaktade

Euro	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten	14 762 239,56	9 578 697,85
Vuosikate / Årsbidrag	18 739 209,40	23 366 795,16
Satunnaiset erät / Extraordinära poster		185 175,97
Tulorahoituksen korjausevät / Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 976 969,84	- 13 973 273,28
Investointien rahavirta / Kassaflödet för investeringarnas del	-11 605 271,76	- 3 576 446,33
Investointimenot / Investeringstransaktioner	-15 952 136,76	- 18 491 167,84
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringstransaktioner	0,00	826 547,55
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	4 346 865,00	14 088 173,96
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 156 967,80	6 002 251,52
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-5 897 356,70	- 23 969 403,41
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäys / Ökning av utlåningen		
Antolainasaamisten vähennys / Minskning av utlåningen	600,00	600,00
Lainakannan muutokset / Förändringar i lånebeståndet		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 000 000,00	13 550 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	-12 897 356,70	- 13 519 403,41
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	-3 000 000,00	- 24 000 000,00
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital		
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar i likviditeten	-5 381 733,40	7 101 396,63
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset / Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital		
Vaihto-omaisuuden muutos / Förändring av omsättningstillgångar		
Saamisten muutos / Förändring av fordringar	1 205 188,33	1 582 374,70
Korottomien velkojen muutos / Förändring av räntefria skulder	-6 586 921,73	5 519 021,93
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	-11 278 490,10	- 16 867 406,78
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	-8 121 522,30	- 10 865 155,26
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel		
Rahavarat / Likvida medel 31.12.	3 633 667,97	11 755 190,38
Rahavarat / Likvida medel 1.1.	11 755 190,38	22 620 345,64

7.3 Tase / Balansräkning

Peruskunta & Sipoon Vesi, eliminoinnit huomioitu / Primärkommunen & Sibbo Vatten, eliminerin-garna beaktade

Vastaavaa / Aktiva, euro	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA / AKTIVA	278 974 303,82	293 446 174,45
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÄENDE AKTIVA	269 560 749,77	274 664 338,86
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	35 343,11	22 214,76
Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga utgifter med lång verkningstid	35 343,11	22 214,76
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	229 486 467,49	228 907 304,82
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	48 093 948,11	45 699 925,89
Rakennukset / Byggnader	104 374 325,57	108 070 515,67
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	70 821 509,09	66 066 957,79
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	931 528,22	908 121,78
Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	56 580,60	56 580,60
Ennakkomaksut ja keskenerä. hankinnat/Förskotts betalningar och pågående nyanläggningar	5 208 575,90	8 105 203,09
Sijoitukset / Placeringar	40 038 939,17	45 734 819,28
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	40 038 583,18	45 733 863,29
Muut lainasaamiset / Övriga lånefordringar	355,99	955,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	214 135,92	255 706,72
Lahjoitusrahastojen varat / Donationsfondernas särskilda täckning	122 809,41	133 024,71
Muut toimeksiantojen varat / Övriga förvaltade medel	91 326,51	122 682,01
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	9 199 418,13	18 526 128,87
Saamiset / Fordringar	5 565 750,16	6 770 938,49
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	50 000,00	50 000,00
Lainasaamiset / Lånefordringar	50 000,00	50 000,00
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	5 515 750,16	6 720 938,49
Myyntisaamiset / Kundfordringar	2 559 060,84	3 806 385,83
Lainasaamiset / Lånefordringar	5 975,90	5 975,90
Muut saamiset / Övriga fordringar	1 366 387,64	2 023 330,27
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	1 584 325,79	885 246,49
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	73,20	73,20
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	73,20	73,20
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	3 633 594,77	11 755 117,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA SAMMANLAGT	278 974 303,82	293 446 174,45

Vastattavaa / Passiva, euro	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA / PASSIVA	278 974 303,82	293 446 174,45
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	107 799 091,63	105 354 766,20
Peruspääoma / Grundkapital	64 794 653,34	68 113 361,72
Edell tilikauden yli-/alijäämä / Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	37 241 404,48	22 329 833,49
Tilikauden yli-/alijäämä / Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 763 033,81	14 911 570,99
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET / AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	37 817 244,91	39 750 604,55
Poistoero / Avskrivningsdifferenser	32 817 244,91	31 700 604,55
Vapaaehtoiset varaukset / Reserver	5 000 000,00	8 050 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	70 489,01	70 489,01
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	70 489,01	70 489,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	214 135,92	255 706,72
Lahjoitusrahastojen pääomat / Donationsfondernas kapital	214 135,92	255 706,72
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	133 073 342,35	148 014 607,97
Pitkäaikainen / Långfristigt	102 708 294,47	105 223 645,98
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	85 010 000,00	88 285 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	24 989,87	46 428,75
Lyhytaikainen / Kortfristigt	30 365 047,88	42 790 961,99
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	16 275 000,00	18 875 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	21 438,88	22 356,70
Saadut ennakot / Erhållna förskott	1 132 669,41	1 837 207,76
Ostovelat / Leverantörsskulder	5 786 173,93	11 682 524,26
Siirtovelat / Resultatregleringar	6 241 795,66	9 292 718,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA SAMMANLAGT	278 974 303,82	293 446 174,45

7.4 Konsernilaskelmat / Koncernkalkyler

Konsernituloslaskelma / Koncernresulträkning

Euroa / Euro	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toimintatuotot / Verksamhetsintäkter	38 726 169,09	94 122 295,95
Toimintakulut / Verksamhetskostnader	-101 193 841,28	-208 794 717,03
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) / Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	4 285,34	-65 648,57
Toimintakate / Verksamhetsbidrag	-62 463 386,85	-114 738 069,65
Verotulot / Skatteinkomster	62 392 731,53	122 204 221,44
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093 094,00	19 176 567
<i>Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader</i>	-958 331,63	-449 030,25
Korkotuotot / Ränteintäkter	41 936,00	29 347,84
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	282 174,63	296 910,60
Korkokulut / Räntekostnader	-1 224 675,94	-515 040,41
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-57 766,31	-260 248,28
Vuosikate / Årsbidrag	21 064 107,05	26 193 688,54
<i>Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar</i>		
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-11 817 566,17	-13 137 706,21
Omistuksen eliminointierot	-29 609,05	-2,96
Arvonalentumiset / Nedskrivningar	-4 917 982,59	-577 705,29
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0,00	185 175,97
Tilikauden tulos / Räkenskapsperiodens resultat	4 298 949,24	12 663 450,05
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) / Ökning (-) eller minskning (+) av fonder		
Tilinpäätössiirrot / Bokslutsdispositioner	3 295,27	0,00
<i>Tilikauden verot ja laskennalliset verot / Räkenskapsperiodens skatter och beräknade skatter</i>		
Tilikauden verot / Räkenskapsperiodens skatter	-287,64	-3 793,22
Laskennalliset verot / Beräknade skatter	0,00	-2 663,61
Vähemmistöosuudet / Minoritetsandelar	3 451,66	-16 008,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	4 305 408,54	12 640 985,18

Konsernirahoituslaskelma / Kocernfinansieringskalkyl

Euro	1.1 - 31.12.2023	1.1 - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta / Kassaflödet i verksamheten		
Vuosikate / Årsbidrag	21 064 107,05	26 193 688,55
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0,00	185 175,97
Tilikauden verot / Skatter under verksamhetsåret	- 287,64	-3 793,22
Tulorahoituksen korjausevät / Korrektivposter till internt tillförda medel	- 3 978 584,75	-13 666 614
	17 085 234,67	12 708 457,30
Investointien rahavirta / Investeringarnas kassaflöde		
Investointimenot / Investeringsutgifter	- 17 739 168,46	-24 090 292,33
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2 426,09	857 348,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot / Inkoster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva	4 350 574,74	14 278 494,02
	- 13 386 167,63	-8 954 449,49
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 699 067,04	3 754 007,81
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde		
Antolainauksen muutokset / Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten lisäykset / Ökning av utlåningen	0,00	177,72
Antolainasaamisten vähennykset / Minskning av utlåningen	600,00	600,00
	600,00	777,72
Lainakannan muutokset / Förändringar av lånestocken		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys / Ökning av långfristiga lån	10 063 650,76	15 481 976,53
Pitkäaikaisten lainojen vähennys / Minskning av långfristiga lån	- 12 897 356,70	-13 966 783,45
Lyhytaikaisten lainojen muutos / Förändring av kortfristiga lån	- 3 000 000,00	-23 908 046,31
	- 5 833 705,94	-22 392 853,23
Oman pääoman muutokset / Förändringar i eget kapital	14 910,29	106 874,92
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av likviditeten		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset / Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	- 567,12	-849,08
Vaihto-omaisuuden muutos / Förändring av omsättningstillgångar	- 21 010,41	68 384,08
Saamisten muutos / Förändring av fordringar	1 974 702,40	-1 195 890,64
Korottomien velkojen muutos / Förändring av räntefria skulder	6 519 642,95	6 632 745,31
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av av likviditeten	- 4 566 518,08	5 504 389,67
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde	- 10 384 713,73	-16 780 810,92
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	- 6 685 646,68	-13 026 803,11
Rahavarat / Likvida medel 31.12.	11 558 738,32	20 053 273,80
./. Sotekuntayhtymät / Sotesamkommuner 1.1	- 1 808 888,79	
Rahavarat / Likvida medel 1.1.	20 053 273,80	33 080 076,91

Konsernitase / Kocernbalansräkning

VASTAAVAA / AKTIVA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÄENDE AKTIVA	265 850 724,77	288 190 156,41
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	1 451 067,58	2 328 735,12
Aineettomat oikeudet / Immateriella rättigheter	1 190 720,39	1 162 640,82
Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga utgifter med lång verkningstid	124 216,23	1 056 583,40
Ennakkomaksut / Förskottsbetalningar	136 130,96	109 510,90
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	257 699 056,81	277 246 611,51
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	48 570 349,11	46 434 697,23
Rakennukset / Byggnader	129 737 765,87	142 891 967,64
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	72 512 240,83	68 125 389,40
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	1 255 174,99	2 758 826,35
Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	66 705,16	153 546,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat / Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	5 556 820,85	16 882 184,27
Sijoitukset / Placeringar	6 700 600,38	8 614 809,78
Osakkuusyhteisöosuudet / Andelar av intressesamfund	2 202 503,73	2 808 139,10
Muut osakkeet ja osuudet / Övriga aktier och andelar	4 484 526,43	5 786 669,75
Muut lainasaamiset / Övriga lånefordringar	355,99	955,99
Muut saamiset / Övriga fordringar	13 214,23	19 044,94
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	446 451,70	452 159,36
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	69 011,51	89 401,60
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet / Donationsfondernas särskilda täckning	123 662,82	134 819,18
Muut toimeksiantojen varat / Övriga förvaltade medel	253 777,37	227 938,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	18 347 247,60	33 377 065,38
Vaihto-omaisuus / Omsättningstillgångar	54 642,55	616 073,10
Aineet ja tarvikkeet / Material och förnödenheter	5 008,53	587 626,07
Keskeneräiset tuotteet / Varor under tillverkning	43 179,18	27 599,06
Muu vaihto-omaisuus / Övriga omsättningstillgångar	6 454,83	847,97
Saamiset / Fordringar	6 733 866,73	12 707 718,49
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	64 319,58	50 111,28
Lainasaamiset / Lånefordringar	50 000,00	50 000
Muut saamiset / Övriga fordringar	14 319,58	111,28
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	6 669 547,15	12 657 607,21
Myyntisaamiset / Kundfordringar	2 807 336,19	7 358 369,46
Lainasaamiset / Lånefordringar	8 456,12	5 983,63
Muut saamiset / Övriga fordringar	1 893 609,26	2 673 641,87
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	1 960 145,57	2 619 612,25
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	1 994 625,01	1 913 777,27
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	1 195,56	1 195,56
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin / Placeringar i penningmarknadsinstrument	1 074 750,33	996 735,75
Muut arvopaperit / Övriga värdepapper	918 679,12	915 845,96
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	9 564 113,31	18 139 496,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA TOTALT	284 644 424,08	322 019 381,15

VASTATTAVAA / PASSIVA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	145 325 961,92	145 124 600,91
Peruspääoma / Grundkapital	64 794 653,34	68 113 361,72
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder	107 363,43	76 950,41

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) / Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	76 118 536,61	64 293 303,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	4 305 408,54	12 640 985,17
VÄHEMMISTÖOSUDET / MINORITETSANDELAR	325 601,87	339 502,00
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	129 489,01	691 863,02
Eläkevastuuvaraukset / Avsättningar för pensioner	0,00	7 667,62
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	129 489,01	684 195,41
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT / FÖRVALTAT KAPITAL	446 487,94	453 872,28
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	69 011,51	89 620,92
Lahjoitusrahastojen pääomat / Donationsfondernas kapital	215 025,57	258 831,73
Muut toimeksiantojen pääomat / Övrigt förvaltat kapital	162 450,86	105 419,63
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	138 416 883,34	175 409 542,94
Pitkäaikainen / Långfristigt	104 970 587,01	120 269 609,65
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	87 266 577,35	103 294 396,43
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	24 989,87	46 428,75
Saadut ennakot / Erhållna förskott	4 098,84	13 197,68
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga skulder	17 674 920,95	16 915 586,79
Lyhytaikainen / Kortfristigt	33 446 296,33	55 139 933,29
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	16 661 534,84	19 809 210,40
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	21 438,88	22 356,70
Saadut ennakot / Erhållna förskott	1 524 711,39	2 323 715,31
Ostovelat / Leverantörsskulder	6 910 976,86	17 271 724,65
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga skulder	995 900,35	1 396 968,68
Siirtovelat / Resultatregleringar	7 224 245,53	14 183 695,07
Laskennalliset verovelat / Uppskjutna skatteskulder	107 488,50	132 262,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA TOTALT	284 644 424,08	322 019 381,15

8 Tilinpäätöksen liitetiedot / Noter till bokslutet

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT / VÄRDERINGS- OCH PERIODISERINGS- RINCIPER SAMT METODER

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseessa hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä kunnan sosiaali- ja terveydenhuolto lukuun ottamatta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä pelastustoimi siirtyivät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien.

Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kärkulla-kuntayhtymät (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä).

Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien jäsenosuuksien, irtaimen omaisuuden ja lomapalkkavelan siirto on kirjattu peruspääomaa vastaan avaavassa taseessa 1.1.2023 (Kirjanpitolautakunnan lausunto 137/2023 kunnan ja kuntayhtymän vuoden 2023 konsernitilinpäätöksen laatimisesta):

- kuntayhtymien jäsenosuudet 31.12.2022 (euroa)

HUS	5 140 9
Kärkulla Samkommun	384 9
Eteva ky	82 1

- siirretyn irtaimen omaisuuden arvo 31.12.2022 (euroa): 169 810,40
- siirretty lomapalkkavelka 31.12.2022 (euroa): 2 016 128.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET / PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV KONCERN-BOKSLUT

Esittämistapa

Konsernilaskenta tehtiin CGI:n Konsta-järjestelmässä.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitaseeseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt (omistusosuus yli 50 %) sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä, joissa kunnan omistusosuus on yli 20 %, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen kunnan omistusosuutta vastaava määrä voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Tällaisia osakkuusyhteisöjä on neljä, mutta edellisten vuosien tapaan Asunto Oy Sipoon Mäntykankaan osalta yhdistelyä ei ole tehty vähäisen merkityksen vuoksi.

Osakkuusyhteisöjen Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab:n ja Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy:n tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksille tilinpäätöksessä esitettävissä tiedoissa säädettyjen 2 ja 3 lukujen pienyrityssäännösten mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Tämä koskee myös apporttiluovutuksessa syntynyttä myyntivoittoa ja kiinteistöjen arvonnkorotuksia. Kiinteistövero ei ole eliminoitu vähäisen vaikutuksen vuoksi.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja ei ole oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Vaikutus konsernitaseen kannalta on vähäinen.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä. Osakkuusyhteisöistä ei ole aikaisempina vuosina huomioitu poistoeroa ja vapaaehtoista varausta.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Mukana peruskunta ja Sipoon Vesi, ilman keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä. Konsernin liitetiedoissa on otettu huomioon peruskunta, Sipoon Vesi, tytäryhtiöt ja kuntayhtymät.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Poikkeavat tilikaudet

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen myötä kunnan sosiaali- ja terveydenhuolto lukuun ottamatta hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä pelastustoimi siirtyivät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien. Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kårkulla-kuntayhtymät (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä).

Laskelma konsernitilinpäätöksen edellisten tilikausien yli-/alijäämien muutoksesta verrattuna vuoden 2022 konsernitilinpäätökseen:

	31.12.2022, tase, eur	1.1.2023 tase, eur	avaava	ero / diff
VASTAAVAA/AKTIVA				
PYSYVÄT VASTAAVAT / BESTÄENDE AKTIVA	288 190 156,42	265 171 500,29	-	23 018 656,13
Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	2 328 735,12	1 382 854,31	-	945 880,81
Aineettomat oikeudet / Immateriella rättigheter	1 162 640,82	1 162 489,52	-	151,30
Muut pitkävaikuttaiset menot / Övriga utgifter med lång	1 056 583,40	110 853,88	-	945 729,52
Ennakkomaksut / Förskottsbetalningar	109 510,90	109 510,90	-	0,00
Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	277 246 611,52	257 010 966,86	-	20 235 644,66
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	46 434 697,23	46 173 018,67	-	261 678,56
Rakennukset / Byggnader	142 891 967,64	132 593 342,91	-	10 298 624,73
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och	68 125 389,40	67 660 127,66	-	465 261,74
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	2 758 826,35	1 073 705,46	-	1 685 120,89
Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	153 546,63	96 314,21	-	57 232,42
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat / Förskottsbet. och	16 882 184,27	9 414 457,95	-	7 467 726,32
Sijoitukset / Placeringar	8 614 809,78	6 777 679,12	-	1 837 130,66
Osakkuusyhteisöosuudet / Andelar av intressesamfund	2 808 139,10	2 198 218,39	-	609 920,71
Muut osakkeet ja osuudet / Övriga aktier och andelar	5 786 669,75	4 565 305,70	-	1 221 364,05
Muut lainasaamiset / Övriga lånefordringar	955,99	955,99	-	-
Muut saamiset / Övriga fordringar	19 044,94	13 199,04	-	5 845,90
TOIMEKSIANTOJEN VARAT / FÖRVALTADE MEDEL	452 159,36	358 274,84	-	93 884,52
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	89 401,60	89 401,60	-	-
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet / Donationsfondernas	134 819,18	133 872,38	-	946,80
Muut toimeksiannot / Övriga förvaltade medel	227 938,58	135 000,86	-	92 937,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT / RÖRLIGA AKTIVA	33 377 065,37	26 986 586,27	-	6 390 479,10
Vaihto-omaisuus / Omsättningsstillgångar	616 073,10	33 632,13	-	582 440,97
Aineet ja tarvikkeet / Material och förnödenheter	587 626,07	5 185,10	-	582 440,97
Keskeneräiset tuotteet / Varor under tillverkning	27 599,06	27 599,06	-	-
Muu vaihto-omaisuus / Övriga omsättningsstillgångar	847,97	847,97	-	-
Saamiset / Fordringar	12 707 718,49	8 708 569,14	-	3 999 149,35
Pitkäaikaiset saamiset / Långfristiga fordringar	50 111,28	50 111,28	-	0,00
Lainasaamiset / Lånefordringar	50 000,00	50 000,00	-	-
Muut saamiset / Övriga fordringar	111,28	111,28	-	0,00
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar	12 657 607,21	8 658 457,85	-	3 999 149,35
Myyntisaamiset / Kundfordringar	7 358 369,46	4 005 637,11	-	3 352 732,34
Lainasaamiset / Lånefordringar	5 983,63	5 983,63	-	0,00
Muut saamiset / Övriga fordringar	2 673 641,87	2 630 719,41	-	42 922,46
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	2 619 612,25	2 016 117,69	-	603 494,56
Rahoitusarvopaperit / Finansiella värdepapper	1 913 777,27	1 913 777,28	-	0,01
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar	1 195,56	1 195,56	-	-
Rahamarkkinainstrumentit / Penningmarknadsinstrument	996 735,75	996 735,75	-	0,00
Muut arvopaperit / Övriga värdepapper	915 845,96	915 845,96	-	0,00
Rahat ja pankkisaamiset / Kassa och bank	18 139 496,52	16 330 607,72	-	1 808 888,79
VASTAAVAA YHTEENSÄ / AKTIVA TOTALT	322 019 381,15	292 516 361,40	-	29 503 019,76
VASTATTAVAA / PASSIVA				
OMA PÄÄOMA / EGET KAPITAL	145 124 600,91	140 944 962,05	-	4 179 638,87
Peruspääoma / Grundkapital	68 113 361,72	64 794 653,36	-	3 318 708,37
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder	76 950,41	63 637,23	-	13 313,18
Edellisten tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Överskott	64 293 303,61	76 086 671,46	-	11 793 367,85
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Räkenskapsperiodens	12 640 985,17	-	-	12 640 985,17
VÄHEMMISTÖOSUUDET / MINORITETSANDELAR	339 502,00	329 053,53	-	10 448,47
PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR	691 863,03	123 989,01	-	567 874,02
Eläkevastuutaraukset / Avsättningar för pensioner	7 667,62	-	-	7 667,62
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	684 195,41	123 989,01	-	560 206,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	453 872,28	358 878,19	-	94 994,09
Valtion toimeksiannot / Statliga uppdrag	89 620,92	89 620,92	-	-
Lahjoitusrahastojen pääomat / Donationsfondernas kapital	258 831,73	256 775,36	-	2 056,37
Muut toimeksiantojen pääomat / Övrigt förvaltat kapital	105 419,63	12 481,91	-	92 937,72
VIERAS PÄÄOMA / FRÄMMANDE KAPITAL	175 409 542,93	150 759 478,57	-	24 650 064,36
Pitkäaikainen / Långfristigt	120 269 609,65	107 464 036,98	-	12 805 572,68
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från fin. institut	103 294 396,43	90 510 590,14	-	12 783 806,29
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	46 428,75	46 428,75	-	-
Saadut ennakot / Erhållna förskott	13 197,68	13 197,68	-	-
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga	16 915 586,79	16 893 820,41	-	21 766,38
Lyhytaikainen / Kortfristigt	55 139 933,27	43 295 441,60	-	11 844 491,68
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från fin. institut	19 809 210,40	19 217 177,02	-	592 033,38
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund	22 356,70	22 356,70	-	-
Saadut ennakot / Erhållna förskott	2 323 715,31	2 324 665,96	-	950,65
Ostovelat / Leverantörsskulder	17 271 724,65	12 900 514,86	-	4 371 209,80
Liittymismaksut ja muut velat / Anslutningsavgifter och övriga	1 396 968,68	1 150 236,71	-	246 731,97
Siirtovelat / Resultatregleringar	14 183 695,07	7 573 001,85	-	6 610 693,22
Laskennalliset verovelat / Uppskjutna skatteskulder	132 262,46	107 488,50	-	24 773,96
VASTATTAVAA YHTEENSÄ / PASSIVA TOTALT	322 019 381,15	292 516 361,40	-	29 503 019,76

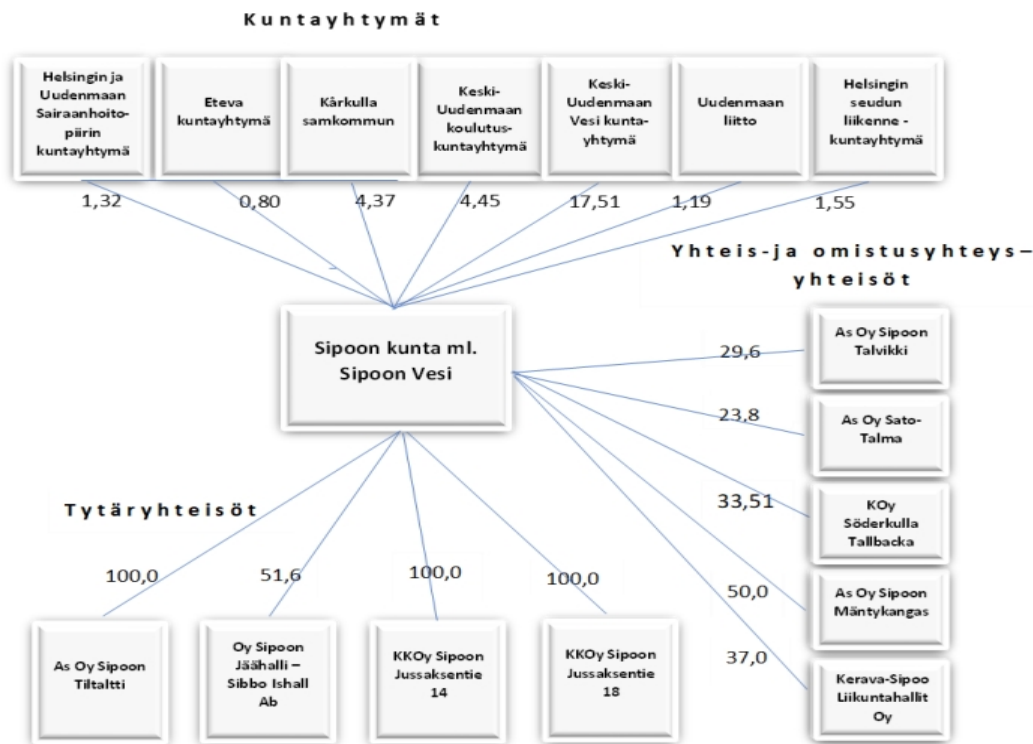
Yhteenveto avaavan taseen 1.1.2023 ja tase 31.12.2022 välisistä eroista:

	Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiiri n kuntayhtymä	Eteva kuntayhtymä	Kärkulla samkommun	Siirto Itä- Uudenmaan hyvinvointialu eelle	Sipoon Terveystie 1	Muut	Eliminoinnit	yhteensä
VASTAAVAA/AKTIVA								
Pysyvät vastaavat / Bestående aktiva	19 820 692,12	407 930,75	1 794 948,78	166 784,47	827 500,00	800,00		23 018 656,12
Toimeksiantojen varat	92 937,72	946,80						93 884,52
Vaihtuvat vastaavat / Rörliga aktiva	6 107 840,13	146 819,62	176 522,10			6 202,99	- 46 905,72	6 390 479,12
Yhteensä/Totalt	26 021 469,97	555 697,17	1 971 470,88	166 784,47	827 500,00	7 002,99	- 46 905,72	29 503 019,76
								-
VASTATTAVAA/PASSIVA								
Oma pääoma/eget kapital	5 170 381,19	90 325,86	384 964,09	- 2 290 202,72	827 500,00	800,00	- 41 29,57	4 179 638,85
Vähemmistöosuudet / Minoritetsandelar	4 258,19	6 190,29						10 448,48
Pakolliset varaukset / Avsättningar	567 874,02							567 874,02
Toimeksiantojen pääomat	92 937,72		2 056,37					94 994,09
Vieras pääoma / Främmande kapital	20 228 352,07	378 843,22	1 627 535,24	2 456 987,19		5 252,34	- 46 905,74	24 650 064,32
Yhteensä/Totalt	26 063 803,19	475 359,37	2 014 555,70	166 784,47	827 500,00	6 052,34	- 51 035,31	29 503 019,76

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

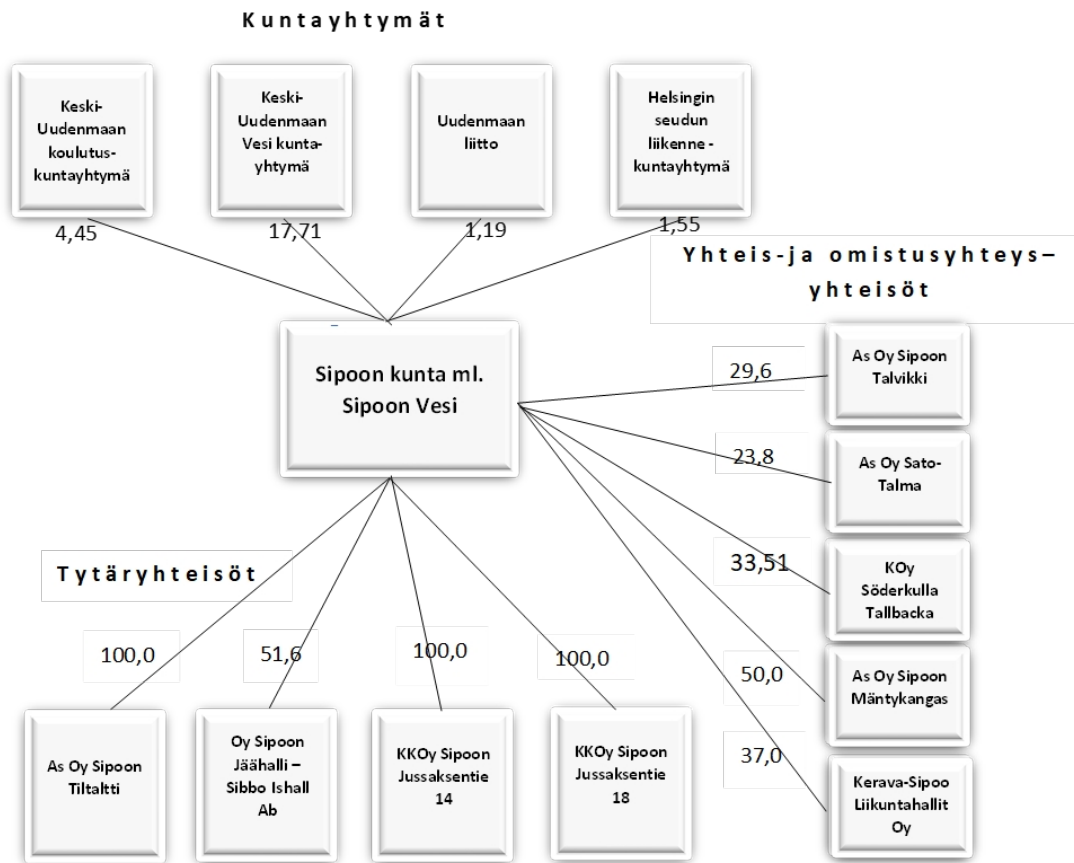
Konsernirakenteesta poistuivat HUS-, Eteva- ja Kärkulla-kuntayhtymät (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä Laki pelastustoimen järjestämisestä).

Konsernirakenne 31.12.2022 saakka:

Konsernirakenne 1.1.2023 alkaen:

SIPOON KUNTAKONSERNIN RAKENNE 2023

TOIMINTATUOTOT KUNNAN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA / VERKSAMHETSINTÄKTER PRESENTERADE SOM AV KOMMUNEN FASTSTÄLLDA UPPGIFTSHELHETER

Liite / Bilaga 6	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto / Allmän förvaltning		14 118 555,36		13 974 630,98
Sosiaali- ja terveysosasto / Social- och hälsovårdsavdelningen		50 321 476,47		8 325 127,73
Sivistysosasto / Bildningsavdelningen		8 137 929,29		4 848 626,16
Tekniikka- ja ympäristöosasto / Avdelningen för teknik och miljö		21 544 334,83		8 816 403,55
Kunnan toimintatuotot yhteensä / Kommunens verksamhetsintäkter totalt		94 122 295,95		35 964 788,42
Konsernipalvelut / Koncerntjänster	4 689 711,62		4 568 267,31	
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	1 462 501,16		1 114 829,14	
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	1 271 073,02		1 271 073,02	
Koulutus / Utbildning	5 549 088,82		2 233 958,23	
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	25 753 794,46		9 886 858,53	
Kunnan toimintatuotot yhteensä / Kommunens verksamhetsintäkter totalt	38 726 169,09		19 074 986,23	

1.5.2023 toteutuneen uuden organisaatiomuutoksen takia luvut eivät ole vertailukelpoisia

VEROTULOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV SKATTEINTÄKTER

Liite / Bilaga 7	2023	2022
Verotulot / Skatteinkomster	62 392 731,53	122 204 221,44
Kunnan tulovero / Kommunens inkomstskatt	44 787 613,66	103 992 855,93
Kiinteistövero / Fastighetsskatt	11 624 089,25	10 644 448,55
Osuus yhteisöveron tuotosta / Andel av intäkten av samfundsskatt	5 981 028,62	7 566 769,26
Muut verot / Övriga skatter	0,00	147,70

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV STATSANDELAR

Liite / Bilaga 8	2023	2022
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093 094,00	19 176 567,00
Kunnan ja peruspalv.valtionosu / Statsandel för kommunal basservice inkl. Utjämningar	22 318 370,00	19 556 090,00
Verotulo.perust.valt.os.tasaus / Utjämning av statsandelen på basis av	-640 179,00	-6 251 939,00
Järjestelmämuutoksen tasaus / Utjämning till följd av systemändringen (+/-)	0,00	0,00
Opetus- ja kulttt. muut valt.os / Övriga statsandelar för undervisnings- och kulturverksamhet	-2 115 475,00	-2 186 728,00
Verotulomenetysten kompensatio / Kompensationen för förlorade skatteinkomster	2 530 378,00	8 059 144,00

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV KÖPTA TJÄNSTER

Liite / Bilaga 9	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot / Köp av kundtjänster	-6 206 258,35	-49 187 490,80
Muiden palvelujen ostot / Köp av övriga tjänster	-14 734 007,10	-20 566 802,11
Kunnan palvelujen ostot yhteensä / Skatteinkomster totalt	-20 940 265,45	-69 754 292,91

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET JA NIIDEN MUUTOKSET / GRUNDERNA FÖR AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN OCH ÄNDRINGAR I DEM

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 vuotta	Tasapoisto
Muut	2–5 vuotta	Tasapoisto*
Hallinto- ja laitosrakennukset	25 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Muut rakennukset	10–20 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	Tasapoisto
Verkostot	30 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10–15 vuotta	Tasapoisto
Kuljetusvälineet	5–10 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3–5 vuotta	Tasapoisto
Luonnonvarat		Käytön mukainen poisto

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen osalta on noudatettu yllä mainittua poistosuunnitelmaa vuoden 2015 valmistuneiden kohteiden osalta. Aikaisempien vuosien valmistuneiden hyödykkeiden osalta on käytetty pidempää poistoajoja saatujen erityisperusteiden perusteella. Ryhmässä Muut aineettomat hyödykkeet* on kuitenkin Sipoon kunnan investoinneissa muiden kuntien vesi- ja viemärlaitoksiin (esim. Sipoon kunnan osuus Viikinmäen puhdistamoon) noudatettu enimmäissuosituksen mukaista 20 vuoden poistoajaa.

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET / ÄNDRINGAR I ANSÄTTNINGAR

Liite / Bilaga 12 Konsernivaraukset uusi, alkaen 2021 / Avsättningar för koncernen, ny för 2021	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Kaatopaikan maisemointivaraus / Avsättning för iståndsättande av avstjälpningsplats 1.1.	70 489,01	70 489,01		70 489,01
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden				
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden				
Kaatopaikan maisemointivaraus / Avsättning för iståndsättande av avstjälpningsplats 31.12.	70 489,01	70 489,01	70 489,01	70 489,01
Potilasvastuuvaraus / Patientansvarsavsättning 1.1.	508 973,81	508 973,81		
./ Sote-kuntayhtymät / Sote-samkommun 1.1. (HUS)	- 508 973,81			
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden	0,00			
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden	0,00			
Potilasvastuuvaraus / Patientansvarsavsättning 31.12.	0,00	508 973,81		
Eläkevaraus / Pensionsavsättning 1.1.	7 667,61	7 667,61		
./ Sote-kuntayhtymät / Sote-samkommun 1.1. (HUS)	- 7 667,61			
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden				
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden				
Eläkevaraus / Pensionsavsättning 31.12.	0,00	7 667,61		
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar 1.1.	104 732,59	104 790,08		
./ Sote-kuntayhtymät / Sote-samkommun 1.1. (HUS)	- 51 232,59			
Lisäykset tilikaudella / Ökningar under räkenskapsperioden	5 500,00	16 442,51		
Vähennykset tilikaudella / Minskningar under räkenskapsperioden		- 16 500		
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar 31.12.	59 000,00	104 732,59		

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT / VINSTER OCH -FÖRLUSTER FRÅN TILLGÅNGAR BLAND BESTÅENDE AKTIVA

Liite / Bilaga 13	Konserni / Koncernen		Kunta / kommunen	
	2023	2022	2023	2022
<i>Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter</i>				
Myyntivoitot, osakkeet / Vinster från överlåtelse, aktier	217 239,99	291 168,33	217 239,99	290 732,31
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot / Vinster från överlåtelse av mark- och vattenområden	3 437 263,32	13 037 873,67	3 437 263,32	13 027 346,35
Rakennusten luovutusvoitot / Vinster från överlåtelse av byggnader	25 323,99	384 901,26	322 466,53	379 677,07
Muut luovutusvoitot / Övriga överlätelsevinster		68 634,02		
Luovutusvoitot yhteensä / Överlätelsevinster totalt	3 679 827,30	13 782 577,28	3 976 969,84	13 697 755,73
<i>Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader</i>				
Myyntitappiot, rakennukset / Förlust vid försäljning, byggnader		20,02		
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot / Förlust vid överlåtelse av mark- och vattenområden		485,31		485,31
Osakkeiden luovutustappiot / Förluster vid överlåtelse av aktier				
Myyntitappiot, muut / Förlust vid försäljning, övrigt	27,90	49 866,87		
Myyntitappiot yhteensä / Försäljningsförluster totalt	27,90	50 372,20	0,00	485,31

SATUNNAISTEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Liite / Bilaga 14	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter	0,00	185 175,97		185 175,97
Kiinteistöosakeyhtiö Terveystie 1 lopputilitys, varat siirretty Sipoon kunnan tilille / Slutredovisning av fastighetsaktiebolaget Hälsövägen 1, medlen överförda till Sibbo kommuns konto				
Satunnaiset tuotot yhteensä / Extraordinära intäkter totalt	0,00	185 175,97	0,00	185 175,97
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader				
Satunnaiset kulut yhteensä / Extraordinära kostnader totalt	0,00	0,00	0,00	0,00

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV DIVIDENDINTÄKTER OCH RÄNTA PÅ GRUNDKAPITAL

Liite / Bilaga 15	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä / Dividendintäkter från andra samfund	116 786,60	69 635,70
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä / Ränta på grundkapital från samkommuner		173 928,38
Yhteensä	116 786,60	243 564,08

Tasetta koskevat liitetiedot / Noter angående balansräkningen

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot / Noter till aktiva i balansräkningen

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET / MATERIELLA OCH IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Pysyvät vastaavat hyödykkeet / Bestående aktiva

Liite 19a Aineettomat hyödykkeet / Immateriella tillgångar	Aineettomat oikeudet / Immateriella rättigheter	Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga utgifter med lång verkningstid	Yhteensä / Totalt
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.		22 214,76	22 214,76
Lisäykset tilikauden aikana / Ökningar under räkenskapsperioden		29986,78	29986,78
Rahoitusosuudet tilikaudella / Finansieringsandelar under räkenskapsperioden			
Vähennykset tilikauden aikana / Minskningar under räkenskapsperioden			
Siirrot erien välillä / Överföringar mellan poster			
Tilikauden poistot / Räkenskapsperiodens avskrivningar		-16 858,43	-16 858,43
Arvonlennukset ja niiden palautukset / Nedskrivningar och återföringar av dem			
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	0,00	35 343,11	35 343,11

Liite 19a Aineelliset hyödykkeet / Materiella tillgångar	Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	Rakennukset / Byggnader	Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier	Muut aineelliset hyödykkeet / Övriga materiella tillgångar	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat / Förskottsbet. och pågående nyanläggningar	Yhteensä / Totalt
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	45 699 925,89	108 070 515,67	66 066 957,79	741 337,31	56 580,60	8 105 203,09	228 740 520,35
Lisäykset tilikauden aikana / Ökningar under räkenskapsperioden	2 503 623,90					13 301 135,19	15 804 759,09
Rahoitusosuudet tilikaudella / Finansieringsandelar under räkenskapsperioden							0,00
Vähennykset tilikauden aikana / Minskningar under räkenskapsperioden	-109 601,68	-56 533,47					-166 135,15
Siirrot erien välillä / Överföringar mellan poster		6 817 634,26	8 918 530,92	461 597,20		-16 197 762,38	0,00
Tilikauden poistot / Räkenskapsperiodens avskrivningar		-5 539 308,30	-4 148 803,98	-266 514,52			-9 954 626,80
Muut lisäpoistot (alle 1000e)			-15 175,64	-4 891,77			-20 067,41
Arvonlennukset ja niiden palautukset / Nedskrivningar och återföringar av dem		-4 917 982,59					-4 917 982,59
Poistamaton hankintameno / Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	48 093 948,11	104 374 325,57	70 821 509,09	931 528,22	56 580,60	5 208 575,90	229 486 467,49

Sijoitukset / Placeringar

Liite / Bilaga 19. b	Osakkeet, konserniyh-tiöt / Aktier, koncern-bolag	Osakkeet, omistusyht-yhteisöt / Aktier, intres-sebolag	Kuntayhtymäosuudet / Andelar i samkommuner	Muut osakkeet ja osuudet / Övriga aktier och andelar
Hankintameno / Anskaffningsutg 1.1.	32 340 006,72	1 514 261,57	2 364 252,10	3 906 431,80
Lisäykset / Ökningar				117 391,00
Vähennykset / Minskningar				-203 760,01
Siirrot erien välillä / Överföringar				
Hankintameno / Anskaffningsutg 31.12.	32 340 006,72	1 514 261,57	2 364 252,10	3 820 062,79

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt / Dottersamfund, samkommunandelar samt ägarintressesamfund

Liite / Bilaga 20-22		Kuntakonsernin osuus / Kommunkoncernens andel, €			
Nimi / Namn	Y-tunnus	Konsernin omistusosuus/ Koncernens ägarandel, %	omasta pää-omasta/ av eget kapital	vieraasta pää-omasta/ av främ-mande kapital	tilik.voitosta /tappiosta / av räkenska-ernas vinst/förlust
Tytäryhteisöt / Dottersamfund					
Asunto Oy Tiltalti / Bostads Ab Gransångaren	0877809-5	100,00	274 371,34	77 108,67	2,46
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo Ishall Ab	1488818-6	51,60	243 309,11	389 027,39	- 10 202,10
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 14 / Ömse-sidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 14	2732804-9	100,00	21 376 366,83	108 172,02	- 439 692,44
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 18 / Ömse-sidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 18	2732807-3	100,00	5 869 656,27	44 081,40	100 143,31
		Yhteensä	27 763 703,55	618 389,48	- 349 748,77
Kuntayhtymät / Samkommuner					
Keski-Uudenmaan koulutus kuntayhtymä konserni	0213834-5	4,45	3 626 097,58	617 623,43	- 3 341,81
Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä	0131665-6	17,71	3 118 072,73	295 066,06	9 648,81
Uudenmaan liitto	0201296-1	1,19	16 227,92	38 628,02	- 605,75
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	2274586-3	1,55	1 707 344,01	2 228 533,35	465 921,53
		Yhteensä	8 467 742,24	3 179 850,86	471 622,78
Yhteis- ja omistusyhteyshyhteisöt / Intressesamfund					
Asunto Oy Sipoon Talvikki / Bostads Ab Sibbo Vintergröna	0212887-6	29,60	50 391,29	14 248,75	- 1 271,90
Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy	0661055-5	23,80	290 634,20	13 500,89	2 852,23
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	2166899-0	33,51	100 721,63	2 891 634,21	14 460,78
Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy	3307983-5	37,00	1 093 736,91	2 429,37	- 11 755,77
Asunto Oy Sipoon Mäntykangas / Bostads Ab Sibbo Tallmo	1522656-3	50,00	Ei yhdistelty		
		Yhteensä	1 535 484,03	2 921 813,22	4 285,34

SAAMISTEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV FORDRINGAR

Liite / Bilaga 23	2023	2022
Lyhytaikaiset saamiset / Kortfristiga fordringar		
Saamiset tytäryhteisöiltä / Fordringar på dottersamfund		
Myyntisaamiset / Kundfordringar	37 269,94	36 978
Lainasaamiset / Lånefordringar		
Muut saamiset / Övriga fordringar		
<i>Yhteensä / Totalt</i>	37 269,94	36 978
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä / Fordringar på samkommuner, i vilka kommunen är medlem		
Myyntisaamiset / Kundfordringar	52 983,18	64 717,73
Lainasaamiset / Lånefordringar		
Muut saamiset / Övriga fordringar		
Siirtosaamiset / Resultatregleringar	571 000,00	393 868,50
<i>Yhteensä / Totalt</i>	623 983,18	458 586,23
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä / Fordringar på intresse- och andra ägarintressesamfund		
Myyntisaamiset / Kundfordringar	9 204,00	6 078,85
Lainasaamiset / Lånefordringar		
Muut saamiset / Övriga fordringar		
Siirtosaamiset / Resultatregleringar		
<i>Yhteensä / Totalt</i>	9 204,00	6 078,85
Saamiset yhteensä / Fordringar sammanlagt	661 253,12	501 643,08

LYHYTAIKAISIIN SIIRTOSAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT / VÄSENTLIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Liite / Bilaga 24	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset / Långfristiga resultatregleringar				
Menoennakot / Utgiftsförskott				
Etukäteen maksetut vuokratulot / På förhand erlagda hyreskostnader				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä / Långfristiga resultatregleringar totalt	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset / Kortfristiga resultatregleringar				
Tulojäämät / Icke erhållna inkomster				
Siirtyvät korot / Räntor som överförs				
KELA:n korvaus työterveydenhuollosta / FPA:s ersättning för företagshälsovård				
EU-tuet ja avustukset / EU-bidrag och understöd				
Kauppahintasaamisia / Oerhållen köpesumma				
Hyvityksiä kunnilta ja kuntayhtymiltä / Krediteringar från kommuner och samkommuner	0,00	398 651,69	572 191,29	398 651,69
Muut tulojäämät / Övriga inkomster som inte erhållits	1 960 145,57	2 220 960,56	1 012 134,50	486 594,80
Tulojäämät yhteensä / Ickeerhållna inkomster totalt	1 960 145,57	2 619 612,25	1 584 325,79	885 246,49
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä / Kortfristiga resultatregleringar totalt	1 960 145,57	2 619 612,25	1 584 325,79	885 246,49

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot / Noter till passiva i balansräkningen

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY / SPECIFIKATION AV EGET KAPITAL

Liite / Bilaga 25	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma / Grundkapital 1.1.	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72	68 113 361,72
./ Sote-kuntayhtymät/Sote-samkommuner 1.1.	-3 318 708,38		-3 318 708,38	
Lisäykset / Ökningar				
Peruspääoma / Grundkapital 31.12.	64 794 653,34	68 113 361,72	64 794 653,34	68 113 361,72
Muut omat rahastot / Övriga egna fonder 1.1.	76 950,41	31 619,03		
./ Sotekuntayhtymät / Sotesamkommuner 1.1.	-13 313,18			
Lisäykset / Ökningar	47 021,47	45 456,44		
Vähennykset / Minskningar	-3 295,27	-166,09		
Siirrot erien välillä / Överföringar mellan poster		41,03		
Muut omat rahastot yhteensä / Övriga egna fonder totalt 31.12.	107 363,43	76 950,41		
Edellisten tilikausien ylijäämä / Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1.	64 293 303,61	63 511 235,60	37 241 404,48	22 329 833,49
./ Sotekirjaukset / Sotesavskrivningars 1.1.	-24 246,86			
./ Sipoon Terveystie 1 kirjaus/avskrivning 1.1.	-827 500,00			
./ Muut taseen alkusaldon korjaukset / Andra korrigeringar till startsaldon av balansen 1.1.	4 129,57			
Edellisten tilikausien ylijäämä yht./ Överskott från tidigare räkenskapsperioder tot. 1.1.	63 445 686,32			
Muut muutokset / Övriga förändringar	31 865,15	782 073,91		
Edellisen tilikauden virheen oikaisu / Rättelse av fel som uppkommit under föregående räkenskapsperiod	0,00	- 5,90		
Edellisten tilikausien ylijäämä / Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.	12 640 985,17	64 293 303,61	37 241 404,48	22 329 833,49
Tilikauden ylijäämä/alijäämä / Räkenskapsperiodens överskott/underskott	4 305 408,54	12 640 985,17	5 763 033,81	14 911 570,99
Oma pääoma yhteensä / Eget kapital totalt	145 325 961,92	145 047 650,50	107 799 091,63	105 354 766,20

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET / AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER

Liite / Bilaga 26	2023	2022
- Investointivaraus uusien kaava-alueiden kunnallistekniikan rakentamiseen	4 419 062,33	6 088 795,23
- Investointivaraus Koulukeskus Nikkilän sydän rakentamiseen	14 181 809,32	14 939 809,32
- Sipoonlahden koulun laajentaminen	11 430 000,00	11 938 000
- Sibbo gymnasium	2 786 373,26	
<i>Poistoerot yhteensä</i>	32 817 244,91	31 700 604,55
Vapaa-ehtoiset varaukset		
- Investointivaraus Sipoonlahden koulun laajentamiseen, vaihe II	5 000 000,00	5 000 000
- Investointivaraus Sibbo Gymnasium 2021		3 050 000
<i>Varaukset yhteensä</i>	5 000 000,00	8 050 000
Yhteensä / Totalt	37 817 244,91	39 750 604,55

PITKÄAIKASEEN VIERAASEEN PÄÄOMAAN KUULUVAT VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA / TILL LÅNGFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL HÖRANDE SKULDER SOM FÖRFALLER SENARE ÄN EFTER FEM ÅR

Liite / Bilaga 27	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta / Lån från kreditinstitut och försäkringsanstalter	49 481 342,00	62 365 744,62	46 685 000,00	51 460 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä / Lån från offentliga samfund				
Pitkäaikaiset velat yhteensä / Långfristiga skulder sammanlagt	49 481 342,00	62 365 744,62	46 685 000,00	51 460 000,00

KUNTATODISTUKSILLA NOSTETUT LAINAT / MED KOMMUNCERTIFIKAT UTTAGNA LÅN

Liite / Bilaga 28	2023	2022
1.1. - 31.1.2024 erääntyvät / som förfaller		
- korko / ränta 4,0500	3 000 000	
- korko / ränta 2,0500		6 000 000

PAKOLLISET VARAUKSET / AVSÄTTNINGAR

Liite / Bilaga 29	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Ympäristövastuut / Miljöansvar	70 489,01	70 489,01	70 489,01	70 489,01
Osuus kuntayhtymän alijäämästä / Andel av samkommunens underskott	-	0,00		
Potilasvahinkovastuuvaraus / Avsättning för patientskadeansvar	-	508 973,81		
Eläkevaraus / Avsättning för pensioner	-	7 667,62		
Muut pakolliset varaukset / Övriga avsättningar	59 000,00	104 790,08		

VELAT TYTÄRYHTEISÖILLE, KUNTAYHTYMILLE SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILLE OMISTUSYHTEISYHTEISÖILLE / SKULDER TILL DOTTERSAMFUND, SAMKOMMUNER SAMT INTRESSE- OCH ANDRA ÄGARINTRESSESAMFUND

Liite / Bilaga 30	2023	2022
Lyhytaikainen / Kortfristig		
Velat tytäryhteisöille / Skulder till dottersamfund		
Saadut ennakot / Erhållna förskott		950,65
Ostovelat / Levereratörsskulder	12 898,62	159 949,37
Muut velat / Övriga skulder		
Siirtovelat / Resultatregleringar	4 029,37	
Yhteensä / Totalt	16 927,99	160 900,02
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Saadut ennakot / Erhållna förskott		
Ostovelat / Levereratörsskulder	645 467,75	3 757 669,23
Muut velat / Övriga skulder		
Siirtovelat / Resultatregleringar		40 653,69
Yhteensä / Totalt	645 467,75	3 798 322,92
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille		
Saadut ennakot / Erhållna förskott		
Ostovelat / Levereratörsskulder	-17 749,75	827,53
Muut velat / Övriga skulder		
Siirtovelat / Resultatregleringar		
Yhteensä / Totalt	-17 749,75	827,53
Vieras pääoma yhteensä / Främmande kapital sammanlagt	644 645,99	3 960 050,47

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY / SPECIFIKATION AV ÖVRIGA SKULDER

Liite / Bilaga 32	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Muut pitkäaikaiset velat / Övriga långfristiga skulder				
Ennakkomaksut	9 098,84	0,00		
Liittymismaksut / Anslutningsavgifter	17 674 920,95	16 915 586,79	17 673 304,60	16 892 217,23
Muut velat / Övriga skulder				

LYHYTAIKAISEN VIERAAN PÄÄOMAN SIIRTOVELKoihin SISÄLTyvÄT OLENNAISET ERÄT / VÄSENT-LIGA POSTER SOM INGÅR I RESULTATREGLERINGARNA INOM KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL

Liite / Bilaga 33	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat / Kortfristiga resultatregleringar				
Tuloennakot	426 969,91	0,00		
Menojäämät / Obetalda utgifter				
Lomapalkkajaksotus / Periodisering av semesterlöner	5 313 805,29	10 848 703,68	5 027 624,78	7 328 777,66
Muut palkkojen ja henkilösivukuljaksotukset / Periodisering av löner och lönebikostnader	999 102,66	2 072 694,70	924 163,32	1 520 541,77
Korkojaksotukset / Räniteperiodiseringar	192 041,52	103 871,02	181 794,08	85 563,84
Muut menojäämät / Övriga obetalda utgifter	292 236,15	1 158 425,67	108 213,48	357 835,39
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä / Kortfristiga resultatregleringar sammanlagt	7 224 155,53	14 183 695,07	6 241 795,66	9 292 718,66

RAHOITUSARVOPAPERIT / FINANSIELLA VÄRDEPAPPER

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot / Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ / DET SAMMANLAGDA BELOPPET AV HYRESANSVAR

Liite / Bilaga 38	Konserni / Koncernen		Kunta / Kommunen	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut / Lokalitetsförvaltningens hyresgarantier	24 162 735	19 452 972	18 278 810	12 709 724
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	3 948 471	2 514 549	1 791 540	1 327 296
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	20 214 264	16 938 424	16 487 270	11 382 428
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut / Hyresgarantier för maskiner och anläggningar	1 075 451	3 142 740	296 426	2 346 563,42
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	626 097	1 503 576	195 740	1 188 493
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	449 353	1 639 164	100 686	1 158 070
Muut vuokravastuut / Övriga hyresgarantier	491 674	3 766	410 512	
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	337 107	3 766	306 087	
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	154 567		104 425	
Yhteensä / Totalt	25 729 859	22 599 478	18 985 748	15 056 287,42

Vuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastuehdon mukaisia vastuita. / Hyresavtalen innehåller inga väsentliga ansvar på grund av uppsägnings- och inlösningvillkor

KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET / ÖVRIGA ANSVARFÖRBINDELSER GIVNA AV KOMMUNEN

Liite / Bilaga 40a	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta / Borgensförbindelser för samfund inom samma koncern		
Alkuperäinen pääoma / Ursprungligt kapital	1 231 762,96	1 231 762,96
Jäljellä oleva pääoma / Återstående kapital	522 889,88	611 269,22
Takaukset muiden puolesta / Borgensförbindelser till förmån för övriga		
Alkuperäinen pääoma / Ursprungligt kapital	9 507 428,92	11 820 929,92
Jäljellä oleva pääoma / Återstående kapital	7 483 201,20	8 486 270,41

VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA / ANSVAR FÖR KOMMUNERNAS GARANTICENTRALS BORGENSANSVAR

Liite / Bilaga 40b	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12. / Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	185 162 909	167 992 018
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12. / Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar utan täckning 31.12		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12. / Kommunens eventuella ansvar för garanticentralens fond 31.12	147 394	97 147

MAHDOLLISET OIKEUDELLISET VASTUUT / EVENTUELLA RÄTTSLIGA SKYLDIGHETER

Liite 41

Sipoon kunta on osallinen muutamiin oikeudellisiin toimiin ja neuvotteluihin, joiden tulosta ei voi enustaa. Ottaen huomioon tällä hetkellä saatavissa olevat tiedot arvioidaan kuitenkin, että näiden tuloksilla ei ole merkittävää vaikutusta kunnan tulokseen.

ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU / SKYLDIGHET ATT ÅTERBETALA MERVÄRDESKATT

Liite 41

Kunnan myydessä rakennuttamansa rakennusta alle kymmenen vuotta aktivoinnista, on suoritettava arvonlisäveron palautus.

Vuonna 2023 kunta ei myynyt tällaista rakennuskohdetta.

Kunnan rakennuskannassa oleva palautettavan arvonlisäveron määrä 31.12.2023 oli noin 13 260 000 euroa. Tästä määrästä vajaa 4 % eli noin 486 000 euroa oli sitoutunut Sosiaali- ja Terveystieteiden kiinteistöihin.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12 / ANTAL ANSTÄLLDA 31.12

Liite 42	2023		2022	
	Kokoaikaisia / Heltid	Osa-aikaisia / Deltid	Kokoaikaisia / Heltid	Osa-aikaisia / Deltid
Yleishallinto / Allmän förvaltning			100	7
Sosiaali- ja terveystoimi / Social- och hälsovård			285	52
Opetus- ja kulttuuritoimi / Undervisning och kultur			578	117
Tekniikka- ja ympäristötoimi / Teknik och miljö			117	9
Yhteensä / Totalt			1080	185
Konsernipalvelut / Koncerttjänster	33			
Arki ja vapaa-aika / Vardag och fritid	102	18		
Varhaiskasvatus / Småbarnspedagogik	231	19		
Koulutus / Utbildning	299	95		
Yhdyskunta ja ympäristö / Samhälle och miljö	136	12		
Yhteensä / Totalt	665	132		

Luvut eivät ole vertailukelpoisia 1.5.2023 alkavan uuden organisaatiomuutoksen takia

HENKILÖSTÖKULUT / PERSONALKOSTNADER

Liite / Bilaga 43	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan / Personalkostnader enligt resultaträkningen	45 952 525,89	60 971 704,52
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin / Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar		
Henkilöstökulut yhteensä / Personalkostnader sammanlagt	45 952 525,89	60 971 704,52

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT / FÖRTROENDEVALDAS AVGIFTER SOM DRAGITS AV FRÅN FÖRTROENDEVALDAS ARVODEN OCH REDOVISATS

Liite / Bilaga 44	2023	2022
Svenska folkpartiet	11 062,50	10 653,00
Kokoomus / Samlingspartiet	9 812,50	9 747,00
Sipoon demarit	174,75	462,00
Sibbo Socialdemokrater	2 754,50	2 241,50
Sipoon Vihreät / De gröna i Sibbo	3 608,25	3 420,00
Yhteinen Sipoomme / Vårt gemensamma Sibbo	0,00	0,00
Sipoon Perussuomalaiset	3 763,50	3 685,00
Keskustapuolueen Sipoon paikallisyhdistys	811,00	871,00
Suomen Kristillisdemokraatit / Kristdemokraterna i Finland	0,00	0,00
Liike Nyt	2 990,27	2 985,02
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä / Redovisade förtroendevaldaavgifter totalt	34 977,27	34 064,52

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT / ARVODEN TILL REVISOR

Liite 45	Kunta / Kommunen	Kunta / Kommunen
	2023	2022
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot / Revisionsarvoden	24 520,82	24 840,21
Tilintarkastajan lausunnot / Utlåtanden av revisor		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät / Uppgifter som skreterare för revisionsnämnden	6 346,92	8 067,56
Muut palkkiot / Övriga arvoden	18 226,67	53 574,51
Palkkiot yhteensä / Arvoden sammanlagt	49 094,41	86 482,28

9 Sipoon Vesi, liikelaitos/Sibbo Vatten, affärsverk

TOIMINTAKERTOMUS / VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa / Väsentliga händelser i verksamheten och ekonomin

Liikelaitosjohtajan katsaus / Affärsverksdirektörens översikt

Talousarviovuosi 2023 jatkoi vuonna 2022 alkunutta taloudellisen epävarmuuden aikaa. Vuonna 2022 alkanut veden ominaiskulutuksen pieneminen jatkui edelleen ja liikevaihdon pitkään jatkunut kasvu lähestulkoon pysähtyi. Liikevaihdon kasvun taittuminen, pitkään jatkunut kustannustason kasvu sekä korkeahko investointitaso aiheuttivat selkeän taksan tarkistamisen tarpeen. Hinnoittelun tarkastelu aloitettiin syksyllä 2023 ja päätökset taksan tarkastamisesta tehdään alkuvuodesta 2024.

Vuoden aikana saatiin valmiiksi Nikkilä-Kerava siirtoviemäriinlinja, jolla varmistetaan keski- ja pohjois-Sipoon jätevesien siirtokapasiteetin riittävyys 2060-luvulle saakka. Urakan yhteydessä saneerattiin myös siirtolinjan pääpumppaamot Nikkilässä ja Vaahteramäessä. Saneerausten yhteydessä pumppaamoiden toimintavarmuutta parannettiin merkittävästi. Molemmat pumpppaamot varustettiin varavoimakoneilla, Nikkilässä pumpppaamon viereen rakennettiin huomattavat ylivuoto- ja virtaaman tasausaltaat. Lisäksi siirtoviemäriinlinja on nyt kahdennettu, joten toisen linjan vikaantuessa tai tullessa saneerausikään, on mahdollista käyttää vain toista linjaa jätevesien johtamiseen. Tällä vähennetään myös korjausten yhteydessä aiheutuvia kustannuksia. Pumppaamoiden toimintatapaa muutettiin myös, jonka seurauksena energiankulutus kohteissa on nykyään noin 30-50 prosenttia entisestä.

Vesihuoltolaitokselle tehtiin vesihuoltolain mukaisen terveydensuojeluviranomaisen tarkastus sekä vesihuoltolain valvontaviranomaisen (ELY-keskus) vesihuoltotarkastus lain noudattamisesta. Kummastakaan viranomaistarkastuksesta ei tullut huomautuksia eikä toiminnassa todettu olevan korjattavaa. Veden analyysitulokset vuoden ajalta täyttivät Sosiaali- ja terveysministeriön asettamat

laatuvaatimukset ja -suositukset 100 %:sesti.

Varautumiseen ja toimintavarmuuteen kiinnitettiin vuoden aikana edelleen tavanomaista enemmän huomiota. Keski-Uudenmaan Veden valmiussuunnitelma valmistui, kunnan valmiussuunnitelmaa päivitettiin vesihuollon osalta sekä varautumissuunnitelmaa päivitettiin. Toimintavarmuuden parantamiseksi läpi vuoden panostettiin merkittävästi viemäroinnin ennakoivaan huoltoon sekä vuotovesien paikantamiseen ja vähentämiseen. Viettomäriä kuvattiin noin 80 kilometriä eli noin 30 %:a koko viettoviemäriverkostosta. Vuotovesien hallinnan suhteen voidaan todeta, että toiminta on ollut onnistunutta ja Keski-Uudenmaan Vedelle toimitettava jätevesimäärä oli vuoden 2023 osalta alhaisemmalla tasolla kuin vuonna 2017.

Vuosi 2023 suoritettiin jälleen vajaalla henkilöstöllä. Ylläpitoryhmässä on edelleen yhden henkilön vajeus. Myös toimistohenkilökunnan puolella tulitiin toimeen yhden henkilön vajauksella. Ylläpitoryhmään pyrittiin saamaan täydennystä läpi koko vuoden, mutta useammasta hausta huolimatta soveltuvaa henkilöä ei saatu rekrytoitua. Molempiin vajaukset pyritään täyttämään alkuvuoden 2024 aikana.

Vuoden aikana saatiin valmiiksi useamman kohteen saneeraussuunnitelmat, joita toteutetaan määrärahojen puitteissa vuoden 2024 aikana. Toimintavarmuuden osalta merkittävä saneeraus tulee olemaan Söderkullan vesitornia syöttävän asebestisementtisen vesijohdon saneeraus. Lisäksi saneerattavia alueita suunniteltiin Nikkilään ja Västerskogiin. Suursuon alueella Nikkilässä selvitettiin liitettyjen kiinteistöjen hulevesien johtamisjärjestelyitä alueen viemäroinnin kapasiteetin ahtauden vuoksi.

Loppuvuodesta aloitettiin myös veden mittauksen etäluentapilotti, jolla on tarkoitus selvittää, kuinka etälueuttavat mittarit toimivat yhteen nykyisen asiakastietojärjestelmän kanssa sekä käytännön mahdolliset ongelmakohdat. Etäluentaan siirtymisestä käynnistettiin selvitystyö, joka toteutetaan diplomityönä Lappeenrannan teknilliseen yliopistoon. Työn on tarkoitus valmistua loppuvuodesta 2024, jonka jälkeen tehdään päätökset etäluennan kokonaisuudesta.

Sipoon Vesi saavutti vuodelle 2023 asetetut tavoitteet erinomaisesti. Sipoon Vesi jatkaa toimintansa kehittämistä edelleen vuonna 2024 etenkin vuotovesien hallinnan sekä saneeraustoiminnan kehittämisen suhteen. Tehokkaasti kohdentuvat saneerausinvestoinnit edellyttävät oikeaa tietoa verkoston kunnosta ja tilasta. Tämän mahdollistamiseksi kunnottotutkimuksiin panostetaan edelleen merkittävästi

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset / Förvaltning och förändringar i den

Sipoon Vesi toimii kunnanhallituksen alaisena liikelaitoksena. Sipoon Veden toimielimenä toimii kunnanvaltuuston valitsema johtokunta, jossa on viisi jäsentä ja yhtä monta varajäsentä. Johtokunnan tehtäviin kuuluu Sipoon Veden hallintosäännön mukaan mm. vesihuoltoliikelaitoksen tilinpäätöksen valmistelu. Liikelaitoksen johtaja johtaa, kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sipoon Veden johtokunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2023 aikana ja käsiteltäviä asioita oli yhteensä 12 kappaletta.

Sipoon Veden johtokunta / Sibbo Vattens direktion

puheenjohtaja / ordförande

Stefan Sandström

RKP / SFP

varapuheenjohtaja / viceordförande

Jani Rämäkkö

KOK / Saml

jäsen / ledamot

Brita Ekebon

PS / Sannf

jäsen / ledamot

Maria Forss

RKP / SFP

jäsen / ledamot

Kjell Grönqvist

SDP

Muut kokoukseen osallistuvat/Övria mötesdeltagare:

esittelijä / föredragande

Matti Huttunen

liikelaitosjohtaja /
affärsverksdirektör

pöytäkirjan pitäjä / protokollförare

Rosa Pakarinen

hallinnon suunnittelija/
förvaltningsplanerare

tekninen johtaja / teknisk direktör

Ilari Myllyvirta

vt. tekninen johtaja / tf teknisk direktör

Lari Sirén

Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa / Väsentliga förändringar i affärsverkets verksamhet och ekonomi

Sipoon Vesi toimii kuntalain tarkoittamana kunnan omistamana liikelaitoksena. Sipoon Vesi vastaa kunnan vesihuoltolaitokselle kuuluvista tehtävistä.

Sipoon Vesi varmistaa ja turvaa sipoolaisille korkealaatuiset vesihuollon peruspalvelut. Sipoon Vesi toimii kunnan strategian ja sen toteuttamishelmien mukaisesti. Sipoon Vedellä on oma johtokunta ja se toimii kunnanhallituksen alaisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen perustoiminnassa ei tapahtunut talousarviovuoden aikana olennaisia muutoksia.

Väestömäärä kunnassa kasvoi 22 313 asukkaasta 22 590 asukkaaseen. Väestönkasvu kunnassa oli noin 1,2 %. Tästä huolimatta liikevaihto kasvoi vain noin 0,8 %. Asukaskasvu jatkuu edelleen, mutta on aavistuksen hidastunut edellisistä vuosista. Lisäksi vaikuttaisi, että veden käyttöön kiinnitetään säästöyistä entistä enemmän huomiota. Tämä näkyy Sipoon Veden liikevaihdon kehityksen pysähtymisenä. Talousarvion liikevaihtoarvio vuodelle 2023 on ennustettu vuoden 2021 toteutuneen liikevaihdon perusteella. Tällöin asukasmäärä kunnassa oli voimakkaassa kasvussa, eikä veden käyttöön kohdistunut säästöpainetta. Liikevaihto toteutuikin vuonna 2021 selvästi suurempana kuin 2022 ja 2023. Talousarvion liikevaihtoennuste alittuikin vuonna 2023 selkeästi, noin 266 000 euroa. Toisaalta myös ennustetut kulut alittuivat tiukan kuluseurannan vuoksi, noin 320 000 euroa. Näin ollen liikeylijäämä muodostui kuitenkin talousarviossa ennustettua noin 300 000 euroa paremmaksi. Ylijäämän positiivisempaan tulokseen vaikuttivat myös ennustettua alhaisemmat korkokulut.

Talousarviovuoden aikana jätevedenpuhdistuksen kustannukset kasvoivat, samoin kuin talousveden ostohinta. Nykyinen liikevaihto ei riitä nyt eikä tulevaisuudessa muodostamaan toiminnan ja investointien rahavirtaa ylijäämäiseksi. Muutaman viime vuoden aikana liikevaihto ei ole riittänyt kattamaan kaikkia vesihuoltolaitoksen kustannuksia, kuten vesihuoltolaki edellyttää. Lisäksi korkea investointitaso näyttää jatkuvan myös pitkälle tulevaisuuteen. Tämän lisäksi materiaalien ja jäteveden sekä talousveden ostohinnat ovat nousseet viime vuosina huomattavasti. Voimakas asukaskasvu on aikaisempina vuosina huolehtinut liikevaihdon voimakkaasta kasvusta ja taannut sen, ettei taksaa tarvitse korottaa. Hiipuva asiakasmäärän kasvu yhdistettynä kustannusten kasvuun ja korkeaan investointitasoon johtaa taksan korotustarpeeseen, jota on korotettu viimeksi 1.1.2017.

Yhteistyökumppaneista Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä (Kuvesi) korottaa vedenmyynnin hintaa 10,3 %. Hinnan korotus johtuu Kuvesin lainojen korkokulujen kasvusta sekä sähkön hinnan noususta. Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä (KUVES) korotti vuoden 2023 aikana jätevedestä perittävää maksua noin 20 % joh-tuen Viikinmäen jätevedenpuhdistamon laskutuk-sesta. Jätevedenpuhdistuksen kustannukset ovat kasvaneet sähkön, materiaalien ja kemikaalien hin-tojen noustessa.

Maarakennuskustannusindeksi noussut viimeisen taksankorotuksen (2017) jälkeen vuoden 2023 hei-näkuuhun mennessä 25,6 %. Maarakennuskustan-nusindeksi kuvaa niiden kustannusten muutoksia, joita maarakennusalan yrittäjälle koituu panosten ostamisesta ja käyttämisestä. Indeksillä sisältyy työ-voiman, kaluston, kone- ja kuljetuspalveluiden, ma-teriaalien ja työmaiden yhteiskustannusten vaiku-tukset.

Investointien osalta vuoden 2023 määrärahat ali-tettiin lähes 2,5 miljoonalla eurolla. Pääosa alituk-sesta muodostui kaava-alueinvestointien arvioitua suppeammasta toteutumisesta. Sipoon Veden omiin investointeihin oli vuodelle 2023 varattu 2,025 miljoonaa euroa. Nämä toteutuivat 1,78 mil-joonan suuruisina, alittaen budjetin noin 250 000 eurolla. Kaava-alueiden toteutuksessa budjetti alittui noin 1,45 miljoonaa euroa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä / Bedömning av den sannolika framtida utvecklingen

Vuonna 2023 neuvottelut Helsingin kaupungin ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa jätevesien johtamis- ja käsittelysopimuksen laajentamisesta ja lisäkapasiteetin ostamisesta sekä jäteveden hinnoittelusta sekä Östersundomin vesi-huollon järjestämisestä eivät juurikaan edenneet. Neuvottelut on aloitettu uudestaan vuoden 2024 alussa. Neuvotteluiden lopputuloksilla tulee ole-maan Sipoon Vedelle ja Sipoon Veden asiakkaille selkeitä taloudellisia vaikutuksia ratkaisusta riippu-matta. Lisäksi Östersundomin vesihuollon järjestä-misen ratkaisulla tulee olemaan huomattavia toi-minnallisia vaikutuksia Sipoon Vedelle.

Vuoden 2024 aikana on tavoitteena nostaa vesi-huoltotaksoja siten, että vuoteen 2026 mennessä

Sipoon Vesi pystyy kattamaan kaikki kulunsa keräämillään maksuilla vesihuoltolain mukaisesti. Nykyisin toiminnan ja investointien rahavirta on alijäämäinen. Lisäliikevaihtoa taksan korotuksilla on tarkoitus saada noin 1,1 miljoonaa euroa vuoteen 2026 mennessä.

Toiminnassa panostetaan edelleen ennakoivan kunnossapidon toimiin sekä kuntotutkimuksiin. Tavoitteena on pitää verkosto mahdollisimman hyvässä kunnossa toiminnallisesti. Ennakoiva huolto on aina edullisempaa kuin äkilliset korjaustyöt. Tavoitteena on myös vähentää vuotovesiä jätevesiverkostosta kohdennetuilla putki- ja kaivokorjauksilla sekä suuremmilla saneerauskokonaisuuksilla.

Omaisuuksienhallintaan liittyviä järjestelmiä pyritään kehittämään siten, että ne mahdollistavat ohjelmistojen hyödyntämisen mahdollisimman tehokkaasti. Sopimus- ja laskutusprosessin kehittämistä selvitetään tulevan vuoden aikana. Tavoitteena on laskutuksen ja vastuiden selventäminen asiakkaiden ja liikelaitoksen välillä.

Etäluentaan siirtymistä selvitetään vuoden 2024 aikana diplomityöntekijän voimin. Tavoitteena on selvittää Sipoon Vedelle sopivin tapa siirtyä etäluentaan sekä selvittää, millaisia taloudellisia, toiminnallisia ja hallinnollisia muutoksia ja vaikutuksia etäluennalla voi olla.

Henkilöstön osalta pyritään täyttämään yksi ylläpitoryhmän avoin vakanssi. Henkilöstöä pyritään kouluttamaan sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla kokonaisuuksilla.

Liikelaitoksen henkilöstö / Affärsverkets personal

Toimistohenkilökunnassa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2023 aikana. Ylläpitoryhmässä on edelleen yhden vesihuoltoasentajan vaje. Tämän vuoksi osin ostopalveluin on pyritty tasaamaan ylläpitoryhmän henkilöstövaje työnteon kapasiteetissa. Vesihuoltoasentajien osalta yhden työntekijän rekrytointi on edelleen tarpeen. Ylläpitoryhmän henkilöstömäärä on tällä hetkellä jopa pienempi, mitä se oli ennen vuotta 2018. Henkilöstön koulutuksessa liikelaitos käytti lähinnä Vesilaitosyhdistyksen järjestämiä kursseja sekä joitakin muita ulkopuolisten tarjoamia koulutuksia, mikäli ne koettiin tar-

koituksen mukaisiksi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä / Bedömning av de viktigaste riskerna

Sipoon Veden riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin sekä ympäristöön ja terveyteen liittyviin riskeihin. Talousveden saastuminen on toiminnallinen riski, mutta myös taloudellinen riski, koska siitä aiheutuvat taloudelliset korvaukset voivat olla merkittäviä. Tällaisessa tapauksessa riskinä on myös vedenjakeluun tarvittavan kaluston, säiliöiden, astioiden ja riittävän talousvesimäärän toimittamiseen liittyvät asiat. Näihin toiminnallisiin riskeihin on varauduttu mm. naapurilaitoksien kanssa yhteisesti sovitulla käytännöllä, joita ovat avun ja laitteiden sekä kaluston lainaaminen erityistilanteissa. Näihin on saatavana apua myös pelastuslaitokselta ja puolustusvoimilta.

Toiminnallisena ja taloudellisena riskinä voidaan pitää myös rankkasateiden tai viemäreiden sortumisen aiheuttamat viemäritulvat, joista saattaa aiheutua ympäristöhaittoja ja korvausvaatimuksia. Näihin on varauduttu mm. tekemällä jätevesipumppaamoille varavirransyöttöpistokkeita, kehittämällä pumppaamoiden kaukovalvontaa ja systemaattisilla viemäriverkoston kuvauksilla ja verkoston kunnan seurannalla sekä saneerauksilla. Vuonna 2018 on selvitetty kriittisten pumppaamoiden energiavarmuuden parantamismahdollisuuksia yhteistyössä Keravan Energian kanssa. Kriittiset energiankäyttökohteet on käyty läpi vuoden 2022 aikana paikallisen energiayhtiön kanssa. Vuoden 2023 aikana pohjois- ja keski-Sipoon siirtoviemäriin pumppaamot varusteltiin varavoimakonein. Taloudellisia riskejä ovat myös vesihuoltoverkostoiden yllättävät korjaukset sekä vesijohto-/viemäriputket ja tulvimiset. Yllättävät putkirikot tulevat merkittävästi kalliimmiksi kuin suunnitellut korjaukset.

Riskien pienentämiseksi on tehty selvityksiä ja parannuksia. On selvitetty pumppaamoiden automaatio- ja kaukovalvontajärjestelmän nykytila sekä laadittu etenemistapa järjestelmän kehittämiseksi. Lisäksi vuoden 2023 aikana päivitettiin Sipoon Veden varautumissuunnitelma, jossa kartoitettiin vesihuoltolaitoksen häiriötilannetoimintaa ja tehtiin toimintakortit siitä, kuinka eri häiriötilanteissa tulee toimia. Lisäksi kunnan valmiussuunnitelma

päivitettiin vuoden 2023 aikana vesihuollon osalta. Töidenhallintajärjestelmän avulla ylläpitotoiminnan ennakoivuus ja suunnitelmallisuus paranevat edelleen pienentäen em. riskejä. Vuosien 2019–2021 aikana on kartoitettu merkittävä määrä omaisuutta, josta saatu tieto parantaa verkon hallintaa ja nopeuttaa häiriötilanteissa toimimista. Omaisuuden kartoitusta jatketaan vuosittain. Vuoden 2023 aikana on kuvattu yli 30 % koko viemäriverkostosta omaisuuden kunnan selvittämiseksi, viemäroinnin toimintavarmuuden parantamiseksi sekä vuotovesien vähentämiseksi.

Vuoden 2022 aikana laadittiin myös SSP (Sanitation Safety Plan) ja sitä ennen Water Safety Plan (WSP). WSP:n avulla talousvettä toimittava laitos voi kuvata koko vedentuotantoketjun raakavesilähteeltä kiinteistölle, tunnistaa talousveden laatua uhkaavat vaarat ja arvioida niistä aiheutuvat riskit, selvittää keinot ja määrittää tarvittavat toimet riskien vähentämiseksi, vaarojen poistamiseksi ja veden laadun turvaamiseksi. WSP päivitetään vuosittain. SSP:n avulla jäteveden puhdistuslaitos voi kuvata jäteveden puhdistusketjun kiinteistöltä purkuvesistöön, tunnistaa ja arvioida viemäroinnin ja jäteveden puhdistamisen mahdolliset terveys- ja ympäristöriskit, selvittää keinot ja määrittää tarvittavat toimet riskien vähentämiseksi, vaarojen poistamiseksi ja jätevesihuollon hallitsemiseksi.

Varallaolojärjestelmällä pienennetään mm. vesihuollon erityistilanteissa syntyvien lisävahinkojen syntymistä ja edistetään asiakkaille syntyvien haittojen nopeaa korjaamista sekä vähennetään velvoitteita mm. veden jakelun keskeytystilanteissa syntyvistä korvausvaatimuksia.

Lisäksi henkilöstön koulutukset, esim. vesityökorttikoulutus, lisäävät ymmärrystä ja siten vähentävät riskitilanteita. Kriisi-tilanneharjoituksia järjestetään yhteistyössä Keski-Uudenmaan Veden, Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen, pelastuslaitosten sekä naapurikuntien vesihuoltolaitoksien kanssa.

Ympäristötekijät / Miljöfaktorer

Sipoon Vedellä ei ole jätevedenpuhdistamoita vaan kaikki jätevesi johdetaan Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle keskitetysti puhdistettavaksi. Talou-

delliseen tulokseen vaikuttavia ympäristötekijöitä ei vuoden aikana ollut.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä / Redogörelse för hur den interna kontrollen samt riskhanteringen har ordnats

Sipoon Veden sisäisen valvonnan periaatteet ja toiminta seuraavat kunnan toimintoja ja päätöksiä.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arviointi / Uppfyllelse av målen, kontroll över användningen av tillgångarna, utvärdering av verksamheten med avseende på resultatet

Toimintakertomusvuodelle asetetut tavoitteet saavutettiin hyvin. Vuoden 2023 talousarvion ja käytösunnitelman tavoitteet johdettiin kuntastrategian pohjalta. Varojen käyttöä ja tuloksellisuutta arvioitiin kuukausittaisesti tuotetun raportointitiedon sekä osavuosikatsausten pohjalta.

Sisäinen valvonta / Intern kontroll

Sisäinen valvonta on osa kunnan ja kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää. Se on kunnan ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Päivittäinen valvonta / Daglig tillsyn

Päivittäistä toimintaa ohjataan hallintosäännöllä, henkilöstön vastuiden ja valtuuksien määrittelyllä sekä toimenkuvien, hyväksymisvaltuuksien ja varamiesmenettelyjen määrittelyllä sekä työohjeilla. Esimiesten tehtävänä on seurata päivittäisen toiminnan lain sekä ohjeistuksien mukaisuutta.

Talouden seuranta, rahoituksen valvonta, hyväksymisoikeudet ja investoinnit / Uppföljning av ekonomin, kontroll av finansieringen, godkännanderättigheter och investeringar

Sipoon Vesi vastaa taloutensa raportoinnista. Liikelaitosjohtaja ja controller tarkastavat kuukausitulokset. Talouden kehitystä ja riskejä käydään läpi kuukausittain yhdyskunta- ja ympäristöosaston johtoryhmässä. Taloudesta raportoidaan säännöllisesti myös Sipoon Veden johtokunnan kokouksissa, jotta johtokunta saa mahdollisimman ajanta-

saisen tiedon talouden toteutumasta suhteessa talousarvioon sekä edellisiin vuosiin.

Toimintamenojen, merkittävien sopimusten ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty valtuuston hyväksymän hallintosäännön sekä siinä hyväksytyjen kunnanhallituksen, johtokunnan ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien mukaisesti sekä johtokunnan erillispäätöksillä.

Investointien toteutumaa seurataan yhdessä yhdyskunta- ja ympäristöosaston johtoryhmän sekä investointipäällikön kanssa kuukausittain sekä Sipoon Veden osavuosisikastausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Riskienhallinnan järjestäminen / Ordnande av riskhantering

Riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja arvioidaan jatkuvasti normaalitoiminnan ohella. Vesihuoltolaitoksella on tehty riskikartoituksia sekä suunniteltu toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi. Sipoon Veden riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön suositteleman Water Safety Plan (WSP) -periaatteen mukaisesti.

Koko vedenjakelun toiminnan kattava riskienarviointi on tehty vesihuoltolaitoksen henkilökunnan kanssa. Mahdolliset veden laatuun ja toimitusvarmuuteen vaikuttavat riskit luokiteltiin vakavuuden perusteella ja havainnot käytiin läpi yhdessä terveydensuojeluviranomaisen kanssa. WSP:n mukainen riskienarviointi kattaa vesihuoltolain edellyttämän selvillääolo- ja tarkkailuvelvoitteet. Myös viemärlaitostoiminnan riskienarviointi (SSP) on laadittu. Riskienarviointi käydään läpi säännöllisesti terveydensuojeluviranomaisen kanssa ja terveydensuojeluviranomainen valvoo, että veden laatua ja toimitusvarmuutta turvaavat toimenpiteet tulee tehdyksi vesihuoltolaitoksella. Terveydensuojeluviranomainen on hyväksynyt riskinarvioinnin.

Sipoon Veden varautumis- ja valmiussuunnitelma päivitettiin vuonna 2023. Toimintatapoja ja ohjeistusta tarkennetaan jatkuvasti saatuja kokemuksia ja oppeja hyödyntäen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuu ja seuranta / Ansvar för och uppföljningen av den interna kontrollen och riskhanteringen

Kunnanhallitus ja Sipoon Veden johtokunta seu-

raavat ja arvioivat päätöksenteon laatua, suunnitelmien toteutumista, riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tavoitteiden saavuttamista mm. heille toimitettavan toiminnallisen ja taloudellisen raportointitiedon, esityslistojen, pöytäkirjojen, päätösten ja suunniteltujen toimenpiteiden vaikutusten sekä riskiarviointien tulosten perusteella.

Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja tulosa-lueiden ja yksiköiden esimiehet vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön sekä säännöllisestä raportoinnista hallitukselle ja johtokunnalle vähintään osavuosikatsausten ja toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä.

Tilikauden tuloksen käsittely / Behandling av räkenskapsperiodens resultat

Johtokunnan on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tällöin tilikauden yli-/alijäämää ennen tilinpäätössiirtoja.

Tilikauden ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja on 712 451,51 €. Tämä esitetään siirrettäväksi Sipoon Veden omaan pääomaan yli-/alijäämättilille.

SIPOON VESI, TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA TUNNUSLUVUT / SIBBO VATTEN, BOKSLUTSKALKYLER OCH NYCKELTAL

1 000 €	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos/ BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Poikkeama /Avvikelse	Poikk.% /Avvik.%	Toteuma /Utfall 2022
Liikevaihto / Omsättning	5 350		5 350	5 084	- 266	-4,97 %	5 044
Liiketoiminnan muut tuotot / Övriga intäkter av affärsverksamhet	300		300	293	- 7	-2,32 %	377
Materiaalit ja palvelut / Material och tjänster	- 2 200		- 2 200	- 1 978	222	-10,07 %	- 2 114
Ostot tilikauden aikana / Inköp under räkenskapsperioden	- 1 100		- 1 100	- 1 008	92	-8,33 %	- 1 042
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	- 1 100		- 1 100	- 970	130	-11,81 %	- 1 072
Henkilöstökulut/ Personalkostnader	- 714		- 714	- 604	110	-15,37 %	- 584
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	- 587		- 587	- 498	89	-15,20 %	- 486
Henkilösivukulut/Lönebikostnader	- 127		- 127	- 107	21	-16,17 %	- 98
Eläkekulut / Pensionskostnader	- 105		- 105	- 85	19	-18,50 %	- 79
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	- 23		- 23	- 21	1	-5,42 %	- 19
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	- 1 200		- 1 200	- 1 198	2	-0,21 %	- 1 178
Suunnitelman mukaiset poisto / Avskrivningar enligt plan	- 1 200		- 1 200	- 1 198	2	-0,21 %	- 1 178
Arvonalentumiset/Nedskrivningar						0,00 %	
Liiketoiminnan muut kulut / Övriga kostnader för affärsverksamhet	- 140		- 140	- 152	- 12	8,76 %	- 151
Liikelyijäämä (-alijäämä) / Rörelseöverskott (-underskott)	1 396		1 396	1 444	48	3,47 %	1 394
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	- 982		- 982	- 732	251	-25,51 %	- 732
Korkotuotot / Ränteintäkter						0,00 %	
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	3		3	4	1	21,33 %	4
Korkokulut / Räntekostnader	- 250		- 250		250	-100,00 %	
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	- 735		- 735	- 735		0,00 %	- 735
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader						0,00 %	
Ylijäämä(alijää)ennen.satunn.eriä / Överskott (underskott) före extraordinära poster	413		413	712	299	72,35 %	662
Satunnaiset tuotot ja -kulut						0,00 %	
Ylijäämä(alijää)ennen varauksia / Överskott (underskott) före överföring till reserver	413		413	712	299	72,35 %	662
Tilikauden ylijäämä(alijäämä) / Räkenskapsperioden överskott (underskott)	413		413	712	299	72,35 %	662

Tuloslaskelman tunnusluvut / Resultaträkningens nyckeltal	31.12.2023	31.12.2022
Sijoitetun pääoman tuotto / Avkastning av placerat kapital, %	14,2	14,7
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto / Avkastning av kommunen placerade kapital, %	14,2	14,7
Voitto / Vinst, %	14	13,1

Sipoon Veden liikevaihto ja muut tuotot vuonna 2023 olivat noin 5 377 000 euroa. Tuotot alittivat

talousarvion noin 273 000 eurolla. Menot olivat vuonna 2023 noin 2 734 000 euroa. Alitusta talousarvioon syntyi noin 320 000 euroa. Taksankorotuksia vuonna 2023 ei ollut. Kate oli 2 643 000 euroa ennen poistoja ja rahoituskuluja. Näin ollen vuoden tulos muodostui noin 299 000 euroa talousarviota suuremmaksi. Tuloksen muodostumista on käsitelty tarkemmin kohdassa "Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa".

Rahoituslaskelman toteutuminen / Finansieringskalkylsdelens utfall

1 000 €	Talousarvio/ Budget 2023	TA/BU muutos/ änd- ring 2023	TA/BU + Muutos/ Ändring 2023	Toteuma / Utfall 2023	Poik- keama / Avvikelse	Poikk. /Avvik. %	Toteuma / Utfall 2022
TULORAHOITUS / INTERNT TILLFÖRDA MEDEL							
Liikelylijäämä / Rörelseöverskott	1 396		1 396	1 444			1 394
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	1 200		1 200	1 198			1 178
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-982		-982	-732			-732
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde				1 910			
INVESTOINNIT / INVESTERINGAR							
Käyttöomaisuusinvestoinnit / Investeringar i anläggningstillgångar	-5 075		-5 075	-2 537			-5 157
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investeringsutgifter				0			
Tulorahoitus ja investoinnit, netto / Internt tillförda medel och investeringar, netto				-2 537			
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde				-627			
RAHOITUSTOIMINTA / FINANSIERINGVERKSAMHET							
Muut maksuvalmiuden muutokset / Övriga förändringar av likviditeten							
Saamisten muutos muilta / Förändring avfordringar				19			63
Korottomien velkojen muutos / Förändringar av räntefria skulder				608			3 210
Rahoitustoiminta netto / Finansieringsverksamhet netto				627			3 273
Rahavarojen muutos / förändring av likvida medel				0			
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT / FINANSIERINGSKALKYLENS NYCKELTAL					31.12.2023		31.12.2022
Investointien tulorahoitus / Intern finansiering av investeringar, %					75,3		35,7
Quick ratio					0,6		0,6
Current ratio					0,6		0,6
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta / Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del för 5 år, t.euroa					-8 536		-9 646

Rahoitusosa toteutui tulorahoituksen osalta suunniteltua aavistuksen positiivisemmin. Liikelylijäämä oli budjetoitua suurempi johtuen menojen selvästä budjetin alituksesta. Investoinnit toteutuivat myös selvästi alle budjetoidun. Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli

1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5. Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1. Maksuvalmius ja käyttöpääomasuhde on liikelaitoksella ollut vuonna 2023 tyydyttävällä tasolla.

Tase / Balansräkning

1 000 €	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA	31 295	29 974
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 580	28 241
Aineettomat hyödykkeet	5	22
Aineelliset hyödykkeet	27 771	26 415
Sijoitukset	1 804	1 804
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 715	1 734
Vaihto-omaisuus		
Saamiset	1 715	1 734
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 295	29 974

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA	31 295	29 974
OMA PÄÄOMA	10 518	9 806
Peruspääoma	6 128	6 128
Edellisten tilik. yli/alijäämä	3 678	3 016
Tilikauden yli/alijäämä	712	662
VIERAS PÄÄOMA	20 777	20 169
Pitkäaikainen	17 853	17 072
Muut velat/Liittymismaksut ja	17 853	17 072
Lyhytaikainen	2 924	3 097
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 295	29 974

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste / Soliditetsgrad, %	33,6	32,7
Suhteellinen velkaantuneisuus / Relativ skuldsättningsgrad,-%	386,4	372
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista / Skulder och anmsvar i procent av verksamhetsintäkterna, %	386,4	372,8
Kertynyt ylijäämä(alijäämä) / Upplupet överskott (underskott), 1 000 €	4 390	3 678
Asukasmäärä / Invånarantal	22 590	22 313

Talousarviovavoitteiden toteutuminen / Budgetmålens utfall

Liikelaitoksen vuoden 2023 vuositavoitteet perustuivat kunnan vuositavoitteiden, toimenpiteiden ja toteutusohjelmien esityksiin. Alla on esitetty valtuuston asettamat sitovat tavoitteet Sipoon Vedelle:

Toteuttaa kunnan kehittämisprojekteja yhdessä muun kunnan organisaation kanssa
 Vuosikate kattaa poistot ja kunnan päättämät pääomakustannukset ilman taksankorotuksia kasvun tuomien lisätulojen avulla.
 Laatii investointiohjelman ja -suunnitelman yh-

teensopivaksi kunnan investointien kanssa

Lisäksi Sipoon Vedelle asetettiin tavoitteeksi:

Sipoon asiakkaiden tiedottamisen kehittäminen yhteistyössä kunnan ja kumppanien kanssa
Raportoi talouden toteutumisesta ja toteumaennusteesta kerran kuussa

Kaikki asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Tunnusluvut / Nyckeltal

	TP2020	TP2021	TP2022	TA2023	TP2023	TS2024	TS2025
Vesihuollon hintatasoa kuvaavat tunnusluvut							
Talousveden käyttömaksu (€/m3) sis. alv	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67
Jäteveden käyttömaksu (€/m3) sis. alv	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38
Vesihuoltomaksujen vertailuhinta (€/m3) sis.alv	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Vesihuollon tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut							
Laskuttamattoman talousveden osuus (%)	9	9	9,5	9	15,4	9	9
Laskuttamattoman jäteveden osuus (%)	17	17	21	22	25,8	22	22
Vesihuollon laatua kuvaavat tunnusluvut							
Terveysperustaiset laatuvaatimukset täyttävä veden laatu (%)	100	100	100	100	100	100	100
Putkirikkojen määrä (kpl/km/vuosi)	0,007	0,007	0	0	0,001	0,007	0,007
Hinnanalennukseen oikeuttavien virheiden määrä (kpl)	0	0	0	0	0	0	0
Vesihuollon kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut							
Toiminnan tuotot/toiminnan kulut (%)	198,4	194,0	189,8	185	196,7	182,5	181,5
Tuloutus suhteessa liikevaihtoon (%)	14,6	14,2	13,6	13	13,7	12,8	12,5
Investoinnit/poistot	3	2,7	4,4	4,2	2,1	3,8	3,8
Investointien tulorahoitus (%)	74,8	83,3	35,7	51,2	75,3	56,4	57,9

Investointiosan toteutuminen / Investeringsdelens utfall

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Investointitulot / Intäkter					0,00 %	
Investointimenot / Kostnader	- 5 075		- 5 075	- 2 537	49,99 %	- 5 157
Netto	- 5 075		- 5 075	- 2 537	49,99 %	- 5 157

	Talousarvio /Budget 2023	TA muutos / BU ändring 2023	TA/BU + muutos/ ändring 2023	Toteuma /Utfall 2023	Tot-%	Toteuma /Utfall 2022
Laajennus investoinnit, uudet kaava-alueet / Utvidgningsinvesteringar, nya planeområden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 3 050		- 3 050	- 759	24,88 %	- 1 453
Laajennus investoinnit, olemassa olevat alueet / Utvidgningsinvesteringar, ändringsområden för nuvarande palner						
Yhteensä / Sammanlagt	- 300		- 300	- 996	332,05 %	- 2 162
Haja-asutusalueet / Glesbygden						
Yhteensä / Sammanlagt	- 1 025		- 1 025	- 193	18,79 %	- 731
Peruskorjausinvestoinnit / Sanering-sinvesteringar						
Yhteensä / Sammanlagt	- 700		- 700	- 589	84,19 %	- 811

Vesihuollon laajennusinvestoinneissa talouskauden aikana valmistui Uuden Porvoontien liikerakennusten kortteli, N49 korttelin 1015 asemakaavamuutos (linja-autoaseman purku), N60 Oikopolku ja B13 Örnvikintien länsiosa.

Uusien asemakaavojen osalta talousarviossa oli varauduttu suunnittelun käynnistämiseen NG8 Nikkilän kartanon keskuksessa ja toteutuksen käynnistämiseen N65 Metsärinteessä, S20 Söderkullan kartanossa, T6 Taasjärven itäpuolella ja TM1 Puu-Talmassa. Näiden asemakaavahankkeiden kaavoitus on viivästynyt osittain kaavoituksen resurssivajeen ja osittain hallinnollisten seikkojen, muistutusten ja valitusten johdosta.

T6 Taasjärven asemakaava tuli lainvoimaiseksi 23.11.2023. T6 Taasjärven itäpuolen rakennussuunnittelu pääsi vauhtiin vuoden 2023 alkusyksystä ja suunnitelmat valmistuvat keväällä 2024. S20 Söderkullan kartanon ja TM1 Puu-Talman asemakaavat tulivat lainvoimaisiksi 17.8.2023. Kummassakin hankkeessa on käynnissä rakennussuunnittelu. N65 Metsärinteen asemakaavan hyväksymisprosessi alkoi loka-marraskuussa 2023 ja asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 12.2.2024. Hankkeessa on käynnistynyt rakennussuunnitteluvaihe

NG8 Nikkilän kartanon keskuksen asemakaava hyväksyttiin valtuustossa 5.6.2023. Asemakaavasta on tullut valituksia, joiden käsittely etenee ulkoilureitien, frisbeegolf-radan sekä asemakaava-alueen ja radan alituksen katu- ja rakennussuunnittelun ohella. Asemakaava-alueen rakennussuunnitte-

lusta päätettiin kunnanhallituksessa 22.1.2024 ja suunnittelu kestää koko vuoden 2024.

Perusparannusinvestointien osalta saneeraukset kohdennettiin kuntotutkimusten perusteella Nikkilän sairaalan alueen viemärointiin. Alueen viemäriverkostossa havaittiin poikkeuksellisen paljon vuotovesiä sekä rakenteellisia vikoja. Siirtoviemärihankkeen yhteydessä saneerattiin Nikkilän ja Vaahteramäen jätevedenpumppaamot. Saneerausten seurauksena kyseisten pumppaamoiden energiankulutus on pienentynyt 50-60 prosenttia.

Tilinpäätöslaskelmat / Bokslutskalkyler

Tuloslaskelma / Resultaträkning

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Liikevaihto / Omsättning	5 083 878,21	5 044 019,53
Liiketoiminnan muut tuotot / Övriga intäkter av affärsverksamhet	293 028,78	377 049,07
Materiaalit ja palvelut / Material och tjänster	-1 978 436,82	-2 114 203,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-1 008 400,11	-1 042 308,97
Ostot tilikauden aikana / Inköp under räkenskapsperioden	-1 008 400,11	-1 042 308,97
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-970 036,71	-1 071 894,73
Henkilöstökulut/ Personalkostnader	-604 488,67	-583 861,44
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	-497 735,02	-485 769,28
Henkilösivukulut/Lönebikostnader	-106 753,65	-98 092,16
Eläkekulut / Pensionskostnader	-85 341,04	-78 858,15
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	-21 412,61	-19 234,01
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	-1 197 520,30	-1 178 210,99
Suunnitelman mukaiset poisto / Avskrivningar enligt plan	-1 197 520,30	-1 178 210,99
Liiketoiminnan muut kulut / Övriga kostnader för affärsverksamhet	-152 268,38	-150 991,62
Liikelylijäämä (-alijäämä) / Rörelseöverskott (-underskott)	1 444 192,82	1 393 800,85
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-731 741,31	-731 900,52
Korkotuotot / Ränteintäkter	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	3 639,84	3 530,71
Korkokulut / Räntekostnader	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	-735 350,22	-735 350,22
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-30,93	-81,01
Ylijäämä(alijä)enn.satunn.eriä / Överskott (underskott) före extraordi-nära poster	712 451,51	661 900,33
Ylijäämä(alijä)ennen varauksia / Överskott (underskott) före överföring till reserver	712 451,51	661 900,33
Tilikauden ylijäämä(alijäämä) / Räkenskapsperioden överskott (underskott)	712 451,51	661 900,33

Rahoituslaskelma / Finansieringskalkyl

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Toiminnan rahavirta / Verksamhetens kassaflöde		
Liikelylijäämä / Rörelseöverskott	1 444 192,82	1 393 800,85
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	1 197 520,30	1 178 210,99
Rahoitustuotot ja -kulut / Finansiella intäkter och kostnader	-731 741,31	-731 900,52
Satunnaiset erät / Extraordinära poster		
	1 909 971,81	1 840 111,32
Investointien rahavirta / Investeringarnas kassaflöde		
Käyttöomaisuusinvestoinnit / Investeringar i anläggningstillgångar	-2 536 928,31	-5 156 697,03
Rahoitusosuudet investointimenoihin / Finansieringsandelar för investering-sutgifter	0	
	-2 536 928,30	-5 156 697,03
Toiminnan ja investointien rahavirta / Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-626 956,49	-3 316 585,71
Rahoituksen rahavirta / Finansieringens kassaflöde		
Vaihto-omaisuuden lisäys / Ökning av omsättningstillgångar		
Saamisten muutos / Förändring avfordringar	18 844,16	62 667,44
Korottomien velkojen muutos / Förändringar av räntefria skulder	608 112,34	3 209 839,66
Rahoituksen rahavirta / Kassaflödet för finansieringens del	626 956,50	3 272 507,10
Rahavarojen muutos / Förändring av likvida medel	0,00	-44 078,61

Tase / Balansräkning

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA	31 294 959,13	29 974 395,28
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 579 980,04	28 240 572,03
Aineettomat hyödykkeet	5 383,71	22 214,76
Muut pitkävaikutteiset menot	5 383,71	22 214,76
Aineelliset hyödykkeet	27 770 836,28	26 414 597,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	26 606 821,03	22 224 296,43
Koneet ja kalusto	0,00	1 356,32
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	1 164 015,25	4 188 944,47
Sijoitukset	1 803 760,05	1 803 760,05
Osakkeet ja osuudet	1 803 760,05	1 803 760,05
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 714 979,09	1 733 823,25
Saamiset	1 714 979,09	1 733 823,25
Lyhytaikaiset saamiset	1 714 979,09	1 733 823,25
Myyntisaamiset	1 655 781,23	1 733 823,25
Siirtosaamiset	59 197,86	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	31 294 959,13	29 974 395,28

	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA	31 294 959,13	29 974 395,28
OMA PÄÄOMA	10 518 044,17	9 805 592,66
Peruspääoma	6 127 918,54	6 127 918,54
Edellisten tilik. yli/alijäämä	3 677 674,12	3 015 773,79
Tilikauden yli/alijäämä	712 451,51	661 900,33
VIERAS PÄÄOMA	20 776 914,96	20 168 802,62
Pitkäaikainen	17 852 882,92	17 071 795,55
Muut velat/Liittymismaksut ja	17 852 882,92	17 071 795,55
Lyhytaikainen	2 924 032,04	3 097 007,07
Ostovelat	665 501,33	1 588 886,25
Muut velat/Liittymismaksut ja	2 135 442,86	1 408 998,05
Siirtovelat	123 087,85	99 122,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	31 294 959,13	29 974 395,28

SIPOON VESI, TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT / SIBBO VATTEN, NOTER TILL BOKSLUTET

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaiseiden ja vieraan pääoman arvostus Saamiset ja velat on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty suoriteperusteisesti

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus Organisaatiota ei ole tilikauden aikana muutettu, joten vuosien 2022 ja 2023 tiedot ovat vertailukelpoisia.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot / Noter angående resultaträkningen

Toimintatuotot eriteltynä / Verksamhetsintäkter specificerade

Liite / Bilaga 6	2023	2022
Toimintatuotot eriteltynä / Specifikation av verksamhetsintäkterna		
Vedenmyynti / Vattenförsäljning		
Perusmaksut / Grundavgifter	570 145,30	557 762,40
Kulutuskasut / Förbrukningsavgifter	1 640 969,65	1 684 753,26
	<u>2 211 114,95</u>	<u>2 242 515,66</u>
Jätevesilaskutus / Avloppsvattenfaktureriing		
Perusmaksut / Grundavgifter	732 915,93	717 504,84
Kulutuskasut / Förbrukningsavgifter	2 008 740,42	1 959 424,38
	<u>2 741 656,35</u>	<u>2 676 929,22</u>
Muut myyntituotot / Övriga försäljningsintäkter		
Lietteen vastaanotto / Slammottagning	98 334,98	110 287,26
	<u>98 334,98</u>	<u>110 287,26</u>
Muut tuotot / Övriga intäkter	22 950,59	4 934,90
Muut vuokratulot / Övriga hyresinkomster	9 821,34	9 352,49
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk		
Liikevaihto / Omsättning	5 083 878,21	5 044 019,53
Asennustoiminta / Installationsverksamhet		
Työlaskutus / Arbetsfaktureriing	293 028,78	377 049,07
Muut tuotot / Övriga intäkter		
	<u>293 028,78</u>	<u>377 049,07</u>
Toimintatuotot yhteensä / Verksamhetsintäkter, sammanlagt	5 376 906,99	5 421 068,60

Palvelujen ostot / Köp av tjänster

Liite / Bilaga 9	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot / Köp av kundtjänster	- 916 240,39	- 998 758,27
Muiden palvelujen ostot / Övriga köptjänster	- 53 796,32	- 73 136,46
Palvelujen ostot yhteensä / Köp av tjänster totalt	- 970 036,71	- 1 071 894,73

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista / Utredning om grunderna för planenliga avskrivningar

Käytetyt poistomenetelmät ovat tasapoisto / De använda avskrivningsmetoderna är linjär avskrivning

Liite / Bilaga 11	2023	2022
Maa- ja vesialueet / Mark- och vattenområden	ei poistoja / Avskrivs ej	ei poistoja / Avskrivs ej
Muut pitkävaikutteiset menot / Övriga långfristiga utgifter	2 vuotta / år	2 vuotta / år
Kunnan investoinneissa muiden kuntien vesi- ja viemärlaitoksiin / beträffande Sibbo kommunens investeringar i andra kommuners vatten- och avloppsvverk	20 vuotta / år	20 vuotta / år
Rakennukset / Byggnader		
Vesilaitosrakennukset / Vattenverksbyggnader	20 vuotta / år	20 vuotta / år
Viemärlaitosrakennukset / Avloppsverksbyggnader	20 vuotta / år	20 vuotta / år
Hallintorakennukset / Förvaltningsbyggnader	25 vuotta / år	25 vuotta / år
Vesitornit / Vattentorn	30 vuotta / år	30 vuotta / år
Kiinteät rakenteet ja laitteet / Fasta konstruktioner och anordningar	30 vuotta / år	30 vuotta / år
Verkostot / Nät	30 vuotta / år	30 vuotta / år
Muut maa- ja vesirakenteet / Övriga mark- och vattenkonstruktioner	15 vuotta / år	15 vuotta / år
Laitoskoneistot / Maskiner i anläggningar	10 vuotta / år	10 vuotta / år
Automaatiojärjestelmät / Automationssystem	7 vuotta / år	7 vuotta / år
Koneet ja kalusto / Maskiner och inventarier		
Kuljetusvälineet / Transportmedel	3-5 vuotta / år	3-5 vuotta / år
Vesimittarit / Vattenmätare	5 vuotta / år	5 vuotta / år
Tietokonelaitteet / Datautrustning	3 vuotta / år	3 vuotta / år

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet / Materiella och immateriella tillgångar

Liite 19.a								
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet						
	Muut pitkävaikuttiset menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenraiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	22 214,76			22 224 296,43	1 356,32		4 188 944,47	26 436 811,98
Lisäykset tilikauden aikana		0,00	0,00			0,00	2 536 928,31	2 536 928,31
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00	0,00			0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana		0,00	0,00			0,00		0,00
Siirrot erien välillä		0,00	0,00	5 561 857,53		0,00	-5 561 857,53	0,00
Tilikauden poistot	-16 831,05	0,00	0,00	-1 179 332,93	-1 356,32	0,00		-1 197 520,30
Arvonalennukset ja niiden palautukset		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 383,71	0,00	0,00	26 606 821,03	0,00	0,00	1 164 015,25	27 776 219,99
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.								

Bilaga 19.a								
Materiella tillgångar	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar						
	Övriga utgifter med lång verkningstid	Mark- och vattenområden	Byggnader	Fasta konstruktioner och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskotts- och pågående nyanläggningar	Totalt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1	22 214,76			22 224 296,43	1 356,32		4 188 944,47	26 436 811,98
Ökningar under räkenskapsperioden		0,00	0,00			0,00	2 536 928,31	2 536 928,31
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden		0,00	0,00			0,00		0,00
Minskningar under räkenskapsperioden		0,00	0,00			0,00		0,00
Överföringar mellan poster		0,00	0,00	5 561 857,53		0,00	-5 561 857,53	0,00
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-16 831,05	0,00	0,00	-1 179 332,93	-1 356,32	0,00		-1 197 520,30
Nedskrivningar och återföringar av dem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12	5 383,71	0,00	0,00	26 606 821,03	0,00	0,00	1 164 015,25	27 776 219,99
Uppskrivningar								
Bokföringsvärde 31.12								

Sijoitukset / Placeringar

Liite / Bilaga 19.b	Kuntayhtymäosuudet	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet / Aktier och andelar		
Hankintameno / Anskaffningsutg 1.1.	1 803 760,05	1 803 760,05
Lisäykset / Ökningar		
Vähennykset / Minskningar		
Hankintameno / Anskaffningsutg 31.12.	1 803 760,05	1 803 760,05

Oman pääoman erittely / Specifikation av det egna kapitalet

Liite / Bilaga 25	2023	2022
Peruspääoma / Grundkapital 31.12.	6 127 918,54	6 127 918,54
Edellisten tilikausien ylijäämä / Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12.	3 677 674,12	3 015 773,79
Tilikauden ylijäämä/alijäämä / Räkenskapsperiodens överskott/underskott	712 451,51	661 900,33
Oma pääoma yhteensä / Eget kapital totalt	10 518 044,17	9 805 592,66

Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille / Skulder till dottersamfund, samkommuner samt intressesamfund

Liite / Bilaga 30	2023	2022
Pitkä- tai lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille / Lång- eller kortfristiga skulder till dottersamfund, samkommuner samt ägarintressesamfund		
Lyhytaikaiset ostovelat / Kortfristiga inköpsskulder	60 547,69	389 982,98

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar

Liite / Bilaga 33	2023	2022
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringar		
Lomapalkkavelka / Semesterlöneskuld	112 179,09	93 988,80
Palkkajaksotus / Löneperiodisering		
Muut siirtovelat / Övriga resultatregleringar	10 908,76	5 133,97
Yhteensä / Totalt	123 087,85	99 122,77

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt / Dottersamfund, samkommunandelar samt ägarintressesamfund

Liite / Bilaga 20-22		Kuntakonsernin osuus / Kommunkoncernens andel, €			
Nimi / Namn	Y-tunnus	Konsernin omistuso- suus/ Koncer- nens äga- randel, %	omasta pää- omasta/ av eget kapital	vieraasta pää- omasta/ av främ- mande kapital	tilik.voitosta /tap- piosta / av rä- kenskapernas vinst/förlust
Tytäryhteisöt / Dottersamfund					
Asunto Oy Tiltalitti / Bostads Ab Gransångaren	0877809-5	100	274 371,34	77 108,67	2,46
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo Ishall Ab	1488818-6	51,6	243 309,11	389 027,39	-10 202,10
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 14 / Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 14	2732804-9	100	21 376 366,83	108 172,02	-439 692,44
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 18 / Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 18	2732807-3	100	5 869 656,27	44 081,40	100 143,31
		Yhteensä	27 763 703,55	618 389,48	-349 748,77
Kuntayhtymät / Samkommuner					
Keski-Uudenmaan koulutus kuntayhtymä konserni	0213834-5	4,45	3 626 097,58	617 623,43	-3 341,81
Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä	0131665-6	17,71	3 118 072,73	295 066,06	9 648,81
Uudenmaan liitto	0201296-1	1,19	16 227,92	38 628,02	-605,75
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	2274586-3	1,55	1 707 344,01	2 228 533,35	465 921,53
		Yhteensä	8 467 742,24	3 179 850,86	471 622,78
Yhteis- ja omistusyhteisyhteisöt / Intresse- samfund					
Asunto Oy Sipoon Talvikki / Bostads Ab Sibbo Vintergröna	0212887-6	29,6	50 391,29	14 248,75	-1 271,90
Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy	0661055-5	23,8	290 634,20	13 500,89	2 852,23
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	2166899-0	33,51	100 721,63	2 891 634,21	14 460,78
Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy	3307983-5	37	1 093 736,91	2 429,37	-11 755,77
Asunto Oy Sipoon Mäntykangas / Bostads Ab Sibbo Tallmo	1522656-3	50	Ei yhdistelty		
		Yhteensä	1 535 484,03	2 921 813,22	4 285,34

Saamiset tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuusyhteisöille / Fordringar på dottersamfund, samkommuner samt intressesamfund

Liite / Bilaga 23	2023	2022
Pitkä- tai lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä/osakkuusyhteisöiltä / Lång- och kortfristiga fordringar av dottersamfund/ägarintressesamfund		
Lyhytaikaiset myyntisaamiset / Kortfristiga kundfordringar	43 287,99	43 056,85

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Liite / Bilaga 24	2023	2022
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät / Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna		
Muut siirtosaamiset / Övriga resultatregleringar	59 197,86	0

Henkilöstön lukumäärä 31.12. / Antal anställda 31.12.

Liite / Bilaga 42	2023	2022
Henkilöstömäärä / Personal		
Vakituiset / Ordinarie	10	10
Osa-aikaiset / Deltid	0	0
Yhteensä / Sammanlagt	10	10

Henkilöstökulut / Personalkostnader

Liite / Bilaga 43	2023	2022
Palkkaerittely / Lönespecifikation		
Tuntipalkat / Timlöner	- 200 102,85	- 209 175,09
Kuukausipalkat / Månadslöner	- 303 435,28	- 264 088,13
Palkkiot / Arvoden	- 9 165,00	- 9 607,50
Maksetut palkat (tuloslaskelma) / Betalda löner (resultaträkning)	- 512 703,13	- 482 870,72
Jaksotetut palkat ja palkkiot/muutos		
Lomapalkkavaraukset / Semesterpengsreservering/förändring	- 13 098,77	- 13 494,02
Henkilöstön korvauserät / Ersättningsrat till personalen	28 066,88	10 595,46
Tulosvaikutteiset palkat / Löner som inverkar på resultatet	- 497 735,02	- 485 769,28
Aktivoidut palkat / Aktiverade löner		
Palkat yhteensä / Sammanlagda löner	- 497 735,02	- 485 769,28
Lakisäätteiset henkilöstösivukulut / Lagstadgade personalbikostnader		
Sosiaaliturvamaksut / Socialskyddsavgifter	- 7 380,49	- 6 261,55
Eläkevakuutusmaksut / Pensionsförsäkringsavgifter	- 85 341,04	- 78 858,15

Tapaturmavakuutusmaksut / Olycksfallsförsäkringsavgifter	- 11 456,92	- 10 565,11
Maksetut sivukulut (tuloslaskelma) / Betalda bikostnader (resultaträkning)	- 104 178,45	- 95 684,81
Jaksotetut sivukulut/muutos / Periodiserade sidokostnader/förändring	- 2 575,20	- 2 407,35
Tulosvaikutteiset sivukulut / Bikostnader som inverkar på resultatet	- 106 753,65	- 98 092,16
Sivukulut yhteensä / Sammanlagda bikostnader	- 106 753,65	- 98 092,16

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot / Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

Leasingvastuiden yhteismäärä / Det sammanlagda beloppet av leasingansvar

Liite / Bilaga 38	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat / Förfaller under följande räkenskapsperiod	6 715,83	18 041,65
Myöhemmin maksettavat / Förfaller senare	0,00	6 629,96
Yhteensä / Sammanlagt	6 715,83	24 671,61

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT / UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR

Sipoossa / Sibbo den X.päivänä maaliskuuta / mars 2024

Sipoon vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta / Direktionen för Sibbo vattenaffärsverk

Liikelaitosjohtaja / Affärsverksdirektör

Matti Huttunen

TILINTARKASTUSMERKINTÄ / REVISIONSANTECKNING

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen / Vi har granskat bokslutet

Sipoossa / Sibbo _____ 2023

KPMG Oy Ab

Martin Slotte

HT, JHT / GR, OFGR

SIPOON VESI -LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN / AFFÄRSVERKET SIBBO VATTENS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMI

Kuntaorganisaatioon kuuluu Sipoon Vesi.

Liikelaitoksen johtokunta päättää kuntalain mukaisesti omista talousarvioistaan ja taloussuunnitelmistaan. Liikelaitoksen talousarvio ja taloussuunnitelma esitetään kunnan talousarvion liitetietona, mutta liikelaitosten tilinpäätösten luvut yhdistellään kunnan tilinpäätökseen.

Liikelaitos toimii erillisenä yksikkönä kuntaorganisaation sisällä, mutta kuuluu juridisesti kunnan emoyhteisöön. Liikelaitos on itsenäisestä roolistaan huolimatta suoraan osa kunnan taloutta. Liikelaitos laatii omat tilinpäätöslaskelmansa liitetietoineen. Tiedot yhdistellään kunnan vastaaviin tilinpäätöslaskelmiin rivi riviltä siten, että sisäiset ostot, sisäiset myynnit ja muut sisäiset erät eliminoidaan.

Tuloksen muodostuminen / Affärsverkets resultat

Liikelaitoksen toiminnan kokonaisvaikutus kunnan tilikauden 2023 tuloksen muodostumiseen oli positiivinen. Liikelaitoksen vuosikate oli 1,9 M€, poistot 1,2 M€ ja tilikauden tulos 0,7 M€.

Kunnan tilikauden ylijäämä ilman liikelaitosta on 5,05 M€. Liikelaitos mukaan lukien ylijäämä on 5,76 M€. Kunnan käyttötalouden sisäiset menot ja tulot ovat 19,1 M€.

Kunnan ja liikelaitoksen käyttötalouden sisäisiä eriä oli yhteensä 0,46 M€.

Toiminnan rahoitus / Finansiering av verksamheten

Kunnan osalta toiminnan ja investointien rahavirta oli 3,78 M€. Sipoon veden toiminnan ja investointien rahavirta oli -0,63 M€. Sipoon veden vuotuisia investointeja rahoitetaan toimintatulojen lisäksi liittymismaksutuloilla. Liittymismaksuja kertyi viime vuonna 0,78 M€.

Sipoon veden rahoitustarpeisiin ei ollut tarpeen ottaa lainaa. Sipoon veden maksuvalmius hoidetaan kunnan keskuskassan välityksellä.

TULOSLASKELMAN YHDISTELY / RESULTATRÄKNINGENS SAMMANS-TÄLLNING	Kunta / Kom-munen	Sipoon Vesi / Sibbo Vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä / Sibbo kommun sammanlagt
TOIMINTATUOTOT / VERKSAMHETENS INTÄKTER					
Myyntituotot / Försäljningsintäkter	1 592	5 074	6 666	-128	6 538
Maksutuotot / Avgiftsintäkter	2 817	0	2 817	0	2 817
Tuet ja avustukset / Understöd och bidrag	1 704	0	1 704	0	1 704
Muut toimintatuotot / Övriga verksamhetsintäkter	8 047	303	8 351	-334	8 017
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ / VERKSAMHETENS INTÄKTER TO-TALT	14 160	5 377	19 537	-462	19 075
Valmistus omaan käyttöön / Tillverkning för eget bruk	7	0	7	0	7
TOIMINTAKULUT / VERKSAMHETSKOSTNADER					
Henkilöstökulut / Personalkostnader	-45 348	-604	-45 953	0	-45 953
Palkat ja palkkiot / Löner och arvoden	-36 554	-498	-37 052	0	-37 052
Henkilösivukulut / Lönebikostnader	-8 794	-107	-8 901	0	-8 901
Eläkekulut / Pensionskostnader	-7 362	-85	-7 447	0	-7 447
Muut henkilösivukulut / Övriga lönebikostnader	-1 432	-21	-1 454	0	-1 454
Palvelujen ostot / Köp av tjänster	-20 266	-970	-21 236	295	-20 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat / Material, förnödenheter och varor	-6 432	-1 008	-7 440	66	-7 374
Avustukset / Understöd	-5 814	0	-5 814	0	-5 814
Muut toimintakulut / Övriga verksamhetskostnader	-3 681	-152	-3 833	101	-3 732
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ / VERKSAMHETSKOSTNADER TO-TALT	-81 540	-2 735	-84 275	462	-83 813
TOIMINTAKATE / VERKSAMHETSBI DRAG	-67 373	2 642	-64 731	0	-64 731
Verotulot / Skatteinkomster	62 393	0	62 393	0	62 393
Valtionosuudet / Statsandelar	22 093	0	22 093	0	22 093
Rahoitustuotot ja -kulut/ Finansiella intäkter och kostnader:	-284	-732	-1 016	0	-1 016
Korkotuotot / Ränteintäkter	1	0	1	0	1
Muut rahoitustuotot / Övriga finansiella intäkter	148	4	152	0	152
Korkokulut / Räntekostnader	-1 157	0	-1 157	-735	-1 892
Korvaus peruspääomasta / Ersättning för grundkapital	735	-735	0	735	735
Muut rahoituskulut / Övriga finansiella kostnader	-11	0	-11	0	-11
VUOSIKATE / ÅRSBI DRAG	16 829	1 910	18 739	0	18 739
Poistot ja arvonalentumiset / Avskrivningar och nedskrivningar	-13 712	-1 198	-14 909	0	-14 909
Suunnitelman mukaiset poistot / Avskrivningar enligt plan	-8 794	-1 198	-9 991	0	-9 991
Arvonalentumiset / Nedskrivningar	-4 918	0	-4 918	0	-4 918
Satunnaiset erät / Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot / Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut / Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS / RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	3 117	713	3 830	0	3 830
Poistoeron lis (-) tai väh (+) / Ökn. (-) eller minskn. (+) av avskrivn.diff.	-1116,64	0	-1116,64	0	-1116,64
Varausten lis (-) tai väh (+) / Ökn. (-) eller minskn. (+) av reserver	3050	0	3050	0	3050
Rahastojen lis (-) tai väh (+) / Ökn. (-) eller minskn. (+) av fonder					

TILIKAUDEN YLI-JÄÄMÄ / RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	5 051	713	5 763	0	5 763
--	-------	-----	-------	---	-------

RAHOITUSLASKELMAN YHDISTELY/SAMMANSTÄLLNING AV FINANSIERINGSANALYS	Kunta / Kommunen	Sipoon Vesi / Sibbo vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä/Sibbo kommun sammanlagt
Toiminnan rahavirta/Kassaflödet i verksamheten					
Vuosikate/Årsbidrag	16 829	1 910	18 739	0	18 739
Satunnaiset erät/Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjausevät/Korrektivposter till internt tillförda medel	-3 977	0	-3 977	0	-3 977
Tulorahoitus yhteensä/Internt tillförda medel sammanlagt	12 852	1 910	14 762	0	14 762
Investointien rahavirta/Kassaflödet för investeringarnas del	-9 068	-2 537	-11 605	0	-11 605
Investointimenot/Investeringsutgifter	-13 415	-2 537	-15 952	0	-15 952
Rahoitusosuudet investointimenoihin/Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot/Överlåtelseink. av tillgångar bl. bestående aktiva	4 347	0	4 347	0	4 347
Toiminnan ja investointien rahavirta/Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	3 784	-627	3 157	0	3 157
Rahoituksen rahavirta/Kassaflödet för finansieringens del	-11 906	627	-11 279	0	-11 279
Antolainauksen muutokset/Förändringar i utlåningen					
Antolainasaamisten vähennykset/Minskning av utlåningen	1	0	1	0	1
Lainakannan muutokset/Förändringar i lånebeståndet	-5 897		-5 897	0	-5 897
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/Ökning av långfristiga lån	10 000	0	10 000	0	10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys/Minskning av långfristiga lån	-12 897	0	-12 897	0	-12 897
Lyhytaikaisten lainojen muutos/Förändring av kortfristiga lån	-3 000	0	-3 000	0	-3 000
Muut maksuvalmiuden muutokset/Övriga förändringar i likviditeten	-6 009	627	-5 382	0	-5 382
Vaihto-omaisuuden muutos/Förändring av omsättningstillgångar			0	0	0
Saamisten muutos/Förändring av fordringar	566	19	585	620	1 205
Korottomien velkojen muutos/Förändring av räntefria skulder	-6 575	608	-5 967	-620	-6 587
RAHAVAROJEN MUUTOS/FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-8 122	0	-8 122	0	-8 122

TASEEN YHDISTELY VASTAAVA / SAMMANSTÄLLNING AV BALANSEN AKTIVA	Kunta / Kommun	Sipoon Vesi / Sibbo vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä / Sibbo kommun sammanlagt
PYSYVÄT VASTAAVAT/BESTÅENDE AKTIVA	246 288 266,59	29 579 980,04	275 868 246,63	-6 307 496,86	269 560 749,77
Aineettomat hyödykkeet/Immateriella tillgångar	29 959,40	5 383,71	35 343,11	0,00	35 343,11
Muut pitkävaikutteiset menot/Övriga utgifter med lång verkningstid	29 959,40	5 383,71	35 343,11	0,00	35 343,11
Aineelliset hyödykkeet/Materiella tillgångar	201 715 631,21	27 770 836,28	229 486 467,49	0,00	229 486 467,49
Maa- ja vesialueet/Mark- och vattenområden	48 093 948,11	0,00	48 093 948,11	0,00	48 093 948,11
Rakennukset/Byggnader	104 374 325,57	0,00	104 374 325,57	0,00	104 374 325,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet/Fasta konstruktioner och anordningar	44 214 688,06	26 606 821,03	70 821 509,09	0,00	70 821 509,09
Koneet ja kalusto/Maskiner och inventarier	931 528,22	0,00	931 528,22	0,00	931 528,22
Muut aineelliset hyödykkeet/Övriga materiella tillgångar	56 580,60	0,00	56 580,60	0,00	56 580,60
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat/Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	4 044 560,65	1 164 015,25	5 208 575,90	0,00	5 208 575,90
Sijoitukset/Placeringar	44 542 675,98	1 803 760,05	46 346 436,03	-6 307 496,86	40 038 939,17
Osakkeet ja osuudet/Aktier och andelar	44 362 741,67	1 803 760,05	46 166 501,72	-6 127 918,54	40 038 583,18
Muut lainasaamiset/Övriga lånefordringar	355,99	0,00	355,99	0,00	355,99
Muut saamiset/Övriga fordringar	179 578,32	0,00	179 578,32	-179 578,32	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT/FÖRVALTADE MEDEL	214 135,92	0,00	214 135,92	0,00	214 135,92
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet/Donationsfondernas särskilda täckning	122 809,41	0,00	122 809,41	0,00	122 809,41
Muut toimeksiantojen varat/Övriga förvaltade medel	91 326,51	0,00	91 326,51	0,00	91 326,51
VAIHTUVAT VASTAAVAT/RÖRLIGA AKTIVA	9 456 468,05	1 714 979,09	11 171 447,14	-1 972 029,01	9 199 418,13
Saamiset/Fordringar	5 822 800,08	1 714 979,09	7 537 779,17	-1 972 029,01	5 565 750,16
Pitkäaikaiset saamiset/Långfristiga fordringar	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00
Lainasaamiset/Lånefordringar	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00
Lyhytaikaiset saamiset/Kortfristiga fordringar	5 772 800,08	1 714 979,09	7 487 779,17	-1 972 029,01	5 515 750,16
Myyntisaamiset/Kundfordringar	903 279,61	1 655 781,23	2 559 060,84	0,00	2 559 060,84
Lainasaamiset/Lånefordringar	5 975,89	0,00	5 975,89	0,00	5 975,89
Muut saamiset/Övriga fordringar	3 338 416,65	0,00	3 338 416,65	-1 972 029,01	1 366 387,64
Siirtosaamiset/Resultatregleringar	1 525 127,93	59 197,86	1 584 325,79	0,00	1 584 325,79
Rahoitusomaisuusarvopaperit/Finansiella värdepapper	73,20	0,00	73,20	0,00	73,20
Osakkeet ja osuudet/Aktier och andelar	73,20	0,00	73,20	0,00	73,20
Rahat ja pankkisaamiset/Kassa och bank	3 633 594,77	0,00	3 633 594,77	0,00	3 633 594,77
VASTAAVAA YHTEENSÄ/AKTIVA SAMMANLAGT	255 958 870,56	31 294 959,13	287 253 829,69	-8 279 525,87	278 974 303,82

TASEEN YHDISTELY VASTATTAVAA/SAMMANSTÄLLNING AV BALANSEN PASSIVA	Kunta / Kommun	Sipoon Vesi / Sibbo vatten	Yhteensä / Sammanlagt	Eliminointi / Elimineringar	Sipoon kunta yhteensä / Sibbo kommun sammanlagt
OMA PÄÄOMA/EGET KAPITAL	103 408 966,00	10 518 044,17	113 927 010,17	-6 127 918,54	107 799 091,63
Peruspääoma/Grundkapital	64 794 653,34	6 127 918,54	70 922 571,88	-6 127 918,54	64 794 653,34
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä/Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	33 563 730,36	3 677 674,12	37 241 404,48		37 241 404,48
Tilikauden yli-/alijäämä/Räkenskapsperiodens över-/underskott	5 050 582,30	712 451,51	5 763 033,81		5 763 033,81
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET/AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	37 817 244,91	0,00	37 817 244,91	0,00	37 817 244,91
Poistoerot/Avskrivningsdifferenser	32 817 244,91	0,00	32 817 244,91	0,00	32 817 244,91
Vapaaehtoiset varaukset/Reserver	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET/AVSÄTTNINGAR	70 489,01	0,00	70 489,01	0,00	70 489,01
Muut pakolliset varaukset/Övriga avsättningar	70 489,01	0,00	70 489,01	0,00	70 489,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT/FÖRVALTAT KAPITAL	214 135,92	0,00	214 135,92	0,00	214 135,92
Lahjoitusrahastojen pääomat/Donationsfondernas kapital	214 135,92	0,00	214 135,92	0,00	214 135,92
VIERAS PÄÄOMA/FRÄMMANDE KAPITAL	114 448 034,72	20 776 914,96	135 224 949,68	-2 151 607,33	133 073 342,35
Pitkäaikainen/Långfristigt	85 034 989,87	17 852 882,92	102 887 872,79	-179 578,32	102 708 294,47
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta/Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	85 010 000,00	0,00	85 010 000,00	0,00	85 010 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä/Lån från offentliga samfund	24 989,87	0,00	24 989,87	0,00	24 989,87
Liittymismaksut ja muut velat/Anslutningsavgifter och övriga skulder	0,00	17 852 882,92	17 852 882,92	-179 578,32	17 673 304,60
Lyhytaikainen/Kortfristigt	29 413 044,85	2 924 032,04	32 337 076,89	-1 972 029,01	30 365 047,88
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta/Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter	16 275 000,00	0,00	16 275 000,00	0,00	16 275 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä/Lån från offentliga samfund	21 438,88	0,00	21 438,88	0,00	21 438,88
Saadut ennakot/Erhållna förskott	1 132 669,41	0,00	1 132 669,41	0,00	1 132 669,41
Ostovelat/Leverantörsskulder	5 120 672,60	665 501,33	5 786 173,93	0,00	5 786 173,93
Liittymismaksut ja muut velat/Anslutningsavgifter och övriga skulder	744 556,15	2 135 442,86	2 879 999,01	-1 972 029,01	907 970,00
Siirtovelat/Resultatregleringar	6 118 707,81	123 087,85	6 241 795,66	0,00	6 241 795,66
VASTATTAVAA YHTEENSÄ/PASSIVA SAMMANLAGT	255 958 870,56	31 294 959,13	287 253 829,69	-8 279 525,87	278 974 303,82

10 Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä / Unvertecknande av bokslutet och revisionsanteckningar

Sipoossa / Sibbo 25. päivänä maaliskuuta / den 25. mars 2024

Sipoon kunnanhallitus / Kommunstyrelsen i Sibbo

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Mikael Grannas
kunnanjohtaja / kommundirektör

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ / REVISIONSANTECKNING

Olemme tänään antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen.
Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision

Sipoossa / Sibbo _____._____.2024

KPMG Oy Ab

Martin Slotte
HT, JHT, CIA / GR, OFGR, CIA

11 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat / Handlingar som bekräftar bokslutet

Sähköiset arkistoraportit

päiväkirja
pääkirja
talousarvion toteutumisvertailu
tase
tase tileittäin
tuloslaskelma
tuloslaskelma tileittäin
rahoituslaskelma
ostoreskontra
avoimet ostolaskut 31.12.2023
myyntireskontra
laskutusluettelot
avoimet myyntilaskut 31.12.2023
pysyvien vastaavien hyödykkeiden luettelo
irtaimistoluettelot

palkanmaksu kausittain
palkanmaksuerittely henkilöittäin
palkanmaksuerittely kirjaustunnisteittain

antolainat
asunto- ja lisälainat

Kortistot

asunto- ja lisälainat

Tasekirja

TOSITELAJIT

Id	Nimitys
ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
BUDL	Talousarviomuutokset
KASSA1	Palvelukassa
KLALKU	Konsernin alkusaldot
KLKIRJ	Konsernikirjaukset
KLYHT	Tytäryht./Kuntayht.
KOMTOS	Käyttöomaisuusositteet
MUIJAK	Muistioiden jaksotus
MUISIS	Muistio, sisäinen
MUIST1	Muistiotositteet 1
OMAKSU	Ostoreskontramaksut
OSTOT	Ostolaskut
PALKAT	Palkkatositteet
PANKKI	Pankkien tiliotteet
SISLAS	Sisäiset laskut Proe
YMR01	Ennakkomaksut
YMR10	MR Laskulaji 10 Talouspalveluyksikön yleislaskutus
YMR14	MR Laskulaji 14 Vapaa-aikatoimen yleislaskutus
YMR15	MR Laskulaji 15 Tekniikka- ja ympäristöosaston yleislaskutus
YMR17	MR Laskulaji 17 Rakennusvalvonta
YMR18	MR Laskulaji 18 Vuokrat
YMR19	MR Laskulaji 19 Aamu- ja iltapäivätoiminta
YMR20	MR Laskulaji 20 Vapaa-aikatoimen liikuntapaikat
YMR21	MR Laskulaji 21 Kurssimaksut
YMR22	MR Laskulaji 22 liikuntakurssit
YMR23	MR Laskulaji 23 Maanvuokrat
YMR53	MT Laskulaji 53 Päivähoito yleislaskutus
YMR54	MR Laskulaji 54 Päivähoito
YMR56	MR Laskulaji 56 Asuminen, ostopalvelut
YMR77	MR Laskulaji 77 Vesihuolto
YMRHYV	MR Hyvityslaskukuittaukset
YMRK	MR Tileistä poistot
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset
YMRVII	MR Viitesuoritukset

Kirjanpidon ja tositteiden säilytys

Tasekirja, talousarvion toteutumisvertailu ja tili-kartta säilytetään pysyvästi. Päivä- ja pääkirjat sekä tositteet säilytetään vähintään kuusi vuotta. Siirto-listat osakirjanpidoista säilytetään vähintään kaksi vuotta.

Talousarvion toteutumisvertailu ja pääkirja, päiväkirja sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luettelot ovat Raindance-ohjelmassa. Muut ovat paperitulosteena.

Atk-kirjanpito-ohjelmana on käytetty CGI Suomi Oy:n toimittamaa ohjelmaa Raindance.

TASE ERITTELY 31.12.2023

	12/2023	12/2022
VAITAAVA		
PIIVÄT VAITAAVA		
ARBEITTOHYDOKKEET	35343,11	22214,76
MUITPIIRKÄKÄSET MBKOT	35343,11	22214,76
#100 Muut pitkäaikaiset menot	35343,11	22214,76
ARBEITTOHYDOKKEET	229486467,49	228907304,82
MAA- JA VESILUOJET	48093948,11	45699925,89
#100 Maa- ja vesiluojet	48093948,11	45699925,89
RUKENNUKSET	104374325,07	108070515,67
#115 Hallinto- ja talousrakennukset	103893068,37	107834399,77
#121 Taburakennukset	339047,91	82249,06
#122 Vapaa-ajanrakennukset	142209,29	153866,34
KINTEÄT RAKENNETT JA LAITTEET	70321509,09	66068057,79
#130 Maa- ja vesilaitteet	5252646,03	4219468,21
#131 Kadut, teot, torjinta puutot	36681410,16	37247177,20
#132 Silät, laiturit ja umdat	1364460,62	1437288,76
#135 Vedenjakeluverkosto	9315098,48	9190186,76
#136 Viesmäkoko	17291722,55	13034109,67
#138 Sähkölaitteet, muuribas, jännitys	98233,71	106428,71
#140 Jönkiväestö ja laitteet	708485,49	702911,52
#150 Muut kiinteät rak. ja laitteet	109452,05	135396,96
KONEET JA KALUSTO	931628,22	908121,78
#160 Kulkuvälineet	0,00	2665,30
#164 Muut liikuvät työkonot	300855,77	327634,39
#166 Muut laitteet	1406,91	1875,88
#167 Sähkölaitteet, yms. laitteet	0,00	169810,40
#170 Muut koneet ja kalusto	629265,54	406135,61
MUUT ARBEITTOHYDOKKEET	56580,60	56580,60
1184 Anno- ja talousineet	56580,60	56580,60
ENNAKKOMAKS JA KESENER	5208575,90	8105203,09
**1190 Ennakkomaksut	63158,58	194170,87
1195 Keskeneräiset hankinnat	5145417,32	7911032,22
SUORITUKSET	40038939,17	45734819,28
OSAKKEET JA OSUOJET	40038939,17	45734819,28
1201 Työhyötyosake- ja osuudet	32340006,72	32340006,72
1203 Kurssiyhtymäosuudet	2364252,10	7972363,20
1209 Liikälaitosten	0,00	0,00
1212 Muut osake- ja osuudet	3820062,79	3907231,80
1205 Osakkeet, yhteisöosake- osuudet	1514261,57	1514261,57
MUUT LAINSAAMSET	355,99	955,99
1238 Muut lainssaamisot muuta	355,99	955,99
MUUTSAAMSET	0,00	0,00
1248 Muut saamisot liikelaitoksista	0,00	0,00
PIIVÄT VAITAAVA YHTEENÄÄ	289680748,77	274884338,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAJUTUSRAHASTOJEN VARAT	122809,41	133024,71
1440 Lajutusrahastojen varat	122809,41	133024,71
MUITTOIMEKSIANTOJEN VARAT	91326,51	122682,01
1475 Toimintokulujen osuudet	91326,51	122682,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENÄÄ	214136,92	255706,72
VAHTUVAITAAVA		
SAAMSET	5565790,16	6770938,49
PIIRKÄKÄSET SAAMSET	50000,00	50000,00
LAINSAAMSET	50000,00	50000,00
1651 Lainssaamisot kunnasta	50000,00	50000,00
LYHYTAIKAISET SAAMSET	5515790,16	6720938,49
MYNTISAAMSET	2559080,84	3806385,83
1720 Myyntisaamisot määrityksellä	37269,94	36978,00
1725 Myyntisaamisot määrityksellä	52983,18	64717,73
1730 Myyntisaamisot osakkeista ja muuta	9204,00	6078,85
1740 Myyntisaamisot kiinteistä kiinteistöistä	2459603,72	3698611,25
LAINSAAMSET	5975,89	5975,00
1770 Lainssaamisot muuta	5975,89	5975,00
MUIT SAAMSET	1366387,64	2023330,27
1791 Valtionosassaamisot	68671,00	129858,00
1796 Muut saamisot Sipoon Vesi	0,00	0,00
1806 Aikavaihteittain (muu)	1018142,36	1608702,52
1810 Muut saamisot	279574,28	288769,75
SIFTOAMSET	1584325,79	885246,49
1825 Saimaset kiinteistöistä	0,00	800,00
1826 Muut siftoamset muuta	1584325,79	884446,49
RHORTUSARVOPAPERT	73,20	73,20
OSAKKEET JA OSUOJET	73,20	73,20
1831 Osakkeet ja osuudet	73,20	73,20
RHARTAJAPANKKISAAMSET	3633594,77	11755117,18
1901 Pankissa	500,00	10087,28
1902 AHNHÄLL, monitoimitali	199,65	358,40
1903 AHNHÄLL, Kiristo NÄHÄ 2	220,70	87,05
1904 AHNHÄLL, Skutan Vrt 1	215,55	315,36
#905 AHNHÄLL, info 1	230,95	462,30
#906 AHNHÄLL, info 2	176,35	330,65
#908 AHNHÄLL, Kiristo NÄHÄ 1	103,15	51,90
#921 Osuus PIR 5581 04100000 32	174145,57	912929,84
#925 Aho PIR 4035 70100000 25	3293013,27	10608801,06
#926 Nordea FEB 2378 1800 0600 12	80970,73	90478,65
#942 Danske Bank 800016-251707	78467,74	78983,28
#945 Ophälsus IF20 5561042008241	969,21	969,21
#970 Miksuopetuksen saavutukset	4381,90	51262,21
VAHTUVAITAAVA YHTEENÄÄ	8189418,13	18628128,87
VAITAAVA YHTEENÄÄ	278874363,82	293448174,46

	12/2023	12/2022
VA STATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	64 794 653,34	68 113 361,72
2000 Peruspääoma	64 794 653,34	68 113 361,72
EDELLILIKKAUS YLIALUÄÄMÄ	37 241 404,48	22 329 833,49
2040 Edell.käkausien yl-ali jääm	37 241 404,48	22 329 833,49
TILIKAUDEN YLIALUÄÄMÄ	5 783 033,81	14 911 570,99
Tulositit	5 783 033,81	14 911 570,99
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	107 799 091,63	105 354 766,20
POISTOERO JA VAPAA EHT VARAUKS		
POISTOERO	32 817 244,91	31 700 604,55
2100 Poistero	32 817 244,91	31 700 604,55
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	5 000 000,00	8 050 000,00
2110 Investointi varaukset	5 000 000,00	8 050 000,00
POISTOERO JA VAPAA EHT VARAUKS	37 817 244,91	39 750 604,55
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	70 489,01	70 489,01
2130 Muut pakolliset varaukset	70 489,01	70 489,01
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	70 489,01	70 489,01
TOMEKSANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	214 135,92	255 706,72
2325 Lohjitusrahastoje.n.pääomat	122 809,41	133 024,71
2326 Testamentoidut pääomat	91 326,51	122 682,01
TOMEKSANTOJEN PÄÄOMAT	214 135,92	255 706,72
VERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	102 708 294,47	105 223 645,98
LANAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	85 010 000,00	88 285 000,00
2410 Lainat kotim.talletuspankeilta	26 677 500,00	30 677 500,00
2411 Lainat Kuntarahoitus Oyiltä	58 332 500,00	57 607 500,00
LANAT JULKISYHTEISÖILTÄ	24 989,87	46 428,75
2420 Lainat Valtolta	24 989,87	46 428,75
MUUT VELAT	17 673 304,60	16 892 217,23
2488 Muut velat muille	0,00	0,00
2489 Liitynmaksut ja muut velat	17 673 304,60	16 892 217,23
LYHYTAIKAINEN	30 385 047,88	42 790 961,99
LANAT RAH- JA VAKUUT LAITOKS.	16 275 000,00	18 875 000,00
2511 Lyhytaik.lainat Kuntarahoitus	3 000 000,00	6 000 000,00
2515 Lyh.osuudet rahoitus- ja vakuu	13 275 000,00	12 875 000,00
LANAT JULKISYHTEISÖILTÄ	21 438,88	22 356,70
2525 Lyh.osuudet julkisyhteisöiltä	21 438,88	22 356,70
SAADUT ENNAKOT	1 132 669,41	1 837 207,76
2544 Lyhytaik.saadut ennakot muilta	1 132 669,41	1 837 207,76
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	5 788 173,93	11 682 524,28
2545 Lyhytaik.ostovelat työryhteis	12 898,82	159 949,37
2546 Lyhytaik.ostovelat jäsenkuntay	645 467,75	3 757 689,23
2547 Lyhytaik.ostovelat osakkuus- j	-17 749,75	827,63
2549 Lyhytaik.ostovelat muille	5 145 557,31	7 764 078,13
MUUT VELAT	907 970,00	1 081 154,61
2555 Lyhytaik.muut velat muille	899,90	0,00
2557 Ennakkopidätysvelka	695 097,16	939 578,24
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	48 659,09	60 448,20
2559 Tulojen selvitykset	0,00	1 554,61
2560 Lyhytaik.muut velat	163 413,85	57 131,99
2564 Jäsenmaksut	0,00	21 969,16
2609 ESE	0,00	472,41
SIIRTOVELAT	6 241 795,66	9 292 718,66
2577 Korkojaksotus	181 794,08	85 563,84
2580 Lomapalkkajaksoitus	5 027 624,78	7 328 777,66
2588 Muut siirtovelat muille	64 221,48	225 807,39
2592 Kuel.työntantajan palkkaperuste	709 021,39	1 013 589,92
2594 VaEL-työntantajan eläkemaksut	66 118,52	70 393,83
2596 Työttömyys vak.maksut, työntek.	3 108,07	6 299,28
2597 Työtapaturmavak.maksut, työnantajan	44 630,06	24 861,72
2601 Palkkojen meno jäämät	101 285,28	403 397,02
2609 KOM-myyntih.maa- ja vesialueet	43 962,00	132 028,00
VERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	133 073 342,35	148 014 607,97
VA STATTAVAA YHTEENSÄ	278 974 303,82	293 446 174,45

